

primū. Misit quod sub tertio. Jam captiuitas iminebat. et adhuc ad salutem bortabatur deus tribus et ante viii diem locū pgnitētis. vnde scriptū est. vsc ad captiuitatē iherusalē et vsc ad quintū mense prophetasse hic remiam. Nam hostiū vincula strinxerāt in annis. et nichilominus hęc dicebat deus. Ecce captiui facti estis agite (licet sero) penitentiā. Rogate me et parcam vobis. pro ossum eruere de captiuitate qui tradidi. Hec etiā de nobis possumus intelligere. Si peccauerim⁹: captiui futuri sumus. Trađi enī peccatorē sathanę nihil distat ab eo q̄ in dei traditi sunt nabu-chodonosor. vt sicut illos deus pessit aduer-sario propter frequen-tes impietates; sic nos propter peccata trade-mur spirituali nabu-donoſor. Undi quos tradidi sathanę vt di-scant nō blasphemare. Putas quātū malū est peccare vt tradaris sathanę captiuantis animas eoz qui relin-quuntur a deo non sine causa sc̄ nec sine iudi-cio. Cū enī misericordia plu-riam sup vineā: et ipsa pro via attulerit sp̄ias quid facit nisi vt mā-det nubibus ne pluāt super vineaz imbrez? Prope est ergo et cap-tinitas iherusalem. si nō egri-mus penitentiā. vt tra-damur sc̄ nabucho-donoſor et babilonija quibus iam adiacen-tibus sermones prophe-taz legis aploꝝ et ip̄iꝝ xpi bortantur nos ad penitentiam provocat ad salutē. Si audiē-mus: credimus ei q̄ di-xit. et ego penitentiam agā de omnibus ma-lis que locutus sum eis facere.

C. I.

remie filii hel-chię de sacerdo-tibus qui fue-
rū fin anathot in terra beniamin
-i. quia hoc est. q̄d erat in principio apud patrem.

**Quod factū est verbū domini ad eum in diebus iosię filii amon regis iuda in terciodecimo anno regni eius. Et factū est in diebus ioachim filii iosię regis iuda vsc ad cōsummationē vndecimi anni se-
-cū qui ultimus regū iuda.
dechię filii iosię regis iuda vsc ad transmigrationē iherusalem in mē
-i. q̄d erat in principio apud deū: in quo lo-
-se qu into. Et factū est verbū do-mini ad me dicens: Pris̄ te for-sactu. farris. f̄ in prescīta.**

Hieronim⁹ Ad eusebiū. Quia volvē est longissimum. et in pserisq̄ historiā manifesta: in hieremia latā explanationē nō queras. sup his maxime que iam in alijs prophetis sunt dicta. Ut nichil desit in sensib⁹ cū multum desit in verbis: stamina tibi atq̄ subtegmina et litia preparabo: tu ip̄e vestem pulcheriū conficio.

Eceteri pp̄hetē. vt ysaias. osee. ioel. fnerūt an captiuitatē duar̄ tribunū sc̄ iude et beniamin. alijs post vt daniel. aggeus. et zaharias. Jeremias vero et ezechiel. immētē captiuitatē prophetauerūt: alter in terza iuda: alter in babylone. Hieremias puer prophetare cepit terciodecimo anno iosię regis iuda filij amon. pp̄hetauitq̄ sub eo decem et nonem annis. et sub ioachim filio eius annis vndecim. et sub sedechia. qui ultimus fuit regum iuda: annis xi. vsc ad vī mensē quo a babylonija captinata est iherusalē. Joachaz vero et iechonie trini mēses (quoꝝ alter in egyptum. alter cū matre ductus est in babylonē) in supradictis annis cōputātur. Ac q̄ hoc ab exordio pp̄hetie sua vsc ad captiuitatē iherusalē in qua et ip̄e captus est prophetar̄ ut annis. ix. uno p̄ter illud tempus quo in egyptū duxus est: ibiq̄ prophe-tauit in tamponiſſicūt in hoc ipso volumine continetur.

C. I.

Verba Hieremias. Lx. Verbū dei: q̄ verba ieremie verbū dñi est. Hiero. Post exordiū vaticinatōis hieremias hieremias. xxv. prophetiz anno: ezechiel in babylone his qui cū eo captiuitati fuerant: exosius est pp̄hetare.

En diebus iosię. Hiero. Mirabilis dei clementia. Nam captiuitate vicina. et babylonio exercitu vallātē iherusalē: nichilominus populi ad penitentiam vocat: malens seruare queritos q̄ pdere delinquētes.

Pris̄ te z̄. Non q̄ ante cōceptōnem fuerit: vt hereticī suspicant. Sed quia p̄scinit enī dñs futurū: cui faciēda iam facta sunt: qui vocat ea q̄ non sunt: tanq̄ ea que sunt.

Hiero. Pris̄ te for. Nūdā bunc locū sup̄ saluatorē intelligent qui proprie propheta gētium fuit. et per ap̄ostolos omnes nationes vocavit. Qui priusq̄ in vtero virginali formaretur anteq̄ de vulva exire sanctificans est in vtero et notus patrī qui semper in patre et in quo semp̄ p̄. Anteq̄ de vulva z̄. Hiero. Secundū illud pauli. Postq̄ cōpla-cuit ei qui me segregauit ex vtero matris meę et vo canit per gratiā suā: et reuelaret filiū suū in me: vt euāgelizare eum in gentibus. Johānes sancti-ficiatus quoꝝ in vtero et sp̄m sanctū accipit: et in vulva mouetur: et p̄ os matris loquit.

C. I.

exires de vulva sanctificaui te: et

f̄ in vtero v̄sus est libero arbitrio.

pp̄hetā in gentibus dedi te. Et dixi

a. a. a. domīc deus. Ecce nescio lo-

qui: q̄r puer ego sum. Et dixit dñs

f̄ quāne cōsideres etatē can ho-

ad me. Noli dicere quia puer sum

minis sapientiam eius: adhibe voluntatem: vt pgas

quoniam ad omnia que mittam te:

habebis me comitē quo cuncta compleas: q̄p̄ os

ibis. et uniuersa quecūq̄ mādaue-

tu: et implebo illud.

f̄ ne cōsideres multi-

tudinem eoz ad quos locuturus es: f̄ me qui te

cum sum.

ro tibi: loqueris. Ne timeas a sa-

f̄ habebis me comitē quo cuncta compleas.

f̄ non q̄ persecutionibus et angustiis careat-

multa enim passus est: sed vt omnia pacēter su-

peret et non cedar.

cie eoz q̄r ego tecū sum ut teruam

f̄ vt humanam similitudinem vidēs nō expue-

scat. f̄ pater. f̄ sūmū per quē omnia.

Ecce ego mitte me.

Hieremias builiter re-

luctat dices. a. a.

domine deus z̄. Ab

vt̄sīḡ exteriū dīver-

ta: vox prodīt sed nō

ad dīverlo fonte dīcti-

onis. Duo enim sunt

pecepta: caritatis dei-

si amor. et pax. Per

actiūam ergo vitam

proximis p̄delle cipi-

ens ysaias officiū p̄di-

cōtōnis appetit. Per

contemplatiū Hieremias amori dei in hē-

rere desiderans: mitti-

ad p̄dicandū rennit. Hic ne facit contemplationis lucra loquido per-

deret. Ille ne damna studiosi operis tacēdo sentiret. Sed notandum quia

qui recusauit: penitus nō restituit: et qui mīti voluit: ante se p̄ altaris calci-

lūm purgatū vidit: ne aut nō purgatus adire quis sacra mysteria audeat

aut quem deus elegit sub humiliatōni specie sup̄be contradicat. Quia et

go difficile est purgatum se cognoscere: p̄dicationis officiū tutius declina-

tur. Non tamen p̄mūciter declinari debet: cum ad hoc suscipiendum su-

pēna voluntas agnoscitur. Quod moyses v̄tūq̄ mirabiliter explenit: q̄

peccesse tantē multitudini: et noluit et obedire. Forte enim sup̄bus esset: si

ducatur intrepidus suscipiet: vel autoris impio obedire recusat. Vt̄

bīq̄ ergo subiectus: et p̄fesse populis fese metiendo noluit: et tamen de im-

patiis viribus p̄sumendo: consentit.

Et misit dō. ma. z̄. Notandum q̄ hic manus dei mittitur: que tan-

git os prophetē: et dī. Ecce dedi verba me: in ore tuo. In ysaias autem scri-

ptum est. Et missus est v̄nus de seraphin: et in manu habebat carbonem

quez foricē inlerat de altari: et tetigit os m. z̄. Quia ysaias p̄fectus erat:

et immūda labia habebat: et in medio populi polluta labia: habentis

habitabat. Mittitur v̄nus de seraphin qui nō manu: sed foricē et carbo-

ne tāgat os eius: iniquitates auferat. Hic aut̄ ip̄ius dei manus mittit nō

vt peccata auferat: que multa p̄ pueriam nō fecerat: sed vt loquēdī grati-

am tribuat. Ezechiel vero libū deuorat intus: et foecis scriptum sc̄ tam sa-

cramēta diuina q̄ simplicē hystoriā cōtinentem. Hieremias os tāgitur: et

domini verba tribuitur: vt cōfidentiam accipiat p̄dicandi.

Aut euellas et de. Quātūr tristibus duo: etā succedunt: nec enī

p̄terāt edificari bō nō: destrūcta cēnt mala: nec plātari opt̄a: nō crā-

carentur pessima. Omnis enim plantatio quā non plātavit pater m. c. et

Hieremias

et edificatio que non est edificata supra petram sed super arenam sermone dei suffoditur atque destruitur. Illam autem quam colsumet dominus spiritus omnis sui; et destruet aduentu presentis sue: omnem scilicet sacramentum puerorumque doctrinam disperdet in perpetuum. Ea vero que elevatur contra scientiam dei et in sua confidunt sapientia que est apud deum stultitia visibilis atque deponet ut pro his edificantur humilia. et in locum suorum que destructa sunt et evulsa extrahuntur et plantantur que ecclesiastice convenienter veritati. de quo. Dei edificationis est. dei agricultura estis.

Multi hunc locum super psalmam christi accipiunt. Hieremias enim in terptatur excelsus domini qui destruxit regna diabolique quibus in excelso montis ostenderat. aduersariis predidit potestates. deles cyrogenium erorum in cruce. de quibus post historie veritatem tropicos dicitur. Quare fremuerunt gentes et percepserunt re. ter. et per. co. in illis. Pro his emulsi destructis perditis et in inferiora detractis. edificantur et plantantur ecclesia dei. Sup hieremis autem persona nulla dubitato est qui in manu accipit calicem plenam vini et propinare inbetur omnibus nationibus.

Virgam vigi. Virga vigilans. lxx. baculum nuceum. propter verbi similitudinem trastulerunt. vigilia enim et vigil et vigila re. hebrei secedit dicunt et nux sedet. Unde in sequentibus pardus vigilans hoc nomine ponitur. Quod et in danieli iuxta theodotio. nem scriptum est. ut ab arboribus cyno et priu. ylice scilicet et lentisco scissio et serratio adulteris probiter decernatur et in principio genesios. A viro qui dicitur is appellatur ista mulier quae virago.

Quidam virga vigilarem atque nuceam: dominum intelligit. De quo ysaia exibit virga de radice iesse. Unde virga aaron que putabatur mortua in resurrectione domini floruisse narratur.

Mor Virgam vi. de qua. Virga et bene. ipsa me conservavit. Ad hoc enim corripit dominus ut emendet. Et quomodo nur et amigdalum amarissimum habet cortex tenuissimam. ut detractis duris et amaris. fructus dulcissimus repatriatur. sic omnis correctio et labor continentie amara sunt ad pressus. sed fructus dulcissimus parvunt. Unde retus illa sententia est. Litterarum radices amare. fructus dulces.

Et factum est. Gradatim peccates corripiuntur. qui noluerunt pacienti et virga corrigi vel emendari. mittuntur in olla successam. de quod plenus ezechiel.

C. II.

Dollam sic. Hinc dominus ad iob dicit. De naribus eius procedit fumus sicut olle succese atque fernetis. Natus eius prunas ardere facit. et flama de ore eius egreditur.

Quidam hunc locum in bona pretem accipit. ubi videlicet quod in olla greca et cocti sunt et per cruciatum purgati. postea principes sunt hiemalii. et postquam dominus fuerit misericordus eorum. exprobret eis quod se abserto simulacra coluerunt. Hoc huius voluntatis et prava interpretatio est.

Habitatores terre. De quibus in apocalypsi. Ut super habitatores terre. Hacten enim non sunt habitatores terre sed aduenientes et peregrini. Unde unus eorum dicit. Adveniens ego sum et peregrinus. sicut omnes parvi et pessimi dies mei quibus ego peregorum super terram. Et pertraxi. Electis aduenientis ponti. ga. ca. a. b. et c.

Tu ergo accin. Iu. t. z. Job quoque habetur ut accingat lumbos suos. Et apostolus. State ergo succincti lumbos v. i. c. z. ut accinctis lumbis quos belias et iohannes baptista dominis mortificauere pelli ceis. lucernas teneant in manibus suis euangelice scilicet predicationis.

Quicunque predicatorum est sermones dei. debet accigere lumbos suos. Diaboli enim fortitudine in lumbis. Unde libi mei impleti sunt illi. accinctis lumbis audiatur quod scriptum est. Surge qui dormis. et illuminabit tibi christus. ut semper vigilas et somno consurgens imperata faciat et dicat. **L**imitate. Non dormimur vnam. non turrimus aut aliqua negligemus. sed cunctatem totam que super montem posita latere non potest.

Et in columnam. De quod aplinus. sit. Colonna et firmamentum veritatis. et petri. et iacobi. et iohannes qui putabant columnam esse ecclesie. et paulo et barnabe dederunt dextras communionis.

Regibus iuda. Si quis reges iuda. qui interpretatur confessio. et principes et laici eius. et populi. et episcopos et probiteri et diaconi et vulgus vilis atque ignorabilis. contra sanctum vitum consurgere voluerunt. fidei firmitatem habent. nec timeant. in deo speret et vincat.

Adolescentiam z. Dolenus hoc in ezechiele legitur. ubi sibi de hierusalim atrimonio copulat. et sub psalma xvi. iungit amplexibus. Hunc ut ardentem modestret affectum. pueram eam et adolescentulam et sponsatam vocat. Quo enim nondum potius sumus ardenter appetimus.

Omnes qui deo. Hic ero. Sicut qui primitias deorunt. non de-

genere sacerdotali rei sunt sceleris: sic qui cōtaminant israel. Unde dñ ap̄ propiant super m̄. no. vt e. c. m̄. z̄. v̄lq̄ ceciderūt. Neq; a supplicio impunis erūt: q̄z domini sentētiā implenerūt. Oportet enim vt veniant scāna, vāla, sed ve ei per q̄z scandalum venit.

Sicutim debet sacerdotibus: non hostibus.

Israel. Vt nunc nome ponitur iacob z israel: nō secūdum dñ as z decē tribz: sed iuxta omnē populi. cum ip̄e iacob postea dicitur israel.

Quid inue patres. Offensam dicit deus a patribz factam nō q̄ peccata patrū si līs impenitentur: sed q̄z filiū habētes similitudi nem patrū z suo z parentū scelere puniūtur. Propter sanctos p̄f̄s filiōz misereſ deus.

Neque habitauit ho. Qui semper ad maiora festinat: nō est enim pfectio in via sed in fine: z in mansione que sanctis in celis paratur: quibz dicitur. Qui statis in domo do. i. a. d. d. n. Frustra igit̄ hereticū suspicant̄ bic pfectam esse victoriā rbi pugna est: et non victoria: sed certamen z incertus exitus futurū.

Et induxi vos. Quasi pro labore dñissimi itineris: dedi vobis abundantiam omnium rerū: quod significat carmelus qui h̄c braice chermel. atting. sc̄ia circumcisionis. Quoniam aut̄ populū ille terram sanctā z omnium rerū fertilez ydo latra polluit z viola. ut sic z nos vere circū cisionis accip̄tes sc̄iam: comedimus fructum eius z bona illius. Et ingressi contaminasti terram meam: et hereditatē meam posuisti in abominationem. Sacerdotes nō dixerūt vbi est dominus. z tenētes legem nescierūt me z pastores prēvaricati sunt in me.

Sacerdotes nō dix. zc. Gregorii. Nescire se a sacerdotibus queritur veritas: z nescire se principatus nescientium protestat. vnde. Recedite a me op̄ari iniquitatis: nescio qui estis. Quid iniqui: dñ ea que sunt dñi nesciunt: a dño nesciuntur. vnde. Si quis ignorat: ignorabitur. Que pastoz impietia sepe meritis subiectoz congruit: qui quātū lumē sci entis sua culpa exigente non habeant: districto tamen iudicio agitur: vt p̄ eoꝝ ignorantia: z qui sequuntur offendant, vnde si eccl̄s cōgo ducatum p̄beat: ambo in foneam cadunt.

Quasi: post multa beneficia dignitatis privilegia verterūt in cōtemptū: vt sacerdotes dominū non quererent: doctores legis ignorarent enim q̄ alios docere debent: z pastores p̄ negligētiā p̄uaricatores fierēt. Et prophete in p̄plis disputatione indeo loquuntur sed in ydolo: z sua figmenta

venerantur. His verbis vt endū est aduersus magistros nostri ordīns qui venerant populu dei velut cibū panis: z q̄ mala opera nō inuocāt nōmē domini.

Cethim. Cethim vel ytaliz. sc̄z. vel occidentalum partium: q̄z indeq; cip̄is insula in qua v̄bs huius nominis. vicina est: de qua zeno prius ceps stoicorū.

Et cōsiderate. Possimus cōtra eos hoc dicere: qui maiori studio sc̄iuntur vicia q̄z virtutes: quibz dñ hūiū dico ppter infirmitate carnis v̄rgisicut exhortabūtis mēbris vestrā seruire immūdīcē et iniquitatē ad iniquitatem. zc.

Populus meus. Ut antropoz p̄bitez: q̄ occasione huīus testimoniū. Faciamus ho. ad ymaginēz z similitudinem: nō im mensam z simplices di uinitatis substātiā liuimēis nostris z humana figurātione compositam p̄inaciter cōtendunt.

Obstupescite celi super hoc: de quibz dicuntur leuare porte capita vestra: z introibit rex glorie. Et audi cēlū z auribz percipe tera. Videns p̄cepta dei conculcata in ho. cōtendit. Et stupore dissimilare non potest: om̄is creatura cōtremiscit et cōdolet sup̄ peccati hominū. Aquila z simachus. celos. lxx. et theodocion cēlū interpretati sunt. Sed samay hebreum. cōmuniū numeri ē et tam celi q̄z cōlū codem dicitur nomine. vt thebe atbene. Me dereliquerūt. Qui p̄ceptum dei dices. Ego h̄z dominus deus tuus qui eduxi te deterrā egip̄tū. Et secundum quod ī eo dē loco scriptum est. Non sint tibi dñi alieni in conspectu meo: p̄ quo secutus est demones.

Fonte aque viue. Fons perpetuus ē z vitales habet aquas

Littere z lacus de torrentibus z aquis turbidis complētūr in pluviis. **M**ūquid seruus. Ex hoc loco indeq; in subram elati dixerunt. Se men abrahā sum: z nemini seruūim⁹ vñq̄. q̄no tu dicis liberi eritis: De sc̄iētēs q̄ oīnū qui facit peccati: seruus ē peccati: z seruēt ei a quo vincātur. Nati de amico dei abrahā vicio suo quasi filiū chām facti sunt: qui dictum est: maledict⁹ chāan seruus erit f. s.

Leones. Sc̄im anagogē leones intelligim⁹ aduersas p̄tates: vel hereticoz p̄cipes: q̄ terrā eccl̄e desolatēs oēs v̄bes illi⁹ hereticoz incendio vastauerūt illo igne de q̄ dñ. Dēs adulterātes q̄si cliban⁹ corda eoz.

Vulq̄ ad verticē. Secundum illud. A planta pedis vñq̄ ad verticē

Hieremias

C. III.

Filios vestros. Ut plagi filiorum disceretis; quod a posteriori curandi est sensu medicamine, et ne forsitan diceretis: peccates corrumperemus nolueristi.

Vide verbū domini. Moyses videbat vocem domini. Et iob annes apostolas verbū dei se vidisse et attractasse dicit.

Nunquid obli-

uisce hiero. Orna-

mētū suū pdit; q̄ a do-

mino recedit; et intelli-

gentia doctrinę quis si

gnificatur in pectore.

In iohannes supra pe-

cus domī in cena reu-

buit; et sacerdotibꝫ iter

cetera seruat̄ pectuscu-

rum victimarum.

In omnibus.

Istis sine sub oī quer-

eu alia litera. Hebrewi-

enim et quercum et ista

significat. In amenis

autem locis umbra et

frōdibus immolabāt.

Et diristi a. p. zc

His videntū est apud

eos qui nolunt̄ peccata

sua cognoscere; sed in

tempore afflictionis di-

cunt se immerito pati.

Magis iram dei p-

uocant; dum alterum

imo maius peccatum sit

quod fecisti non luge-

re sed excusationes p-

tendere.

Ecce ego con-

tier. Audiat heresis

noua ex veteri irā dei

esse vel maximum nol-

le peccatum huiusmodi con-

fiteri sed impudenter ia-

ctare iustiam.

Et ab egypto.

Et egyptiorū impetus

declinaret; ad assūlos

confugiebat; qui nibil

profuerūt. Ab egyptis

enim vici sunt. Rur-

sus ut iram assūrorum

fugeret ad egyptios fu-

gabant; sed nibil omi-

nus supat̄ sūt. Incre-

pantur ergo quia reli-

ctio deo spem in homi-

nibꝫ ponunt.

Super caput

tuū. More lugen-

tiū; thamar ab amon

corrupta cinere caput

sparsit et manus supra

posuit.

C III.

Si dimiserit zc. Ecce de fornicata; et relicta muliere argumentū iusti-

cę preponitur; et tamen nobis post lapsum redemptibus non iustitia sed pi-

etas exhibetur; ut colliganus si vobis delinquētibus tanta pietate parcer

a nobis nec post delictum redemptibus quāta improbitate peccatur. Aut

que ab illo erit super improbos venia; qui non cessat vocare post culpam?

Vnde. Et erunt oculi tui videntes praeceptorem tuum et aures tue verbum

post tergum monentis audient. Debemus igitur pietate vocantis erube-

scere si iusticiam noluerimus formidare; quia tanto graviori improbitate

cōtemnitur; quanto contemptus adhuc vocare non dignatur.

Si dimiserit vir vx. su. Hoc dicere possumus aduersus eos qui fidem

domini relinquentes; et hec ticoꝫ erroribus irretiti post multas fornicatio-

nes et deceptionem suę animarū simulant se reverti ad pristinam verita-

tem; non ut deponant venenū pectoris sed ut insinuent aliis.

E Tu autem fornicata es. Sine habuisti pastores multos in offe-

sionem tui; ut deum sc̄ offenderes; et qui magistri esse debuerat ut alios

ab omni errore probis; beret auctores impie-

tatis extiterunt.

Tamen rever-

tere. Si revertebaris ad me dicit dominus.

Arguit impudētia me retricis que post adul-

terium audet reveri ad maritum.

LLeua oculos tuos. Iuxta anago-

gen his qui hereticos errores deserere se pro-

mitunt; precipit ut lenient oculos in dire-

cū. Pili enī recta vi-

derint pristinam prani-

tate damnare no pos-

sunt.

Hugo dicitur

Si dimiserit vir vxorem

suam; et recedens ab eo dixerit al-

terum; nūquid reuertetur ad eam

vltra? Nūquid non polluta et con-

sumata est mulier illa? Tu aut-

vel pastoribus hebreis enim rem pastores

romani amatores significat.

fornicata es cu amatoribus multis

post fornicationē suscipit penitentes

et horatur ut se reuertatur.

tamen reuertere ad me dicit domi-

nus. Leua oculos tuos in directū

et vide ubi nunc prostrata sis. In

uiis sedebas expectas eos quasi

vel uersecisti; q̄ multi ydolatrie malo pietate

latro in solitudine; et polluisti ter-

ram in fornicationibus tuis et in

abla est sc̄ omniū rerū benedictio ut pate-

rentur siccitatē sermonis dei.

maliciis tuis. Quāobrē phibite

sunt stillē pluviarum; et serotinus

lxix facies.

ymber non fuit. Frons mulieris

despecta demonstra-

tur. Qui stellarum quoq̄ claritate figurantur; quia dum recta peccantibꝫ

referunt vel predican; tenebras noctis illustrat. Vnde. Qz prohibite sunt

stellę pluviarum. Quia vero sol per diem lucet stellę vero p nocte; et ple-

rung p noctem p̄fens̄ vita signatur; et p diem eterna patria; p̄dicatores

sancti sol nobis sunt; cu contemplationē vere lucis apunt; et stelle; cum per

actuum vitam necessitatibus p̄fens̄ vita prospiciunt.

Frons mulieris m. f. et. Hoc possumus dicere hereticis qui in

eroticis suis gloriantur.

Quia supra dixit non peccavi arguit eam ut mulierem procacem q̄ ad

nullum declinare erubet.

Dux virgi. Despondit deus anima amplexibus suis. et docet quo orare debeat et agere penitentiam. Quanto autem ille clementior qui salutis viam post fornicationem ostendit: tanto miserior meretrix quae non vult recipere sanitatem.

Et dicit dominus eccl. Hiero. Sit hec prophetia tempibz ioseph regis iusti sub quo cepit hieremias prophetare. Si intellexisti pplos duos israel scz et gentium intellige: transmigrationem israel in populo iudeor. et de eodem dicitur. Dimisi

ea: et dedi ei libellum re

puclij: ut relinques. s.

firmit exempli. Jubet

lex moysi mulieri viro

displaceti dari libelluz

repudij et dimittit et tunc

viro licere ut alteram

ducatur. Sicut intellige in

deos accipientes libel-

lum repudij: et ideo a

deo omnino relinquunt.

Vbi enim apud eos p-

phetz. ubi signa virtu-

tum. ubi manifestatio-

dei: non templu. non vi-

cime: non ali? eius cul-

tus lege expressus. Eie-

cti sunt de regionibus

suis: ita dedit eis de-

us libellum repudij.

Post eos nos qui in

scripturis iudici voca-

mur propter tribum in

da ex cuius stirpe sal-

nator delcedit: conuer-

simus ad dominum: et no-

uissima nostra in con-

summatone seculissimi-

lia erunt peccatis iuda

immo peiora. Unde.

Cum multiplicate fue-

rit iniquitates refuge-

scet charitas multorum.

Qui autem pseueranter

visq; in fine l. e. Et pu-

ni venies filius hois

inueniet fidem sup ter-

ram: Si eti? nunc in-

dicens fidem nostram

non multitudinem et vo-

luntatem hominum: non

cogitationem: videbi-

mus in tanto numero

ecclesiarum difficultate re-

piri fidem: difficile enim

est plures esse bonos.

vii: Olti vocati p. e.

Si ergo dicit primum

dimisi propter peccata israel: et reliqui eu in contaminatione. iudas autem

audiens quod acciderunt israel noluit ad me auerti: de nris peccatis loquitur qui

legentes ea que passus est populus iudeorum: non timemus neque dicimus:

Si naturalibus ramis non peccat: quanto magis nec nobis peccat deus. Non

enim tantum benignus est et non severus. Si benignus tantum esset bonitate eius contemneremus. Si severus tantum: desparemus. Necessaria est nos

bis bonitas ob penitentiam: et severitas ob delicta.

Nunquid vidisti eccl. Facit compunctionem inter duas et decem tribus quod iam captiuata erant ab assirius. Et cum hoc duce tribus vidissent non emendaverunt se: sed deterius fecerunt. Et hoc est quod dicit. Nunquid eccl.

Aduersatrix israel. Sub figura duas sororiz loquitur: que de una stirpe abrabe: y et ia: sunt generatae. Priorum aduersatricem: vocat que statuit in dan et in bethel vitulos aureos.

Abiit sibimet eccl. Secundum anagogem de hereticis prophetia est:

qui falli nominis scientiam heretica subtilitate putat se sectari: et ascendere

montem superbie: et carnis voluptatibus delibuti sub omni ligno frondoso

et ameno exponunt fornicationem suam. Qui cum tradantur diabolo in in-

tentum carnis: frequenter etenit ut domus iuda: i confessionis et verae fidei non terretur exemplo: sed multo maiora committat: et fornicatione sua contra minet terram ecclesie: et mechetur cum ligno et lapide dogmata deo contraria sequens. Si autem vir ecclesiasticus corrigere voluerit erratum: et putridas carnes resecare: et ad penitentiam retrahere eos qui secuti sunt fallitatem illi nichilominus sub specie ecclesiastice veritatis antiqui sequuntur errorum.

Et videt precepta. Alioquin tormenta aliorum remedia sunt. Cumque puniatur homicida recipit

quidem ipse quod fecit.

Alij tercentur a scelere.

Decem tribubus quod vocatur israel captis ab assirius in mediis translatis: duce tribu iuda et beniam quod debuerunt similia fornicare: et tota mete ad deum converti vice sunt decem tribu sceleris: ut in templo dei statuam baal ponere quod in ezechiele dicit yodilum ad zeluz et simulacrum domini collocatum.

Et mechata est

Dirige. Et mechatur li-

gnus et lapide eccl.

Quando peccamus duro cor

de contra deum: apudem

fornicamus: quoniam pecca-

mus in voluptate: me

chamur subter omne lignum nemorosum. Et ibi

bis omnibus non est conser-

sa ad me prevaricatrix iuda ex toto corde suo

sed in mendacio. Nos

quoque conversi sumus ad

domum: s; non ex toto cor

de s; in mendacio. Neque

vero ait non est conversa

ad me prevaricatrix iuda

ex toto corde suo: s; in

mendacio: ut ostenderet

eos quod non ex toto corde

pertinetur in mendacio

non in veritate converti.

Justificavit

anima. Justificata est

sodoma: soror tua ex te

Et alibi. Descedit hic

justificatus in domum

suam ab illo.

Clade et clara eccl.

Hiero. Contra aquilonem

et assyrios dirigit

sermones istos: et dices. Reue-

re aduersatrix israel ait dominus:

et non auertam faciem meas a vo-

bis. quia ego sanctus sum dicit do-

minus: et non irascar imperpetuum.

Camen scito iniquitez tuam: quod

in deum tuum prevaricata es. Et

displicisti vias tuas alienis sub omni-

lige frondoso: et vocem meam

non audisti ait dominus. Convertemini

sermo: et ad decem et ad duas tribus: et earum reuersio predicatur.

Et non auertam. Unde. Auerte faciem s;

Alij vero obfirmabo faciem

meam pro tra vos: i. non austerritate indicis s;

vultu misericordie inscripsi vos

Sanctus enim et misericors sum: ut ultra non meminerit iniquitatis vestre.

Hoc ad hereticos et negligentes in ecclesia referri potest: qui quotidie per ecclesiasticos viros ad penitentiam vocantur: quibus proprie aptatur. Et vocem

meam non auditis. Omnis autem hereticus habitat in aquiloni sine fidei ca-

lore: nec illud apostoli potest audiire: spu ferentes eccl.

Et quod se voluptatibus

secutus est. Nulla enim heresis nisi propter gula et ventre: se ducens mulier

culas oneratas peccatis semper discentes et nunquam ad scientiam veritatis

peruenientes: de quibus vere dicitur. Qui denorant populum meum sicut

escam panis.

Camen scito. Quia cum misertus fuero tui: ne te iustum putas: sed

semper memet iniquitatis tue: et superbie colla dimitte: ut qui per arroganti-

am offendisti: per humilitatem placare deum possis.

Convertemini eccl. Hiero. Judge putant hoc completum esse post

reuerionem de habi-
lone sub zorobabel et
q nō omnes fuerūt re-
uersi in hoc significari
Assumā vos ē. Sed
melius cōpletur in ad-
uentu xp̄i: q̄ reliquias
salmantur. Vñ aposto-
lus. Nisi dominus sa-
baoth reliq̄set nobis
semen te.

Lunḡ mult. Hier.
Alj̄ h̄c ad finem tem-
porum referūt. quādō
sub intrāte plenitudie
gentiū omnis israel sal-
uans fiet.

Archa testa. Hie-
ro. In archa q̄ custos
erat mosaice legis non
habebunt fiduciam: s̄z
et ip̄i erūt in templum
dei. Nec iuxta errātes
nazarcos abolitis in-
seruient sacrificijs sed
sp̄nalem cibum secta-
buntur.

Clocabūt. Qui
olim dicebāt. Qui se-
des sup̄ cherubim ma-
cē. tē.

Inter duo cheru-
bin ī propiciatorio do-
mini maiestas appare-
bat. et loquebāt moy-
si et a cerdotib. s̄z mo-
do aliter tēpore fidei.

In diebus il-
lis. Hoc propriei xp̄i
aduentu p̄pletur. cum
duodecim tribi simul
euāgeliō credunt. et ter-
rā aquilonis relinquāt
et diaboli impium.

In filiis. In na-
mē filior̄ qui de gen-
tibz crediderūt. Quot
quot enim recepunt e-
dite e-p-f-d-f.

Mulier ama-
torem. Hemel mixta
videns eū seruire libi-
dini s̄ng. et in se muta-
tam legem nature per
quā quondā viro sub-
iecta fuerūt. dicēte do-
mino. et abs te p̄uersio-
eins.

Por̄ in viis te
libenter suscipit do-
minus p̄gnitentem. oce-
currat filio in opia et q̄
lore confecto. p̄fūniis
vestibus induit. grati-
am reddit reuerēti: si
tū cum ploratu et vlu-
tu redat ad patrem.

Auerſiones. Alj̄

converſiones. quāuis

propria voluntate ad

eum convertamur. nū

tām illē nos traxerit.

et cupiditatem nostrāz

ali vagi. et reedētes.
filii reuerentes dicit dominus q̄
vel dominator vestri
ego vir vester. Et assumā vos
in unitate fidei. s̄ non enīm omnū est fides.
s̄ in dilectione dei et proximi. s̄ carnis
et mundi.

Vnū de ciuitate. et duos de cognita
s̄ de qua gloriola dicta sunt de tē-
tione et introducam uos in syon.

s̄ apostolos et apostolicos viros.
Et dabo uobis pastores iuxta cor
s̄ credētes. s̄ chriti.
metum: et pascent uos scientia et
non iudicatis ceremonias. s̄ in toto orbe multi-
plicato euāgeliō.

Doctrina. Lunḡ multiplicati fue-
ritis et creueritis in terra i diebus
illis ait dominus. nō dicent vltra
arca testamenti dñi. neq; ascendet
super cor. neq; recordabitur illius
nec visitabitur. nec fiet vltra. In

s̄ visio pacis. de qua factus est in pace loc⁹ et
tempore illo vocabūt ierusalē so-

s̄ omnes qui p̄fēcte credētes thronū dei erū-
lūm domini: et gregabūt ad ea
fideles.

Omnis gentes in nomine domini
s̄ ecclēsiam. s̄ faciētes desideria sua. et
sequētes eroe suos. sed dicit adhēsus aīma mea
in ierusalem: et nō ambulabūt post

p̄auitatem cordis sui pessimi. In

diebus illis ibit dominus iuda ad
domū israel: et veniēt simul de ter-
ra aquilonis ad terram quā dedi

s̄ abra. et ia. s̄ chriti.
patribus vestris. Ego autem dixi
s̄ vor chriti. s̄ ut s̄t vñi ouile.

Nuomodo ponaz te in filiis: et tri-
būnam tibi terram desiderabilē he-
s̄ i fortium. s̄ the-
odotio. robustissimi s̄ chriti.

reditatēm p̄clarām exercituū gē-
tū qui credit in me credit in deum patrem.

tū o israel.
Et dixi. Patrem vocabis
s̄ imitādo. s̄ obedēdo.
me: et post me ingredi nō cessabis.

Sed quomō si contemnat mulier
s̄ non virū. s̄ in p̄niciē suā. s̄ salvatore.
amatorem suum: sic cōtempsit me

Domus israel dicit dominus. Por̄
vel in plateis.

In viis audita est ploratus et vlu-
tu filiorū israel. quoniam iniquam

fecerūt viā suā: oblitū sunt dñi dei
s̄ sed. s̄ q̄ intellectis patrū peccatis cū plora-
tu et vluatu redunt ad patrem.

Conuertimini filii reuerentes
s̄ quibus auersi estis a domino.

et sanabo auerſiones vestras. Ec-
s̄ dicat hoc penitens et omniē supbiām reliquens

ce nos venimus ad te. Tu eniz es

Dominus deus noster. Uere men-
tū vel altitudo qua subigit cōtra deum.
daces erant colles et multitudi-

s̄ non in aliis
montium. Uere i domino deo no-
n̄: s̄ vnde scriptū est. defecerūt scrūtates scrutinio
stro salus israel. Confusio come-
tērecoꝝ.

Dit laborem patrū nostrorum ab
s̄ quos deceperūt.

adolescētia nostra. Dreges eorum

s̄ qui in heresi proſecrant.
et armēta eorū filios eorū. et filias

eoꝝ comedit cōfusio. Dormiemus

in confusione nostra et operiet nos

ignominia nostra: quoniam do-
s̄ chritō. s̄ non solū quādō in carne apparuit:
sed et antequā reuerit.

mino deo nō peccauimus et nos

et patres nostri ab adolescētia no-

s̄ si crederetis moysi soꝝ. et mi-de me enim ille

scriptit.

Istra vñq ad banc diem: et non au-

diuimus vocem dñi dei nostri.

C. III.

Si reuerens.

Lxx. alia littera. cōner-

teris. i. si salutem deli-

deras. et te peccasse di-

cis plene. conuertere. i.

quē negasti crede.

Si abstuleris.

Daret q̄ quādō mo-

vemur et dicim⁹. Mei

autem pene moti sunt

pedes. p̄e-sunt ḡ-mei.

Nō ex imbecilitate na-

ture hoc patimur: sed

quia contra dñi offen-

dicula et ydola nostra

ponimus.

Et iurabis vi-

vit domi. Hier. In

sigillationem sc̄ mor-

tuꝝ deorum. q̄ pos-

iurat omnis ydolatria.

Nouate. Eradi-

cādo repes. et sentes

vt munda semina su-

scipiant arna munda-

nei mittatis margari-

tas an porcos. nec san-

ctum detis canibꝝ. nō

potest animus crinis

mūndi plenus semine dei

suscipe. et fructi facere

Circūcidimini

de. Hiero. Viro iuda

et habitatoribꝝ ierusalē

precipitur ut dese-

cent occidentem liti-

ram: et sequantur vi-

ficantem spūm.

Forte. Hier.

Monet et p̄dicit ne fa-

cere cōpellatur que in

nūnitatis probamus: q̄

bus est p̄dicta sententia

ut iminentem furorem

declinarent penitētia.

Gospis plenus

Quidam bīcōlo sic

exponeat et p̄spicq̄

propterea area re-

spicata sit. Unde scripti-

gl̄a. De plenitude eius om-

nis istū sponere fuit. Pictu-

re quasi nu. Venit tra-

Ascendit leo **zc.** biero. Si q̄s factus ē aut auctor p̄uerso p̄ dogma. tū de eo potest dici. Ascendit leo de cubili suo et p̄edo gentium se le.

Et p̄edo De quo dicitur. Om̄nium inimicorum suorum dominabitur.

Qui gloriatur dices

Circum terrā et p̄ am-

bulani eam. Quis est

enim quē diaboli ve-

nena non tangunt nisi

ille qui ait. Véritatē

cep̄s mūndū huīus; et in

me nō habet q̄cquā.

De loco suo. De

abyssō. in qua est reli-

gandus. in quā ne mit-

tatur erorat.

Super hoc ac.

Sine penitētia sc̄issi-

mam bestiā vitare nō

possamus. Et n̄ ad

deū non solū mentes

et ī corpore cōvartamur.

Dum enī vastat̄ ec-

clesia; ira dei ē aperta.

Principū. Qui

lege docere debuerūt.

et subiectos a leone de-

sendere.

Sacerdotes.

Qui putabantur esse

sapiētes. Stultā enim

fecit deus sapiētiaz hu-

ius mundi; q̄ p̄ illam

nō cognoverūt deū.

Propheṭe cō-

sternabūt̄. Aqui-

la. amētes erūt. Quis

enī non insianat. nō p-

dat cor. cū principes et

reges et sacerdotes quō

dām suos sub leone cō-

spererit?

Et dixi heu. Q̄z

supra dixit. In tpe il-

lo vocabūt̄ ierusalē so-

lium dñi. **zc.** Nūc di-

cit peribit cor regis **zc.**

Lurbat̄ prop̄hetā in

se putat̄ deūmentitum

nec intelligit illud lon-

ge post̄ hoc in proxio-

futurum.

Ventus vrens

zc. Q̄n sc̄z peruenit

gladius v̄sc̄ ad aīam

et fuit area cōsumma-

ta; tunc ventus vrens

veniet de deserto q̄ nō

ēa purget et v̄t̄let ut

paleis huc illuc̄s disp-

sis frumentū in horrea

recondatur. Sed sp̄i-

ritus plenus neq̄quaz

pplo. s̄z mibi v̄t̄ et

mē trūc dissipetur.

Gsp̄us plenus

Quidam bū locū sic

exponunt. vt postquā

purgata fuerit area; re-

liqui et saluēs fieri.

Unde scriptū ē. Gsp̄us plenitūs veniet michi. vñ euā

geliſka. De plenitū die eius omnes accepimus.

Et nūc ego **zc.** Ap̄sop̄elis sicut ait virgilius. Quos ego sed mo-

tos p̄stat p̄ponere fluct̄. Dicim⁹ prosp̄a retinet se. et tristib⁹ iñxīt̄ tristia.

Ecce quasi nu-

† sc̄ crucis. † sc̄ in specula et sublimitate ecclesie. munitas. Leuate signum in Iyson sc̄ qui timetis. ad christi auxiliū currite. Confortamini et nolite stare. quia sc̄ verū nabugodonosor. sc̄ qui idē iñ mūndo isto a me permittit. ut fortitudine vestra cōprobetur malum ego adduco ab aquilone et contritionem magnam. Ascendit

habugodonosor. verus qui tanq̄ leo sit. q. q. d.

† sc̄ de nequitia vel de inferno vbi retrudetur.

leo de cubili suo. et p̄edo gentiū

se leuabit. Egressus est de loco suo

sc̄ eccl̄ia. vt egressi de eccl̄ia

pugnet cōtra ipsam. vnde a nobis ex. sed nō erat ex no-

vt ponat terram tuā in solitudinez

eccl̄ie. sc̄a florent hereticoz concilu-

abula.

Civitates tuę vastabūt̄. remanē-

tes absq̄ habitatore. Super hoc

accigite vos ciliicijs. plāgite et v̄lula-

te: quia non est auersa ira furoris

lxx. a nobis. sc̄ predone eccl̄ia vastante

et ira dei cōtra nos permanente.

dñi a vobis. Et erit in die illa dicit

† sc̄ inutile erit omne cōsiliū. † sc̄ quod debet ee

in manu dei.

dominus. p̄ibit cor regis et co-

principum: et obstupecit sacerdo-

tes et p̄phete p̄sternabūt̄. Et dixi.

Heu. heu. heu. dñe deus. Ergo ne

decepisti ppl̄m istū. et ierlm dicēs.

Dax erit vobis. Et ecce peruenit

qui seeret et purget viciā. aliter enī p̄ay et promis-

so non sequitur. † sc̄ quia nibil vitalē in anima

referatur. † sc̄a venerit gladius v̄sc̄ ad aīam

z area fūrit consummata.

gladius v̄sc̄ ad animam. † Intē-

pore illo dicitur populo huic et ie-

habugodonosor vel diabolus.

Non qui purget et ventilet

iherusalē ventus vrens in vijs que-

sc̄ vbi non est hospitium dei.

sunt iñ deserto: vij̄ filij̄ populi mei

non ad ventilandum et ad purgan-

dum. Gp̄us plenus ex his veniet

sc̄ nō populo. † sc̄ iſc̄ iſc̄ iſc̄ sustinet q̄s

sustinet.

Et nūc ego: sed loquar iñ

ſequentiſto ostendat.

dic̄ia mea cum eis. Ecce quasi nu-

bit exercitū. cuius currū rotarūq̄ strepitū tempestati ſenitissimū p̄par-

ze quorum velocitas aquilis.

Exercitus diaboli curius sc̄ilicet et equites pharaoz. quod intelligens

vir ecclesiasticus dicit

¶ vo. q. va. s. credēs

illi ſentētīc. Lū coner-

sus ingemueris. sal. e.

Cle nobis. Q̄z

ppheta quālī digito d

mōstrānit. p̄ols īngemē-

ſcit. Et nō futura ſi īā

facta ſentit dicens v̄

nobis zc.

Laia a m. Re-

spondit p̄pheta. Im-

mo in p̄pheta dominus

Laua zc. Vñ ysaiaſ

lauamini mūdi eſtore

sc̄ aqua bapt̄imi aq̄

penitētī salutaris.

Clor ei an. In-

talūm īude loquit̄.

Tribu enī dan iuxta ly-

banū montē et v̄bem

q̄nū paneas d. cit. aq̄

lonē respicit vñ ventu-

rū nabuchodonosor.

De mōte ef. P̄t̄

tribu enī dan ſuccedit

terra effraim p̄ quā ve-

nitur in ierusalē. Alle-

gor. venit iudicū dñi

in terā dño delinqū-

tem cū omni v̄bitate

ſupplīcī.

Cōcitate gētes

aduersarioſ ſc̄z q̄ tam

diligenter obsideat. et

munitionib⁹ v̄bē clau-

dāt. vt magis vineaz

agronīq̄ custodes q̄s

aduersarioſ putes.

Mult dñs natōnes

omnes in circuitū ūaſ

nosſ ūentientiam. et fla-

gellata ierusalē cūctō

recipe disciplinam.

Clietue zc. Quid

qd̄ mali nobis accidit

AEt magistroꝝ major
sit culpa. q̄d populi dei
sc̄ietiam nō habētis.
DQuę ē major stulti
cia q̄d bone cognoscēte
dñm suū. z qslin o pre-
sepe d.s. israel do. nō
cognoscere z p̄sentē cō
temnere quez ſemp cu
piebat videre?

Sapiētes sunt
Sapientes maliciosi.
Cui simile filij huī se
culi sapiētores sunt fi
lijs lucis in generatōe
sua. **E**t villicus iniqui
tatis quedam sapiēti
fecisse narrat. et serpens
in paradiſo prudētior
cunctis bestijs legitur.
illa ergo est vera sapi
entia que cum timore
dei iungitur. **V**bi aut
insidie et tergiuersatio
non sapiēta. sed versu
tia et calliditas vocat.

Alisperiter. Propheta cernit in spū q̄ ventura sunt. ut audiens ppls terreatur & penitentiam agat. ut nō sustineat q̄ formidat.

Quidquid scdm by
storiam de iudea z ie-
rusalem dicitur. ad ec-
clesiam dei referamus
que cū deum offendes-
tit z vicijs z psecutōne
vastata fuerit. rbi qn-
dam virtutum cobers
z leticia. ibi multitudo
peccatorū z meror ver-
setuz.

Pec enī dicit.
Dixit elī domini cle-
mētia ire. terza deser-
tur. sed non cōsumitur
ut remaneāt qui intel-
ligant clementiā cīn-

Ligant clementia eius.
Logitauit. Ut p
dictam auferzem sente
tiā. et ira sequentis nō
pueniret ad finem. mi
natus est dominus p
ionam: sed impenden
tem gladium lacrima
rum et gemituū magni
tudo supauit.

A noce equitis
Describit furentium ex-
ercitum. a cuius timo-
re populus civitatem
relinquit et ardua con-
scendit. sed tamen iras
di declarare non potuit.

Doc totum ad eccliam potest referri: cum onis vel vicijs atq; pecc

Lu autem vastata.
gales affectus et vere fidei
Lu vestieris. Hę
gustus vtriusque capte non
toribus tuis placuisti.

S pro sapientibus.
T uerordes. **S**apiētes sunt ut faci-
ant mala: bñ autē facere nescierunt
A speri terram et ecce uacua erat et
i s terroris magnitudinē populo non vidente-
nihil: et celos et i non erat lux i eis
Clidi montes et ecce mouebātur:
et omnes colles conturbati sunt.
S circūquag.

Intuitus sum et non erat homo:
sqd solet habitatores sequi. **S**iram
dei sentiunt elemcia z irrationabilia gemitescunt
animalia. **T** scu homine .perirez cu pereante.
Zome uolatile celi recessit. **A**spiri
qui mari magno iminet oleis cōsitus.
arbustis vineisqz depresso vel cōdensus.
Zecce carmelus desertus: **Z** omes
urbes eius destructure sūt a facie dñi
S instantia domini.
S instantia. **S** vicio populi cōcitare que om
niu maloz causa
Et a facie ire eius. **N**ec enī dicit do

minus. **D**eserta erit omnis terra.
sed tamē cōsumationem non faciā
Lugebit terra: et m̄erebunt celi de
super eo q̄ locutus sum. **F**ogita-
ui et non penituit me: nec auersus
sum ab eo. **A** uoce equitis et mittē-
tis sagittā fugit om̄is ciuitas. **I**n-
gressi sunt ardua: et ascenderunt
rupes. **U**niversē vrbes derelictę
sunt: et non habitat in eis homo.
¶ que culpa clemētem deū amaricasti. ¶ sub si-
gura adultere alloquitur eam.

Tu autē vastata quid facies? **Tu**
 † s̄ fide sanguinis christi.
vestieris te coccino. cū ornata fu-
 † s̄ meditatione sensus & intelligētia spūalt
† s̄ si habueris studiū misteriorū & dei secreta co-
gnoscendi.
eris nionili aureo. et p̄inxeris sti-
 † s̄ cū deum quasi virū tuum offenderis.
bio oculos tuos: † frustra compo-
 † demones
neris. **Contempserūt te amatores**
 † s̄ nō stuprū ūnūdiciam. † s̄ describit ierusalem
cūgilantem atq̄ clamatē.
tui aiām tuam querūt. † **Vlocē enī**
 † s̄ inter quas vir̄ potest respirare.
quasi parturientis audiui. † **angu-**
 † huim̄modi dolorē nondū experte.
 † s̄ est talis scz.

^{s suos.}
in̄ moriētes expādentesq; manus
suas. **V**l̄e mibi: quia defecit anima
mea propter imperfectos.

C. **V.**

Orçuite vias
ierusalem et aspicite: et
cōsiderate ⁊ querite in plateis eius
an inuenietis virū faciētem iudici
um ⁊ querentem fidē. ⁊ propicius
ſ poterat aliqui in populo cultū dei simu
lare. ⁊ p dominū iurare: deus aut non delectatur
sermone ſi veritate ⁊ eos diligit. quoꝝ verba la
biaꝝ contentiuntur.
ero ei. **N**isi etiā vivit dñs dixerint
ſ post verbū quo dicit circuite vias ierusalē ⁊
propheta loquitur ad dominū.
⁊ hoc falso iurabūt. **D**omīe oculi
ſ alias re.
tui prospiciunt fidem. **P**ercussisti
ſ tamen.
eos ⁊ non doluerūt; attriuiſti eos
ſ tamen.
⁊ retinuerunt accipere disciplinam.
ſ super omnia ſ impudentes ne vi
tia sua erubescerent.

Indurauerunt facies suas super
saltē in pudore. **S**icut cogitās.
petrā: et noluerūt reuerti. **E**go autē
sin plebe. s. **s**in vulgus igit
nobile impitum si nō potest dei noscere mā data
excusabile est
dixi. **F**orsitan pauperes sūt et stulti:
ignorantes viā domini et iudiciū
deī sui. **I**bo igit̄ ad optimates et
loquar eis. ipsi enim cognouerunt
viam domini et iudicium dei sui. **E**t
smagistri peiores discipulis: et quāto in
diuitiis maior auctoritas: tāto maior insolētia
peccatorū.
ecce magis hī simul cōfregerunt iu
flegis.
gum ruperunt vincula. **I**dcirco p
sabyloniorū regnum. **S**ed medi et pete
quod significat vīsa in dānicē
cūssit eos leo de silua lupus ad ue
speram vastauit eos pardus vigi
lans super ciuitates eorū. **O**mnis
qui egressus fuerit ex eis capitur:
sicut omnia patientur.
qui multiplicat̄ sunt prēvaricati
sicut vīsu assiduo. **s**icut a domino.
ones eorū: fortat̄ sūt auersiones

Ecce magis hi. Juxta tropologiā qui magni putātur i ecclia: quia soluit in gum et rūpunt vincula; tradūtur i ignominias passionū ut faciat quae non conuenient.

Pardus uigilans. Alexandri impetum significat qui subditis sibi

Varijs gētib⁹. q̄si variatus pardus contra mēd os persasq̄ arma corripuit

Hieremias

C.

V.

Quia vero nō de futu
ro s̄ d̄ p̄terito vel iam
ianq̄ futuris hystoriā
textit; ideo de romano
tacet impio. d̄ quo for
sitā dicitur. **D**omīs q̄
egressus f. **z**.

Super quo ti
bi. **T**atalogus pecca
torum ierusalem. dum di
cī se deus ignorare q̄
ratione possit eis misere
rei.

Saturaui eos
audiāt hoc qui accep
tis dīmīs luxurie ser
uunt.

Equi ama. q̄
cum non vident iūmē
tum non apparent ge
nitalia. Sed cū videt
imminēt irūnt sup
eū.

Lebracia mosechim
intrabentes; vt ostē
datur magnitudo ge
nitalium. vnde in eze
chiele: quasi asinorum
carnes eorum. **E**t alibi
assimilatus est iūmen
tis insipientibꝫ et si f. ē
illīs.

Et dissipate z̄.
Audiat ecclēsia q̄ cito
muri et propugnacula
dissipentur eorum qui
non habēt spēm in do
mino. et p̄uaricātur in
eum. Sed tamen nō si
at cōlūmātiō ppter
clementiam iudicis nō
propter meritū peccan
tium.

Ilegauerūt z̄.
Audiat hoc ecclēsia ne
gigens: et prouidētiaz
dei refutans: q̄ et gla
dium et famem sustine
at: nisi ventura credi
derit que dicuntur.

Ignōne. Ut in
creduli lēmō tuo cre
mētū. **S**icut deus ign
is cōsumens dicitur:
vt consumat in nobis
ligna: fēnum: stipulam
si supra fundāmentū
christi edificauerim̄.

Ignorabis lin
guā. In hebreo. non
intelliges quid loquāt
Est enī maloz solatiū
si habeas hostes quos
rōgare valeas qui in
tellīgant p̄ces tuas.

Et comedet se
vastitatē terz̄ de
scribit. intersectionem
multoz abacionē pe
corum. subuersiōnem
vrbium et mūrōrum q̄
gladio hostili cūcta ea
piantur.

Serū. Super quo tibi propicius
esse potero? **F**iliū tui dereliquerūt
me: et iurant in his qui nō sunt dīj
q̄ sine cerere et baccho friget venus: amica suntrē
ter et genitalia.

Saturaui eos et mechati sunt: et ī
domo meretricis luxuriabantur.
q̄ non homines homo cū in honore esset: non in
tellest cō. **E**t i. et f. e. i.

Equi amatores ī feminas: et emis
sarij facti sunt: vñusquisq; ad vxo
et semaphora. q̄ quasi equus libidine plenus.
re proximi sui biniebar. **M**unqđ
super his nō visitabo dicit domi
nus: et in gente tali non vlciscetur

q̄ quod in veteri t. pio affectu ponitur: et in novo
pro veritate: p̄estates habeo ponendā aīam in
q̄ vos gētes. de quibus percussit leo de silua. **E**cce
hiero-pio vera anima.

aīma mea? **A**scēdite muros eius
so ierusalem. q̄ vt saluentur reliquie. et sint
qui annūcent in gētibus gloriam dei. q̄ seueri
tati misericordiam.

Et dissipate: cōsummationem autē
et alijs tēfēcula. auxilia sc̄z.
nolite facere. **B**uferte propagatio
nes eius: quia non sunt domini.

Preuaricātōne enim p̄uaricata
decē tribus. due.
est in me domus israel. et domus
iūda. ait dñs. Negauerunt domi
num et dixerūt. Non est ipse: neq;
veniet super nos malum. **G**lađū
obsidionis.

et famē non videbimus prophete
fuerūt in uentū locuti. et respōsum
non fuit in eis. **H**ec ergo ieuuenīt
illis. **H**ec dicit dominus deus ex
erictiuꝫ. **N**on locuti estis verbum

istud: ecce ego do verba mea ī ore
so hieremias. q̄ue sc̄z ignis hebat potestatem.
tuo in ignem. et populum istum in
quasi nō in ventū locuti sunt prophete.

Ignōne. Ut in
ducam super vos gentē de longin
quo domus israel ait dñs: **G**entez
sc̄z quondam dominatus est nembrob gygas.
robustam: gente antiquā: gente in
cuius ignorabis linguā nec intelli
t̄ armatura babylonioꝫ assyrii. enim et babilo
nii perse et medi sagittarii sunt.

Eges quid loquatur. **P**baretā ei
us quasi sepulcrum patēs: vniuer
si fortēs. **E**t comedet segetes tuas:
gens predicia.

et panē tuū deuorabit. filios tuos

et filias tuas comedet. gregem tuū
et armenta tua comedet et vīneā tu
am et sicū tuā: et cōteret v̄bes mu
nitas tuas in quibus tu habes fi
hostili.

Verūtamen in di
ebus illis ait dominus. non faciā
grandis stulticiā: nescire cur patiātur: cuī tan
ta comiserunt mala.

Vos in cōsummationē. **O** si dire
ritis. quare nobis fecit dominus

deus nōster hec omnia? **D**ices ad
eos. **S**icut dereliquistis me. et ser
vaual vel dīs alienis omnī gentū.

Sicut deo alieno ī terra vestra: sic
seruetis dīs alienis in terra non
vestra. **A**nnunciate hoc domui ia
cob: et auditum facite in iuda dīcē

multis modis peccatores retrahit ad sa
lutem. et stultum vocat populu qui sapientie reli
quit autorem.

Test. Audi popule stulte qui nō ha
bes cor qui habētes oculos nō vi
detis et aures et non auditis. **M**e

quasi nō dilectionem quero perfecto
rum: sed timorem incipientium.
ergo nō timebitis ait dominus: et

a facie mea non dolebitis? **Q**ui
ne litora egreditur. tam potētē elemēto.
posui barenam terminū mari. p̄ceptum sempiternū quod nō p̄te
ribit: et cōmonuebūt. et non pote
runt: et intumescent fluctus eius.

et non transibūt illud. **P**opulo au
tem huic factum est cor incredulū
non solum cōtempnēs. terga mibi dederūt
et exasperans. **R**ecesserūt et abie
runt: et non dixerunt in corde suo.

Metuamus dominū nostrū qui
per hec omnia bona significat.
dat nobis pluviā temporaneā
et serotinā in tempore suo: plenī
tudinē annūe messis custodiētē
nobis. **I**niquitates nře declināt
sa nobis.

Bonum a nobis: quia inueniētē sunt
quia aperte negāt deum. iniquitas atq; pecc
atum si cōfiteatur erōrem: facile ad misericordias
fleuit deum.

In populo meo līmpū insidiantes
quasi aucupes laqueos ponētes:

Verūtamen z̄.
Reliquie sc̄z saluē fiet
vel eorum qui in babi
lonem dacti. vel relicti
ad culturā terz̄ iudee
vel eorum qui post p̄
secutionis ardorē. vel
fuga. vel confessione fi
dem deo seruauerūt.

Si direritis.
Tropologice. **P**ot
hoc super hereticis ac
cipit: de quibꝫ a nobis
exierunt: sed ex nobis
non erāt z̄. **H**ereticos
nanq̄ proiec̄t domin⁹
ab ecclēsia qui m̄sto tē
pote sub nomine eius
mēdaciōz suōū simu
laca venerati sunt. vt
foris ea colant. et paleg
segentur a tritico.

Duis alienis z̄.
Babilonijs et chalde
is. quali. Si vos pere
grina relegio delectat:
quid longinquū necel
se est ero:ez suscipere?
Habitate īmo scrūtis
bis quoꝫ deos colitis.

Audi popule.
Proprie ad iudam lo
quitur et ad domum ia
cob. Israel autē multo
iam tempore exulabat
in assyrijs.

Dui nō habes
cor z̄. Dat intelligi
q̄ absq; p̄cepto nau
raliter debemus intelligi
gere que recta sunt.

Qui habentes
oculos. Cui simile.
Oculos habent et non
videbunt z̄. Similes
illis sunt qui faciūt ea
et omnes qui cōfideunt
in eis.

Iniquitates z̄.
Si quādo mare tran
scendat termōs et piu
via retrahit: manus
dñi nō ad breuiatur vt
ista nō faciat. **S**z pec
cata nostra ad nos hec
venientia declināt
vt p̄gant ad alios qui
nō peccauerūt. Unde
mādabo mībī meis
ne pluant z̄. Possit
mus ymbrem tempora
neum et serotinū legem
atq; euangelium acci
pere: et diversas vocati
ones a prima hora. vñ
q; ad undēcimam. in
quibus oparijs vine
gēterne premiū promit
tūr.

pecunietis habuit ē. vñ.
Et adhuc manus eius
extenta sive exalta.

Et curabantur.
con. Quasi cū tanta
facerent mala: tamē p
spēra quē q̄ plo meo
nunciabant. Et quasi
curare cupiebat vuln̄
et cū ignominia si. p. m
dicētes pat par. Hoc
proprie de sacerdotib⁹
et doctoribus intelligē
dum est qui dinitib⁹ et
honoratis p̄mittit
prospera; et clementem
h̄dicant deum. magis
illos supplicō et dei ira
cūdīc preparantes.

Lconfusi sunt et
Depressus hic legen
dum est iuxta hebraicū.
Et cum inquit tan
ta fecerint nunquid cō
fusi sunt? nunquid eru
buerunt in scelerib⁹ su
is? quin potius pecca
tū anixerunt p̄temptū.

Nescierunt. No
luerunt sed nimio con
temptū et vicio violen
ti malū nec intelligere q̄
dem potuerūt. Gran
dis impietas. nō soluz
non cauere. s̄z ne intel
ligere velle peccata. et
nullam habere distan
tiam bonorū malorūq̄
operum.

State super z̄
Legamus euāgelicaz
pabolam in qua nego
ciator bonos omes vē
didit margaritas: vt
vnā emat p̄ficiam.
et s̄z p̄ patriarchas et
prophetas veniamus
ad eum qui dicit. Ego
sum via. vñ:sta. super
vias z̄.

Tlocē tu. Hiero.
Dōcē tubē: manda
ta euāgeliū: vel doctri
nam apostoloz. vnde
In montem excellum
ascende tu qui euāgeli
as syon. Exalta sicut
tuba vocē tuā qui an
nuncias ierusalem.

Ut quid mihi
Quasi frustra michi
ad vnguenta cōficien
da q̄ng in lege p̄cepta
sunt suauissimi odoris
pigmēta cōferti: et bo
locausta succēdit: q̄
meam in lege volūta
tem nō facit. vnde su
pra. vocem meam non
audierunt z̄. Allego.
Hoc proprie conuenit his qui de rapinis et nudatione miseroꝝ off erunt sa
crificia et elemosinas. Ex iniquitate putat se redimere peccata: cum scriptu
ra dicat. Redemptio anime viri proprie dūtū eius.

Et curabant cōtritionem fili⁹ ppli
mei cū ignominia dicentes. Pax
omnino.

Et par. et non erat pax. Confusi sunt
q̄ abominationē fecerunt. Quin
potius confusione nō sunt confusi
s̄ nec scientiam quidē. nec sensum penitēcie ha
buerūt. et erubescere nescierunt. Quāobrēz
qui pius slabant. s̄ viciis suis.
cadent inter ruentib⁹: i tempore vi
spene s̄ a nabugodonosor. s̄ ruentibus sociati.
s̄lationis sue corrūt dicit domi

nus. **D**ec dicit dñs. State super
prophetas. s̄ vel videte. s̄ diligēt inquiete
s̄ sic.
vias. et audite. et interrogate de se
s̄ que multoz sanctoz trite vestigii. s̄ in euā
gelo.
mitis antiquis. que sit via bona
s̄ quasi hec via inuēta p̄bvet refugium anima
bus credentium.
et ambulate in ea. et inuenietis re

frigerium animabus vestris. Et
s̄ contrario. s̄ per viam s̄z euāgeliū.
dixerunt. Non ambulabimus. Et
s̄ hec propheta dīcēt proprie de ḡdīa iudeoz
statum interf̄. consti. s̄ u. ipse. s̄ istz apostoloz cho
rū. vnde. s̄li hominis speculatorē dedi te domui
israel.

constitui super vos speculatorēm
dicens.
Audite vocem tube. et dixerunt nō
s̄ invitati ad cenam noluerūt venire. s̄ vnde ci
te cōvertimini ad gentes;
audiemus. Ideo audite gentes et
s̄tūt cognoscere qui p̄scitūt ḡgēm. episcopi
s̄z et presbiteri. s̄ nō iudicata. sed omnū nationū
cognoscē congregatio: quantita fa
s̄ incredulis. s̄ torus orbis. sicut illud
ysate audi celū. et auribus p̄pe terra que s̄z do
minus populo iudeoz facturus sit.
ciam eis. Audi terra. Ecce ego ad
s̄upplicia. s̄ qui respōdit non au
diemus. s̄ nō s̄ḡtēs que vocātur ad veritatē.
ducāt mala super populū istūt
s̄ vel auerſionum eius. vnde labo
res manus tuaz q̄z manducabiz.
fructum cogitationū eius. q̄z ver
aure cordis.

ha mea non audierūt: et legē meas
s̄indomabilē ceruice.
protecerūt. Ut quid mihi thus de
s̄ vnde thura veniūt. sc̄ in illud virgiliū. centūz
sabao thure calēt are. s̄ hebreice canēt. p̄o quo
lxz. et theodotio cynamonum trāstulerunt
saba assertis. et calamū suauē olen
s̄ india s̄z de qua p̄ mare rubrum renuit
aroma multa.
tem de terra lōginqua. **D**olocau
stomata vestra nō sunt accepta: vi
s̄ quātūm in vobis est.
ctime vestre non placuerūt michi.

Dropterea hec dicit dominus de
us. Ecce ego dabo in populū istūt
s̄ nihil in eis forte. s̄z omnis infirmi
tas apud eos est. s̄ sanguis eius s̄. n.
ruinas: et ruēt in eis patres: et filii

s̄q̄ pariter peccauerūt. s̄ s̄ nō solū s̄z illi. sed
omnes qui legē sequāntur ad literam occidētē.
simil: vicinus et proximus et pi

būt. **D**ec dicit dominus deus. Ec
ce populus venit de terra aquilo
nis: et gens magna consurget a fi
nibus terz. Sagittā et scutū arri
piet: crudelis est et nō miserebitur
s̄ vte enā voce terreat.
Vox eius quasi mare sonabit: et su

per equos ascendēt p̄parati qua
s̄ dat occasionē rogandi dominū ac placādi.

Si vir ad p̄ḡlūm. et aduersum te s̄fi
s̄ respōlō populi. cui et prophetaz domi
nus cōminatus est. s̄ba bilonū
lia syon. **A**udiūtūs famam eius
s̄ timore s̄z nō possumus leuare manus:
dissolute sunt manus nře. **E**ribu
s̄ dolore p̄tūtēs affirmāt nichil esse grauius
que senserunt.

Latō apprebēdit nos: dolores ut
parturientē. Nolite exire ad agros
et in via ne ambuletis. quoniā gla

dīs inimici pauor in circūtū. **F**i
s̄ docet quid facere debeat. cōvertantur s̄z
ad penitētē. et hāc firmissimā habeant armatu
ram.

Lia populi mei accingere cilicio: et
s̄ vne in hebreo solitarii. s̄ nihil dolentus: s̄ vni
genīcum vel solū p̄dere filium.
cōspergere cinere. **L**uctum vniige
nītī fac tibi. planctum amarum. q̄z
s̄ nobugodonosor. vel diabolus. s̄ sue miseria
alia lit. s̄ affectuose quod s̄ḡtēs populū venturū
est super se deus venire testatur.

Repente veniet vastator sup̄ nos
s̄ dominus ad prophetā. s̄ incredulo.
s̄ quōdāz

Probatorē dedi te i populo meo
s̄ et nihil timēas. nullas populi iniicias.

Robustum: et scies et probabis viā
eoꝝ. **O**mnes isti p̄cipes declinā
tūm ambulātēs fraudulenter. Es
et ferrum vniuersi sūt corrupti. De
s̄ nichil proficiens.

Secut s̄flatorūm in igne. cōsum
ptū est plūbūm. frustra conflavit
s̄ vel argētarūs

Cōflator. Maliciē enim eorum nō
ergo. s̄ non aurum.
consumpt̄. Argentum reprobum
s̄lōge a se.
vocate eos: quia dominus proie
cit illos.

C. VII.
Erbuz quod
factum est ad hieremiaz

Datres et filii.
Filii patruꝝ sequāntur
blasphemias quotidie
illam imp̄cationem su
scientes sanguis eius
super nos. et super fili
os nostros.

Ecce populus
Proprie hoc dicitur
d̄ babilonij: q̄ ventu
ri p̄tra ierlin et om̄is ar
mature ordo describit
et p̄ḡlōtū impetus.
vt terore cōmōti agat
p̄gnitētiam: et dēnum de
mentissimum placēt.

Vox eius. Alle
go. Hiero. Possum
hoc testimoio abuti ē
pore p̄secutionis quā
do om̄is aduersū nos
diaboli rabies concita
tur. cuius nulla miseri
cordia est. et quasi ve
hemētissimi maris flu
ctus: ita opprūmūt resi
stentes.

Nolite exire.
Enāgeliū quoq̄ do
cet: nō esse excūndū in
agri. nec d̄ectorum
altitudine descendētū
s̄ illōt̄ andicēdūm. In
mōtē salūtē me fac. Ad
quē in ysaia et michea
iubemur curire. Pre
cepit iuxta litterā ne fo
ras exēant ne muros d
ferant s̄z firmissime tu
cantur munitōb⁹.

Et probabis.
Quali. vt cū probaue
ris. et scieris viā popu
li delinquētis: tūc intel
ligas q̄rgētūm gre mit
tūm nulla ratione pur
gari. Quō enim plum
bum immiscentur metal
lis que sunt adultera
ta: vt aliena separetur
materiā. et si forte pur
gata fuerint: plūbūm
om̄ino cōsumitur. et in
nichil redigit: sic do
ctrina verbūz. et sermo
propheticus p̄it in his
qui audiēt cōtemnunt
Dicamus: et super his
qui sicut aspidēs surde
obtūrāt aures suas.
ne audiant vōcem in
captantūm.

Domnes isti p̄i
reg. P̄cipes sunt
a domīo recedētēt et in
obedientes: qui p̄uersē
ambulant. et fraudulē
ter. De hac enī confla
tione in iob legit. Ha
bet argentum venariū

suā principia. et auro locus est in quo cōflatur. In argento eloquiuꝝ. In
auro vita vel sapiētē claritas signatur. Et q̄ heretici sic de eloquij nitore
sup̄biūt: vt nulla sacro et libroꝝ autoritate solidētur. q̄ nobis ad loquēdū

quasi ar genti veni sunt: qd de ipsis loquendi originem trahimus eos ad sa
cre autoritatis paginas renocat vt si vere loqui desiderat: inde qd loqua
tur sumant. Et auro locus est in quo cōflatatur. quasi vera fidelium sapientia
cui universalis ecclesia
est locus tribulatione
nobis psequentibus pa
titur sed a canticis pec
catorum sordibus pseu
tionis nostre igne pur
gatur. Unde igne pa
batur auro et argenteum
Dominus vero recepti
biles in camino bumi
lationis. Vel auro lo
cus est in quo cōflatatur
qd quisquis extra vni
tatem ecclesie patitur: po
test quidē pati: sed nō
potiū martiri fieri. Nec
ergo locū o heretici cō
flationis querite: hanc
fornacē qua auro recte
purgatur innenite. Si
quid pro deo amaritū
dīnis: si quid tribulati
onis extra hunc sustine
tis: incendi potestis nō
purgari. Vn: frustra
conflamit pflatorū mali
cī enī eoz n. s. cō. & z
alibi. Si tradiditō cor
m. ita ut ar. car. a. nō
ha. mibl. michi prodest.
Alij enī de deo prava
sentūt: alij a proximo
rū societate dissentūt.
Illi errore fidī isti scis
matis dīvīsunt. Vn
in principio decalogi
retroqz culpa repū
mitur cū dīmina voce
dicitur. Diliges dīm
deū tuū ex toto cor
de rē. et statim subdit.
Diliges proximū t. si
t. ip. Qui enim de deo
prava sentit: nō enī di
ligit. Qui ab ecclēsī
vītā discordat: pī
mū non amat.

In porta. Per
qua multitudiō pīlī ad
rogandū dīm ingredi
tur: vt hac occasione
audiant agū dominus
pīcepit. Per quod i
telligimus duriciā iū
daici populi: qui quasi
mendaces et vesanos
habuerunt prophetas
et pī occasionem et cele
lebritatē loci audire cogantur verbū dīm.

Templū domini. Dīt hoc cōvenire illis virginibz: que iactant
pudicitiam: et impudēti vultu pīferunt castitē: cū aliud habebant in cōsci
entia. Virgo aut̄ vera et corpe et spū casta ē. Quid ei pīdē corporis pudici
cia mēte cooptat: vīli virtutes defuerit qd propheticū sermo enumerat.
Dīcepit tūc pīlo iudeoz: et hodie nobis qd videmur i ecclēsī pīstituti
ne habeamus fiduciā in splēdore glōdīcio et auratis laquearibz: et mar
moreis parietibz: et dicamus templū domini rē. Illud enim vere templū
domini est in quo fides vera cōversatio sancta et om̄ virtutū chorus.
Ecce uos con. Frustra eos i templo habere fiduciā hec peccata de
monstrat. Quid enī prodest audacter i gredi limē domī dīm: et erecta stare
ceruice: et non solū cor: sed et manus habere pollutas. Hec spūaliter accide

vere i ecclēsī ne mo dubitas: qd pīlī temporis felicitate considerātes sua
peccata non emēdant. Sed deū nō videre putat: qd nō statū vindicta cō
sequit. Et in tantam prōpūnt amentia: vt libera tos se iactet: qd a cultu
dei recesserūt.

Spēlūca. Hī
ro. De hoc loco supē
puto qd dīcīn enāge
lio. domīs mea domī
ora. ro. vīl. a. fe. i. s. l.
Sine vī in alio enāge
lio est. Domī negotia
tionis. Ecclēsī dei ver
titū sumus: eo qd fecerīmus abomīa
tiones istas. Nunquid ergo spēlū
ca latronū facta est domū ista. in
qua iuocatū est nomen meū in
oculis vestris? Ego ego sum. ego
quod putatis occultū. Hī pī
dictis docet fieri pīfētia.
vīlī dīcīt dominus. Ite ad locum
meū in sylo. ubi habitauit nomen
meū a pīcipio. et uidete quid fe
cerim ei propter maliciā populi
mei israel. Et nūc quia fecerīs om
nia hēc dīcīt dominus et locutus
sum ad uos mane cōsurgens et lo
quēs: et nō audistis. et uocāni uos
simplices scāndalizādo. sanguinem innocētem effuderītis
peruersa dogmata adorando. que simulatīs
in ma. vo. ip.
in loco hoc. et post deos alienos
nō ambulauerītis in malū vobis
quē vocāstis vel vocatis templū domī
meti pīlī habitabo vobis: in illo
apostolīs. et apostolīcīs viris
co. isto. in terra quā dīcīt patribz
vestris: a seculo vīlī in seculū. Fe
ce vos confiditis vobis in verbis
mendaciā. qui non proderunt vo
bis. furari. occidere. adulterari. iū
rare mēdaciā. libare baalim. et am
lebritatē loci audire cogantur verbū dīm.

Templū domī. Dīt hoc cōvenire illis virginibz: que iactant
pudicitiam: et impudēti vultu pīferunt castitē: cū aliud habebant in cōsci
entia. Virgo aut̄ vera et corpe et spū casta ē. Quid ei pīdē corporis pudici
cia mēte cooptat: vīli virtutes defuerit qd propheticū sermo enumerat.
Dīcepit tūc pīlo iudeoz: et hodie nobis qd videmur i ecclēsī pīstituti
ne habeamus fiduciā in splēdore glōdīcio et auratis laquearibz: et mar
moreis parietibz: et dicamus templū domī rē. Illud enim vere templū
domī est in quo fides vera cōversatio sancta et om̄ virtutū chorus.
Ecce uos con. Frustra eos i templo habere fiduciā hec peccata de
monstrat. Quid enī prodest audacter i gredi limē domī dīm: et erecta stare
ceruice: et non solū cor: sed et manus habere pollutas. Hec spūaliter accide

minat: timeamus et nobis si similia faciam?

Tu ergo noli. Hiero. Ne videatur pībeta rogās nō ipetrare qd
postulat: pīcipit dīm. ne oret pī pīlo peccatore. et nullā penitētiam agēte.

Et non ob. Scītōy pīces irē dei pītō obīstere. vīlī moysi dī. Dīmitte
me vt pītū pīlī istū zē. Et stetit pībīnes et plā. zē. Aaron quoqz arte
pto turibulo inter ignē et pīlī arshū medius stetit: et ira dei cessavit.

Dīcīt. Uno sit qd obīstīt orōibz ne audiātur a dīm. incorrēt. scītōy
manēs erōz: et cor impenitēs. Errōr enī nī quā venīā pīmeretur. sī qd ab eo
veraciter absolvītur. Cor vero impenitēs in spūm scītōy peccat quo in vīlī
pīlī dei pīgregatur. quo spūm imūchū cīcīt quo baptizātur. quo pecca
ta om̄ia dīmitītur. et quē accipit ecclēsī: vt cui dīmīserit peccata dīmis
tantur. Verū enim valde malū et nimis impīum dīcīt cōtra spūm sanctū

cinitatez illi ns desolē
tur: ne īhabitetur sermo
divinus: et qui dicit in
habitabo et in ambula
bo in eis.

Lordis sui. No
in corde nostro sed in
domio cōfidendum ē.
Praunz est cor hois
de quo exēt prāg co
gitationes.

Idcirco hēc d.
d. et. Hoc est de vici
no tpe p̄phetari quo
capti sunt a chaldeis
et proprie de hoc q̄ in
oībū gētibū sunt dīḡsi
et toto orbe dīmisi.

Gladium. Vel
materiale vel spāale
quo dīviditur ne ī ma
lum cōsentiant. s̄ i eo
q̄ mali sunt dispeant

Et vocate. No
cate lamentatrices p̄p̄ fu
turā captiuitatē. et ciui
tatis euerionē. Lam
entatrices vocare iubz q̄
voce fēbili verberatis
lacertis ad lacrimas in
uitant. Is enī mos v̄
q̄ bodie p̄manet in in
dea ut sp̄lis crīnibus
mulieres nudatis pes
ctoribū voce modulata
populū trāfundāt
in lacrimas.

Oculi nostri.
Prop̄beta vel ip̄e de
us adiungit se cōpatiē
tis affectu. et qđ pp̄ls
sustinet sustinere et sen
tire ip̄e dicatur.

Quo uasta. s̄ ic
Dicant hoc in p̄secuti
one credētibz turbz q̄
idcirco vastate sunt at
q̄ cōfusū quia dereliq
runt legem domini: et
deseruent tabernacu
la sua.

Audite ergo ic.
Sup̄ius dixit. vocate
lamentatrices ic. Nūc
quasi p̄sentes alloqui
tur in luggillationem
sacerdotū atq̄ doctor
et viroꝝ omnium. vt il
lis a doctrina cessanti
bus mulieres audiant
verbū domini.

Mnia ascendit
mors. Q̄ tanta erit
fortitudo et velocitas
hostium: vt non expe
ctent hostium s̄ per fe
nestras et tecta cōscen
dant.

Loquere. hec
di. d. et. Verbū be
braicū q̄nod tribus lit
teris scribitur de leth
betib. res. Vocales c̄

Se causam aperit
istō. Quare perierit terza et exulta
ha deo. Soibus interfictis:
sit quasi desertū eo q̄ non sit q̄ per
induct propriea domini respon
dēt causas reddentem.

Et dixit dominus. Quia
dereliqrūt legē meā quā dedi eis:
et nō audierūt vocem meā: et nō am
bulauerūt in ea: et abierūt post pra
baalim pluralis numeri baal singularis nu
meri ydoli sydonioꝝ.
uitatem cordis sui: et post baalim
s̄ nec parenti ero: sequendus est sed autoritas
scripturaz et dei docētis impium.
quos didicerunt a patribus suis.

Idcirco hēc dicit dominus exerci
tuꝝ deus israel. Ecce ego cibabo
populū istum absynthio: et potum
magnitudinem maloꝝ: et semp̄
ternum exilii: aut legis ignoziam: pro christo
enī antichristū sunt suscep̄ti.
dabo eis aquā fellis. Et dispergā
eos in gentibus quas nō nouerūt
ipsi et patres eoz: et mittā post eos
gladiū donec cōsumātur. Hec di
cit dominus exercituꝝ. Contempla
mini et vocate lamentatrices: et ve
niant: et ad eas que sapientes sunt
mittite: et properent festinēt et assu
mant super nos lamentum. Hec du
cant oculi nostri lacrimas: et palpe
bē nostrē desfluant aquis: q̄r vox
lamentationis audita est de syon.
vox est lamentantum in syon.

Quomodo vastati sumus et cōsu
li. s̄ ipsi sibi respōdēt. s̄ nostro vicio:
si vehemēter? Quia dereliquimus
q̄ que quasi pretereūtes quōdam possederunt
vel possidebāt.
terram: quoniā deserta sunt taber
nacula nostra. Audite ergo mulie
res verbum domini: et assumāt au
res vestre sermonē oris eius: et do
cete filias vestras lamentū: et vna
queq̄ proximam suaz planctū: q̄r
peccatoꝝ. s̄ sensu.
ascēdit mors p̄ fenestrās vestras.
ad intericū anime. s̄ mētes. s̄ ad
spēdendum.
ingressa est domos vestras disper
sensu. s̄ extra ecclesiam. s̄ leues qui
ambulāt spacioſam viā: que d-a-m.
dere paruulos deforis: et iuue
nes de plateis. Loquere. Hec di
cit dominus. Et cadet morticinūz

hominiſ quasi sterlus super faciē
regionis: et quasi fenuꝝ post tergū

metētis: et nō est qui colligat. Hec
q̄ omnis auferetur singula: sola et vera gloriatō
et scire deum et intelligere.

dicit dominus. Nō glorietur sa
piens in sapiētia sua: et non gloriēt
fortis in fortitudine sua: et non glo
rietur diues in diuitiis suis: sed in
hoc gloriēt qui gloriatur scire et
nosse me: quia ego sum dominus
qui facio misericordiam et iudiciū
et iusticiam in terra. Hec enim pla
cent mihi ait dominus. Ecce dies
veniūt dicit dominus: et visitabō
super omnē qui circūcīsum habet
prepucium: super egyp̄tum et super
circūcīuz carne nō code.

Et dicit dominus exercituꝝ. Contempla
mini et vocate lamentatrices: et ve
niant: et ad eas que sapientes sunt
mittite: et properent festinēt et assu
mant super nos lamentum. Hec du
cant oculi nostri lacrimas: et palpe
bē nostrē desfluant aquis: q̄r vox
lamentationis audita est de syon.
vox est lamentantum in syon.

Audite verbū
quod locutus ē domi
nus super vos domus israel. Hec
dicit dominus. Juxta vias gētū
nolite discere: et a signis celi noli
te metuere que timent gentes: q̄r

humana sapientia inuitiles sunt. s̄ desi
pīo ydolozum.
leges populorū vane sunt. Quia
materiā vīlis et corruptiblē
lignum de saltu p̄cēdit opus ma
nūm artificis in ascia. Argento et
mirabilis potētia ydoloz que per se staret nō
potest.
auro & corauit illud: clavis et mal
leis compēgit ut non dissoluatur.
quasi pulchritudinem habet materie et picture
sed nūlī vīle et vītale.

In similitudinez palme fabricata
vnde os habent et non loquentur
s̄ fortis: ergo qui portat
sūt: et nō loquētur. s̄ portata tollēt

in medio non habet: p
consequētia et legētis
arbitrio si legatur da
bar sermonē significat
si debet mortem: si da
ber: loquere. Hic ix.
et theodocio iuxtere il
lud in fine capituli qđ
sic terminauerunt: ut di
ceret. Junenes de pla
teis morte. Aquila et si
machus trāstulerūt: lo
quere: ut impēt domi
nus prophete.

Quasi fenuꝝ. Os
post tergū metētis q̄l
inutile negligit. In q̄
ōndit tamā in vībe
et circa futurā cedē: et
nō sit q̄ sepeliat corn
entem.

Qui facio m̄c
Ubi quedaz videātur
iniusta oīa in faci in
ste omnia p̄uide. Ubi
sūt ergo q̄ dicit boīan
pp̄io regi arbitrio: et
sic dāta liberi arbitrij
prātem: ut dei tollant
misericordia atq̄ iusti
ciā: Hoc apls p̄it te
stimonū dicens. Qui
gloriatur in dīo glīc.
Ecce dies ve
Multe gentiꝝ et mari
me iude: et palestī p̄i
nea vīz̄ bodie circā
dūt̄ur: et p̄cip̄e egyp̄t
et ydoloz amonite mo
abit̄ et oīs regio lara
cenoz q̄ habitat̄ in insi
tudie: et q̄ attōsi sunt
comā. Non igit̄ debet
gloriari iuda si ex lege cir
cūcīs ē: cīcīcio enī
nō p̄dest̄ nisi legē ob
serves. C. X.

Audite verbū
Prop̄ne aduersus
eos loquit̄ qui cēlia
venerāt̄. q̄ in signū
posita sunt annoꝝ et tē
por et mēs et dīp̄tā
quā ab eis regat gen
bānanū: et ex causis et
lestū moderēt̄ terrena

Lignū. et. Quod
de ydolis diximus ad
hereticos referam. Ip
si ē ingētia p̄mitit: et
simulacra vani cultus
de suo corde p̄singunt
factat grādīa: et q̄sī ē
siby aureis et eloquīs
argētēis imptōꝝ acē
p̄stringūt: q̄r dogma
ta a suis inētōibz por
tant: i quibz nulla vī
litātē: quoy cultura gē
tūm: pp̄ia est: et cop̄q̄
ignorant̄ dēi.
Argēto et auro
Hieroni. Ut fulgorē

materie simplices occupet et decipiat. Hic error usque ad nos pervenit ut reli-

Nolite ergo timere. Solent plerique gentium demones colere ne of-

ficiant et alios exorare ut proficiant. **V**nde virgilius. Pigram hyemi pecudē

et zephiris felicibus albam.

Non est si. Nō ē similis tui dñe deo sc̄ qui ab hereticis fugit.

Lux est enī tc̄. Quāvis hereticī iuxta sapientiam mundi q̄ destruit

sibi sapientes videantur;

tū in omnib⁹ regn⁹ que-

eccl⁹ lacerat nullus

similis dño. **V**nde pd̄a

sapientiam sapientum

et prudētiā prudenti-

um reprobabo.

Involutum tc̄

Aliter. nō decipit. fal-

sitas innoluntur; veri-

tas aperitur.

Ophyr. Unum

de septē noctibus quib⁹

aūz apud hebreos ap-

pellatur. quod dicere

possimus orbiz. vt ī

superficie splendeat qd̄

intus latet.

Hyacithus tc̄

Ut superficie intuentes

decipiāt. dum celi sibi

colorē ostendunt; et ce-

lestia promittunt.

Celos et terzā.

Non cooperatores sp̄i

qui dī vocātur et dñi

o doctrinam ecclesia-

sticā p̄m fecerūt.

Qui facit ter-

ram. **O**rig. Dñs qui

facit terram in for-

tc̄.

Tres quodammodo vir-

tutes dei assumens p-

roberta. fortitudinem la-

pientiam. prudentiam

vnicius propria opa

distribuit. Fortitudini-

terzā. sapientie orbē ter-

raz. prudētiā celū. **V**n-

ira ergo terzā. de qua

dictū est. terzā es et ter-

ram ibis) necessariam

habemus fortitudines

dei. sine qua impossibi-

le ē eaequī quod repu-

gnat carni. Cā autem

mortificata fuerint mē-

bra sup terzā tūc paret

sp̄i s voluntati. Sp̄i ei facta carnis mortificatur. Dñs ḡ facit terzā in for-

tuclē sua. q̄a sicut scriptū ē in iob) statut supra nibilū. quo cōstat i forti-

tudine dei in medietate mūdi terzā libzā suffici. Venīt et ad orbē terzā q̄

grece cycoīmen hic dī. i. inhabitata. Scio aīam ī habitatā. Scio desertā

Si ergo nō hz dñi patrē est. Ego et p̄ ap̄ dñi mālitionē facie-

mus. et sp̄i sanctū. vere deserta est. Habitata autē est que deo plena est: et

babet xp̄m et sp̄i sanctū. Hinc dñid in psalmo cōfessionis. Sp̄i princi-

pali. p. m. Sp̄i. r. i. i. u. m. Sp̄i. l. t. ne. a. a. m. Hec i approbationē

huius rei diximus q̄ habitata. i. orbis terzā in sapientia dei fabricata sit.

Sapiētia enī auxiliatur iusto sup. x. p̄tatem habeti cūnitates. Sapientiam

enī et disciplinā q̄ abijicit infelix est. et vana spes eius et labores insensati

et inutilia opa. Laboramus ergo ut habitata aīa nostra dei sapientia eriga-

tur. Cecidit enī de sublimi venītib⁹ nobis in locū miseriaꝝ cecidit postq̄

peccatum. Deniq̄e quicq̄ vel quicqd̄ est in isto orbe ante erectionē cxi-

dit. Omnes enī corruimus p̄ peccatum in orbē terzā. **H**ed dñs eleauit ia-

cētes. et in prudētiā sua extēdit celū. **N**ō fortitudo. nō sapientia in celī extē-

sione assumpta est. **V**nde dñs sapientia fundauit terzā. preparauit antē ce-

los prudētiā. Est ergo aliqua prudētiā dei quā nolo ut extra xp̄m req̄ras

Dia cīq̄ dēsūt xp̄s ē. Ip̄e est sapientia elus. ip̄e fortitudo. iusticia. sāctitas
Ip̄e etiā prudētia. Sed cū vnū sit in subiacēti pro varietate sensu diner-
sis vocabulū nūcupatur. Aliud enī significat sapientia. aliud iusticia. Qn̄
enī sapientia dicit disciplinis te humanaz diuinariaz rerū instituit. Qn̄
iusticia distributor et iuder meritoꝝ significat. Ita ḡ prudētia ei? h̄ intellige
cum doctrina est et demonstratio bonarum aut malarum rerum aut neutraꝝ.
Hicq̄ nūc celū extēdisse dicit in prudētiā sua. vnde. Extendi verba mea et
nō attēdisse. Asserit cī

quādā ē verboꝝ extē-
sionē. vt celi. **V**n q̄ ex-
tēdit celū sūc pelle. Ex
tēdit cī aīa nīa q̄ p̄us
fuerat ptracta. Qui āt
celestē portat hoīez cē-
li sunt. **H**i enī ad pec-
catoꝝ dicitur. terzā es
et in terzā ibis; cur non
dicatur ad instū celum
es et in celū ibis. Aut si
pp̄ter coīcū dicitur ei q̄
portat ymaginē coīci-
terra es. et in terzā ibis;
cur pp̄ter celeste ei qui
portat ymaginē cele-
stis; nō dicatur. **F**ulgū
es et celū ibis. **V**nl̄
quisq̄ nīm aut celestia
scētā hz aut terzā. Si
terrena sunt; ad cognā-
tā sibi terzā deducunt
enī qui thesaurizant si-
bi in terzā. et nō in celo.
Si vero celestia; the-
saurizatoꝝ suū ad p-
pīnqū sibi regionem
subnebunt.

Nebulas. Que
nouerūt sc̄ quib⁹ plu-
rias suspēdant. et q̄b
impendant.
Moyses quasi nu-
bes loquebatur qui di-
cebat. Expectet terzā
vt pluviā verba mea.
Et yslaias. Audi fulgū
et aurib⁹ p̄cip̄ terzā; q̄
dñs locutus est.
Ab extremitatib⁹
bus. Qui vultū vob-
p̄m c̄ fīat novissim?
Aliter enī nō fit nubes.
Fulgura i plu-
z. **O**rig. Fertur q̄ ful-
gura ex nubib⁹ l̄ imbrū
collisōne generat. **S**i

cut ex duriorib⁹ silicib⁹ sibi p̄plosis medius ignis elabitur. Moyses nubes
erat et bīeli naue q̄ dñi sibi collidit ex sermonib⁹ eoz micat fulgura. **H**icre
mias quoq̄ et barnib⁹ sibi colloquētes nūtilantia fulgura mittunt.

Et educit u. d. t. **D**. Venīt q̄ terzā p̄stāt de thesauris dei nō sunt
q̄ natura eo. maſtēta. s̄z s̄t thesauri vētoz. i. sp̄iū. sp̄iū. s̄. sapientia et in
tellect. sp̄iū. sp̄iū. et fortitudis. sp̄iū. sc̄ et p̄tatis. et sp̄iū. tōris dñi. **H**i āt
thesauri sūt i xp̄o absconditi. **H**oxit vt ali? sit sapientia ali? fidelis. et hmōi.

Stultus factus. Stultus cōpatōne dei. Stultū enī dei sapientia
est obib⁹ sapientib⁹ sc̄. Infatuit enī deus sapientia mūdi. nō in
sapientia sua. nō enī p̄t sapientia mūdi cape sapientiam dei. nō enī dignatur
sapientia dei ad mūdi sapientiam. quicdā tota descēdere. **S**z modicū qd̄
necessariū fuit qd̄ fatū dei erat. Dia enī contraria assumptis. deus vt con-
traria dissoluat.

Falsum est. Orig. Quod in corde suo singit. Falsū est enī quod cō-
flamit. sicut stultus est oīs hō a sciētia. stultū est enī qd̄ facit.

Non est spi. in. Notandū q̄i hoc capitulo ventus et sp̄iū vno no-
mine apud hebreos appellātur rucha.

Clana sunt. Aut enī rusticā sunt. vt lignū aut pulcro sermōe tūcītia

vere domine implesti
quod promisisti. Vel
fiat d̄i semp maneat
qđ dedisti.

¶ **Quia cōtesta-**
tus z. Vsq; vt face-
rent hęc in lxx. non ha-
bentur. Quod sequitur
z nō fecerūt ab ipsis in
fine superioris capituli
positū est. Audite ver-
ba z.

¶ **Inuēta est cō-**
iura. Dic. Inuenta
ē colligatio in viris iu-
da z. Si peccaueri-
mus qui viri iuda pro-
pter xp̄m dicimur: de
nobis dicitur. Inuen-
ta est colligatio. vel cō-
iuratio in viris iuda. z
i bero cum i ecclia
tales sint in quibus re-
giant laquens iniqui-
tatis: z vincula pecca-
ti de quib; dicit. Vin-
culis peccatorum suorum
qđz cōstringitur. Co-
uersi sunt ad iniqui-
tes patrū suoz priorū.

Nō ait simpliciter pa-
trū: sed addidit patrū
suoz priorz. Duplices
enim habemus patres
z una species est pessi-
mor patrū. Antequaz
crederemus diabolus
pater noster fuit. Un-
vos ex patre diabolo
estis. Cū autē credide-
rimus facili sumus filij
dei. Si postea pecca-
mus per certimur ad ini-
quitates patrū priorū.
Omnes enim qui facit
peccati ex diabolo na-
tus est. Toties ergo ex
diabolo nascimur: qđ
tiers peccamus. Infe-
xit ille qui semp a dia-
bolo generat. Ille autē
filius: qui semp ex deo
nascitur. Non enim se-
mel dicam istū et do-
natū: s̄ p singula vir-
tutis opa semper ex deo
nascit. Saluator quo-
qđ noster splēdor clari-
tatis est. Splēdor autē
nō semel nascitur: z de-
sinit: sed quotiescumq;
omni fuerit lumen ex
quo splēdor oritur to-
tiens oritur etiā splē-
dor claritatis. Salua-
tor noster sapientia est dei. sapientia vero ē splendor eterni lucis. Sic ergo
saluator noster semper nascitur. Unde ait. Ante omnes colles generat me
non vt quidam male legūt: generant. Lu quoq; in similitudinem eins. si
tamen adoptionis habes spūm: semper generaris a deo p singulos intelle-
ctus. p singula opa. z efficeris filius dei in xp̄o biesu.

¶ **Ela magnum.** In necessitatib; z nō exaudiā: qđ me audire noluerunt
quod etiā saul passus est. Cū enim philistos timeret. z verbū dei accipere
nō meruerint: cōuersus est ad pbitonissam vt qb ydolis disseret quod instā-

omnia verba hęc in civitatibus in-
da. z foris ierusalē dicens. **Audite**
uerba pacti huius z facite illa. **Oz**
p̄testas cōtestatus sum pa tr̄cs ve-
stros i die qua eduri vos de terra
egipti. vsq; ad diē banc. **Mane** cō
surgēs cōtestatus sum. z dixi: **Au-**
dite vocem meam. z non audierūt
nec inclinauerunt aurez suam: sed
abierunt vnuquisq; in prauitate
cordis sui mali. Et induxi sup eos
omnia verba pacti huius. quod p̄
cepi vt facerent z non fecerunt. **Et**
dixit dominus ad me. Inuenta ē
alii colligatio. quasi pari mēc. z studiose man-
data dei cōtemnūt.
coniuratio in viris iuda z in habi-
tatoribus ierusalē. Reversi sunt ad
iniquitates patrū suoz priorum.
Qui noluerunt audire verba mea.
Et hi ergo post deos alienos abie-
runt vt seruirent eis. **Irritum** fece-
s̄ decē tribus. **one.** s̄ vt quoā
est cōmune studium: fuit cōmune supplicium.
runt domus israel et domus iuda
pacatum meū quod pepigi cum pa-
tribus eoꝝ. **Quāobrem** hęc dicit
dominus. Ecce ego inducaꝝ super
eos mala de quibus exire non po-
terunt: z clamabunt ad me: z nō ex-
audiam eos. **Et** ibunt ciuitates iu-
da z habitatores ierusalē z clama-
bunt ad eos quibus libant. z non
saluabunt eos in tempore afflic-
tionis eorum. **Secūdum** numeruz
ciuitatum tuarum erat dīj tui iuda
z secūdum numerum viarū tuarū

terusalem posuistis aras confusio-
nis: aras ad libādum baalim. **Tu**
ergo noli orare pro pplo hoc: et ne
assumas pro eo laudez z orationē
quia nō exaudiā in tempore cla-
moris corū ad me: i tempore affli-
ctionis eorum. **Quid** est quod di-
populus iuda. **venerando ydola.**
lectus meus in domo mea **facit**
z quasi multitudine tolū sacrificiorū nō delen-
tur peccata tua. **sclera multa:** **Nunquid** carnes
sancte auferent a te malicias tuas
in quibus gloriata es? **Olinā** vbe-
rem. pulcrum fructiferā speciosam
uoauit dominus nomen tuū. **Id**
vocem loquele grandis exarsit ui-
gladio hostiū. unde extermiavū cō aper-
tū. **populus.**
Et dominus exercitum qui plan-
tavit te. locutus est super te maluz
z nō merito: cū possit deus facere qđ vult: cau-
sus tamē exponit ne videatur iniustus. unde
iustificens in sermonib; z vñ. cum iudi-
pro malis domus israel z domus
studiose.
iuda que fecerūt sibi ad irritandū
z pater. z scdm hominem-
me libantes baalim. **Tu** autē z do-
mine demonstrasti mibi et cognō-
ui: tu ostendisti mibi studia eorū:
z ego quasi agnus mansuetus qui
z crucis. z peccati. unde eū
qui nō nouerat peccati pro nobis peccati fecit.
portatur ad victimam. **Et** nō co-
gnoui quia cogitauerūt sup me cō
z pionerbiū fuit in israel.
z corpus saluatoris qui est panis qui de celo
descendit. **filia.** **Mitramus** lignū in z panem
z nomine eius delectur. **orig.** si
granū frumenti cadens in terra. mor. fuerit. multū
eius: z eradamus eum de terra vi-
uentium: z nomine eius non more
z filius scdm carnē ad patrē loquitur z iudici-
tur amplius. **Tu** autem domine

tia orationis z fletum
a dīo extorquere de-
būsset. Unde discim?
si dīs non exaudierit:
non esse cessandū. **Ci**
to enim iratus flectitur
mutatq; sentēiam: si
quibus iratus est: com-
mutetur. **Totū** autem
quod nūc dicit: ad iu-
dam et ierusalē p̄tinet
qb̄ instat captiuitas.
¶ Secūdum nu-
merū z. In libro re-
gum et palipomenon
innenimus iudam z ie-
rusalē multo peiora qđ
ist̄ fecisse: vt quot ha-
bebāt vrbe tot habe-
rent ydolorum sp̄s. z
quot in vrbe platez et
viaz capita. tot in con-
fusionem suā aras ha-
berent quib; ydolis im-
molarent.

Tu ergo z. Pre-
cipit pphēne pro eis
oꝝ. in quos cō iam cō-
sumata sentēia: ne vi-
deat oratio eius infir-
ma. z merito non exau-
dita. Ne assumas pro
eis laudem z. Quasi
ne replicando veteris
historię clementiaz qua
misericordia soleo. z laudā
do meā nitaris muta-
re sentēiam. Nō enim
exaudiā eos qui affi-
ctione coacti clamant.
Ex his discim? frustra
pro aliquo rogari qui
nō meretur accipe.

¶ **Dipid est.** Hier.
Dicamus hoc princi-
pib; eccliaz. vel dīi
tib; qui cū aliena rapi-
ant. z malicias cordis
sui nō auferāt: putant
se dei mereri clementiā.
Quāid carnes. z.
At nūc publice offeren-
tiū noīa recitatū. z re-
demptio peccatorū in
laudē mutat. nec euā
gelic vīdū memoria
celebrat. q plus oīnib; in
gazophilacū misit.
¶ Ad vocem lo-
z filius scdm carnē ad patrē loquitur z iudici-
tur amplius. **Tu** autem domine

digeris in nibilum.

¶ Et dominus z. Quāid olinā vberē pul. fru. s. nō. d. n. t. atq; plāta
nūt̄: sed propter vocem loquele grādis flāma eius descendit in te.

¶ Tu autem. Iud ei z nostri iudaizātes ad psonam hieremis hoc refe-
runt: z propter vaticinū futuroꝝ malop̄ hec cū a populo sustinuisse asse-
runt. Sed qđo eum crucifixum probat cū lēpitura hoc nō dicat. n̄lī forte
dicant populum cogitasse z non fecisse.

¶ Drige. Tu autē do. z. Vel notum mibi fac domine z cognoscam.

Ixtra psalmistā. **D**ominus docet hominē sciētiā. vnde. **N**olite vocari magistri supē. **V**nus quippe est magister vellet qui in cōfessiōne est. qui s̄ erudit bonū. vel p̄ se vel p̄ filium. Erudit etiā p̄ paupēlum. p̄ petrū. vel quēlibet sanctoꝝ. **T**ūn deus sp̄as: et deus sermo descendat. et doceat. **D**ominum fac mibi dñe et cognoscaꝝ. quasi nō possum scire nisi tu reuelaueris. **E**t autē demon strante videbo cogitationes singulorū: et qđ gerāt. vel cui⁹ sunt voluntatis. **M**ittam⁹ ligina. e. **T**ūn hies quo nutrimur ē sermo eius. **Q**uero dōcere eo voluerūt qđas scandalum ponere. dōctrinę eius crucifigentes cum dixerūt. **D**icit tamē lignū in pa. e. **T**ūn enim verbo et discipline eius cōmungitur crucifixio magistrū in panem lignū mittit et illi quidem insidiantes dicunt. **M**ittam⁹ ligia. in pa. e. **E**go vero inuisib. le vel mirabile quiddam inferā: lignū missum in panem eius panem fecit meliorē. doctrinā dulciorē. **S**icut lignum p̄ moy sen missum in amaram aquā fecit eam dulcem. **A**nte enī qđ mitteretur lignū in panē eius qđ tantū erat panis: et nō lignum. in omnē terrā nō exierat sonus eoz. **S**ed postquā assump̄it fortitudinē p̄ lignū in omnē ter. sermo passionis eius seminatus est. **E**go aio: legem nō intellectā amaram esse aquam. **C**ū autē venit lignum bieſu christi. et sermo salvatoris in eā descendit: dulcoratur. cōteramus a terra viuentium.

Tibi enim. **Q**uod nō merito meo sed eo rum scelere crucifigores.

Vnde venit prīmū. huius: et in me non habet quicquā. **D**ropterea hēc dicit dō. **T**ūdēt hoc superiori s̄nigē cōtrarie in qua qđ dīcta sunt: p̄sonę xp̄i aptamus non bieremis qui proprie habitat in viculo anathot. **S**ed p̄ anathot (quod obediētia interpretatur) iudeos et maxime bierosolomitas intelligimus. qui quōdam p̄ceptis domini obediēt. **S**ed qđ a domino recēserūt: venit ī eos extrema sentētia ut iunes eos moriātur in gladio z̄. **V**t autē nos omnē molestia interpretatōis liberemus: illam regulā sequamur: qđ omnes prophete in tipum salvatoris pleraꝝ gesserūt: et qđ in p̄sentī in bieremias cōpletur; hoc in futurū de domi

reddēdo vnicūs quod mererūt. **S**abaoth qui iudicas iuste et probas renes et corda: videā ultionē obstinatis. pro aliis enī dicit p̄ter ignoscē illis: quia nesciūt quid faciunt tuam ex eis. **T**ibi enī reuelauī causaz meā. **D**ropterea hēc dicit dñs iudeos. obedietie. ad viros anathot qui querūt animam tuam: et dicunt: **N**ō prophetabis in nomine domini: et nō morieris in māibus nostris. **D**ropterea hēc dicit dominus exercituꝝ **E**cce ego visitabo super eos. iunes moriātur in gladio: filii eoz et filii eoz morientur in fame. et reliquie nō erunt ex eis. **I**nducaꝝ ei malū super viros anathot: annūz visitationis eorum.

C. XII.
Justus quidē tu es domine. si disputē tecum: verūtamen iusta loquar ad te. Quare via impiorū prosperat. bene est omnibus qui p̄euarantur et iniqui agunt. **P**lantasti eos. et radicem miserūt: proficiunt et faciēt fructum. **D**rope es tu ori eoz. **V**nde populus hic me labiis honorat: cor at eoz lōge est a me. **F**atā pulchritudinē habuit israel: ut nihil eoz bonorū quod nō fulgeret in eo: et nūc venit z̄. odiui eam. **N**unquid lauis disco- lor hereditas mea michi? **N**unquid lauis tincta per totum? **C**lenite cōgregamini omnes bestię terzē propter ad deuorādum. **P**astores israel. multi demoliti sunt vineam meam. **D**esolauerunt partem meam. **S**ed quōdam. fine deo. bilem in desertum solitudinis: posuerunt eam in dissipationē. luxit et auxilio meo desituta. et super me. **D**esolatione desolata est omnis terra: quia nullus est q̄ quo lugebit terra: et herba omnis

regionis siccabitur propter maliciā causam sc̄.

am habitatiū in ea. **C**onsumptū

est animal et volucrē: et quoniam dixit

quod passū sumus

runt. nō videbit nouissima nostra

laſtudine.

Si cū peditibus currens labora-

sti: quomō poteris contendere cū

duciā: quid facies cū iordanē transiūt cū illi

usurgentes sustineris?

Cum autē i terza pacis secu-

rum fuit: quid facies in lugubria

iordanis? **N**am et fratres tui et do-

moab. et amon. qui de lotuꝝ. et cū chaldeis

mus patris tui: etiā ipsi pugnaue-

rūt aduersus te: et clamauerūt post

te plena voce. **N**e credas eis cū

quasi cōsanguinei: nō nociorū: et fallaris ini-

micus. **T**ūn veniens in hūc terrenū locum:

locuti fuerint tibi bona. **R**eliqui

et celestis ierusalem. et iacob. funiculū heredi-

domum meaz: dimisi hereditate

et patrē pater in me: et ego in patre.

Tūn vnde potestem habeo ponēti anima mea.

meam: dedi dilectam animā meā

hudeoz.

Si cum peditibus. **Q**uasi. **S**i capi-

tinatas vicinaz gentiū

te fatiganit moabitaz

et philistijm. amoni-

tz. ydumoz. qui p-

pter difficultatē locoz

nō tam pugne et latro-

cimio apti sunt.

Dixi. **T**ūn est quid facies cū ad capi-

tinatatem in chaldeam

veneris? **A**baldei enī

et pse equis gaudet.

Clam et fra-

z̄. **D**icit hoc de xpo intel-

ligi contra quē fratres

clamauerūt. Crucifige

eū: nō hēmus regē mil-

cesarem.

Reliqui domū

Vn relinquet robis

domus vīa deserta: et

surgite cam⁹ hinc.

Hereditas mea

Dixi. Non est miran-

dum. si tūc truci beluz

compata sit hereditas

cū rīq̄ hodie sint leo-

nes in silua anathema-

tizātes xp̄m et blasphemā-

mātes et fidelib. insidi-

antes.

Nūquid avis.

Hyena nocturna be-

stia mortuorū deuorat cadavera: et de sepulchrī efficit corpora: et cunctis

rescitur sororibus: cuius immūdicie israel compatur.

Pastores z̄. **H**ier.

Audiāt hēc qđ p̄cipiēt volūt esse: et pro cōmissi-

bi in die iudicij rationē reddere: propter illos enī pars dñi cōculat: atq̄

polluitur: et rībī quōdam erat dei hospitii est habitaculū bestiarū. Alij nō

prepositos plebis et sacerdotes: sed hostiū principes intelligūt: qui populū

dei dissipauerunt.

De cōsolatione z̄. **O**rigē.

Nū inde complēterūt mēlora patrum

Sicut deum: recogitetur corde. **S**up omnes vias hostes. **D**eserti venerunt omnes vastatores terrenos: quia gladius domini de a termino usque ad terminum. **N**on erat pars vniuersitatis eius. **N**on est pars vniuersitatis eius. **S**ed quasi expectauerunt bona: et venerunt mala. prospiciunt ecce aduersarii carnis. **S**eminauerunt triticum et mes et cereales omnium abundantiam a domino accepterunt spinas: hereditatem accep- quibus iesi cleri non proderunt. **R**unt: et non eis proderit. **C**ofundemini a fructibus vestris. propter iram furorem domini. **H**ec dicit dominus aduersum omnes vicinos vel rastant meos pessimos qui tangunt. hereditatem quam distribui populo meo israel. **E**cce ego euellam eos de terra sua: et domum iudicem euellam de fauibus inimicorum hereticorum. de medio eorum. **E**t cum euulsero eos conuertar et miserebor eorum: et reducam eos virum ad hereditatem suam: viuentium. **E**t redeentes ab hereticis. et virum in terram suam. **E**t erit si eruditii didicerint vias populi mei: ut non idoloz que de corde finierunt. iurent in nomine meo. vivent dominus: sicut docuerunt populum meum iurare in baal: edificabuntur in medio populi mei. **Q**uod si non verba mea. remanentes in heresi. de populo meo. audierint euellam gentem illam euul- perpetua. ut non relinquatur locus penitentie. hoc quotidie cernimus. et rebus probamus quod heretici fidei veritatem simulat. ut similes decipient. ipsi tamquam redcant. sione et perditione ait dominus.

C. XIII.

Dominus ad me. Vlade et sicut ego tuos israel. vel cincorium. posside tibi lumbare lineum: et bone illud sup lumbos tuos. et in aqua

S ne corrūpatur. **V**el cōtētorium.
non inferes illud. **E**t possedi lūm
bare iuxta verbum domini: et posui
circa lumbos meos. **E**t factus est
S postquā peccauit.
Sermo domini ad me secūdo dices
Sa te sicut ablatum est a me.
Tolle lūbare quod possedisti qdē
S quia ego surgam in vindictā
circa lumbos tuos: et surgēs va
S ad assīrios. **S**predicta absōbēdum.
de ad eufraten: et absōde illud ibi
S in typo domini.
in foramine petrē. **E**t abij et absō
di illud in eufraten sicut p̄cepat
mibi dominus. **E**t factum est post
dies plurimos dixit dñs ad me.
Sicut ego reducam filios israel.
Surge et vade ad eufratē. **T**olle
inde lumbare quod p̄cepi tibiyt
absōderes illd ibi. **E**t abij ad eu
fraten. et effodi. et tuli lumbare de
S in signum captiuitatis.
loco vbi absconderā illud. **E**t ecce
cōputruerat lumbare ita ut nullo
vſui aptum esset. **E**t factum est ver
bum domini ad me dicens. **H**ec
S adaptat similitudinem.
Dicit dominus deus. **S**ic cōpu
S duas tribuum iuda.
trescere faciam supbiam iuda. et su
perbiam ierusalem multā: et popu
lum istum pessimum qui nolūt au
S vicia sua sequētes.
dire verba mea. et ambulant i pr
uitate cordis sui: abieruntq; post
deos alienos ut seruirēt eis et ado
rarent eos. **E**t erunt sicut lumbare
istud quod nulli usui aptū est. **S**i
cut enim adhēret lumbare ad lum
bos viri: sic agglutinai michi
S decē tribus.
omnem domum israel. et omnem
S duas tribus.
Domum iuda dicit dominus. ut
essent mibi in populū et in nomē
S tñ. **S** me qui hec oīa feci.
et in laudē et i gloria: et nō audierūt

que ex nigra racca e*u*
cida atq*e* c*andida*. **Vñ** que est ista; que ascendit Balbata. **S**ciat tam*e* q*u*
si naturalibus ramis n*o* p*ec*c*at* nec s*ibi* p*ec*c*at* si n*o* fuerit digna lumbo eius
• i*s*i n*o* ad*h*erens domino v*nus* sp*u*s fuerit in x*p*o.

Ecclisiolumbare. In captiuitatem. Significat autem propheta in typum domini populi liberat: sed nihilominus peccat. Postea deos alienos sequitur: ad extremum in dei filium manus mittit: ioculatoria perditione perabescit.

Omnis lagūcula **z.** **H**ec est ebrietas quia oblitiscimur p̄cepto rum dei. et vicijs atq; peccatis humana impletur cōdicio. **V**n̄ nō iustifica bit in cō-t-o. **v** Nō ad cōpationē dei vt veteres et noui volūt heretici. et eouz patronū: sed ad sc̄enam eius. hō enim videt in facie deus in corde. et qđ nobis mū dum videtur ei immū dum deprehēditur.

Verbū hebraicum uel aquilz p̄ma edi tio lagūculam. Secun da ipsū uel. Syma chus: craterē lxx. v̄rē theodotio vas interp tati sūt. qđ om̄e v̄o tā tum et ebrietate cōplet̄. **S**umus enī vas fragi le. et thefaux habemus in uasis sicilibi in qui bus id cōpletur: nō hab itat in carne mea bonū. nō enī quod volo bonū hoc facio: sed qđ volo malū hoc opor et miser ego homo qđ me liberabit de corpo re mortis bnius?

Et dispergam. Rationabili ira: vt redūca ab erore dolorib; et tormentis: qđ sermo ne nō poterūt perti.

Non parcam. Nō crudelitate sententie: sūt iudicij veritate.

Qui enī trucidarūt in eternū pibūt. **H**oc iux ta hystoriam simpliciter accipim̄ qđ reges et sacerdotes et prophete et omnis populus ierusalē calice babylonig sit inebriādus: et captiuitate obnēdus.

Date domino. **z.** Ad penitentiā prouocat antequā ducantur in babylonem.

Allego. Date domino. **z.** Quasi opa minū dum dies est. veniet nos cum non poteritis opari. **V**n̄ et ysa ias: Stelle celi nō dabant lucem. et tenebrae buntur orto solo **z.** Et sophonias dies tenebrarum et turbinis.

Si hoc nō au dieritis. Dicamus iudicis et nostris iudicantibus qui litteram occidentem sequuntur. Nisi audieritis in abscondito et in mysterio vel secundum aquilam in tenebris quas posuit latibulum suum. et iuxta salomonem. intellexeritis pabolam et tenebrosum sermonē: plorabit anima prophetæ a facie subigez.

Captus est. A diabolo vel nabugodonosor: vel cōtritus. Aliquando israel fuit grec domini: sed quia indignos se iudicauerunt salute conuersus est sermo ad ḡtes. Luceat oleaster in bonam olliam cōtra naturam

insertus ne z ipse cōteratur.

Dic regi et do. Verba hebreū ge bīra aquila et symachus domina tricem et dñam interpretati. **L**xx. putates esse geburois potentes dixerunt.

Dic regi et potentes. Delirat̄ hoc loco qui regē xp̄m et potentes angelos intelligit: vt assumat corp̄ humiliatis: et in pulue re sedēat et amittat de capite suo coronam et gloriā fortitudinis. Cuiitates qđs austri clausas: infernū que nulli apiantur: et om̄e gloriarū iudee esse translatas qđ in passione plenarū est: omnes decūlauerit simul inutiles fas.

Dic regi et do. **z.** Manichus dicebat naturā bonā a deo creata. malā vero a diabolo. Et qđ quidā an gelī passi sunt pro redēptione demonū: et post indicium portas inferni claudi: et nullum ibi puniri qđ origine. Setire videtur: quod frapolū est.

Du enim docu isti. Quando ezechias ostendit thesaum nuncio regis babyl.

Du enim docuisti e. **z.** Audiat hoc ecclisia negligens que docet aduersarios suos quomodo possint eā sp̄ rituali captiuitate cōprehendere: et pecunias beatitudine crudelitate lacerare.

Dropter multitudine ini

Dioira tua: polluti sunt plantæ tue. quasi ipsi non possunt. deus potest. **T**inger in peccatis.

Si mutare potest ethiops pellez diversates vicioz.

Suam aut pardus uarietates suas

Tu os poteritis bñ facere cu t̄ didi

Thū quasi studio peccāti non potuerunt mutare

Naturam.

Ceritis malū. **E**t disseminabo eos

Thū unde tanquā puluis q̄. pro. u. a. f. terie.

Quali stipulam que uento raptat̄

To ierusalem. **T**hū elegisti ubi in de in qua mētura mēt fuerit remittere vobis

Ideserto. **H**ec fors tua pars̄ mē

Thū causa dispersionis israeli

Sure tuę a me dicit dñs: qđ oblitera

Thū temporalibus.

Es mei: et confusa es in mendacio.

Si mutare po test ethiops p. **z.**

Hoc testimonio vnu tur qui diversas natu

Ras assere conantur: tantam nigredinem vel varietatem peccatorū dicētes

Vt in candorem et vnius coloris pulcritudinē transire nō possit. **N**on hoc

Attēdentes. cu didiceritis malū. **Q**uicquid enī discitur non nature est: sed

Fudit̄: et proprie voluntatis: que cōsuetudine peccāti quodāmodo in naturā

Transt̄. **S**ed qđ hoib; impossibile est: deo possibile est: vt non ethiops

Vel pa rdus suā naturam mutare videatur: sed qui in illis opatur. **V**nd

apostolus. Dinnia possum in eo qui me confortat. Et nō autē ego: sed gratia dicitur et viuo ego iam nō ego: viuit vero in me xp̄s. Et quid habes quod nō accepisti? si autē accepisti quare gloriaris quasi nō accepisti? Non igitur gloriatur sapiens in sapientia sua: vel fortis in fortitudine sua: et huius modi que in omnibus opatur virtus xp̄i.

Nudauit femo
et r̄. Rogenus xp̄m
et nec in presenti nec in futuro reuelet posteriora nostra: sed delect in iuris nostris: et secunda tua: adulteria tua. et bynitius tuus scelus fornicationis tue. **Hup colles in agro** vidi ab sydola. ergo. **ominatio[n]es tuas.** Ut tibi ierusa[m] quāvis factes te sequi vestigia mea: et mei nominis ventiles confessionem. **Expectabo** ḡm̄ seram. **Iem.** Non mūdaberis post me. **Usquequo adhuc?**

C. XIII.
Et portet zc. H̄e
suis sc̄z per quos anima cōcipitur disciplina.

Et obscurate zc. Ite dei vniuersa consentiunt: unde sol sup peccatores occidit in mediie et luna et stelle nō vantlum suam. **Pundānū** est autem obſidionis tempore pluia: as nō fuisse: vt obſelli ſuſtinerent ſterilitatem aqua. **Uno** quippe ſoſteſylo et hoc non perpetuo ruitur ciuitas: et vſq; in p̄ſentem diē ſterilitas pluiaꝝ non ſolū ſugum ſed bībendi facit inopiam.

Agricole. Quorum vnu alt̄ dei agricultura eftis: di cooperatores ſumus.

Nam et cerua. zc. Gregorius. Nam et cerua. **Vel** cerua in agro pepit vel peperunt. **Hec** ſententia de doctoribus genitoſiſiſ: incaute deſerentibus dicitur. Bene aut cerua doctoribus assimilantur qui more cerua ruz interemptis viciſſ: quā extintis ſerpenti bus viuit: et inde acrūs ad fontem vite in ardeſcūt. Unde ſicut cerua deſiderat ad fontes a-i-d-a-m-a-t-de.

Ipsi etiam dum labētia huius tempis momenta quā quedam flumina tranſeunt: cōpatiētes caritate onera ſua ſibiūnūc ſupponunt: quia canta obſervatione custodiunt quod ſcriptum eſt. Inuicem onera vefra portate: ſic adimplebitis legē xp̄i.

Craverūt ue. zc. Grego. **D**egueriſ ſuſti drachones trahunt ven-

tum cum malicioſa ſuperbia inflantur.

Defecerūt oculi. Claram lucem cernere non valentes ſubtractis rationib[us] cibis. **H**ec ſiccas ſepe accidit eccl[esi]e quādo cerni et onagri inueniuntur in populis: et magiftrorum penuria cōtabescunt: ſit qui diſcant nō qui doceant.

Expectatio israel zc. **D**icamus et nos in tempore ſiccitatis et aque penuria. **I**bi peccatum: et malū coram te fecimus: tuꝝ preſtolamus aduentū qui ſalvas iſrael: non ſuo merito ſed tua graſia.

Quasi colo. zc. **G**regor. Qui enī vt dominus auditus nō eſt: nō poffeo: agriſ colonis eſt creditus: quā viator ad manē dum tantūmodo declinavit: quia paucos ex iudea abſtulit: et ad gentium vocationē p[er]gens iter cōptū p[er]git.

Et quā viator zc. **I**nde hunc locum ſic exponit. **Quare** ſegregas te a populo meo: et quā viator propter viuus ho[re] refrigeriuꝝ nō curas q[ui]l[li] viaris hoſpitiō: ſi ad alia trāſturnus non ſalvas populum tuum et tēplum quondam incl. tū tuum? **D**oſtri de incarnatiōne dīci putant q[uod] futurū ſit xp̄s p[er]g[ra]m̄ in eia: et tpe p[ro]p[ter] eis ſit hoſpitiō: ſi vir p[er]transiens ac robustus relicto iſrael tendat ad gentes: vt de loco ad locū de populo ad populi de templo ad eccliam.

Mouere p[ro]f. zc. **N**otandum in ſcripturis sanctis q[uod] ſemp[er] peccator[um] pedes moueant[ur]: et sanctis cū moyle dicant[ur]. **L**u[ce]rno bic ſtaſecum. **E**t alibi. **L**audate ſeru dñm: qui ſtat in domo domini in a.d.o.n. **E**t qui turē babilonis edificauerūt ab oriente mouerunt pedes ſuos.

Noli orare zc. **S**ultum eſt orare: p[er] eo q[uod] peccauerit ad mortem. **Vnde** iohannes eſt peccatum ad mortem non pro illo dico: vt roget quis eſt peccatum non ad mortem. **T**eiunia et preces et victimæ et holocausta tūc proficiunt cum a viçis recedimus: et antiqua peccata deflemus. **S**i autē in ſceleribus permaneſſ: putates votis atq[ue] ſacrificijs redimi aures dei: vehementer erramus: quia deū iniquum arbitramur qui enī ſemel gladio et fami et p[er]fici destinat[ur]

nullis precibus erit.
Vnde. Noli orare tamen.
Drophete dicunt. tamen. Audiatur hec
magistri qui peccatis
bus et in vicissim permane-
tibus prospera pollicetur.

Multi tales hodie
sunt qui nō curāt vñd
cinq̄ sit oblatio cōsa-
lentes sūg auaricie. vt
quidam fecisse dicitur
qui p̄suadebat vt secre-
ta cōfiterētur peccata
coram deo ante altare
z ipse ex aduerso sede-
bat z audiebat. et hāc
securitatem dabat: ta-
mē largas elemosinas
facere z sufficere

Dec dicit dominus zc. Caueant pseundo prophetę ne q̄ decipiendo lactant populuꝝ dei ⁊ ipi pereat cum deceptis et iaceat insepulti ⁊ non sit qui opiat ignominiam eorum puluere penitētiz. **D**educant o. zc

Dupliciter hic locus intelligitur q̄ vel ipse deus populum suum plangat. et fieri nō definat. vel impet populo ut lacrimis affluat.
Alij ex persona proprie- te hec dici arbitratur.
Quonia cōtri-
tione ūc. Justa can-
sa plangendi; virgo cō-
trita; filia percussa; po-
pulus deletus.

Hiegressus x.
Audiant hec prophes-
tę nostri et sacerdotes.
q̄ nec foris nec intus
propter negligentiam
eoz sit illa securitas.
Qui foris sunt ab eis
scandalizant et eos qui

D propheta nā
qz. Qui prophetabāt
prospera. et legis man-
data apire debebant:
abierunt in terrā quaz
in iustitiae sunt

ig. i. captiuitati sunt.
Nunquid pro
iiciens eccl. Ut ubi
fuerat cultus dei. et tra-
quillitas: ibi sit sedatio

Lognouimus
tia dei precepta neglex-
et quod illis defuerat p-
redeat iniquitas pa- e-
Dele, sicut contra dominum

Dele·fiant cōtra domini

¶ Et contra gladiū· famem & pestem.
Et dixi. a. a. a. dñe deus: prophete
te dicūt eis. Nō videbitis gladiū
& famem in vobis non erit: sed pa-
cem & erā dabit in loco isto. Eccl
it dominus ad me. Falso prophete
te vaticinātur in nomine meo. Nō
misi eos: & non p̄cepī eis neq; lo-
catus sum ad eos. Visionem men-
seducant timorem domini tollentes.
dacem & diuinationem fraudulē-
tā & seductionē cordis sui prophe-
tant vobis. Idcirco hēc dicit do-
minus de prophetis qui prophe-
tant in nomine meo quos ego nō
misi. dicētes: gladius et fames nō
erit in terra hac. In gladio & fame
cōsumentur prophetē illi. & popu-
li q̄bus prophetauerūt erunt pie-
s quātos cernimus iacere in vijs ierusalem in
sepulcros. & recipere sua mala.
cti in vijs ierusalēz p̄e fame et gla-
dio: & non erit qui sepeliat eos. Ipi
deceperit plebes. ¶ genimina ripaz.
ſedūcere

et uxores eorum filij et filie eorum
et abundanter. sed quod meruerunt.
et effundam super eos malum suum

Et dices ad eos verbuz istud: De-
ducant oculi mei lacrimas per diem
et per lacrume pondera vocis habent.
et noctem: et non taceant: quoniam
non nō leue nō vile quod plongitur. sed quondam
non ydolatria polluta. sed cuius etati et teneritudi-
ni et integratati naturaliter cōdoletur.
contritione magna cōtrita est vir-
go filia populi mei plaga pessima
vehementer. **Si egressus fuero ad**
agros ecce occisi gladio. et si introi-
co ecclesiā. sed vir ossibus herētes. sed verbi di-
ero ciuitatem: ecce attenuati fa-
mili. quasi ne mireris plebe et vulgus ignobile
me. **Propheta nancet sacerdos**
a domino. sed in infernum. sed debito dignita-
tis et officio.
abierūt in terram quam ignorabant.

Hmiratur propheta q[uod] deus sic iuda abierat.
I tam repente. **I** duas tribus in quibus re
Nuquid proiecisti iuda
ligio et templum domini.
Aut syon abominata est anima tua?

**Quare ergo recessisti nos ita ut nul-
lum splagia insanabili.**

la sit sanitas: **E**xpectauimus pacem
et non est bonum: et tempus cura-
tionis: et ecce turbatio. **C**ognoui-
mus domine impietas nostras
iniquitates patrum nostrorum quae pec-
cauimus tibi. **N**e nos des in ob-
probrium propter nomen tuum ne-
que facias nobis contumeliam. **S**o-
lenniter cuilibet sancti.
Illi glorie tue recordare: ne irritum
salutis promisse.
facias fedus tuum nobiscum. **N**un-
quid sunt in sculptilibus gentium
qui pluant: aut celi possunt dare
ymbres: **N**onne tu es dominus
deus noster quem expectauimus:
In quo spes nostra ad quem conseruimus vota.
Et enim fecisti omnia hec.

xv

Et dixit dominus ad me. Si steterit pro populo
cui dictum est dimittere me eccl. qui ire dei per
populo leguntur restituere. et iam impudentem senti-
tiam auertisse. **M**oyses et samuel coram me: non es
quia consummata sunt sceleratae populi. ergo
ostende electos
aima mea ad populum istum. **E**ijque
quia indigni non loco sed voluntate
quam legamus: et adam. et chaim esse electores
a facie domini.
Illos a facie mea et egrediantur. quia
si dixerint ad te. quo egrediemur:
dices ad eos. Hec dicit dominus
Qui ad mortem. ad mortes: et qui
ad gladium ad gladiū: et qui ad sa-
mem ad famē: et qui ad captiuitatem
ad captiuitates. **E**t visitabo super
eos quatuor spes dicit dominus.

et principatu ejus. et ait. Absit a me hoc p-
bis. Si moyses inquit. et samuel coram me
Quasi nec illos modo pro amicis audio:
re etiam pro inimicis scio. Virtus ergo ver-
tis. et tunc quisque quod recte petit adipiscit: cum e-
inimici fuscatur.

Et visitabo super. Quattuor plagi

Es-etiā ezechiel propheta dēmōstrat. gladium pestilētiā z famē-bestias z captiuitatē. Inter bestias autē canes quoq; z volatilia in tellige quib; la-
ceranda z deorāda z dissipanda corpora tradita sunt. Neq; enim fieri po-
terat vt creator neglecto: nō vniuersa creatura cōsurgere i peccatores.
Et dabo e. rē. Hoc sub babilonij ex pte cōpletum est. z nunc exple-
tū in toto q̄n pessimum regem. z qui ierusalē a porta v̄sq; ad portam replete
cruore iustorū populus impius imitatus est. Ex quo discimus regū ac p̄r-
cipium ac p̄epositū scelere populos plerū
z veleri.

Propter ma-
nassem ic. Legimus
in diez volumine ma-
nassem post captiuita-
tem z pessitudinem reuer-
sum in ierusalē regnā-
se. Sed q̄n sanctorū
merita ad posteros de-
scendunt: sicut dauid. z
ceteroz sic peccatoruz
flagicia si liberi nepo-
tes q̄s similia gesserint
ad posteros pueniunt.

Iste manasses neq;
simus fuit esaiam sera-
ligneā sequit. amon fili-
us suu p̄ ignē tradux-
it ad honoē ydolorū
z topeth.

Quis enī mi-
nullus offeso deo po-
tel rogare p flagicis
peccatum: quia nec tā
clemēs potest esse crea-
tura q̄s creator. nec tā
alien? extēns q̄ dñs
suis misereri.

Retrosum ab
iusti. Cum iuxta apo-
stolum posteriora ob-
linscens ad priora se
extēdere debuit egypti
as carnes desiderauit.

Multiplicate
sunt mi. rē. Diversis
medicaminibus cupit
deus saluare peccates
vt qui contempserant
blandiciem: timeat mi-
santem.

Septem. Ver-
bū hebraicum sabe. vt
septem. vel iuramentū
vel plurīsonat. vnde
lx. z aquila z theo-
dotio septē interpretā-
tur. apud sumachū i plurimos trāffertur. Alij hec ad synagogā referunt que
infirmita ē ecclesia crescēt. Unde sterili peperit. septē vel plurimos. z q̄
multos habebat filios infirmita ē. Inde occidit sol iusticę. i cuius pénis
est sanitas cōfusa in eternum spāali gladio pdens populū luum.

Cle mibi ic. Hoc est hoc sinodochicos de hieremia intelligi. qui nō
in toto orbe teraz led in iudea indicatus sit. Vere autē domino cōpet q̄
ait. In iudicium ego i mūdum istum veni: vt qui nō vident videāt. z qui
vident ceci fiant. De quo scriptū est. Positus est hic in ruinā z resurrecti-
onem multoz in israel. z in signū cui cōtradicetur. Quis enī philosopho-
rum. quis gētīlīum. quis hereticoz nō iudicat christū ponēdo ei legē nascē-
di. pānēdi. z resugēdi. z substātig. varie de eius essentia oppīnādo.

Cle mibi ic. Non mirum iuxta humanitatē christī dicere. vt mibi ic
cū alibi apte dicat. vt mibi quia factus sum sicut qui colligit stipulam in
melle. z racemū in vindemia ic. Et ne putemus vilitatē geminū referri ad
dei verbū: quid sit iste qui plangit statim indicat. vt mibi anima quia per-
iit reuerēs de terra. Non q̄ diuidamus p̄sonas vt impī. sed q̄ vnuus at-
q̄ idem filius dei z hominis nūc iuxta carnē nūc iuxta deitatem loquatur.

Non fenerauit. Lcc. Non profui neq; mibi profuit quisquā. The-
odoz. nō debui neq; debuit mibi quisquā. Quoꝝ omnū bic sensus est
Nullus digne era mea suscepit. nec fenerauit mibi quisquā in paugib; cō-
fondis me sibi debitorē faciens.

Non fenerauit vel non profui. Nullus enim voluit tantū accipere quā-
tum ego dare. neq; profuit mibi quisquā. Salus creature lucrū est crea-
toris. Unde non debui. i. nemo mibi dedit quātum volui. nec me sibi de-
bitorem fecit. nec debu-
it mibi quisquam. q.
quō mibi potuit visurā
debere q̄ sensus nō ē di-
gn̄ accipe. Dēs male
dicūt mibi heretici sc̄
puerse credēdo peruer-
sus blasphemando.

Omnes male-
dicit ic. Hier. Pro-
eo qđ nos iuxta bebra-
icū interpretati sumus
oēs maledicunt mibi
v̄sq; ad hoc in tpe tri-
bulationis aduersum
inimici. i. vulgata edi-
tōne reperi. fortitudo
mea defecit in his qui
maledicunt mibi. fiat
dñe dirigētibus illis si
nō asti tibi in tpe af-
flictionis eoꝝ i bo-
na ōtra iūnicū. Qua-
si: fortitudo mea defe-
cit in his q̄ maledicunt
mibi. Nō enim intelli-
gunt virtutē mēa. q̄ in
infirmitate pficitur. et
quāto plus mibi male
dixerūt tanto mea in il-
lis defecit amplius for-
titudo. Jūgitq; ppbe-
ta. vel domin⁹ z ait si
at dñe dirigētibus illis
z hoc eff. Eueniat mi-
bi maledicta q̄ loquē
inimici i illi dirigātur
in bonū. si non in tem-
pe tribulationis eoꝝ
et angustię. q̄ eos va-
stabat inimicus: stet i
cōspectu tuo. z rogan-
te pro illis. z dixi. Pa-
ter ignoce illis. qđ enī
faciunt nesciūt. Sed z
hieremiam dēpendi-
mus sepe in hoc volu-
mē rogasce p populo.

Si nō reliquie. Rāsio dñi ad id qđ hieremias supradixerat. De
mibi mater mea ic. Quasi nōl cōsiderare p̄sentia tñi. z futura. Reliquie
enī i. ic. Inq̄ senti quoq; cū te cuperēt iūnicī opprimere occurri t̄. z p̄ter te.

Si nō reliquie ic. P̄nt hec de hieremia accipi q̄ pessimo tpe inimicēq;
captiuitate p̄phare cōpulsis est. z dura p̄peti a p̄lo non credente.

Nunquid fedē. Quasi nō doleas q̄ p̄plus tuus inimicus sit. te enī
dura nūciāte n̄ p̄t te amare q̄ dñs ē. V̄babilonij q̄ ab aq̄lone veniūt. z
sunt ferū durissimū. huic p̄lo duriori. z in domito i similitudinem gris nō
poterūt amicicia copulari. Vel ferū durissimū. i. p̄pls israel de īcognitō
indignus ē q̄ in tantā p̄ueit maliciā. vt duriori metallo. i. gre circulat̄ sit.

Et thesauros. Orig. Vn̄ thesauroz est. Hieremias. alius Isaias.

Vel moyses. z ceteri. Hos thesauros abstulit deus indecis. z dedit nobis.

Vn̄ auferetur a robis regnum dei. z dabit gen. sa. f. e. Primum credita sunt

illis eloqua dei. z postea data nobis. hñt qđē legē. z p̄phas. z nō ītelligāt.

En oībus p. Id est. propter peccata tua. que in om̄es terminos tuos

p̄uererunt q̄ sc̄ quātum in te est interfecisti sapientiam z veritatem. Si

quidem xp̄s sapientia est et veritas. Omnia ergo prodiderunt et resurgens xp̄s non apparet ultra intersectorib⁹ suis; sed tamen credētib⁹.

Ardebit. Non potest exigu⁹; quod materiā prebuitis ardoris; ut mens ignis tua quae in te sunt ligna cōsumat et fgnū et itipū. Non est ergo causa ardoris in domino sed in his quae somēta mīstrant incendio.

Noli in patientia. Vor xp̄i. Quasi longanimitas fuit semper p̄lo delinquenti. Sed quod etiā cōtra me erexit temeritatem suam noli iam esse longanimitas. Si autē cōsideres tpa dominice passionis et r̄mung ierusalē. vi debis quod non paties fuit. A quītodecimo enim anno tyberij cesaris; vñ; qd ad subuerſionē templi numeratū anni: xl duo. Quia spaciū p̄uentis op̄ozebat dāri propter eos qui per ap̄los erāt crediturū.

Non sedi in zc. Hebrei arbitratūr hec ex p̄sona ierusalem dicit quod sola federit amaritudine repleta et dolor eius perpetuus et si cut aquae p̄transēt. sic verba prophetar̄ qui prosp̄a promittabant trāsire mēdāciter. Et melius a propheta vel vero sancto hec dicuntur quod non sedi in concilio ludentium.

Prestet nobis dōminus non sedere in consilio ludentium et eoz qui futura non cogitat prestet nobis aduersis non cedere sed semp̄ di sentētiā formidare; et cum propheta dicere: quia amaritudine repletus sum. Gaudeat illi lusibus: nobis autē bonū sit adhucere deo et ponere spem nostrā in eo saturari obprobriis et expectare lente tiam indicis. quae ope monstrabit omnē amaritudinem instar fuisse fluentium aquarū.

A facie ma-t-zc. Prig. Facies manus dei est ipsa p̄cussio iusti iudicij quae sup̄bientem hominē a padiso expulit in hāc cecitatem presentis exiliij. Coniatio vero eius est terror adhuc p̄nitis supplicij. Post faciem ergo manus adhuc nos minet terificat: quod post experimentū iudicij nos p̄gna p̄nitis exiliij p̄culit. et si peccare non desistimus: eternis adhuc supplicijs adiicit.

succensus est infurore meo et super felix cōscientia que propter deū patitur obprobriū.

Ardebit. Tu scis domine: recordare mei et visita me. et tuere me ab his qui p̄sequuntur me. Noli in patientia tua suscipere me. Scito quoniam sustinui propter te obprobriū. qui illos meo ore loquendas. Inueni sunt sermones tui. verbi sunt mihi in cibū. sumachus. suscipiam eos. sub auditū ī gaudiū qui fuerāt in obprobriū. et comedī eos. Et factū ī mihi verbum dñi ī gaudiū et ī leticiā corrum. quasi ideo gauſus sum: quod p̄ opter nomē tuum dura passus sum.

Non accipies vxorem et non erūt tibi filii et filiae ī loco isto. Quid hēc dicit dominus super filios et filias qui generātur ī loco isto: et super matres eorū quae genuerāt eos et super patres eorū de quorū stirpe sunt nati ī terra hac. Mortibus egrotationū morietur. Non pro multitudine morientium. ī quasi in sterquilino iacebunt cadavera volatilibus et bellis terre laceranda.

Solitarius sum ego donec trāscām ī concilio ludentium sedere nolui: sed amaritudinē mēā deuorau. vt in futuro preparerem gaudiū mihi. **N**uis tu. Solus sedebā: quoniam quasi non habui intermissione doloris nec illa ī media expectau. **A**maritudine repleuisti me. **Q**uare factus est dolor meus perpetuus. p̄nualuerūt qui me cōstituabant. **N**on accipies vxoriā ī populu ī peccatis: hec dicit dominus. **S**i conuerte ī tribulatione ī leticiam.

Ris couertam te: et ante faciem meā sicut angeli stant ī cōspectu dei videntes faciem eius. Hermonibus tuis. sanctū. stabis: et si se p̄aueris preciosum a specatore. quasi ne putes boni opis non esse mercedem. **I**mmitatores tui erāt: non tu eoz. vili: quasi os meū eris. **L**ourentur ipsi ad te: et tu non cōuerteris. ne reformides: dicens: quare fac dolor meus p̄.

Et dabo te populo huic ī cōtra aduersarium omni roboe resistas. murū grecum fortem: et bellabūt aduersum te: et non p̄qualebunt: quia ego tecum sum. vt saluem te. et eru-

am te dicit dñs. Et liberabo te de meo sanguine: et in presenti meo auxilio. manu p̄fissimoz: et redimam te de manu fortium.

C. **XVI.** **E**t factum est

verbū domini ad me dicit non quod prohibuisset prophete vxoriā accipere sed populo dictum est. **C**onsens: Non accipies vxorem et non erūt tibi filii et filiae ī loco isto. Quid hēc dicit dominus super filios et filias qui generātur ī loco isto: et super matres eorū quae genuerāt eos et super patres eorū de quorū stirpe sunt nati ī terra hac. Mortibus

egrotationū morietur. Non pro multitudine morientium. ī quasi in sterquilino iacebunt cadavera volatilibus et bellis terre laceranda. plangētur et non sepelietur. in sterquilinū super faciem terrenā erunt.

Et gladio et fame cōsument: et erit cadaver eorū ī escam volatilibus celi et bestiis terrenā. Hēc enim dicit dominus. Ne ingrediaris domū cōiuīj neq; vadas ad plangendū neq; consoleris eos. quia abstulerat pacē meaz a populo isto dicit dñs quia misericordiam et miserationes. Et nulli parcam etiā.

Morietur grandes et parui in terra ista. Non sepelietur neq; plangētur et non se incident neq; caluicium fiet pro eis. Et non frangent inter eos lugēti panem ad consolandū super mortuo. et non dabūt eis potum calicis ad consolādum super patrem suum et matrem. Et domū quiū non ingrediaris ut sedeas cū eis

cōp̄ dei quiū misceat. ne īsta celebret in mortuoz funerib⁹. Aliud enim est mori comuni lege natura. aliud dei occubuisse sentētia.

Hieremias innenit ad p̄dicādum missus ē a dōno. Vñ ait. A-a-a-dñe nescio loqui. Et virgo fuit et castus sine liberis ut expeditius p̄dicaret.

Neq; plāgentur. Mos fuit apud veteres. et usq; hodie permanet in quib⁹dam īdeoz in lucū lacertos īcidere. quod etiam legimus iob

Solus sedebā zc. Grego. Quasi dicit dum considero quod iam per inclīp̄ expūnē tum patior a tumultu desideriorum tempaliū tremidis mētis secundum petro: quod adhuc actius illa quae misericordia supplicia formidō.

Si separatur zc. Grego. Vñ quis est deo p̄fens mundus preciosa est ei munda anima. Qui ergo preciosum a vilise parat: quasi os domini vocatur: quia p̄ eū dominus verba sua exserit: qui ab amore p̄fensis seculi loquendo que p̄t humānam animam enellit.

Quasi os meū consideremus quamā mercedem habeat sermo doctoris: si ab errore quāpiam liberare voluerit. et de peccantiū numero renovare.

Non accipies vxoriā ī populu ī peccatis: hec dicit dominus. Bene ergo apls inbet quod tempus breve ē et plūmatio īmetit ut quod vxores hñt quod si non habētes.

Mortibus ego. Nota quod longa infirmitate tabescere ira dei ē. vñ iorā fili⁹ iosa phat infirmitate cōlmitur et apls ait. Ide inter vos multi infirmi et imbecilles zc.

Ite ingrediaris. Vñ cū bñm nec cibū sumere nec debes dicere ei aue apls quod interdictus est: ne quā in itinere salutē vñ et helis salutatōz giez interdictus. Nos autē ī lugētū ferre cibos et īparare cōiunctū ī parētalia vocant: eo quod a parētib⁹ iusta celebātur. Vñ alibi. Date vñis his quod sunt ī luctu et oblitūscētur doloris. Præcipitur ergo p̄phe ne quēquā dō populo cōsoleat: ne inimi

quiā lata feruntur si ī nobis volunt: domini vapulae mētis. Dignus est unus qui ī genibus suis īp̄ficiā p̄cūlātū īdeoz in lucū lacertos īcidere. quod etiam legimus iob

Eieremias

C. XVII.

fecisse. Interdictum erat
prophetæ: ne panem
inter eos frigat. ne in-
grediatur domum coniuij
ne misceatur eis quos
dei sententia execravit.
Si autem de lugentibus
hoc dicitur: quid fiet de
hereticis quorum sermo
serpit ut cancer. et quo
tidie deceptio et funera
prosternunt in ecclesia.
Ecce ego aufer-
ram. Hic quoque peccati
ecclesie auferit de
us omne gaudium et om-
nem leticiam. De quo
dicitur. **G**audete in do-

mio semper **zc**.
Sed et vos **zc**
¶ forte dicerent ini-
sta sententia est. patres
comedisse vuā acerbā
et dentes filiorū obstus
pescere.

Ecce di-ue n. xc
Prædicatur miracula
quæ iuxta litteram sub
zorobabel & biesu pon
tifice partim completa
sunt. Spūaliter pleni
us in christo æplenda.

Ecce dies veni. zc.
Possimus hoc de p/
secutionibus dicere q/
populo nostro accide-
re a diebus neronis us
q ad tpa maximiani.
Misertus enī domin⁹
populo suo rduxit eos
in terrā suam. i. ecclesiā
q dedit patrib⁹ eorum
i. apostolis. z aposto-
licis viris.

Ecce ego. scilicet. Ju
dei putat piscatorum
nomine significari chal
deos. et per venatores
romanos. qui de mon
tibus collibusque et de
concrepibus.

cauernis petrāz venia-
ti sunt infelice p̄plim.
Cauernis pe-
trāz. Apostolis et
apostolicis viris. **D**

apostolicis viris. **P**etra enim Christus sed et petro donauit ut petra vocaretur in cuius sensibus requiescetes recte dicuntur translati de petra et condit vel apostolus ad Corinthus 10.

los. vel qui postea ve-
nandi sunt peccata ha-
buisse et recepisse dupli-
ces iniquitates suas.

qui. Quia seruus sciens et non facies voluntatem domini vapulabit multis. **Dignum** est enim eos qui de gentibus sunt simplicia peccata recipe. et nos du-

et comedas et bibas. **Q**uia hec dicit dominus exercituū deus israel
Ecce ego auferā de loco isto i oculis vestris et in diebus vestris vocem gaudij et vocē leticie. et vocē f qui habet sponsam spōsus est. sponsi. et vocem spōse. **E**t cū annū ciaueris populo huic omnia verba hec. et dixerit tibi. quare locutus est dominus super nos omne malū grāde istud: **Q**ue iniqūtas nostra. aut qđ peccatū nostrū qđ peccauimus dño deo nostro: dices ad eos. **Q**uia dereliquerunt s qui presunt in ecclesia patrem nstri me. ait dominus: et

patres vestri me. ait dominus: et
¶ quoz deus vester est. auaricia. luxuria. et hmoi.
† s a quo quis vincitur eius seruus e.
abierunt post deos alienos. et sacer
dos adorat quisq quod diligat.
uierunt eis. et adorauerunt eos. et
¶ sacerdotum est proprium non solum docere: sed etiam facere legem. ut non solum verbis sed etiam exemplis gregem doceant.
me dereliquerunt: et legem meam
non custodierunt. ¶ et vos peius
operati estis quam pres vestri. Ecce
¶ semel a domino derelicti faciunt que non con
ueniunt.
enim unusquisque ambulat post pra
¶ de quo excent cogitationes pessi
me: idco ab ecclesia separantur. vt vadant in terras
longinquas. quae nec ipsi nec patres eorum nouerant
antequam peccarent.
uitatem cordis sui malum: vt me non
audiat. Et cunctias eos de terra hac
in terram quam ignoratis vos et pa

¶ qui nō sunt dii:sed putantur.
tres vestri:et seruietis ibi l̄dijs ali
ſ pseuerantim peccādi ostēdit dum in di
ebus flagitiis in nocubus seruit libidini.
† ſ dii:quicquid ergo peccamus impium demo
num est qui nūquā dant nobis requie:ſed semper
compellit delictis cumulare delicia.
enī die ac nocte.† qui nō dabunt
vobis requiem. **D**ropterea ecce
ſ manifeste populo restitutio predicatur.
dies veniunt dicit dominus: et nō
dicetur ultra viuit dñs i qui edux
it filios israel de terra egipti. ſz vi
ſ cyro rege persicꝫ laxante captiuos.
uit dominus q̄ eduxit filios israel
† ſ quod nō sub cyro:ſed sub christo cōpletum est
vnde:cū plenitudo gentiū intrauerit: tūc omnis
israel saluus fiet.
de terra aquilonis:et de l̄vniuers
ſ vel am.
sis terris ad quas eieci eos: et redu
cam eos in terrā sua:z quā dedi pa
† ſ apostolos. venite post me faciam vos fieri
piscabo. ſ enī.
tribus eorū. **E**cce ego mittā: piscabo.

tores multos dicit dñs: et písca
buntur eos. **Et** post hęc mittā eis
ſ ecclasiasticos viros. vel angelos.
qui postquā cōsummatio aduenerit. venētur san-
ctos.
multos venatores .et venabūtūr
ſ dogmatū. † ſ bonoz opez.
eos de omni mōte .et de omni ſ col-
le: ⁊ de cauernis petrarū: quia ocu-
li mei super omnes vias eorū. **Nō**
ſunt abſcōdite a facie mea: ⁊ nō fu-
it occulta iniqüitas eoꝝ ab oculis
meis. **Et** reddam ſ primū duplices
iniqüitates ⁊ peccata eorū: qz con-
ſ ut ſubditus fiat omnis mūdus deo: ⁊ nō meri-
to ſed in ia cōseruetur.
taminauerūt terrā meam in morti-
cinis ydolorū ſuorum: et ab omnia

tionibus suis impleuerunt heredi-
tate meā. **¶ Domine fortitudo mea**
z robur meū: z refugium meum in
z vnde-redimentes tempus qz dies mali sunt.
die tribulationis. Ad te gentes ve-
nient ab extremis terre. et dicent.
Vere mendaciū possederūt patres
nostri vanitatem que eis nō profu-
ſ suggestant ignorantia tam suam qz maioz
ſ suoꝝ qui putauerūt homines facere deos cū deus
ſ faciat homines.
it. Nūquid faciet sibi homo deos
et ipsi non sunt dū? Idcirco ecce
ſ nō in vmbra z imagine. vt prius.
ſ passione completa.
ego ostēdam eis p uicem hāc: ostē-
ſ christū. qui dei virtus z dei sapientia.
ſ ostēda manu.
dam eis manum meā: z ſciēt quia
ſ illud audiētes pater manifestauit nōmē tuum
hominibus.
nomen mihi dominus.

C. XVII.

¶ **Ecclesiasticus**

Inindeoꝝ.

Dicitur. **Ecclesiasticus** iudea
t̄ s̄ indelebiliter. sanguis eius su-
per nos ⁊ super fi-no.

Iscriptum est stilo ferreo in vngue
q̄ vbi est ergo illud qđ anus de lira singit posse
hominē sine peccato esse si velit. ⁊ facilia esse ma-
data dei.

Adamantino: exaratum sup latitu-
dine cordis eoru in cornibus ara-
rum eorum. **C**um recordati fuerit
filij eoru araru suarū: et lucorum
lignorūq; frondētium in mōtibus
excelsis: sacrificantes in agro forti-
itudinem tuam ⁊ om̄es thesauros

plicia, unde voluntarie nobis peccatis non res linquitur hostia pro pecatis.

Ad te gentes id
Postquam electus est
israel et a piscatoribus
venatoribusq; translata-
tus: gentium multitudo
consequenter vocatur · et
pristinum confitetur er-
rorum.

Ab extremis t.
Primi terze sunt sapientes seculi. nobiles. diuites. optimates. **S**e extrema. i. stulta mundi elegit deus; ut fortia queqz confundat. **V**enient gentes ab extremis terze. i. ab his qz sunt nonissimi super terram: fatui et ignobiles et abiecti.

Deos. Non solū
de corporeis similitudinib;
faciat sibi homines de-
os; sed et de corde pfin-
gut. **D**ivis philosophi
heretici. q̄ varia dog-
mata prodiderunt. fece-
runt sibi ydola. et aīmē
voluntatez putauerunt
deū. et adorauerunt op̄
manū suaz putates
vera esse que finxerunt.

C. XVII.
Deccatū iuda
Quasi gentiū peccata
deleta sunt. de quibus
ad moysen dicit. **D**i
mitte me ut interficiāz
populū istū. et faciā te
in gentē magnā. pecca-
tū vero iuda idelibile
qslī scriptū stilo ferzeo. i
vngue a. qui hebrai-
ce dicitur samur. non
q vllus vnguis appell
let samur. s; adamas

qui in eo φ indomit⁹
sit ⁊ infrangibilis hoc
nomē accepit. tñ nito
rem habet ⁊ lenitatem
vt absq; vlo impedi
mēto scribi possit in eo
stilo ferreo; vt dura fer
ri materies scribat i du
riori tabula. et scriptu
ra in eternū maneat se
cūdum illd. Sanguis
eius s-nos ⁊ su-fi-no.
Hier. Peccatū
inda r̄c. De gentibus
cōuersis dictū est. Id
circo ego ostendaz eis
r̄c. Nūc de abiecto isrl
loquitur. peccatū inda
r̄c. Ur qñt hoc a .lx.
pretermissum sit nescio
nisi peccerint p̄plo suo
Sicut i eo loco ysaic.
Quiuscate ab homine

cuius spiritus in naribus eius.
Dix. Foritan peccatum iuda peccatum nostrum qui credimus in christum detribu iuda. Antequam peccatum faciam nullam in corde meo peccati imago versatur. Cum aut conscientia peccati imaginem sumpsiterit; habet eo formam illius et an oculos cordis mei delicti pompa depigit. Et si quidem esset peccatum atramento confertur; deleri posset. Sed scriptum est stilo f. in vna super pectus cordis ut compleatur. Nihil optum quod non reuelatur. neque oculum non sciat. Quidam peccatoris mei conscientia et apto corde videbatur littere peccatorum que stilo seruo cum vngue ad amantino scripta sunt. atque uniuersa speciatum in istriudo leget in pectore meo signatas imagines peccatorum. Si d' iuda proditore volvens intelligere. p. t. i. s. e. repugnat quod sequitur. ex parte. **E**xcelsa. Que hebraice ramioth. et significatur heretici qui ponunt in celum os suum et in tantam insaniam pro ruperunt; ut sine spissi sancti gratia soli remanserint. et hereditatem dominorum priori prediderunt. et veritate fidei. Unde eis eternum compas in cendium. et servitus demonum qui inimici et vultores.
Maledictus homo qui confitetur in celum os deus christus. et fortitudinem fecit bonorum suorum. **B**enedictus vir qui confidit in domino: et ponit carnem brachiorum suorum se posse quod non potest. sic. chium suum: et a domino recedit. et hebraice aero. et symachus. quasi lignum in fructuoso in soliditate. **S**icutate in terza falsuginis et inhabitabili. **B**enedictus vir qui confidit in domino: et erit dominus fiducia eius. Et erit quasi lignum quod transplatur super aquas: quod a gratia. et a domino accipiat vertatem. humorum mittit radices suas: et non timebit cum venerit. Et erit alias eius. non timens siccitatem. folium iudee viride: et in tempore horum saluum me fac: et saluus ero: quoniam laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me: ubi est uerbū domini
Dix. Quasi de siccitate iudaica translat ad baptismi gratias. Praeuenit est cor hominis. ut profundus est cor super omnia: et hoc est quod cognoscet eum. Verbum hebraicum enos quatuor litteris scribitur. Aleph. nun. van. sin. Si igit legatur enos: hoc dicit. Si autem enos: inscrutabile est. desperabile: quod cor hominum nemo potest inuenire. Simachus inscrutabile

cor hominum. Vir autem quis est qui inueniat illud: Solentque nos stri zelo dei: sed non secundum sicut hoc dicere contra iudeos quod hoc sit christus secundum carnem: et nemo possit eius cognoscere nativitatem secundum illud generationem eius quae emerabitur: et archana rimatur: et reddit unicuique iuxta opera sua.

Monia dicit maledictus homo qui confidit in boem: et benedictus vir qui confidit in domino: ne homini certum putemus esse iudicium: infert omni peresse esse corda peruerbia. Unde ab oculo misericordie cogitat in genere: cuncta cogitatio homini infesta ad malum. Et iterum. Sensus et cogitatio humani cordis in malum. **P**ater ergo solus deus nosse cogitationes hominum: Christus ergo deus qui videt cogitationes.

Perdix fuit. Quod lxx dicit. Clamauit pdix. et congregauit que non pertinet. et diabolus. et vel congregauit. suarum. **P**erdix fuit quem non perdet. **F**ecit diuinitas et non in iudicio. et vel derelinquit eum: qui conuenienter ad dominum apostolos. **I**n medio dierum suorum dederunt iudicio.

linquet eas. in nouissimo suo erit qui sibi sapientia ridebar. et perdice relicto domini scilicet qui habitat in sanctis. insipiens. **S**olum glorie altitudo. et quasi vobis est locus sanctus est. diuinis a principio locus sanctifica- fuit. et videt deum. tionis nostre expectatio israel. **D**ocet contra. mente omnes qui te derelinquent perpetuo. confundentur: recedentes a te in deleto de libro uiuentium quod conuersatio est in celo scribatur in celo: recedentes a domino scribuntur in terra cum his qui terrena sapient. **T**raeti de libro vite. terra scribentur. quoniam dereliquerunt qui dicit: si quis sicut veniat: et bibat. unde flumina de venire eius fluunt a rivis. runt veniam aquarum uiuentium dominum. **G**ana me domine et sana horum saluum me fac: et saluus ero: qui non credit ventura que dico: dissimulacionem sententiae dilationem arbitratorem. quoniam laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me: ubi est uerbū domini

Dix. Perdit iste. et diabolus clamando per hereticos creaturas quas non generavit congregat: et alienas facit suas scilicet simplices fidei. in laqueo retinet sanctos impedit. **V**ives factus est pdix. Ecce sicut sunt milia: sed non sunt cum iudicio. Non enim cogitat iudicium neque habet in corde iustitia: sed oia sine lege. **X**p̄s autem facit diuinatas suas cum iudicio: exaltata et elevata est eius opulenta. In dimidio diez. **D**ies eius dies uiuus seculi sunt. Erunt nos Christus de hoc seculo nequam: et sic dereliquimus pdicem. Novissimum eius erit insipiens: cum oia subiecta fuerit Christus: novissimus inimicus destruetur mors.

Gana me d. Multi medici curauerunt emorois et euangelicā: sed a nullō potuit lanari nisi ab illo qui verus ē medicus. Unde profecta a puto passus obprobria: et insidijs circumventus ab eo curari et sanari cupit: cuius vera laus et vera medicina.

Repente lo. **c.**
Liberu arbitriū signi-
ficat dicens se annūcia-
re regno & genti mala
& rursum bona. nec ta-
men ventura sed in cō-
trarium mutatis eue-
nire contraria. **N**ō q̄
hęc ignoret futura: sed
q̄ hominem suę volū-
tati dimittat ut meri-
to suo recipiat. vel pre-
mia. vel penas. **N**ō ta-
men totū bonum ē ho-
minis: sed diuīng largi-
tatis. **I**ta enī seruatur
libertas arbitrij ut in
omnibꝫ excellat gratia
largitoris. **Vñ.** **R**isi-
do. edifi. do. **c.** **N**on
est enim volentis neq̄
currentis **c.**

Ecce ego tecum plement pabolam quia et aspectu docuit et sermone.

Post cogitati-
onem x. **U**bi ē abs-
q̄ gratia dei liberi ar-
bitrij potestas. et pro-
prie voluntatis iudiciū
cum sit dei offensa seq̄
cogitationes et prani
cordis facere volunta-
tem. **I**n-
terrogate gentes x. i.
omnes in circuitu eius
nationes.

Nūquid de pe-
tra rē. Tale inq̄ vir-
gili? Ante leues ergo
pascentur in ethere cer-
ui. Et freta destituent
nudos in litora pisces
Quā nostro illius la-
batur pectore vultus.
Et alibi. In freta dū
fluij current. dū mon-
tibus umbig. Lustra-
bunt cōuxa polis dū
sidera pascet. Seimp
honos nomenq̄ tuuz
laudelsḡ manebūt.

Puñquid de petra
zc. **Q**uasi sicut ð liba
ni summitatibꝫ nix de-
ficere nō pōt; nec vlo
ardore solis supari : et
fluentes de mótiibꝫ ri-
ni nō siccantur; sic no-
mē tuū stabile ⁊ ppetu
um nō pōt immutari.
Cū enī; cetera ordinē
seruēt: ips⁹ oblitus est
mei.

Put fieret r̄c. **H**oc
pleniū post aduentū
dñi videtur esse pple-
tum. qñ nullus indeo-
rum teraz r̄ vrbē san-
ctā ingredi lege pmit-
titur. **S**ed cū ad planct
eaz completa.

¶ ut possim & pdere & restituere.
lutum in manu figuli: sic vos in
manu mea domus israel. Repete
lo quar aduersum gentem & aduer-
sum regnum: ut eradicem & destru-
am & dispdam illud. Si penitenti-
am egerit gens illa a malo suo qd
locutus sum aduersus eaz. Tagam
et ego penitentiam sup malo quod
cogitau ut facerem ei: & subito lo-
quar de gente et de regno ut edi-
ficem & plantem illud. Si fecerit
malum in oculis meis ut nō audi-
at vocem meā: penitentiam agā su-
per bono quod locutus sum ut fa-
cerem ei. Nunc ergo dic viro iude-
& habitatori ierusalē dicens: Hec
dicit dominus. Ecce ego finigo cō-
tra vos malū: & cogito ptra vos
cognitionem. Reuertatur vnuſ
quisq; a via sua mala: & dirigite vi-
as vestrās & studia v̄ra. Qui dire-
cti salutem. & vel cōfortabimur in malis
sc̄ vel deficimus. & deū placare nō possumus.
runt. Desperauimus. post cogita-
tiones nostras ibimus: & vnuſq;
q; prauitatem cordis sui mali faci-
emus. Jo h̄c dicit dominus. In-
terrogate ḡtes. Quis audiuīt ta-
desponsata. vnde notus in iudea deus. Solum.
lia horribilia: que fecit nimis vir-
go israel. Nunquid de petra agrī
dficiet nix libani: aut auelli possūt
erumpentes aquę frigidę & defluē-
tes? Q; oblitus ē mei ppl̄s meus
inutiliter. & ydolis. & offendētes.
frustra libantes et impingentes in
v̄js suis i semitis seculi: vt ambu-
t vestigia sacerdotiū colentū qui relicto deo
ydola coluerūt. vnde infert pena que sequitur vt
siceret terra eoz.
lare & per eas in itinere non trito.

q; relique rūt cultū det. ydolatrie sem itā secuti;
f solitudinem.
Ut fieret terra eoꝝ in desolationē
f pro stupore mentis.
z in sib ilum sempiternuz. **Omnis**
enī qui p̄terit per eā obstupescet
f in signū confuse mentis.
z mouebit caput suuꝝ. **Sicut ven**
uis vrens disperdā eos coraz ī in
mico: dorsum z nō faciem ostendā
eis in die perditionis eorū. **Et dix**
erūt. **Venite.** et cogitemus contra
hieremiā cogitationes. **Nō** enī pe
ribit lex a sacerdote: neq; consiliuꝝ
a sapiente. nec sermo a propheta.
Venite z percutiamus eū ligua: et
nō attendamus ad vniuersos ser
mones eius. **Attende dñe ad me:**
scrucifige eū t̄c. f indeoꝝ.
et audi uocē aduersariorū meorū
Nūquid redditur pro bono malū
f deceptionē. f tollende.
quia foderūt foueam animē mee:
Recordare q; steteri in conspectu
f patet ignosc illis: q; nesciūt quid fa
ciunt.
tuo ut loquerer pro eis bonum. et
auerterem indignationē tuam ab
eis. **Propterea da filios eoꝝ in fa**
mem: z deduc eos ī manus gladij
Fiant uxores eorū absq; liberis z
uidue z uiri earū interficiātur mor
te. **Juvenes eorū cōsodiantur gla**
dio in p̄elio: audiatur clamor de
domibus eorū. **Adduces enī sup**
f nabugodonoso: vel romanū exercitū.
† f merito. † f exponit quid fecerūt cōtra
dei. z quid passi sunt.
eos latronem repēte: quia fode
rūt foueam ut caperēt me: z laque
os abscōderūt pedibus meis. **Tu**
aut dñe scis om̄e p̄siliū eoꝝ aduer
suꝝ me ī mortē. **Ne ppicieris in**
qtati eorū: z peccatum eorū a facie
† f rel impingētes in lapidem sc̄z offensionis: z
petram scandalī. de quo lapidem quē reprobaue
runt t̄c.
tua nō deleatur. **Fiant corruētes**

Sed quia spaciū penitentie preteriū: illi permanentes in scelerib⁹ suis nō tā pro se puniūtur q̄d pro alijs; ne inultū peccati illis fieret in exemplum.

Clade et accipe
vult divisa scriptura
no solum auribus do-
cere populu: sed etiam
oculis. Magis enim me-
te retinet quod visu p-
cipit qd quod audiunt.

Lagunculam.
Pro laguncula figuli
(quz hebraice dicitur
bodioe) ex dolii tran-
stulerunt. Pro porta
fictili aquila et simach
et theodocio ipsum he-
breum posuerunt bar-
bit. **I**xx. more suo p-
aspiratione hebrei litt-
re addiderunt chi grec-
cum; ut dicentes char-
sub-sicut pro hebron-
che bi: et pro hierobo-
hiericho.

Ego p. **z**. Omnis
hereticus derelinquit
deu: et alienum facit locum
habitacionis dei que
sua fraude polluit: et li-
bat deus alienis quos
non nouerunt patres
sui: apostoli: et apo-
stolici viri. Reges aut
iuda: et hebreiarche im-
pli loci dei quondam
sanguine deceptorum: et in
nocentium. Nemo enim
nisi stultus et simplex ci-
to subuenit. Et edific-
at excelsa baalim: dum
de sublimbo disputat.
Et comburunt ydolis fi-
lios suos quos in he-
re si genuerunt.

Propterea ecce dies veniet
dicte dñs: et non vocabitur locus
iste amplius tophet et vallis filij en-
non: sed vallis occisionis. Et dissi-
pabat consilium iude: et ierusalē in lo-
co isto: et subuertam eos gladio in
cōspectu inimicorum suorum: et in ma-
nu querentium animas eorum. Et da-
bo caduera eorum escā volacilibus
cēli et bestiis terz. Et ponā ciuita-
tem hanc in stupore et in sibilum.

Domini qui p̄terierit p̄ ea obstupe-
scet: et sibilabit sup vniuersa plaga
eius. Et cibabo eos carnibus filio-
rum suorum: et carnibus filiarū suarū
et vniuersis carnes amici sui co-
medet in obsidione et angustia in
qua cōcludent eos inimici eorum: et
qui querunt animas eorum. Et conte-
res lagunculam in oculis virorum.

Et dabo cada-

in tonspectu tuo: in tempore furo-
ris tui abutere eis.

C. XIX.

Hec dicit do-
minus. Clade et accipe
vult divisa scriptura
no solum auribus do-
cere populu: sed etiam
oculis. Magis enim me-
te retinet quod visu p-
cipit qd quod audiunt.
lagunculam.
Pro laguncula figuli
(quz hebraice dicitur
bodioe) ex dolii tran-
stulerunt. Pro porta
fictili aquila et simach
et theodocio ipsum he-
breum posuerunt bar-
bit. **I**xx. more suo p-
aspiratione hebrei litt-
re addiderunt chi grec-
cum; ut dicentes char-
sub-sicut pro hebron-
che bi: et pro hierobo-
hiericho.

Ego p. **z**. Omnis
hereticus derelinquit
deu: et alienum facit locum
habitacionis dei que
sua fraude polluit: et li-
bat deus alienis quos
non nouerunt patres
sui: apostoli: et apo-
stolici viri. Reges aut
iuda: et hebreiarche im-
pli loci dei quondam
sanguine deceptorum: et in
nocentium. Nemo enim
nisi stultus et simplex ci-
to subuenit. Et edific-
at excelsa baalim: dum
de sublimbo disputat.
Et comburunt ydolis fi-
lios suos quos in he-
re si genuerunt.

Propterea ecce dies veniet
dicte dñs: et non vocabitur locus
iste amplius tophet et vallis filij en-
non: sed vallis occisionis. Et dissi-
pabat consilium iude: et ierusalē in lo-
co isto: et subuertam eos gladio in
cōspectu inimicorum suorum: et in ma-
nu querentium animas eorum. Et da-
bo caduera eorum escā volacilibus
cēli et bestiis terz. Et ponā ciuita-
tem hanc in stupore et in sibilum.

Domini qui p̄terierit p̄ ea obstupe-
scet: et sibilabit sup vniuersa plaga
eius. Et cibabo eos carnibus filio-
rum suorum: et carnibus filiarū suarū
et vniuersis carnes amici sui co-
medet in obsidione et angustia in
qua cōcludent eos inimici eorum: et
qui querunt animas eorum. Et conte-
res lagunculam in oculis virorum.

C. XIX.

Hec dicit do-
minus. Clade et accipe
vult divisa scriptura
no solum auribus do-
cere populu: sed etiam
oculis. Magis enim me-
te retinet quod visu p-
cipit qd quod audiunt.
lagunculam.
Pro laguncula figuli
(quz hebraice dicitur
bodioe) ex dolii tran-
stulerunt. Pro porta
fictili aquila et simach
et theodocio ipsum he-
breum posuerunt bar-
bit. **I**xx. more suo p-
aspiratione hebrei litt-
re addiderunt chi grec-
cum; ut dicentes char-
sub-sicut pro hebron-
che bi: et pro hierobo-
hiericho.

Et ibunt tecū: et dices ad eos. Hec
vel leges vel clamabis hebrei enim charab-
be tria significat.

Adite domini reges iuda et habita-
tores ierusalē. Hec dicit dñs ex-
ercituū deus isrl. Ecce ego induca-

Templo dei vbi baal et ara eius sup quā imo-
lauerūt: et inciderunt filios suos.

Afflictionē super locum istum ita

Vt omnis qui audierit illam. tinnis-
ant aures eius eo qd dereliquerint

Me: et alienū fecerint locū istū quia
libauerūt in eo dñs alienis quos

Nescierūt ipsi: et patres eorum et re-
ges iuda: et repleuerūt locū istum

Sanguine innocētium. Et edifica-
uerunt excelsa baalim ad combu-
rendos filios suos igni i holocau-
stū baalim. quz nō precepit: nec lo-
cutus sum. nec ascenderunt in cor-
meū. Propterea ecce dies veniet
dicte dñs: et non vocabitur locus

Iste amplius tophet et vallis filij en-
non: sed vallis occisionis. Et dissi-
pabat consilium iude: et ierusalē in lo-
co isto: et subuertam eos gladio in
cōspectu inimicorum suorum: et in ma-
nu querentium animas eorum. Et da-
bo caduera eorum escā volacilibus
cēli et bestiis terz. Et ponā ciuita-
tem hanc in stupore et in sibilum.

Domini qui p̄terierit p̄ ea obstupe-
scet: et sibilabit sup vniuersa plaga
eius. Et cibabo eos carnibus filio-
rum suorum: et carnibus filiarū suarū
et vniuersis carnes amici sui co-
medet in obsidione et angustia in
qua cōcludent eos inimici eorum: et
qui querunt animas eorum. Et conte-
res lagunculam in oculis virorum.

C. XIX.

Hec dicit do-
minus. Clade et accipe
vult divisa scriptura
no solum auribus do-
cere populu: sed etiam
oculis. Magis enim me-
te retinet quod visu p-
cipit qd quod audiunt.
lagunculam.
Pro laguncula figuli
(quz hebraice dicitur
bodioe) ex dolii tran-
stulerunt. Pro porta
fictili aquila et simach
et theodocio ipsum he-
breum posuerunt bar-
bit. **I**xx. more suo p-
aspiratione hebrei litt-
re addiderunt chi grec-
cum; ut dicentes char-
sub-sicut pro hebron-
che bi: et pro hierobo-
hiericho.

Et ibunt tecū: et dices ad eos. Hec
vel leges vel clamabis hebrei enim charab-
be tria significat.

Adite domini reges iuda et habita-
tores ierusalē. Hec dicit dñs ex-
ercituū deus isrl. Ecce ego induca-

Templo dei vbi baal et ara eius sup quā imo-
lauerūt: et inciderunt filios suos.

Afflictionē super locum istum ita

Vt omnis qui audierit illam. tinnis-
ant aures eius eo qd dereliquerint

Me: et alienū fecerint locū istū quia
libauerūt in eo dñs alienis quos

Nescierūt ipsi: et patres eorum et re-
ges iuda: et repleuerūt locū istum

Sanguine innocētium. Et edifica-
uerunt excelsa baalim ad combu-
rendos filios suos igni i holocau-
stū baalim. quz nō precepit: nec lo-
cutus sum. nec ascenderunt in cor-
meū. Propterea ecce dies veniet
dicte dñs: et non vocabitur locus

Iste amplius tophet et vallis filij en-
non: sed vallis occisionis. Et dissi-
pabat consilium iude: et ierusalē in lo-
co isto: et subuertam eos gladio in
cōspectu inimicorum suorum: et in ma-
nu querentium animas eorum. Et da-
bo caduera eorum escā volacilibus
cēli et bestiis terz. Et ponā ciuita-
tem hanc in stupore et in sibilum.

Domini qui p̄terierit p̄ ea obstupe-
scet: et sibilabit sup vniuersa plaga
eius. Et cibabo eos carnibus filio-
rum suorum: et carnibus filiarū suarū
et vniuersis carnes amici sui co-
medet in obsidione et angustia in
qua cōcludent eos inimici eorum: et
qui querunt animas eorum. Et conte-
res lagunculam in oculis virorum.

C. XX.

Hec dicit do-
minus. Clade et accipe
vult divisa scriptura
no solum auribus do-
cere populu: sed etiam
oculis. Magis enim me-
te retinet quod visu p-
cipit qd quod audiunt.
lagunculam.
Pro laguncula figuli
(quz hebraice dicitur
bodioe) ex dolii tran-
stulerunt. Pro porta
fictili aquila et simach
et theodocio ipsum he-
breum posuerunt bar-
bit. **I**xx. more suo p-
aspiratione hebrei litt-
re addiderunt chi grec-
cum; ut dicentes char-
sub-sicut pro hebron-
che bi: et pro hierobo-
hiericho.

Et ibunt tecū: et dices ad eos. Hec
vel leges vel clamabis hebrei enim charab-
be tria significat.

Adite domini reges iuda et habita-
tores ierusalē. Hec dicit dñs ex-
ercituū deus isrl. Ecce ego induca-

Templo dei vbi baal et ara eius sup quā imo-
lauerūt: et inciderunt filios suos.

Et ibunt tecū: et dices ad eos. Hec
vel leges vel clamabis hebrei enim charab-
be tria significat.

Adite domini reges iuda et habita-
tores ierusalē. Hec dicit dñs ex-
ercituū deus isrl. Ecce ego induca-

Templo dei vbi baal et ara eius sup quā imo-
lauerūt: et inciderunt filios suos.

Afflictionē super locum istum ita

Vt omnis qui audierit illam. tinnis-
ant aures eius eo qd dereliquerint

Me: et alienū fecerint locū istū quia
libauerūt in eo dñs alienis quos

Nescierūt ipsi: et patres eorum et re-
ges iuda: et repleuerūt locū istum

Sanguine innocētium. Et edifica-
uerunt excelsa baalim ad combu-
rendos filios suos igni i holocau-
stū baalim. quz nō precepit: nec lo-
cutus sum. nec ascenderunt in cor-
meū. Propterea ecce dies veniet
dicte dñs: et non vocabitur locus

Iste amplius tophet et vallis filij en-
non: sed vallis occisionis. Et dissi-
pabat consilium iude: et ierusalē in lo-
co isto: et subuertam eos gladio in
cōspectu inimicorum suorum: et in ma-
nu querentium animas eorum. Et da-
bo caduera eorum escā volacilibus
cēli et bestiis terz. Et ponā ciuita-
tem hanc in stupore et in sibilum.

Domini qui p̄terierit p̄ ea obstupe-
scet: et sibilabit sup vniuersa plaga
eius. Et cibabo eos carnibus filio-
rum suorum: et carnibus filiarū suarū
et vniuersis carnes amici sui co-
medet in obsidione et angustia in
qua cōcludent eos inimici eorum: et
qui querunt animas eorum. Et conte-
res lagunculam in oculis virorum.

C. XX.

Hec dicit do-
minus. Clade et accipe
vult divisa scriptura
no solum auribus do-
cere populu: sed etiam
oculis. Magis enim me-
te retinet quod visu p-
cipit qd quod audiunt.
lagunculam.
Pro laguncula figuli
(quz hebraice dicitur
bodioe) ex dolii tran-
stulerunt. Pro porta
fictili aquila et simach
et theodocio ipsum he-
breum posuerunt bar-
bit. **I**xx. more suo p-
aspiratione hebrei litt-
re addiderunt chi grec-
cum; ut dicentes char-
sub-sicut pro hebron-
che bi: et pro hierobo-
hiericho.

Et ibunt tecū: et dices ad eos. Hec
vel leges vel clamabis hebrei enim charab-
be tria significat.

Adite domini reges iuda et habita-
tores ierusalē. Hec dicit dñs ex-
ercituū deus isrl. Ecce ego induca-

Templo dei vbi baal et ara eius sup quā imo-
lauerūt: et inciderunt filios suos.

Afflictionē super locum istum ita

Vt omnis qui audierit illam. tinnis-
ant aures eius eo qd dereliquerint

Me: et alienū fecerint locū istū quia
libauerūt in eo dñs alienis quos

Nescierūt ipsi: et patres eorum et re-
ges iuda: et repleuerūt locū istum

Sanguine innocētium. Et edifica-
uerunt excelsa baalim ad combu-
rendos filios suos igni i holocau-
stū baalim. quz nō precepit: nec lo-
cutus sum. nec ascenderunt in cor-
meū. Propterea ecce dies veniet
dicte dñs: et non vocabitur locus

Iste amplius tophet et vallis filij en-
non: sed vallis occisionis. Et dissi-
pabat consilium iude: et ierusalē in lo-
co isto: et subuertam eos gladio in
cōspectu inimicorum suorum: et in ma-
nu querentium animas eorum. Et da-
bo caduera eorum escā volacilibus
cēli et bestiis terz. Et ponā ciuita-
tem hanc in stupore et in sibilum.

Domini qui p̄terierit p̄ ea obstupe-
scet: et sibilabit sup vniuersa plaga
eius. Et cibabo eos carnibus filio-
rum suorum: et carnibus filiarū suarū
et vniuersis carnes amici sui co-
medet in obsidione et angustia in
qua cōcludent eos inimici eorum: et
qui querunt animas eorum. Et conte-
res lagunculam in oculis virorum.

C. XX.

Hec dicit do-
minus. Clade et accipe
vult divisa scriptura
no solum auribus do-
cere populu: sed etiam
oculis. Magis enim me-
te retinet quod visu p-
cipit qd quod audiunt.
lagunculam.
Pro laguncula figuli
(quz hebraice dicitur
bodioe) ex dolii tran-
stulerunt. Pro porta
fictili aquila et simach
et theodocio ipsum he-
breum posuerunt bar-
bit. **I**xx. more suo p-
aspiratione hebrei litt-
re addiderunt chi grec-
cum; ut dicentes char-
sub-sicut pro hebron-
che bi: et pro hierobo-
hiericho.

Hieremias.

ecce masculus. et male-
dictus ho qui annūcia-
uit patri meo dicens. na-
tus ē tibi puer. **H**oc te
stimonū exponimus.
et scilicet melius sit nō
esse q̄s in supplicijs esse
Vnu mors viri requi-
es ē cai clausi dens vi-
am suam. et quare da-
ta ē misero lux ē. et me-
līus illi erat si nō
fūisset. nō q̄ sit qui na-
tus nō fuerit. s̄ q̄ me-
līus si nō esse q̄s male
esse. Aliud ē enī omni-
no non esse aliud cā sit
absq̄ vila intermissio-
ne cruciari. sicut mor-
te quietaz vīte misere-
perimus. vñ amos di-
em tenebraz dīe affli-
ctōis appellat. et iacob
eo q̄ vīcent in labore
et agustia vīte suę
paruos et pessimos vo-
cat. Et paulus. vt eri-
peret nos de pñti seculo
nequā et redimētē tēp̄
q̄m dies mali sunt.

Maledictus vir ē
In persona prophetę
fluctuātē bīani gen-
ris mutabilitas desig-
natur. q̄ patrem illius
iste de q̄ nascimur mū-
dus exprimit. Vir q̄
natinitatem nostrā an-
nūciat patri nostro an-
tiquis hostis ē q̄ cum
nos in cogitationibus
fluctuare considerat ma-
loꝝ mētes ad pñsatio-
nem nře deceptionis ī-
stigat. Cūq; nos age-
re infirma pñsperit ea
quasi fortia fanoribus
extollit. et quasi mas-
culos natos loquit̄ cum
corruptores veritatis
vel innocētē pñ menda-
cū nos extitile gratu-
lat. Pñ ergo mascu-
lum natū denūciat. q̄n
buic mūdo eū q̄ne per-
suaserit factū innocē-
tig corruptoriē demon-
strat. Nam cū culibet
peccati ac suphienti di-
cit. fecisti sicut vir. q̄s
alius q̄s natus mascu-
lus in mūdo nūciat.

C. XXI.
Quando mi-
sit ad eū ē. Notan-
dum q̄ in prophetis et
maxime in ezechiele et
hieremia neq̄ rerum neq̄ tempoz ordo seruat. S̄ pñpostere q̄d iuxta
hystoriam postea factū ē prius refertur. et ecōverso. Aliud ē enī hystorā
aliud prophetā scribere. Unde in pñenti loco sedechias qui cum vībe ie-
rusalem captus ē. mittēs scribitur ad hieremiam. et eo tempore q̄ obsidebat
ierusalem. et postea narratur historia fratris eius iochachim. qui ante enī reg-
nauit. et iochachim. i. iechoniq̄ q̄ fuit filius iochachim de quib; dī in sequentib;

annūciauit pñ meo dicens. natus
ē tibi puer masculus: et quasi gau-
dio letificauit eum. **S**ic homo ille
vt sunt ciuitates q̄s subvertit dñs
vt per omne tēpus sit in lucu.
et non penituit eū. **A**udiat clamō-
rem mane: et vñlūtū in tempe me-
ridiano: qui nō interfecit me a vul-
na vt fieret mibi mater mea sepul-
crū: et vñlūa eius conceptus eter-
nus. **Q**uare de vñlūa egressus sū
vt viderē laborem et dolorē: et con-
summerētū i pñfusionē dies mei:

C. XXI.

Terbiꝝ quod
factum est ad hieremiam
sc̄ occule volēs vel populu vel pñcipē
sc̄ quid dominus respondeat.
a domino: quādo misit ad eum rex
sedechias fassur filiū melchis. et so-
phoniam filiū maasię sacerdotē di-
cens. **I**nterroga pro nobis domi-
num q̄r nabugodonosor rex babi-
lonis pñcliatur aduersū nos: si for-
te faciat nobiscū dominus secūdū
om̄ia mirabilia sua. et recedat a no-
bis. Et dixit hieremias ad eos. sic
dicetis sedechis. **H**ec dicit dominus
deus israel. Ecce ego pñterq;
vasa bellī que in manib; vestris
sunt. et quibus vos pugnatis ad-
uersum regem babylonis. et chal-
deos qui obsident vos in circūitu
mūrorū: et cōgregabo eos i medio
ciuitatis huius: et debellabo ego
vindicta aperta.
vos in manu extenta et in brachio
forti. et in furore et i idignatione.

in mediores. s̄ ve super habito: es terre.
et in ira grandi: et peccatiā habita-
tores huius ciuitatis. **D**ominos
simplices. s̄ diploide. s̄ aīme nō corpis mī.
et bestiæ pestilentia magna mori-
tur. **E**t post hoc ait dominus. Da-

bo sedechiam regez iuda et seruos
eius et populu eius et qui derelici-
sunt i ciuitate hac a peste et gladio
et fame in manu nabugodonosor
regis babylonis. et in manu inimi-
coꝝ eorū. et in manu querentium
animā coꝝ: et percutiet eos in ore
gladij. et nō flectetur neq̄ p̄cet. ne
q̄s miserebitur. **E**t ad populu hūc
dices. Hec dicit dñs deus. Ecce
ego do coram vobis viam vīte. et
viam mortis. Qui habitauerit in

vībe hac morietur gladio et fame
s̄ quasi hoc quidē graue. s̄ lenius est i cap-
ititate viuire q̄s mori gladio. et fa. et p.
et peste. Qui autē egressus fuerit
et trāssigerit ad chaldeos qui ob-
sident vos vivet: et erit ei anima sua
quasi spoliū. **P**osui enim faciē me
am super ciuitatē hanc in malū et
non in bonū ait dominus. In ma-
nu regis babylonis dabitur et eru-
t̄ dices qui supra populo. s̄ regie domui hoc
p̄p̄ie predictur p̄o cuius culpa maxime ciuitas
obsidetur. et penitētia emēt̄ ero: et clemen-
tiam domini cōsequatur.
ret eam igni. **E**t domui regis iuda

Audite verbū domini domus da-
uid. **H**ec dicit dominus. Judica
te manē iudiciū: et eruite vi oppres-
sō dūtis. s̄ quasi nō accipias plōnam in iudi-
cio. **T** quasi si hoc fecerit ignis furor mei
nō inueniet in robis materiā qñā cōsumat.
sum d̄ manu sc̄aluniantis: ne for-
te egrediatur ut ignis indignatio
mea: et succēdatur: et non sit qui ex-
tinguat propter maliciā studiorū

penuria et peste heretica moriatur.

Judicate manē. ē. In hoc loco clementia dei demonstratur: cum
enī lupia dixisset posui faciē meā sup banc ciuitatē in malū ē. **N**unc p̄ o-
uocat eos ad salutē iam vīgente sīria: non q̄ ignorat vībz esse capiēda in
sed liberū homis demonstrat arbitriū: et propria voluntate videatur sub-
ire piculum. **Q**uomō salvator sciebat populu negaturū et se crucifigendū

Fassur filiū ē.
Supra pontifex fassur
sīc falsorū qui p̄cessit
hieremiam patrem ba-
būit emer. hic autem
fassur filius ē melchis
non enim ē idem.

Ecce ego cōuer-
tām. Quasi frusta
repugnare vultis. et ar-
ma bellica preparatis
quoruꝝ in media vībe
vīsum tantā habebitis
vt armati cē videami-
ni. Non enī habuerit
hostes quos vincērent
sed tñ quos capēnt.

Dabo sedechi-
am ē. Primum de
vīniesa vībe prophe-
tatum ē: nunc proprie-
sedechis et populo eius
qui superpesti fami et
gladio q̄a nabugodo-
nosor capiēndus ē: sic
et interficiēdus cū ami-
cis suis. nec vīlam spe-
ret mīam cum fīdū p̄
iūrio violauerit.

In manu. In
manu nabugodonosor. r. b. et in manu ini-
micorū eius. **H**ec i. lxx.
nō habentur.

Tleḡ parcer ē
Lxx ita: nō parcam ne
q̄s miserebor. **S**z meli-
us est iuxta hebraicum
vt crudelis et inflexibi-
lis sit sentētia regis. q̄s
domini.

Et ad populu.
Nunc regis qui ve-
nerant ad prophetam
et interrogaret domi-
num supiora r̄ndit que
nūciarent regi: nūc hor-
tar̄ ut r̄ndeat populo
et dat consiliū ut trans-
fugiāt ad chaldeos cō-
tra voluntatē regis. qđ
prophetē fuisse piculo-
sum nō dubitāt. vñ
et mortem sibi impreca-
tur dices: **M**aledicta
dies in qua nāl sum.

Ecce ego do ē.
Sunt qui bunc locum
sc̄dm tropologiam sic
exponunt melius est se
tradere secularib; di-
sciplinis et maxime p̄bi-
losofis: q̄s in ecclesia
illa p̄manere in qua fa-
mes sit sermonis dei. et
omnis populus h̄brei
coꝝ gladio et doctrine

et hoc sepe aplis dixerat. et nibilominus ad pgnitentiam cōmonebat; vt
quicqđ postea sustineret vicio suo accideret eis nō duria cōminans.

Ecce ego r̄c. Loquar cōtra ierusalem q̄ obessa ē. Vel sicut tyrs

marita babilonio cingitur exercitu et evadere non p̄t. Vel quasi petra
durissima se in expugnaabilem et robustam

putat pro soliditate et magnitudine murorum

Habitatricē val. Lxx. Qui habi-
tas in valle sor atqz cā
pestri. Pro quo lyma-
chus petrā. Theodo-
tio oppressum. A quile
prima editio solidum.
Secunda tyrum. So-
ni sue sur lingua be-
br̄a tyru et silicem co-
artatum sonat.

Visitabo su. v.
r̄c. Grego. Qd pecca-
tis alij adiuxerū pec-
cata q̄ p̄petravit per
p̄ consilium. Nō tam
prae facta dñs q̄ sū-
dia prauitatis infequi-
tur. In factis enī sepe
infirmitate sepe negli-
gentia iū studijs ve-
ro maliciosa semp intē-
tione peccatur. Enī et
in cathedra pestilentie
nō sedit. In pueri cō-
silij cathedra leder qui
tanta iniquitas elati-
one attollit; vt imple-
re malū etiā p̄ consilia
conetur.

Magis deliquerit il-
le qui studiose et sc̄ieter
peccati cōmittit; q̄ ille
qui ignorāt et ex fra-
gilitate.

In saltus. Hie
rufale et adiacente regi-
onē que frugiferas ar-
bores bonorū op̄m nō
habebat. et ideo incen-
dio digna. Quā pul-
chre valle campestrem
appellat; quasi puiam
hostibꝫ nō montem ex-
celsum; q̄ difficile ascen-
datur. Unde ylaias
Bilis vallis syon.

C. XXII.
Dec dicit do-
minus. Descende in
domum regis iuda. et loqueris ibi
verbū hoc et dices. Audi verbum
domini rex iuda qui sedes sup soli-
um dauid: tu et serui tui. et populus
tuus qui ingredimini per portas
istas. D̄c dicit dominus. Faci-
te iudicium et iusticiam. et liberate vi-
oppressum de manu caluniatoris

Sbi facilius opprimuntur a potētibus.
q̄ quasi nō solum eripiantur; sed nec patiānti-
ab aliis contristari vel oppaini.

Taduenam et pupillū et viduā no-
lite cōtristare. neq̄ opprimatis in
homicidio enī et sacrifegos et venenarios pu-
nire nō est effusio sanguinis sed ministeriū legis
ique. et sanguinē innocentem ne es-

Fundatis in loco isto. Si enī faci-
t id est paſtimaz retinebitis potestatē. et cū am-
bitione ingredimēnt per portas ierusalem

Ecce dicit do-
minus domino dñi factus
est ad prophetaz ante
quā sedechias ad eum
misericōrū. vel po-
stquā p̄cepit nūcīs
quid annūciaret regi.

Hec dicit dñs. D̄cipit hieremias vt nō p̄ nūcīs sed p̄ seip̄m loqua-
regi. Et aduertēda diuina sapientia; p̄ nūcīs iubet tristia nūciari. p̄ ip̄m p̄
placā nō tristia. s̄ q̄d facere debeat; vt ipendēte sc̄ fugiat dei serētia dei.

Facite iudicium. Quicquid regi domini dīcū est. intelligāt ep̄i. pre-
sbiteri. dyaconi. et omnis ordo ecclesiasticus. Qd si fecerint p̄cepta dei et in-
nocentē languinem nō fuderint sc̄andalizantes minimos. et peccātē cōsci-
entias singulorū obtineāt propriam dignitatē. alioquin redigant ecclesiam
in solitudinem. Ingrediāntur autē de genere dauid p̄ portas ierusalem. et
sedent sup thronū eius qui interptatur manu fortis. et ascendunt curru et
equos q̄n̄ refrenāt. et suaz et populi perturbationes. et in ecclesia composito in

cedunt gradū.

Si enī faciētes. Allego. Quicquid ad domī regiā et ad vrbē me-
tropolitū prop̄batur ad ordinē ecclesiasticū et principes ecclesiastū re-
feramus. qui sese superbiq̄ et divitijs et lascivij tradiderunt. Nec statū libe-
rantur. q̄ de domo re-

gia sunt. q̄o q̄ de stir-
pe regia. dauid fuerit
q̄ placuerūt dñs pauci
iunēti sunt. vt ip̄e da-
uid. ezechias. iosias.

Magna autē p̄ p̄cā-
pū et regis stirpis i unū
uerbum populi irā dei
pronocauit.

Galaad. Qd ē
i dimidia tribū manus
se trans iordanē. i quo
mōte laban fugientem
iacob p̄secutū ē. et tu-
mulus testimonij di-
ctus ē. eo q̄ ibi iacob et
laban iurauerit i acer-
num lapidibꝫ cōgrega-
tu. Et autē caput vel
principiū libani mōtis
excelli qui vniuersis ce-
dris cōstitutū ē. Vn̄ cō-
mouebit dñs cedros li-
bani. Et vidi impium
supereratūtū et cōfisi-
ce. ly. Et in zacharia
api lybane portas tu-
as. et pertransibunt gētes mul-
te per ciuitatem hāc. et dicet ynuſ
quisq̄ proximo suo. Quare fecit
dominus sic ciuitati huic grandit
interroganti.

Et respōdebūt. eo q̄ dereliquerint
pactuz domini dei sui. et adorau-
rint deos alienos. et seruierit illis

Nolite flere mortuum neq̄ lugea-
tis super eū fletu. Plangite eū q̄
egreditur: quia non reuertet ultra
nec videbit terram nativitatis sue

Duia hēc dicit dominus ad sellū
filiū iosiq̄ regis iuda qui regnauit
pro iosia patre suo: q̄ egressus ē de

Iloco isto. Non reuertetur buc am-
plius: sed in loco ad quem trāstuli

Sinō prop̄o-
p̄suo. Comminatur
domini regi. et vrbī ie-
rusalem et tēplo q̄d ro-
cat caput libani. et re-
digendum sit in solitu-
dinē cū vniuersis vrbī
bus suis.

Audiāt hēc nē v-
bis dēmus regi. et p̄i-
cipes eius. et cedri. et
q̄ ad celum eleuant. et
supbiā loquuntur. Quis
nos videbit? q̄ cito fā-
ma dñi plūmet si nolu-
erit acq̄elere p̄ceptis
illis. Alia ē at sancti
ficatio interactoris et
armoz eius. alia sacer-
dotū et eoz q̄ misstrant

Nolite flere r̄c. Hiero. Nibi prop̄e dīc̄ videt de sedechia de q̄
et p̄ntis et p̄teriti capituli prophetia est. in quo vere regnū finitū ē. sub quo
et vrb̄s capta est: et ip̄e in babilonē ductus mortuus est. Iste et sellū. i. consi-
matio. atqz p̄pletio. filiū iosiq̄ rex iuda q̄ regnauit. p̄ iosia p̄re suo. Ieconias
autē nō fuit filius: s̄ nepos iosiq̄ filius ioachim et a principio huīs visionis
q̄n̄ ad hieremias sedechias fassur filii melchis. et sophoniā filii masias sa-
cerdotem; vsc̄ ad istud capitulum omnia de sedechia intelligamus. H̄c
qui edificat domum s. r̄c.

Ad sellū filiū iosiq̄. Josias rex iustus tres filios habuit. ioachas.

zioachim. z sedechia
Primum pharao ne-
chao traduxit in egypto
tum. z ibi mortuus est
z substituit fratre eius
ioachim. quo mortuo
regnauit filius eius ie-
chonias qui a nabugo
donoso: cum matre et
principibus in captiu-
itate ductus est. pro quo
patruus eius sedechi-
as regnauit. q capta ie-
rusalez ducus est in ba-
bilonem. Cū itaqz tres
captivati sunt. bebegi
putant hoc oibz que-
nire. z omnes filios io-
sie sellē vel sellū appel-
lant. z summationes
vō p̄flecionē: id q̄ i eis
regnū iuda finitū sit.
Cle qui. zc. Jo-
achim filio ioseph quem
sustituit pharao p̄ io-
achim fratre suo q̄ xi-
annis impie z crudelitē
regnauit. quē mortuus
nō sepulta narrat hy-
storia. cū alienos reges
et mortuos et sepultos
referat. bñc autēz pro-
prie narrat mortuum z
nō sepultū. de quo di-
census in posterioribz.
CNon plangēt
eum. Hiero. Quod
de hebreo posui nō
plangēt eū. yg frater. z
yg soror. in lxx. nō ha-
betur. p̄prie q̄ dicitur
p̄tra ioachim regem iu-
da. z apertus q̄d infra-
tres erat ambiguū. vt
nō sit sermo d̄ ioachim
vel de sedechia: s̄z pro-
prie de ioachim quē in
terfectum a latrūculis
chaldoz. syrig amoni-
tar. z moabitum be-
beq̄ narrat hy storia.
Vñ in malachim mor-
tus scribit. sepult⁹ ta-
cer. In libro diez legi-
m⁹ catheis vinct⁹ z in
babilonē duc⁹. nec v̄l
tra aliqd refer⁹ de eo.
Ductus a nabugo
donoso: vinculatus. s̄z
enā in via pacē sub tri-
buto fecit. Sed postea
rebellavit: tandem latrū-
culi interficerunt eū. vñ
sepulta asini zc.

Ascende l. zc. Per metaphorā lybani z basan regionis z montium
trans iordanē ad ierusalē prophetat: q̄ frusta in egyptis sit cōfisa. Vñ ad
ioachim q̄ tūc repugnabat z ab egyptis rex constitutus fuerat q̄ frusta ab
eis speret auxiliū. ipsi enī a rege babylonio captiuati sunt.
Dier. Qd nos dicimus ad trāseuntes clama. vt z in hebreo scriptum
est: meabulum. lxx. z theodocio veterū trās mare. symachus de cōtra. vt si
gnificant q̄ rex prophēt̄ vñq̄ ad mōtem lybani z basan debeat p̄cire.
Clio ego zc. Supra dixerat domini regis iuda h̄c loqueris dīnde
delcedē in domū regis iuda. z iterū h̄c dicit dominus sup̄ domum regis

z̄ deus per prophetas. vel locutis sunt prophete
scilicet.
p̄es amatores tui. **L**ocutus sum
s̄ cōuenticulum. q̄ alia diripit.
ficit domum suam in iniusticia: et
z̄ quem decipit nomine amicicie.
cēnacula sua non in iudicio. t̄ ami-
cum suū opprimet frustra. et t̄ mer-
cedem eius non reddet ei. q̄ dicit
s̄putas se imperpetuū regnaturum.
edificabo mihi domum lataz et ce-
z̄ non enim habet solidū z perpetuū edificiū
nacula spācōsa. **Q**ui aperit sibi se
z̄ videtur ei edificationē habere pulcheramā
nestras. z facit laquearia cedrina
z̄ chalū sanguine. z̄ imperpetuū.
piḡt̄ synopide. **N**ūquid regna-
z̄ cōtēndendo cōtra ecclēsiā.
z̄ Iosie patri iusto regi. z̄ s̄ iofias p̄. t.
bis qm̄ cōfers te cedro? **P**ater
s̄ ecclēsiasticus omnes heretici ab ecclēsia in ce-
perunt. z̄ corpus christi. fruens regis opibus
nec tamē deum offendit. z̄ sanguine.
tūus nūquid nō comedit et bibit.
z̄ qualiter sup̄buit de abūdantia. ideo tam in
presenti q̄ in futuro bene fuit ei. vel erit.
z̄ fecit iudiciū z iusticiā tūc t̄ cū be-
ne erat ei. **J**udicauit causam pau-
peris z egēti. vel suipius.
z̄ paupis z egēti. vel suipius.
z̄ hec bona habuit.
nō ideo quia cognovit me dicit do-
minus. **I**ui vero ocli z̄ cor ad aqua-
riciam. z ad sanguinē innocentem
fundendū. z ad calūniam. z ad cō-
z̄ vel cursum.
summatiōnē mali operis. **P**ro-
pterea h̄c dicit dñs ad ioachim
filium ioseph regem iuda. Non plan-
gent eum. **C**le frater. z yg soror. nō
cōcrepabunt ei. yg domine. z yg in-
z̄ i. insipultus a bestia. z ab animis lace-
rabitur. h̄c est enī aliqd lepulura.
clite. **S**epultra asini sepeliet pu-
trefactus z projectus extra portas
iherusalem. Ascēde lybanū z clama
in basan da vocem tuam. et clama
ad transeuntes. quia contriti sunt
mōti. **I**udicauit causam pau-
peris z egēti. vel suipius.
z̄ hec bona habuit.
nō ideo quia cognovit me dicit do-
minus. **I**ui vero ocli z̄ cor ad aqua-
riciam. z ad sanguinē innocentem
fundendū. z ad calūniam. z ad cō-
z̄ vel cursum.
summatiōnē mali operis. **P**ro-
pterea h̄c dicit dñs ad ioachim
filium ioseph regem iuda. Non plan-
gent eum. **C**le frater. z yg soror. nō
cōcrepabunt ei. yg domine. z yg in-
z̄ i. insipultus a bestia. z ab animis lace-
rabitur. h̄c est enī aliqd lepulura.
clite. **S**epultra asini sepeliet pu-
trefactus z projectus extra portas
iherusalem. Ascēde lybanū z clama
in basan da vocem tuam. et clama
ad transeuntes. quia contriti sunt
mōti.

igitur dñs iechonias tanquā anulū de manu sua projectus se minatur: ita
lectorem obsecro vt nepharū librum ab̄içiat. Si voluerit legere legat vt
phylosophum: nō vt ecclēsiasticum.

Nūquid vas f. zc. Hier. Cū hoc de iechonias dicatur filio ioachim
q̄no referi p̄t ad christū. Et ex eo qd̄ apl̄s dicit eum esse ymaginem dei
inuisibilis primogeniti omnis creature enī appellari anulū qui prouiciatur
de manu domini z tradatur babylonio regi.

Clar iste ie. Hier. Iechonias interpretat̄ dñi preparatio. qui in p̄nti
loco p̄ma sillabā ie. i. nomē dñi auferitur. z dicitur conias vt subaudiatur

perditionis, et interitui paratus.

Scribe tibi virū istūz sterilem, virū qui i diebus suis nō prospabitur. Nec enī erit de seminū tantū, sed christus deus et homo cuius regnū non erit terrenum, et bieue sicut regnū dñi sed perpetuum est atq̄ celeste.

eius vir q̄ sedeat sup soliuꝝ dñi et potestatez habeat vltra in iudea.

C. XXIII.

PEpatoribus qui dispergunt, et dilacerant gregem pascue meę dicit dominus. Ideo hęc dicit dominus de tribu leui fuisse principes quibꝫ successit berodes antipatris pſeli ti filii, et postea sub vespasiano huius generis regimē immo regni simulacru pgnitus fuisse detextum.

Sterile. Aquile prima editio sterilem, Secunda nō crescenteꝝ hymach⁹ vacu⁹ lxx, et theodotio abomina bilem et abdicatum.

C. XXIII.
Et epatoribus nō ois spes iudaici regni defecit transit ad principes ecclesie, et synagoga cum suis pastoribus derelicta atq; dñata, ad aplos sermo fit, de quibꝫ dicie. Sup eos suscitabo pastores et.

Hiero. Possimus hoc iuxta tropologia de ecclesie principiō intelligere, qui nō digne regit oves dñi, quibꝫ abiectis atq; dñi natis, salvatur popuꝝ bonis pastoriis tradi tuis, et reliqua salvat̄r pdunt oves pastores heretis docentes. Lacerat et dissipat scismata facientes, euincit ab ecclie iniuste segantes n̄ visitat̄r si firmos. Dñi mitēibus manū cōtra, hētes. Quoz oī mīseret deus peistina pa scua reddens et malos pastores auferens.

Ecce dies nō. Ab iectis pastoriis synago ge scribis et phariseis et apostoliis in loco eoz substitutus inducitur xp̄s pastor pastorum.

Dropter hoc nō. Hoc totū capitulū in lxx. nō habet cuius hic sensu.

os israel de terza egip̄t: sed viuit s̄ per chultū. dominus qui eduxit et adduxit semen domus israel de terza aquilonis, et de cūctis terris ad quas eie ceram eos illuc, et habitabūt in ter secclesia. Sp̄udo. Et sermo dirigitur.

i s̄ victimā humilitatis offert deo, unde cor con

z hu-d-n-d-s quibus oīa ossa mea dicēt d-q-s-

ra sua. Ad prophetas. Lōtritū ē

cor meū in medio ventris mei. cō tremuerūt om̄ia ossa mea. Factus sum q̄si vir ebr̄iūs, et quasi hō mā didus vino a facie domini. et a facie sanctorū yerborum eius, quia hoc in lxx. nō habemus.

adulteris repleta ē terra. qz a facie

lxx. iuramenti vani sui. video. Sterilia facta.

maledictionis luxit terra. arefacta

sunt arua deserti. Factus ē cursus

eorū malus, et fortitudo eorū dissili

doctor. Et ministerū dogmati

milis. Propheta nāqz et sacerdos

ecclie.

polluti sunt, et i domo mea inueni

malū eorū ait dominus. Idecirco

hereticoꝫ error. I unde nō videat qui di

cit ego sum lux mundi. s̄ cōtra quas signaū ē su

per nos l-v-i-d.

via eorū erit quasi lumen in tene

bris. Impellentur enī et cornuēt in

ea. Qz afferā sup eos mala. annū

visitationis eorum ait dominus.

hereticis, et omnes qui iactat̄ falsi nomis

scientiam prophete sunt samarie.

Et in prophetis samarie vidi fatu

qui nō habet christi dei virtutē. si

sapientiam. sydolo d̄emonibꝫ cōsecrat̄.

itatem, et prophetā bant in baal, et

decipiebat̄ populū meū israel.

doctoribus. s̄ nō solū in hereticis.

ecclie, s̄ vel horribilia.

Et in prophetis ierusalē vidi simi

sc̄ fuit̄ p uiam mēdaciā acquiescētes hereticis.

s̄ verbū dei.

litudinem adulterij. et iter menda

quos debuerant corrigere.

cij. Et cōfortauerunt manus pessi

morū, ut non cōuerteretur unusq;

q̄ quasi non impune ferent suis eoz quasi iō

dome et gomore.

q̄ a malitia sua. Facti sunt mi

hi omnes sodoma et omnes habi

tatores eius quasi gomorra. Pro

p̄terea hęc dicit dñs exercitūm

Et in prophetis sa. Quō prophete samarie quicquid loquitur prophetāt̄ in baal, sic heretici in ecclie sine extra vt supplant̄t populū

sus ē. Q̄ nō p̄ moysen populus dei de egip̄to liberet s̄ q̄ xpm̄ deto to orbe qd̄ et toto com plebitur, quando ab oriente et occidente et septentrione et meridie vici, et recubēt cū abaz, y la vt postquā intrauerit plenitudo gentium tuōis israel saluans fiat.

Quasibꝫ m̄. Nullus intelligentie, nullus sapientie. Dñs enī nouit cogitationes hominum, vane sunt. Vbi sunt ergo q̄ pfectant in hoīe iusticia p̄dicant. Si r̄ndet de sanctis se hoc dicere, nō de semetipis. Quis sancti oris hieremia: Qui virgo p̄phā sanctificatus in utero p̄fervens saluatorem noīe suo. Hieremias enī interpretatur excelsus dñi.

A facie d. nō. Considerato vultu om̄ipo tētis dī-i-patris, et vultu filii, qui est splēdor glorie, et figura substātie ei⁹; prophetā et animo et corpore glorioset et se nihil esse intelligi vnde. Ut iumentum factus sum apud te.

Luxit terra z. Quicquid de terra in dea iuxta litterā intelligis ad cōgregationem credetūm referre portis. Prop̄ adulteria enī et mēdaciā et pūria virtutū et gratiarū sterilitas cōsequuntur.

Propheta nā. Quādo in ecclie dei, et maxime in principiō eius inueniūt mala sc̄imus esse cōpletū. Propheta nāqz et sacerdos polluti sunt.

Afferam super eos. nō. q̄ mala sunt, aut dominus infestat mala, sed mala videntur his qui sustinet̄ supplicia, alioquin ead et bona et mala sunt. Mala iuxta eos quos cruciat̄ bona iuxta eos quos emēdant̄. Et tandem q̄ annū visita tionis domini, dicunt̄ correctio et crucia p̄ cantis, vnde visitabo in virga iniqtatis eoz z. M̄iam aut̄ meam nō disp̄gam ab eo.

Audiri que z. Sunt multa genera p̄phetāt̄ quorū mī est somniorū, sicut in da nīcō, Jacinto ad eos, leno prophetāt̄ dīngar qui credit somno omnia quæ cernit p̄tūt̄ mēdaciā effe

nūas, et proprieſ fan

israel q̄ prius cernebat
deū loquitur in dēmo
nibus.

A prophetis enī
Vtumur enim hoc te
simonio aduersus eos
q̄ ep̄as plena mēda
cio & fraudulentia & p
iaro in orbē dirigunt
& aures audient in pol
lunt. Non enī sufficit
eis iniquitatē propriā
deuorare. vel proxio s
ledere. sed quos semel
oderunt p totum orbē
co naturam. r̄bi
q̄ blasphemias semi
nare.

Quis enī r̄c.
Polite credere falsis p
phetis h̄c dicēt. vñ
scire possunt cōsilia do
mini. quis vidit & an
niciavit eis.

Ceroni. Vbi nos
possiamus in p̄silio do
mini. in hebreo scriptū
est bassod. Aquila se
cretū. symachus sermo
nē. lxx. & theodoō sub
stantiā siue subsistētiā
dei interpretati sunt.

Ecce turbo r̄c.
Quā p̄trarium pa
tet prophetas nescire
quod dñs. pro pace ē
& securitate quā p̄mit
tunt venit tempestas b
abilis.

Non mittebā
r̄c. Hinc ap̄s sicut nō
p̄bauerūt habere deū
i noticia. tradidit illos
dēs in reprobū sensū
vt faciat que nō quenī
unt repletos iniqtatē
malicia. & fornicationē
Cum enim fassi docto
res semel se tradiderūt
mēdaciū atq̄ piuriū
& mortib⁹ deceptorū. p
cipites cornerūt ad in
terium suū & aliorū.

Considerem⁹ hereti
cos. q̄ semel despici
gule se tradant delici
as querāt. balnea ade
ant musco oleant. va
riis vnguetis delibuti
querētes corporū pul
criminiē. nō credētes
resurrectionē. q̄ si nō
verbis factis loquāt̄

Audiri que r̄c.
Sunt mīla genera p
phetādi quoꝝ vñū est
sommiorū. sicut in da
nie. Idcirco ad eos.
sermo prophetalis di
rigitur qui credūt som
miorū & omnia que cernūt
putat revelationē esse
divinā. q̄ proprie san

ad prophetas. **Ecce** ego cibabo
eos absynthio. & potabo eos felle

A prophetis enī ierusalē ē egressia
pollutio: super omnē terram. **Hec**
q̄ o popule ne putes te alienū a culpa si acqui
ueris: par enī pena discipulo & magistro.
dicit dominus exercituū. **Noli**

te audire verba prophetarū q̄ pro
phetant vobis. & decipiunt vos.

Clusionem cordis sui loquuntur nō
de ore domini. **Dicūt his qui blas**

phemant me. locutus ē dominus
q̄ quasi ne timeatis vanis cōminacib⁹ terrū.
Par erit vobis & omni qui ambu
q̄ q̄ timetis pro cōscientia mala sed bonū. q̄
locutus est dominus.

lat i prauitate cordis dixerūt. **No**
veniet sup nos malū. **Quis enim**
affuit in cōsilio dñi. & vidi & audi
vit sermonē eius? **Quis conside**
ravit verbū illius. & audiuit: **Ecce**
turbo dñicē indignationis egredi
etur. & tempestas erumpēs super

et nō super alios.
q̄ populi vel eoz qui falsa nunciant.

vñū placabitur sicut olim sed q̄ sepe cōmi

natus est complebit.
caput impiorū veniet. **No**

reuer
tetur furoz dñi vñq̄ dum faciat. et

vñq̄ dum compleat cogitationem
q̄ cōfū extēmū captiuitatis tempus

euenerit.
cordis sui. **In nouissimis diebus**

q̄ q̄ vos nō intelligitis. q̄ intelligere iacatis.
intelligitis & cosilium eius. **Non**

mittebam prophetas. & ipsi curse

bant. **Non loq̄bar ad eos & ipsi. p**

de corde suo. **q̄ volūtati mee acquiescent**

p̄hetabant. **Si stetissent in cons**

uō blādientes eis nec adulantes

& dicentes. i justicia vestra vivetis.

lio meo. & nota fecissem̄ verba mea

populo meo: auertissem̄ eos vñq̄

ne facerēt ea que nō cōueniunt le

quētē cogitationes suas.

a tua sua mala. & a pessimis cogita

tionib⁹ suis. **Dutas ne dñs e**

re tantū omnia presentia cognoscā nō longiqua

rbis sum omnia cognosco.

q̄ h̄c. deus appropinquas ego r̄c.

vicino ego sum dicit dominus. et

quo ibo a spū tuo & quo a sa-t-su-

non deus de lōge. **Si occultabif**

uir in absconditis. & ego non vide

q̄ quasi vñq̄ presens sum quia omnia impleo

bo eum dicit dominus: **Nunqđ**

non celum & terraz ego impleo ait

dominus: **Audiri que dixerūt p**
s̄ cōtra quos est superior titulus ad prophetas.

phete prophetates in nomine meo
mendaciū atq̄ dicētes. somniaui

somniaui. **Usquequo istud est in**

corde prophetarū uaticinatiū mē
daciū. & prophetatiū seductio

nem cordis sui. **Qui uolūt facere**

qui nūc est. ut obliuiscatur populus meus no

minis mei. propter somnia eorum

que narrat unusq̄sq̄ ad proximū

q̄ antiquis populis de egip̄to egressus.

suū. Sicut oblii sunt p̄r̄es eorum

q̄ quasi nō in noſe meo prophetā sed in baal

nominiſ mei p̄ropter baal. **Pro**

ez̄ est exponere somniū qui habēt dei sermo

nem in quibus est veritas nō mendaciū.

Pt̄erea qui habet somniū narret

somniū. & qui habet sermonē me

um. loquatur sermonē meū uere.

hereticis. sanctos.

Quid paleis ad triticū dicit domi

q̄ nō hereticoz. q̄ quasi nūc ventura suppli

cia nō adulantur paleis incēdūt minantur.

nus: **Nūquid non uerba mea sūt**

quasi ignis dicit dominus. et qua

lxix. securis de qua dicitur est securis ad radicez

arborū r̄c. q̄ dura corda hereticoz vt aferat

cor lapideum. & inferatur cor carneum quod pos

si precepta dei suscipere & sentire.

si malleus cōterēs petram: **Pro**

pt̄erea ecce ego ad prophetas ait

dominus. Qui furant uerba mea

unusquisq̄ a proxio suo. Ecce ego

ad prophetas ait dominus. qui as

vel dormierūt dormitanone.

sumūt linguis suas. & aiunt dicit

q̄ vel sermo diuinus.

dominus. Ecce ego ad prophetas

somniantes mendaciū: ait domi

nus qui narrauerunt ea. & sedure

runt populū meū in mēdaciū suo.

q̄ magna mirabilia & incredibilia repro

mittunt docētes que nō opozet turpis luci gra

tua. malis prospera bonis aduersa. nunciantes.

& in miraculis suis cū ego non mi

ssem̄ eos nec mādassem̄ eis: q̄ nī

bil profuerūt poplo huic dicit do

minus. Si igitur interrogauerit te

ppl̄s iste v̄l p̄pheta aut sacerdos

dicens. Quod ē onus domini: di

ces ad eos. Clos estis onus. Pro

iūciam quippe uos dicit dominus

ctis agitur. P̄barao
tamē & nabugodonosor reges imp̄i somnia

vera. viderūt nō prope
suū meritū. h̄t vt tali

occasione ioseph & da

niel clarescerent. & cor

da indomabilia tyra

noꝝ propria cōscientia

dñi maiestatē sentire. **Somnia eo** r̄c

Sunt bodie somnia

tores in ecclesia q̄ ero

res suos dñi faciūt pro

p̄phetias crebro dicētes

somniaui. cōtra quos

z. Usquequo istud ic

Quid paleis r̄c

P̄ulc̄rē doctria hereti

cōparatur que medullā nō habēt

ne refectionē p̄ebēt. **Nūquid non.**

Q̄uo in priuī populo

prophete mēcibantur

dicētes. hec dicit dñs.

z. vidi dñm. & verbum

dñi q̄d factū est ad illū

sive ad illā. Sic hereti

ci assumūt testimonia

scripturarū de vñq̄z

testamēto. et furantur

verba salvatoris vñus

q̄iſq̄ a proxio suo. p̄

p̄phetis. apl̄s. enangeli

stis. & assumūt liguis

siuās vt cordis venena

ore pronuncient et dor

mant dormitionem. **Vñ**

dormierunt som

nū summ et nūbili. i. os.

vi. vi. i. su. Minatur g

dñs cōtra huiusmodi

Sed prophetae. Sed vel dos. Sed vel ius:
Et prophetas et sacerdotes et populo*s*.
 Et dicit onus domini visitabo super
 virum istum. et super dominum eius.
Dec dicitis vniuersitatem ad prorim
 et ad fratrem suum. Quid respondebit
 dominus? et quid locutus est domini?
 Quid respondebit tibi dominus et quid locutus
 est dominus? Si autem onus domini ultra non
 morabitur. et onus erit vniuersitatem ser-
 tis nolentes obedire. et peruersis vnguis autem
 onus domini dixerit in hunc non habetur.
 mo suus. Et peruersis verba dei
 viuentis domini exercitu*m* dei no-
 stri. **D**ec dices ad prophetam. Quid
 non onus domini.
 respodit tibi dominus et quid locutus est dominus?
Si autem onus domini dixeritis propter hoc hec dicit domini
 minus. **N**on dixistis sermonem istum
 onus domini. et misi ad vos dices
 nolite dicere onus domini. propte-
 vel assumere verbū vestrum compleo*m* ope-
 ralidens vos de summo ad ima deitatis.
Rea ecce ego tollam vos portans: et
 derelinqua vos et ciuitatem quam
 dedi vobis et pribus vestris a facie mea: et dabo vos in obprobrium
 sempiternum. et in ignominiam sem-
 piternam que nunquam obliuione
 delebitur.

C. XXIII.

Et derelinqua*m* Doc in tpe babilonie
 captivitatis factus esse
 nouum? .i. plenū atq*m* atq*m*
 perfectus post passionē
 saluatoris. vnde relin-
 quet vobis domus re-
 stra deserta. **I**uxta. lxx.
 lemma nō solū assump-
 tionē sed etiā domum
 significat. **R**egit po-
 pulus prosp*m* sibi pro-
 mittebat dicit eos ne/
 quaquam ultra debere
 dicere hoc. dicens eos
 indignos esse donis dei
 et abiciendos. et dei auxi-
 lii relinquendos. **E**t ab-
 his aut et ex interpreta-
 tione nominū sepe res-
 onduntur. ut abrahe-
 sare petri et filio*m* zeb*m*
 dei vocabula mutata
 significat rerū mutatio-
 ne. et hoc prophetas fas-
 chor dicitur paucor. vel
 translatio. vel colon.
 vel pegrin*m*. **R**otandum q*m* verba viuentis domini exercitu*m* dei restri. latini et
 greci codices nō hnt. s*m* hebrei i suis voluminib*m* ptra se legūt q*m* proprie-
 misterii trinitatis significat. **C.** XXIII.
Destendit t*m*. Rotandum hanc ratione facta esse. tpe sedechi postq*m*
 iechonias datus est in transmigrationē. nō in captiuitatem. quia ultra se
 tradidit.
Duo calathi. t*m*. Duos calathos. vel cophinos. malaz et bonaz si-
 co*m*. quidā interpretatur in lege. et euāgeliō. sinagogam et eccliam. **I**udeos
 populum. et xpianoz. Iehennā. et regna celoz. **N**on alter p̄mit ad su-

S abraham. ysaac. et iacob. et alii sancti de-
 quibus dicitur. sicut vias in deserto inneni israel
 sicut fucus vidi patres eoz. vnde et nos filii abra-
 he dicimus. et ecclia iudeis dicitur. si pater vester
 esset abraham. et opera eius sacerdotis.

esse primi temporis. **E**t calathus

vnum fucus habebat malas nimis
 que comedunt non poterant: eo quod
 essent male. **E**t dixit dominus ad
 me. Quid tu vides ieremia? **E**t
 dixi. **F**icus. **S**ucus. **B**onas. **B**onas
 valde. et malas malas valde. que
 comedunt non possunt eo quod sint ma-
 le. **E**t factū est verbum domini ad
 me dices. **H**ec dicit dominus de-
 us israel. **D**icit fucus hec bone. sic
 que facia est meo consilio
 sub iechonias. **V**el iude. cognoscam transmigrationem iuda-
 iechonias scz et principes eius. **H**ierusalem.

quā emisi de loco isto in terram cal-
 dōz in bonū. et ponaz oculos me
 captiuitate. **S**ic captiuitate.
 os super eos ad placandum. et redu-
 cam eos in terrā hanc. et edificabo
 eos. et nō destruam. **E**t plantabo
 simile. deus est qui operatur in nobis. et velle
 perisse. non enī tantū opera. sed voluntas no-
 stra dei auxilio innicitur.

cos et nō euellam. et dabo eis cor-
 vt sciant me. quia ego dñs. et erūt
 mihi in populū. et ego ero eis in de-
 um. **Q**uia reuertetur ad me in to-
 to corde suo. **E**t sicut fucus pessimum
 que comedunt nō possunt. eo quod sint
 male. **H**ec dicit dñs. Sic dabo se-
 deciam regem iuda et principes
 eius. et reliquos de ierusalem qui
 remanserant in urbe hac: et qui ha-
 qui scz transiugurūt in egipciū. **S**ic quia in egip-
 to quoq*m* capiuntur. et nabugodonosor posuit in
 thannis solium suum.
Destitutus in terra egipciū. **E**t dabo eos
 in vexationē afflictionēq*m* oībus
 regnī terze. in obprobrium et in

q*m* de cœlesti ierusalem captos atq*m* translatos. in terram chaldeoz. rursum
 q*m* ad locū pristinum reue. siros ut hieremā. et alios prophetas. Qui ve-
 ro peccatores fuerūt: in terra hac: et in ualle lacrimarū esse mortuorū.

Et ponā oculos. In captiuitate posuit oculos suos super illos
 et dedit eis terrā exercere. domos edificare. pomeria plātare. daniel. cap-
 titio princeps factus est tres pueri de fornae gloriose liberati sunt. Expletis
 lxx. annis sub zorobabel. et biesu sacerdote magno. magna p*m* reuestra ē in
 ierusalem.

Hiero. Totam huius visionis simul proposuit p*m* open. ne sensum in

Expositione dividere.
Verbū quod factū est ē. **H**ec pī ora sunt p̄terita visio ne. Illa enim sub sedē chia facta est: iēconia iam translato in babilōnē. **H**ec autē sub iōachim filio iōsī. **R**et pātre iēchonī. **N**on enī curē est prophētē tem pōra conservare. quod desiderāt legēs hystōriā. sed scribere. que au ditorib⁹ et lectorib⁹ de heāt proficere. vnde in psaltrīo. **M**ale qdāz iuxta textūm hystōriā psalmōz ordinēm req̄unt qd̄ non obseruat cārmen līricū.

Anno quarto. Quarto āno regis iōachim filii iōsī pīs iēcōnie. Nabugodonosor babilōni suscepit imperium. et ita cōtigit ut annus qui pīmū erat nabugodonosor in babilōne. quartus ēēt in ierusalem regis iōachim. Octauo deniq̄ anno regni sui iēconia cū mātre et principib⁹ duxit in captivitatē qui tribus tñ mensibus post interfectionē patris iōachim regnauit. **I**oachim interfectus ē. xij. anno regni sui.

At tredecimo a. ē. **T**erciodecimo anno regni iōsī q̄ regnauit in ierusalē annos. xx. unū cōpīt hieremias. p̄phētare: sub quo prophetauit. xviii. cui successit filius eius iōachat. quo statī capto a pharaone nechao. **I**oachim frater eius regnū obtinuit. In cuius regni quarto anno factus est ad hieremias iste sermo dñi. Ita ergo. xxij. annus erat hieremias. et p̄phētē. ex quo loqui cōpīt ad populū nec vñq̄ cessant. sed singulis dieb⁹ summo diluculo. et nocte consurgens. hostabatur. nec tamē audierūt. **S**i autem ut volunt hereti. lex seimel in adiutorib⁹ data est. et consti tuta p̄cepta. que p̄pī arbitrio. vel facimus vel negligimus. quare prophēta se īgerit et q̄tidie replicat mādata dei; si semel accepta sufficiūt? **S**ed ostendit nos semp̄ dei auxilio indigere. nec sufficere. q̄ semel datū ē. nīl assidue dñi ammonitione renocetur.

Et misit ē. Non p̄ vñum prophētam: sed p̄ omnes populū suū ammonit. et quasi in vigilijs et excubijs cōstitutus. surrexit diluculo ut cō

parabolā et in prouerbīū et in male dictionem. in vniuersis locis ad q̄ eieci eos. et mittam in eis gladium et famē et pestem. donec cōsumant de terra quā dedi eis et p̄fīb⁹ eoz.

C. XXV.

Erbuz quod factū ē ad hieremiam de omni populo iudei ī anno qua to iōachī filii iōsī regis iuda. **I**psī ipse est a. p. na. r. b. hoc. in. lxx. non habetur. se est annus primus nabuchodonosor regis babilonī. quod locutus est iēremias prophēta ad omnem populū iuda. et ad vniuersos habitatores ierusalem dicens: **A**terciodecimo anno regni iōsī filii amos regis iuda. vsq̄ ad hāc diē. **I**ste est tercius. xx. annus. factum est verbū dñi ad me. et locutus sū ad vos de nocte cōsurgens. et loquens. et nō audistis. **E**t misit dñs ad vos omnes seruos suos prophētas. cōsurgēs diluculo. mittens q̄ et nō audistis. **N**eque inclinasti au res vestras: vt audiretis cū dicer̄. **R**euertimini vñus quisq̄ a via sua mala. et a pessimis cogitationibus. **P**romitterit premiū: si fecerint p̄cepī. vestris. et habitabitis in terra quā dedit dominus vobis: et p̄fībus ostendit dei dona et p̄petua: si digni sunt quibus data sunt.

Dominus vobis: et p̄fībus ostendit dei dona et p̄petua: si digni sunt quibus data sunt. **V**estris a seculo. et vsq̄ in seculuz. **E**nolite ire post deos alienos ut seruiatis eis adoretisq̄ eos. neq̄ me ad iracūdiam prouocetis i opibus manū uestrarum. et nō affli

dicit dominus ut me ad iracūdiaz pro. mē. in malū. ut in lxx. non habetur.

Gam uos. **E**t nō audistis me dicit dominus. ut me ad iracūdiaz prouocetis. in opibus manuum uestrarum. et secundū facta manū suarū. **D**icit dominus exercitū deus

rea hēc dicit dominus exercitū

Pro eo q̄ nō audistis uerba mea angelos qui exētent gentes.

Ecce ego mitram. et assūma uniuersitatem iherusalē. in aquilone sūr chaldeas cognationes. aquilonis ait dominus. et nabuchodonosor reges babilonī seruū meū. **E**t adducā eos sup terram istam et sup habitatores eius. et super omnes natōnes eius. que in circūitu illius sunt. et

Terficiam eos et ponam eos in stu

diū. qui est miraculi et stuporis. et in sibilum et in solitudines sempiternas. **P**erdāq̄ ex eis

uocem gaudī et uocem leticie. uo

chīstī qui habet sponsam sponsus est. ecclastico fidei

cem sponsi et uocem sponsē. uocem

et nō cōrētante in ea frumenta. et populū tribu

antur vescenda. **L**ucerna pedibus meis. verbum t. d. et lumen. s. m. doctrinam prophetā iohannes quoq̄ erat lucena lucens.

mole. et lumen lucernē. **E**t erit uni

versa terra eius in solitudinē. et in

stuporem. **E**t seruēt omnes gētes iste regi babilonī. lxx. annis. **C**ū

q̄ implēti fuerint anni. lxx. uisita

bo super reges babilonī. et super

gentem illam dicit dominus iniq

tatem eoz. et super terrā chaldeoz

et ponam illam in solitudines sem

piternas. **E**t adducā sup terram

illam omnia verba mea que locu

tus sum cōtra eā: omne quod scrip

tim. est in libro isto. quecūq̄ pro

p̄phetauit hieremias aduersum om

nes gentes: quia seruēt eis: cū

essent gētes multē et reges magni

Et reddam eis scđm opera eorum

et secundū facta manū suarū. **D**icit

dominus exercitū deus

moneret. et non audie runt. vt quāto crebrior ammonitio tanto contēptus maior.

Neque inclina stis. **T**anta fuit dūrica. vt nec habitum quādem audientis assūmerent. et inclinarēt aures suas commonente domino vt reuerterentur. et notanda ē diuīa dei clementia infinita non suplicium pro scelere irrogat.

Post deos et

Quasi hec cum sup̄o

ribus monebā ne dñs alienis serviretis. nec me ad iracūdiam prouocaretis. et nolentē ad penā vestrā cogeretis.

Et assūmam ē. Non sicut prophēte et alijs sancti qui deo seruīnt. sed q̄ in euer

sione ierusalem dñi ser

uīt voluntati secūdū illi. Quos tradidi sa

thang vt discāt n̄ blas

phenare.

Attadducā eos super terram ē. **E**t

Hec sunt premia contemptorū et deum audi re nolentiz. **Q**uicq̄ ergo mali sup nos ad ducit. nostra peccata merentur. et sicut gētes contra ierusalem adducti sunt. sic hodie pra negligentem ecclesiam seūnt.

Perdam ex ē. **D**oc in p̄siblabilo ma

lignātūm cōprobatur vt magistri eoz nō do

ceat verbū dei sed sibi

let ad instar colubri in

quib⁹ vos gaudī. et let

ticē p̄t ut nō audiāt illud apostoli. Sānde

te in dño semp̄: iterum

dico gandete.

Et seruēt. Si

cū ierusalem post. lxx.

annos p̄stinos habi

tores recipit. expletis

suplicijs. p̄stina felici

tate sunt. obediēs sen

tētē dei. sic rex babil

onis in supbiā elatus.

et suis assignās virib⁹ q̄

regnat in gentib⁹ a me

dis et p̄lis destruit. de

niq̄ vsq̄ hodie babi

lonis reliquie manent

quā posuit deus ī sem

piternam solitudinē. qui impletit omnia verba hieremias. qui in sequētibus

que babylonē passura sit. prophētico sermone describit.

Lūq̄ implēti ē. **N**ota q̄ nō solū contra babilonē prophetat

hieremias: sed cōtra omnes gētes que in exercitu babilonī fuerūt: et cōtra

p̄lin dei dimicauerūt. vt in sequētibus p̄tra egip̄tū et p̄philistīū et moab ē.

Ecce e·afflicti.
et erubescant qui vi
scripturę sanctę faci
entes in bonā partem
accipiunt domini comi
nationes.

Hiero. Ecce eg. Et
dito ex hoc loco: do
minus dixisse. Cōsul
gens aduersus gē
tem et regnū aduersus
reg. Hunc aut̄ hec
facta iuxta hystoriam
cum a rege babilonio
enī circuitu subinga
tē sunt nationes. iuxta
prophetā vero: in con
sumatione mīdi futu
ra sunt.

Ululate pasto
res zc. Ululatus op
timatū gregis. Ix. in
bilum arietū. Inter pa
stores aut̄ et arietes.
hoc inter est. q̄ pasto
res ecclesiastico gregi
cū sapientia et doctrina
presunt. Arietes vero
principes vidētur in po
pulo. sed nihil sapientie
nihil doctrina habēt.
z nimia simplicitate p
pe stulti sunt. Cū aut̄
habuerit pacē. et non
intellexerit spēiosa pa
cis luxurie et oīo dedi
ti conticēt bona pa
cis. et anferent in furo
re dñi. Unde cū dire
rit pat̄ et securitas. tūc
repētūs supinenet in
teritus.

A facie irē co
r. Hiego. Hec in deū
nulla furoris inequali
tas repit furorē dñi
iram columbe noīanit
vt enī vim dīning di
strictionis in pertur
bilem demonfraret. et
iram dixit colubē. qua
si dicat distinctioni iudici
um inconcussus ererit
qui p̄manē mansuet
punit. ynde: et in extre
mo iudicio in semetip
so incommutabilis ma
nens nulla vicissitudine
ac mutabilitate variat.
Sed tñ electis et repro
bis nequaquam sub spe
cie eiusdem incommuta
bilitatis ostēditur. Qz
et tranquillus iustis. et
iratus apparebit iniu
stis. Telle enī cōscien
tia intra semetipos de
fecerit. ynde: eoz men
tes equē vñ respic̄t
sed nō equaliter modifīcēt. quia et istis enī benignum ostendit ante acta
iusticia illis teribilem culpam.

In principio regni. Et
ecce prophetia superiore prior ē quānū sub
codē rege. Illa enī facta est in anno quarto. hec; in eiusdem regni principio

afflictio de gente in gentem et tur
bo magnus egredierur a summi
moz impelbitur im perū eius et volūcas.

Et erunt interficti
dñi in die illa a summo terre vñq
ad summū eius. Non plangentur
neq̄ colligētur neq̄ sepelientur in
sterq̄linio sup̄ faciē terē iacebunt
rationabiliū.

Ululate pastores et clamate. et asp
cite vos cincere optimates gregis.

quia completi sunt dies vestri ut i
terficiamini. et dissipatōnes vestre

quoꝝ maius damū. et contracta
que nō valuerunt restaurari. et q̄ quoniam nō ege
runt penitentiā. vnde genimina vigarū quis oīe
dit uobis fugere. a ventura ira. et alibi. perit fuga
a me.

et cadetis quasi vasa preciosa. et pi
bit fuga a pastoribus et saluatio
ab optimatibus gregis. Vlor cla
moris pastoꝝ et ululatus optima
tum gregis. quia vastauit dñs pas
cua eoz. et cōticuerunt arua pacis

a facie irē furoris dñi. Dereliquit
quo cū custodiēt nemo audet accedere.
hebace fociō. et vñdesfactus ē in pace
locus eius. et relinquēt leone.

quasi leo tabernaculū suum: et qz

ludoꝝ vel omniū gentiū.

facta est terra eoz in desolationem

vastatibus bestiis. et nabuchodonosor qui su
per seruus domini dicitur. vel ierusalem que leo
nis sui irata dolet pādisse euādiam.

a facie irē columbe. et a facie irē fu
roris domini.

Ixxvi. **P**rincipio
regni ioachiz filii ioseph
regis iuda. factum est verbū istud
a domino dices. hec dicit domin⁹
qui statis in domo domini in atris domus di
nostrī. et quasi dicitur verbū domini.
Sta in atrio domus domini: et lo
queris ad omnes ciuitates iude. et
quibus veniūt ut adorent in do
mo domini. vniuersos sermones
quos ego mandauit tibi. et loqua
ris ad eos. Noli subtrahere ver
is ad eos.

licet triste. licet cōtra te infātū.
licet rātū. licet rātū. licet rātū.

Ixxvi. **P**rincipio regni. et
ecce prophetia superiore prior ē quānū sub
codē rege. Illa enī facta est in anno quarto. hec; in eiusdem regni principio

bum. Si forte audiant et queran
tur vñusquisq̄a via sua mala: Et
filii penitentia et mutatis ipse penitens. com
mitabo sententiam.

Et peniteat me mali quod cogitauit sa
cere eis. propter malicias studio
rum eoz. Et dices ad eos. Nec di
cit domin⁹. Si nō audieritis me:
et abulaueritis in lege mea quā de
di vobis. vt audiatis sermones ser
uorum meorū prophetarū quos

peccatis complexis.

ego misi ad vos de nocte. et surgēs

et dirigenſ et nō audistis: dabo do
femplū. et vbi fuit tabernaculum. sed

struō templo.

et dabo in maledictionem cūctis gē
tibus terē. Et audierit sacerdotes

strix-pseudo.

et prophetę. et omnis populus hie
remia loquētem verba hec i domo
domini. Cum compleret hieremias
omnia quae precepereat ei dominus. vt loqueretur ad vni
uersum populum. apprehēderunt

eū sacerdotes et prophetę. et omnis

populus dicētes. Morte moriat.

Quare prophetauit in noīe domi
ni dicens: Sicut sylo erit dominus
hec. et vrbis ista delabitur. eo q̄

nō sit habitator. Et cōgregatus ē
omnis populus aduersum i biere
miam in domū domini. Et audie
runt principes iuda omnia uerba

nota q̄ in domū domini ascēsus est:
hec. et ascenderunt de domo regis

et sōs est officiū eoz ut negotiū et seditionis vici
tatem cognoscant.

in domū dñi. et sederūt in introitu

porte domus dñi nouę. Et locuti

sunt sacerdotes et prophetę ad pri
cipes. et ad omnē populū dicētes

Judicium mortis est uiro huic. qz

prophetauit aduersum ciuitatem

istā sicut audistis auribus uestris.

dñs liberavit redimēs a maledicto legis. factus pro nobis maledictus.

Dorte nouę. Noua dicit q̄ qui in ea sedebit et in iudicio ferant sa
cerdotum. et pseudo prophetę calumnias resistebant.

Et locuti sunt. et sedētib⁹ vrbis principibus in porta templi qui

Non est igitur in pro
phetis hystoriz ordo
texend⁹ cum priōra po
sterius et posteriora pri
us dicantur.

In atrio. Ut eti
am exeris ciuitatib⁹ lo
quaris. Dulce autē
in atrio stat. et in vesti
bulo templi. vt q̄ ad o
randū pueniū: sermones
et audire cogant.

ISi forte au
re. Quali forsan audiet
et cōuertentur. Vebū
ambiguū dīning maie
stati nō cōuenit. s̄ nō
loquit affectu et liberū
voīs arbitriū seruatū
ne ex p̄fēcia dei. q̄ si fa
cere qd: lñ facere nēcī
tate cogamur. Nō enī
q̄ de lat̄ fatuꝝ ali. qd
iō futurū est. s̄ q̄ futu
rū est. deus nouit q̄li
p̄sicius futuroꝝ. Et m̄
iuxta hieremias: si deus
mala predixerit. et po
pulus penituerit. vel si
prospera promiserit. et
p̄p̄s neglexerit. nec ma
la infereret. nec prosp
era cōferret. Simile est
illud forsan verbun
tur filium meū.

ISi non audie
ritis. In nostra posi
tū est voluntate. vel fa
cere vel nō facere ita. s̄
vt q̄qd boni volum⁹

appetim⁹: exempl⁹: ad
te gratiā referamus.

qui dat velle. et perfice
re. Si at sufficit semel

ambulare in lege p̄ mo
ysen data. vt suspicat

beresis stulta. q̄nō ad
iūcitur. vt audient sacer
dotes meos seruorum p
phetaꝝ qui sc̄z post le
gem missi s̄nt. nec semel

z a seculo sed semp et
sollicito.

IDabo domū
ilta. et. Sicut extru
cto tēplo in area orne
iebusci et in monte mo
ria. et visionis. in quo
abrahā filii suū obtu
lisse narat. cessauit reli
gio de sylo. nec ibi po
stea sunt celebrata sa
crificia. Sic instructa
ecclēsia et spūalib⁹ vici
mis imolatis cessauit
cerimonia legis. et data
est vrbis indigoꝝ i ma
ledictionem. de q̄ nos

concurrent de palatio regis; ad sedandā sedi tōne populi concione cōgregata; sacerdotes et pseudo prophete accusant; et si habuissent indicij prātem dānas sent enī prop̄hetā. vñ intelligimus crudeliores fuisse pro inuidia sanctitatis q̄ videban tur esse religiosi; q̄ qui h̄erant necessitatibus publicis.

In gratia quia p̄dicer; reūgione p̄itaram et lura de religionē venie- tia. Si q̄n propter mā data dei et veritatem fidei; sacerdotes; vñ p̄levo do prophete; vñ decep- tas populū nobis ira- cūtū; nō magnopere cu remus; sed sententiā dei exequamur; nō presen- tia mala sed futura bo na cogitātes.

Actūtū zc. Illis ac culantib; et crīmē mor- tis intendētibus. Die remias ad p̄incipes lo- quitur; et ad populū quē illi concitauerunt; pandēter et humiliiter et cōstanter a dñō se mis- sum dicit; et cōtra tem- plum et cūlūtatem lo- queret; et dat consilium; et agat penitētiā; et dñs mutet suam sente- tiā; humiliiter loquit̄ dicens. Ecce in mani- bus vestris sum zc. Con- stanter; in veritate enī misit me dñs ad vos.

Nunc ergo zc. Quāsi si irascimini q̄ cōtra templū et urbem locutus sum; et diliḡtis salutem urbis et tē- pli; cur peccata pecca- tis cumulatis; et lāgnis- nis mei urbem et inba- bitatores eius reos fa- citis. Si quādo iugur- pro necessitate; nobis humiliatō opus ē; sic eam assumamus ne ve- ritatem et constantiam deseramus. Aliud est enim sup̄be cōtumeliā facere indicanti; quod signū est stultus. Ali- ud sic impendēs p̄icu- li vitare; et nūbilis sub- trabatur de veritate.

Et dixerūt prin- cipes zc. P̄incipes cūlūtatis et populū intelligunt indicij veritatem. H̄enes autem quōz est nosse vera replicant hystoriā; et micheam compa- rāt hieremias; et ondunt illū dixisse grauiora; nec a iusto rege quicq̄ perpe- sum; sed cunctis ad penitētiā cōuersis dñm mutasse sententiā; frangunt quoq̄ accusatorum rabiem se eis cōnumerantes. Nō faciamus malū gran- de; cōtra animas nostras. Quāsi accuato nō noscibimus; sed animabus

Et ait hieremias ad oēs p̄incipes et ad omnē populu dicens. Domi- nus misit me ut prophetarē ad do- mum istā et ad cūlūtatem hanc. om- nia verba que audistis. Nūc ergo bonas facite vias vras. et studia- vestra. et audiite vocem dñi dei ve- stri. et penitebit dñm mali quod lo- cutus est aduersum vos. Ego aut̄ ecce in manibus vestris sum. faci- te mibi ut bonū et rectū est in ocu- lis vestris. Uerūtamē scitote et res- cognoscite. q̄ si occideritis me. sa- guinē innocentez tradetis contra vos metiplos. et contra cūlūtatem istā et habitatores eius. In veritate ei misit me dñs ad vos. ut loquerer in auribus uris omnia verba hec

Et dixerūt p̄incipes et omnis po- s̄ quasi nō a sacerdotibus et pseudo propheta- seductus populū aut audita rōne. cito mutat iē- tentiam; q̄ dominus promisit indulgētiā. si bo- nas facient vias suas. sacerdotes aut̄ et pseudo prophete in accusatione perseverant.

Pulus ad sacerdotes et prophetas Non est uiro huic iudiciū mortis quia in noīe domini dei nostri lo- cutus est ad nos. Surixerunt ei- go uiri de senioribus terze; et dire- rūt ad omnē cētum populū loquē- tes: Micheas & morastym fuit p̄- pheta in diebus ezechiq̄ regis iu- de. et ait ad omnē populū iude. di- cens. hec dicit dñs exercituū. Sy- on quasi ager arabitur. et hierusa- lem in acerū lapidū erit; et mons domus dñi in excelsa siluaz. Nū quid morte condemnauit eum eze- chias rex iude. et ois iuda? Nūqd nō timuerūt dominū et deprecati sunt faciē domini. Et penituit do- minū mali quod locutus erat ad

uersum eos. Ita q̄ non faciamus malū grāde cōtra animas nostras

Fuit quoq̄ vir. Auerit cū vias eadē que hieremias prophe- tauerit; et in ḡgyptū fu- gerit; et inde retrahit- occisus sit. q̄no hieremias q̄ audacter in sen- tētiā p̄st̄it endere po- terit vulgi principiū iudicio. et senioz consiliō. Ad q̄d intendam

Nō posse sciri dei iudi- cium dum causa eadē aliis puniatur aliis li- beratur. Sed fōst̄an vias in cōdemnatio- nem accusator et popu- li occisus ē. Hieremias aut̄ dei iudicio reser- tus est. et reliquis po- pulis predicaret; et ad penitētiā provocaret.

Sicut iacobus statim martirio conatus est petrus et alii apli ad p̄- dicandū relaterni. Et animaduertēda ep̄io- phetalis cōstantia; q̄ nec de egip̄to retrac- vias sententiā mu- tat. et imminēte morte nūbilominus loquit̄. q̄ p̄ceperat dominus. q̄ aut̄ timuit et fugit; non infidelitatis s̄pende- tig iudiciū ē; ne frustra nos offeramus pūciliis xps quoq̄ de manib; p̄sequētiū lapsus est q̄d apli ait. Si vos p̄- secuti fuerit in mā ci- f. in aliam.

C. XXVII.

Principio regni ioachim filij ioseph regis iuda. factum est uerbū illud ad hieremias a dñō dices. Hec di- cit dñs ad me. fac tibi nūcula. et ca- quis vulgo boias vocat. thenas et pones eas in collo tuo. et mittes eas ad regem edom. et ad re- gem moab et ad regem filiorū amō et ad regem tyri. et ad regē sydonis in manu nūciorū qui uenerūt bie- rusalem. et ad sedechiam regem iu- da. et p̄incipies eis ut ad dominos loquātur. Hec dicit dñs exercituū deus israel hec dicitis ad domios uestros. Ecce feci terzā et homines

C. XXVII. In principio re- gni zc. Multi putant hoc sequētis capituli esse principiū. sed superiōrē est iungēdū. ut quicquid dictum re ferit vel factū. in principio regni ioachim credamus fuisse.

Hec dicit dñs zc. Preterita vīlio in p̄incipio regni ioachim. hec ē sub sedechia q̄ extremo regnante ierusalē sub quo urbs capta ē et cōuersa.

Terra et hominē zc. Ordo p̄traxins. in genesi prius fuit animātia

bō postea. hic aut̄ prius hoīem nota. postea quis sunt ei subiecta.

En fortitudine. Christus dei virtus et dei sapientia. unde omnia in sapientia fecisti. et alibi omnia per ipsum facta sunt.

Et dedi tecum. Significat quod humano generi omnia pro dei gloriam sunt tributa.

In manu nabuchodonosor. Quoniam infelicitatis est israel. cum captatione nabuchodonosor seruus dei appellatur.

In super et beatus. Omne genus animalium. cum homine. cum omnia traduntur que ipsi subiecti sunt. vel feras gentes. ut illi serviant qui servire non norant.

Donec veiat tecum. Ne patetur regnum nabuchodonosor esse perpetuum. significat ipsum a medis et postis: esse causandum.

Gens autem et tecum. Non solum dominus peccates subiicit nabuchodonosor. sed et paupers qui ait. Quos traxi satane ut discant non blasphemare. in infernum carnis ut spiritus saluus fiat. potestatibus quoque obediens. non solum propter iram sed propter conscientiam.

Et misit rex tuus. Quoniam quod iacobus regi impetravit de clementia patrum in seipso. posse intercedere. sed et considerat deinceps quod nebas res ipsius non sive est iacobus regi. sed propheta facilius colligeretur. Iacobus ait. Quoniam fratres deum. nesciunt quod iacobus regi non sive est iacobus regi. sed propheta facilius colligeretur.

Et ad sedechiam. Post viueras gentes transiit ad sedechiam et eadem cominatur. ne enim iudicii privilegium meretur. qui aut similia aut graviora aut maiora gentibus peccauerunt. et qui audire dignatur peste et fame consumuntur.

Nolite audire. In hoc loco allegoricus interpres in celesti bieru-

et iumenta que sunt super facies vniuersae terrenae. in fortitudine mea magna. et in brachio meo exterto. et de di eam ei qui placuit in oculis meis.

Et nunc itaque ego dedi omnes terras istas in manu nabuchodonosor regis babylonis serui mei.

In super et bestias agri dedi ei. ut seruant illi. Et seruient ei omnes gentes.

Et euangelio dach. Et balthasar. et filio eius. et filio filii eius donec veniat tempus regni eius et ipsius

Et non omnes hoc enim proprie Christi coenit.

et seruient ei gentes multe et reges magni.

Gens autem et regnum quod non seruierit nabuchodonosor regi babylonis. et quicunque non curuauerit

collum suum sub iugo regis babylonis. in gladio et in fame et in peste.

Et qui simulabat se diuino spiritu futura predicare.

Visitabo super gentem illam ait dominus. donec consumam eos in manu eius.

Clos autem nolite audire. Propterea qui imitatur ioseph et daniel.

Phetas vestros. et diuinos et som

Et qui volant auctum et osculum vocibus faciendum vel non faciendum aliquid testatur. Et demonum fantasmatis servientes.

Minatores et augures et maleficos qui dicunt vobis. Non seruietis regi babylonis: quod prophetat vobis medacium. ut longe faciat vos de terra vestra et ejiciant vos et peatis.

Dorro gens que subiecerit cervitatem suam sub iugo regis babylonis et seruierit ei. dimittaz eam in terra sua dicit dominus. et colet ea et ihu

Et ne respondant legati et reges predictarum gentium. quare hoc populo tuo non precipias. sed echie quoque et prophetis et sacerdotibus similia loquuntur in ea.

Et ad sedechiam regem iuda locutus sum secundum omnia verba hec dicens. Subiicie colla vestra sub iugo regis babylonis. et seruiente ei et populo eius. et viventis.

Quare moriemini tu et populus tuus gladio. et fame et peste: sicut locutus est dominus ad gentem que seruire noluerit regi babylonis. Nolite

audire verba prophetarum dicentium vobis. non seruietis regi babylonis quod medacium ipsi loquuntur aobis quoniam non misi eos ait dominus: et ipsi prophetat in nomine meo medaciter

Vt ejiciant vos et peatis tam vos quam prophetem qui vaticinatur vobis.

Et ad sacerdotes et ad populum istum locutus suis: dicens. hec dicit dominus. Nolite audire verba prophetarum vestrorum qui prophetat vobis.

Et que cum ieronimus fuerant apposita. dicentes. Ecce iusta domini revertetur de babylone nunc cito. medacium enim prophetat vobis. Nolite ergo audire eos. sed seruite regi babylonis ut uiuatis. Quare dñe hec civitas in solitudinem.

Et si prophetae sunt. et est uerbum domini in eis: occurrat domino exercitu. ut non ueniatur uasa que derelicta fuerant in domo domini. et in domo regis iuda et in hierusalem. in babylonem.

Domine dicit exercitum ad columnas. et ad mare et ad bases et ad reliqua uasorum. que remaserunt in civitate hac que non tulit nabuchodonosor rex babylonis cum transferret iechoniaz filium ioachim regem iuda de hierusalem. in babylonem et omnes optimates iuda et ierusalem.

Domine dicit exercitum deus israel ad uasa que derelicta sunt in domo domini. et in domo regis iuda et in hierusalem.

In babylonem transferuntur. et ibi erunt usque ad die uisitationis sue dicit dominus. et afferri faciam ea et restituam in loco isto.

C. XXVIII.

Et factum est in anno illo in principio regni sedechie regis iudee. in anno quarto in mense quinto dixit ad me

Aananias filius azur propheta de gabao in domo domini. coram

salē positos portatur ne prophetas suos audiunt et diuinos sed seruunt ababuonos et corpus humilitatis assumendo. ifatū vagitū et incunabula puluoz.

Si enim hoc fecerint ex pleto famulatu et conditione mortalitatis revertetur ad propriam suam. addit quoque suspicari se eos quod precepit de contempserint. humanis corporibz prefigati futuros demones et immundos spiritus et sedem pristinam non recepturos.

Non seruietis. Melius est sponte seruire. et amicum deum habere et gentilem terram colere quam necessitate captiuos servire.

Clerba prophe ta. Notandum in scripturis sanctis pseudo prophetas vocari. ppbas.

Et ad sacerdotes tecum. Post gentes et reges. sacerdotibus loquitur et populo qui iam interit prophetis omnium clauerat dices. et ejiciam vos tecum loquuntur autem eadem quae supra.

Cit viuatis. Rotata de clemetiam leniori penitentia tradere. ne suscipiat grauiorem.

Et si prophetate. Qui verus propheta est precibz domino occurrere potest. sicut moyses cui dictum est. dimitte me ut paciam plim istum. In quo ostenditur posse retineri deum precibz scio.

Occurrat dominus. Ocurrat et quod dicunt opera propleta demonstrant et tunc veritate vaticinum probabitur.

Ad columnas. Enumerat iusta qd translatas fuerunt in babylonem capto sedechia. civitate incensa; temploque subuerso.

Et factum est. Noncum ezechiele vaticinante in babylonem ad eos. qui cum ieronimo fuerant translati.

Propheta de. Propheta manifestus hebreus enim prophetam sonat. non pseudo pro

phtam sic fere ubiqz transferuntur. non verbū sequentes sed sensum.

In domo domini. In qua fiducialiter loquitur prospicere populo pollicetur. et medaciam libenter audiuntur precipue que optata promisunt.

Domnia vasa tē
Hieremias dicerat eti
am reliq̄ vasa aportā
da. hic affirmat appor
tata esse reportāda.

Amen tē. Optat
fieri quod ille mētetur
hoc significat am en q̄
sepe dominus in euā
gelio vtur. et cupit p
rērū prospitate magis
illū q̄ le vera dicere
vn̄ aliū propheta. vñ
nam nō essem vir ba
bēs spūm. et mēdaciō
potius loquerer. Jo
nas aut̄ cōtristat q̄
mētetus est. et arguit a
dō. vñlius esse mēda
cium q̄ tante ruinā mē
tiudinis. Qe tñ vide
ret pseudo pbare va
ticinū absq̄ mēcientis
inuria. sub alioz exem
pto veritatē afferit.

Veruntamen
au. Ver. h. tē. Dōru
it dicere mētins. popu
lū decipis pseundo pro
pheta ea. S̄ poterat
ille in hieremias eadem
retoquere. Non ergo
facit iniuriā loquit q̄
si ad prophetaz quali
nō solum nos prophe
te sumus; s̄ fuerūt alij
multi ante nos. ysaias
ose. ioc. et amos. qui
prophetauerunt cōtra
terras multas. bellum
et aduersitatem et penuri
am pronūciantes. alij
quoq̄ pacē et prospita
tem nūcianuerant. quos
nō adulatio mendacij
sed rērū exitus examia
uit. Dñs quoq̄ p mo
ysen dicit. q̄ prophetaz
vaticinij finē mōstrat.
Et notandū. q̄ nō mi
naciter. nō crudeliter
s̄ fiducia veritatis mē
cientem increpet. et dif
fert in futurum. vt qui
andūnt expectent exi
tum.

Et tulit tē. Consi
deranda hieremig pri
vēncia. būilitas et pa
ciēcia. pseundo prophe
ta rebo facit iniuriā. cō
terit d̄ cernice eius fur
cam q̄ nō fecisset si fer
rea esset. Hieremias ta
ctet et dolorem dissimu
lat. Nōdūm enī quid diceret. a domino accepit. in quo scriptura sancta
tacite innuit. nō prophetas tñ suo arbitrio loq̄ sed volūtate domini. in ax
ime de futuris quoq̄ noticia solius dei est.

Anania propheta. P̄utatiue. Multa enī in scripturis sanctis
viciatur iusta opinione tempis quo gesta referuntur. nō iuxta veritatem rei
vnde. Ego et pater tuus dolētes querebamus te.

Et factū est tē. Cum abiisse hieremias. et silēcio deuorasset in iurias
factus est sermo dñi. ad tā. nō vt suis verbis ad ananiam mēdaciō gloriatē

sacerdotibus et om̄i populo dices

Hec dicit dominus exercituū de
us israel. Cōtrui iugū regis baby
lonis. adhuc duo anni dierum. et

ego referri faciā ad locū istum oia
vasa dñi que tulit nabuchodonosor rex babylo
nis de loco isto. et

trastulit ea in babylonē. et ieconia

filium ioachim regē iuda. et om̄nez

transmigrationē iude. qui īgressi

sunt in babylonē ego pueram ad

locū istum ait dñs. Cōteram enī iu
gū regis babylo
nis. Et dixit hie
remias propheta. ad ananiam pro
pheta in oculis sacerdotū et in ocu
lis ois ppli q̄ stabat in domo do
mini. et ait hieremias ananiam amē
sic facia. dñs. Husciter dñs vba
tua que prophetasti. vt referantur

vasa in domū dñi. et om̄nis trans
migratio de babylone ad locū istū

Verūtamen audi verbum hoc qđ

ego loquor in auribus tuis. et i au
ribus vniuersi populi. Prophete

qui fuerūt ante me et ante te ab ini
tio. et prophetauerūt super terras

multas. et sup regna multa. de p̄g
lio et de afflictione et de fame. pro
pheta qui vaticinatus est pacē cū

venerit verbū eius. scietur p̄phe
ta que miserit dñs in veritate. Et

h̄putatiue. s̄ vel surcam que
habraice michobath.

tulit ananias propheta catenā de

collo hieremig prophete. et confre
git eā. Et ait ananias propheta in

cōspectu om̄is populi dices. Hec

dicit dñs. Sic costringam iugū na
tūrum. sed et dñi volūtate translati sunt.

buchodonosor regis babylo
nis

post duos anni diez de collo om̄i

quasi vicius. quasi illud cā
tans factus sum tanq̄ surdus. nō audiens et non

ha in o. s. re.

niū gentiū. et abiit hieremias pro
pheta in viam suā. Et faciū est ver

bum dñi ad hieremias postōz cōfite

git catenam ananias propheta de

collo hieremig prophete dicens.

Cōde et dices ananiam. h̄ec dicit do
minus. Latenas ligneas cōtrinisti

et facies pro eis catenaz ferreas.

quia h̄ec dicit dominus exercituū

deus israel. Iugū ferreū posui su
per collū cunctarū gentium istarū

vt seruant nabuchodonosor regi

babylo
nis et seruent ei. insup et be

stias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Et dixit hierem
ias terzē dedi ei. Et dixit hierem
ias q̄ veritas hystrone feruntur. nō iuxta quod erat

sed iuxta quod illi tempore putabantur

as propheta. ad ananiam prophete

non hic propheta vocat quē missus. a do
mino negat.

Mystice postq; te
hierusalē i. te ecclēsia
prop̄ peccata nostra
eieci fuerimus. et tradi
ti nabuchodonosor. d
quo dixit ap̄ls. trade
re h̄mōi sathanē in in
teritū carnis z̄. et alibi
quos tradidi sathanē
ut dis-nō blas. Nō te
bemus securi esse om̄i
no vel ocio torpere vel
penitus desp̄are. s; p̄
num edificare domos
nō sup̄ barenā sed su
per petrā. quales edifi
cauerūt obsterices in
exodo q̄ timebāt dñz
teinde plantare ortos
qualē dñs plātanit pa
dulm̄ et posuit in eo
lignā vite. te quo lig
nū vite est h̄s qui ap
prehēderūt ē z̄. Leri
cio v̄xores accipe. qua
ri vna sapientia est. te
qua ait salom̄. Ama
llam et seruabit te z̄. et
alibi. Hanc exequim
sp̄olam accipe mbi z̄
Nec sufficit vna p̄iū
plures habere debem⁹
fortitudinem. t̄q̄ antiam
atq̄ iusticiā addamus
vt plures filios gene
rem⁹. filias n̄as. i. bō
opa viris. i. fidi verita
ti copalem⁹. et tales fili
os filiasq; generantes
multiplicem⁹. et testru
entes ea q̄sunt p̄iu
li. et in pfectu v̄z cres
centes audiam⁹. Scri
bo vobis p̄es q̄m cog
nouisti q̄i ab ini
cio est. et cū ap̄lo dicam⁹.
p̄ euāgelium enī
ego vos genui. Que
ramus ergo pacē ecclē
sie ciuitatis et terz̄ n̄e
vt ad ē redire merear
mur. de qua dñi indi
cio trāslati sumus. vt i
cōfusione erroris habi
tarem⁹. Sic ē habebi
mus pacē. Cōsideran
da vero dñi clementia
pro ūnicis quoq; ora
re debem⁹. vt bñ faci
amus h̄s qui oderūt
nos.

Accipite v̄o
res. Hieremij. q̄
prope est captiuitas ie
rusalem impatur ne accipiat v̄o. ne faciat filios. vñ ap̄ls. Tempus bre
ue ē. Sup̄est vt qui habēt v̄o. sic sint quasi nō habētes. Si aut̄ p̄p̄
angustiā t̄gis habētib; v̄sus v̄o tollitur. quanto magis non habētib;
ne accipiant imperatur.

Duerite pacē z̄. Vñ ap̄ls. Obscro primū oī fieri obsecrationes
et orationes postulationes et gratiar; actions pro oīm̄ hoīb; pro regib;
et cōctis qui in sublimitate sunt. vt quicā et trāquillam vitā agamus z̄.

Nō vos seducat. Falsos p̄phetas et diuinos et somniatores fusse
in babylone inter eos. qui cā ieconia translati sunt ezechiel testat. cū t̄ bec

Salii regina. **querite et inuenientis.**
audiā vos. Queretis me et inueni
etis. cū quesieritis me in toto cor
de vestro et inueiar a vobis. ait do
minus. Et reducam captiuitatem
vestram. et cōgregabo vos de vni
uersis gentibus et de cunctis lo
cis ad quē expuli vos dicit domi
nus. Et reuerti vos faciaz de loco
ad quē trāsimigrare uos feci. quia
quasi frusta putatis vos habere prophetas in
babylone. **S**uscitabit nobis dñs
prophetas i babylone. **O**r h̄c di
cit dñs ad regem qui sedet sup̄ soli
um dauid. et ad omnē populu; ha
bitatorē urbis huius. et ad fratres
fnolentes obedire sentētū mee.
uestros qui nō sunt egressi nobis
cū intrāsimigrationem. Nec dicit
i. s; captiuitatē sed non poterūt effugere.
dñs exercituū. Ecce ego i. mittam
in eos gladiū et famē et pestē. et po
nācos quasi sycus malas q̄ come
di nō possunt eo q̄ pessime sunt. Et
qui in ierusalē sunt,
psequar eos in gladio et in fame et
in pestilēt. a: et dabo eos in uerati
† s; vt in exemplo sint omnibus maledictionis.
onē uniuersis regnis terz̄. si male
dictionē et in stupore et in sibilū. et i
obprobrium cūcūs gentibus ad
quas ego eieci eos: eo q̄ nō audie
rit uerba mea dicit dñs: q̄ misi ad
eos p̄ seruos meos prophetas de
nocte p̄surgens et mittēs. et non au
distis dicit dñs. Clos ergo audite
uerbū dñi. oīs transmigratio quā
emisi de hierusalem in babylonem.
Nec dicit dñs exercituū deus isrl
ad achab filiū chulig. et ad sedechi
am filiū maasię q̄ p̄phetant uobis
in nomie inco mēdaciſ. Ecce ego

Et ibitis et ado
pone inuocatione. et
oratione. poterat ip̄le
re quod promiscerat. s; bortas ad p̄ces; vt p
missa mereantur.

Et reuerti vos
Ut certius scatis q̄
h̄c reditū tam p̄p̄
quā sp̄are non debea
tis. sed domos edificare. pomeria plantare. filios generare. et tempus expe
ctare promissum.

Quali sycus malas. Theodotio suarinas. i. scđas symachus no
vissimas que hebraice suarim.

De nocte cōsur. Non cessauit monere. vt vos imitarētur q̄ in trā
migratione seculo octo fruimini. donec compleantur promissa dei.

Ad achab filiū z̄. Aut̄ hebrei hos esse p̄sbiteros quos meminit
daniel vñ eop̄ dices. Inueterate diez maloz z̄. alteri. semē chanaan. et
non iuda. sp̄es decepit te z̄. Qui prophetat uobis in noīe meo mēdaciſ

quia ut ait mulierem
lis iactabant se esse de
tribu iuda. et xpm gene
randu te progenie sua
vnde acquiescebat cu
pidine allekte. tāq̄ xp̄i
matres futur. sed vi
detur hoc obē q̄ rex
babylonis dicitur eos
frixisse cū dicat daniel
lapidatos esse. vnde a
plerisq; ac pene omib;
hebreo illud quasi fa
bula negligit. nō enim
putat q̄ captivi lapi
dādi p̄cipes et p̄obe
tas suos p̄stātem habu
erūt. et hoc magis verū
esse affirmat. q̄ ait hie
remias cōvictos quidē
esse a danielle. sed sen
tēiam datam a rege.
Multi autē de nostro
grege p̄phetat in noīe
mendacū. Uxores ci
vium suorū adulterant
q̄s verus nabuchodo
nos frigat igne pecca
ti. scdm illud. Omnes
adulterates quasi cli
banus succensus a co
quēte. Felix autē q̄ por
rat in ḡnū dñi ab adoleſ
cēta. qui sedet solus.
q̄ amaritudine plenus.
ut dicat. Nō sedi cum
cōſilio malignātū.

In hoc capitulo al
legorū interpres som
niat ruinā celestis bie
rusalē. et ad eos p̄phe
tiā dirigi suspicat qui
in mūdi huīis babylō
nia versant. q̄ bñ fece
rint in h̄c corpora spon
te descendentes. domos
edificantes filios gene
rātes. et bonis opib;
studentes. q̄ post. lxx.
annos in celeste hieru
salē mittetur. q̄ aut no
luerint ad terrena des
cedere. passuros dicit.
q̄ dñs minat sedechiq;
q̄ nolunt imitari fies
suos nec veire in baby
lonē. q̄ dñs mittet in
eos gladiū. et famem. et
pestē. et rēū oīn penu
riam. et facit quasi sic
peccatas. et p̄sequetur
gladio sépterno. et da
bit in vexationem omnibus regnūs nec sient homines sed demones. et erūt
omib; angelis qui presunt sin ḡnūs prouincias in maledictionem. quia in
celesti hierusalē noluerūt audire verba prophetaz hortantū. ut ad terre
na descendenter. ut acta p̄nia post verū sabbatiū p̄stlinū locū possiderēt.

Ad semeiā r̄. Semeias te loco neclami qui interpretat torres cum
ieconia datus est in babylonē. et populo prophetauit mēdaciū q̄ sc̄ci
to reuerluri essent in hierusalē. Quia igit̄ hieremias ad eos qui erāt in ba
bylone litteras miserat dices. edificate domos r̄. et post addiderat. Non
vos seducant prophetaz vestri r̄. Intelligēs semeias cōtra se hoc scriptū
mittit in hierusalē litteras ad sophoniā filium maasię. et ad reliq; sacerdo
tes. q̄re nō increpet hieremias a sophoniā cuī est officiū. discernere int̄ fal

tradam eos in manu nabuchodo
nos regis babylonis. et p̄cutiet
eos in oculis uestris. et a summetur
ex eis maledictio omni trāsmigra
tioni iu dē. que ē in babylone dice
tiū. Ponat te dñs sicut sedechiaz
et sicut achab quos frixit rex baby
lonis in igne. pro eo q̄ fecerūt stul
ticiā in israel. et mechatū sunt i vro
res amicoꝝ suorū et locuti sunt v̄bū
i noīe in eo mēdaciō. q̄d nō māda
s quasi nō opinione sed ipsa re cog
noscit. hec vera esse non possunt celare nec iudic
veritatem assumere.
ui eis. Ego sum iudex et testis dicit
dñs. Et ad semeiā neelamitē dices
Hec dicit dñs exercituꝝ deus is
rael. Pro eo q̄ misisti libros i no
mine in eo ad omnē populū qui est
in hierusalē. et ad sophoniā filium
maasię sacerdotez. et ad uniuersos
sacerdotes dices. Dñs dedit te sa
cerdotē p̄ ioiada sacerdote. ut sis
dux in domo dñi sup omnē virum
arrepticiū et prophetantem. ut mit
tas eū in nerū et i carcerē. Et nūc
quare nō increasti hieremiam ana
thoyten q̄ prophetat uobis. Or
sup hoc misit ad nos in babylonē
hoc est. quod dolet q̄ contra mē
daciū suū hieremias scripsit veritatem.
dicens. Longum est. edificate do
mos et habitate. et plantate ortos
et quasi ipsa lectione suggillās q̄ audieret i ba
bylonem talia scribere.
et comedite fructus eoz. Legit er
go sophonias sacerdos librū istūz
in auribus hieremie prophetē. Et
factū est verbū dñi ad hieremiam
dices. Mitte ad omnē trāsmigra

mos et habitate. et plantate ortos
et quasi ipsa lectione suggillās q̄ audieret i ba
bylonem talia scribere.
et comedite fructus eoz. Legit er
go sophonias sacerdos librū istūz
in auribus hieremie prophetē. Et
factū est verbū dñi ad hieremiam
dices. Mitte ad omnē trāsmigra

tionē dicens. Hec dicit dñs ad se
meiā neelamitē. pro eo q̄ prophe
tauit vobis semeias. et ego nō misi
eū. et fecit vos cōfidere in mēdaciō.
Idcirco hec dicit dñs. Ecce ego
s visitabo in virga. ini. coz.
s visitabo super semeiā neelamitē et
discipulos quos suo errore decepit.
q̄ ne sedeat in medio quicquidem qui cū santi
bus stare noluit.
sug semen eius. Nō erit ei vir se
dens in medio populi huius. et nō
videbit bonū quod ego faciā po
tū. q̄ peccata sc̄i iam esse soluta. captiuos sc̄i iam
esse reuertentes.
pulo in eo ait dñs: q̄ prevaricati
ones locutus est aduersum dñm.

C. xxx.

Hoc uerbum
quod factū est ad hierem
iam a dño dicens. Hec dicit do
minus deus isrl. Scribe tibi om
nia verba que locutus sum ad te i
libro. Ecce enim dies veniūt dicit
dñs. et cōuertam cōuersionem po
puli mei israel et iuda. ait dñs. et cō
uertam eos ad terrā quā dedi pa
trib⁹ eoz. et possidebūt eā. Et hec
verba que locutus ē dñs ad israel
et ad iudam. Quoniam hec dicit do
minus: vocē terroris audiūmus
formido. et nō est pax. Interroga
te et videte. si generat masculus.
Quare ergo uidi omnis viri ma
num sup lumbū suū quasi pturien
tis. et cōuerse sunt uniuersē facies
et predicit tēpus misericordiā. s̄ferat tēpus gaudi
in auragine. Ue: quia magna di
es illa. nec est similius eius. tēpusq;
et populi dei. et xii. tribuꝝ tempe enāgeliū
non sub zorobabel ut putant.
tribulationis est iacob. et ex ipso

dñs pronūciat. vñ p̄t colligi vaticinū nō cito impleri.
das in terā suā reuertētur. et sicut ezekiel prophetauit. Duo viri co
pulabūt et erit daniel rex et pastor omnium.

Clocē terroris r̄. Quidā hūc locū scdm tropologiam sic exponit
ut putet illud testimonium. A timore tuo dñe concepimus et pepimus ū.
hoc et filioi mei quos iterū p̄iurio donec for. in vo. xps. hūc exemplo com
pari p̄t. q̄d manifestū est: non ad terorē sed ad gaudiū p̄tinere. cū p̄sens
scriptura vaitationis et ruine tempus signifiet.

Cle quia magna. Prioris tristia nūciantur ut post malorū magnitu
dine leta succedant. et magnitudo doloris vertatur in gaudiū. Prioris eff
ēti sanitas post egritudinem. q̄si fugata pace bello et sanguine oīa p̄plebunt

Et viri q̄ tebebāt pugnare quasi mulieres tū mebūt nec manib⁹ armā sed lībos q̄si parturientēs tenebāt.

Et dāuid xp̄o sc̄. Q̄uo enim prius adam & secūd⁹ scribūt iuxta corporis veritatem sic & dāuid xp̄s enī de dāuid secūd⁹ carnes.

Serue me. Fa miliariter vocat sicut abraham & isaia & ro cantur servi dei moyles quoq; & alij pp̄bētē & paulus in principio ep̄las hoc titulo gloriā aut.

Sed castiga bo Symachus. Et mundas nō mundabo te. Aquila. Cū te erudiero p̄ iudicium nequaq; innocentē faciā & hoc est. Omnis mundus; p̄cipes vel angelū indigent misericordia dei & null⁹ quānius sanctus securus p̄git ad iudicē cōtra nouā sc̄ & veterem heresim. q̄ putat ī hac mortali carne i ali quo p̄fectionē eē & omnes sumū iustoz posse virtutes implere.

Plaga enī. Alii amici; aliter p̄cutit & inimici; aliter pater & alter hostis. ille enim vt corrigat iste p̄cutit & occidat. vñ domie ne infurore t̄ ar me.

Drego. Quotiens deus peccatorē serviendo corrigit ad hoc flagellū emittit vt parcat. Cū vero eius vitā in peccato p̄manentes serviendo cōcludit flagella emittit; sed nō parcat. Qui enim flagellū emisit vt peccat ad hoc quādoq; emittit vt nō parcat. In hac enī vita dominus tantum agit studet vt parcat: quātomagis flagellando & expectando flagellat. vnde: quos amo arguo & castigo. et alibi. Qū diligit dominus castigat. Flagellat autē omnē filii quē recipit & flagello autē damnationis scriptum est. In opib⁹ manuum suaz comprehēsus est peccator & h̄ remia. Plaga inimici p̄cussi te & castigatione erit.

Dropterea o-

saluabitur. Et erit in die illa: ait dominus exercebit iugum eius de collo tuo & uicula eius dirumpā. & nō dñabuntur ei ampli⁹ alieni. sed seruēt domino deo suo & dāuid regi suo quē suscitabo eis & hec p̄copē in lxx. nō habetur. Eu ergo ne timeas serue meus isacob ait dñs. neq; pauca eis israel. f̄ducēdo. Quia ecce ego saluabo te de terra longinqua & semen tuum de terra captiuitatis eorum & reuertetur isacob & requiesceret. et cunctis affluit bonis. & non erit quē formidet. qm̄ ego tecū sum dicit dñs vt salvē te. Faciā ei consumatiōnē in cūctis gentibus in quibus disp̄si te.

Te autē nō faciam in cōsumationē quasi sponsam. quasi nō tradidi te pene sed eruditio. vt iudicarē quasi proprios ne ḡrem quasi alienos qui enī non credit iam iudicamus ē. preindicatus in interiū sed castigabo te in iudicio. vt nō tibi videaris innoxio. Quia hec dicit dñs. In sanabilis fractura tua pessima plaga tua. nō est qui iudicet iudicium tuum. ad alligandā cūrationē tuā utilitas nō ē tibi. omnes amatores tui oblii sunt tui. n̄ te querunt. Plaga enī inimici p̄cussi te. castigatione crudeli. Propriū titudinē iūquitatis tuę dura facta sunt peccata tua. Quid clamas super contritione tua? Insanabilis non in ea voluntate. sed medicina curatione cogente. est dolor tuus. Propter multitudinem iniquitatis tuę & propriū dura peccata tua feci hec tibi. Propterea omnes qui comedunt te devorabūt. & vniuersi hostes tui in capititate ducentur. & qui te vastant vastabūt. cunctosq; predatores tuos dabo in predam. obducam enim cicatricē tibi. & a vulneribus

tuis sanabo te dicit dñs. quia eie citam vocauerūt te syon: hec ē que non habebat requirentēz. Nec dicit dñs. Ecce ego cōuertam cōuer sionem tabernaculorū iacob et te & nō potest abscondi ciuitas sup̄a mōte posita etis eius miserebor. & edificabis ci

ti. q̄ ut quicquid in priori populo carnaliter fiebat in ecclēsia spiritualiter complebitur. Sed plenus atq; p̄ficiens in xp̄o complebitur.

Ecce ego con uertam ē. Quoniam typus precēdit in zoro babel & esdra quando renversus est populus. & cepit edificari civitas in excello suo templiq; obseruari religio ē. q̄ in esdra continentur. plenius atq; perfectius in xp̄o. & in apostolis continentur.

Ludētium. Nō secundum illud. Sed ita populus māducere et bibere & surixerint ludere. Sed secundum illud. Indebant ante arcam domini.

C XXXI. In tempore illo. Opere cōplete cognoscit artifex. adepta sanitate medicina. & dulcia. Sic enī sae rasale & abiecto priori populo intelligit. & repulso indeoq; salus sit gentium.

C XXXI. In tempore illo dicit dominus. ero de us vniuersis cognatōibus israel. q̄ nō possunt sanari nisi puluere mordacissimo & ferio acutissimo. quo putidas carnes & insanabiles amputarem. dinē iniquitatis tuę & propriū dura peccata tua feci hec tibi. Propterea omnes qui comedunt te devorabūt. & vniuersi hostes tui in capititate ducentur. & qui te vastant vastabūt. cunctosq; predatores tuos dabo in predam. obducam enim cicatricē tibi. & a vulneribus

nes ē. Sub zoro ba bel hec facta cognoscimus quando assirios & nimicē vastauere babilonij & caldei: & ipsos medi & perse & babilō delecta est. Tunc syon cepit habere domi nū requirentem. & obducta est cycatrix eius. Sed plenus atq; p̄ficiens in xp̄o complebitur.

Ecce ego con uertam ē. Quoniam typus precēdit in zoro babel & esdra quando renversus est populus. & cepit edificari civitas in excello suo templiq; obseruari religio ē. q̄ in esdra continentur. plenius atq; perfectius in xp̄o. & in apostolis continentur.

Ludētium. Nō secundum illud. Sed ita populus māducere et bibere & surixerint ludere. Sed secundum illud. Indebant ante arcam domini.

Plantabunt plantates. Qui propterte captiuitatem israel ab alienis possessi sunt quibus dicitur. plantate platanas et videmiate.

Reliquias israel. Quis secundum electum saluantur vobis nisi dominus sabaOTH reliquis set nobis semen tuum.

Ecce ego ad hunc. Per apostolos et apostolicos viros. qui sunt custodes clamantes in monte samarie. quibus precipitur personate. canite tecum.

Claudius. Quis liber probabiliter dicitur. queque claudicatis utrumque pede? Sed in tempore postea currens et quibus ambulabat in tenebris vidit lucem magnam.

In fletynenientem sic. Iudei hoc preterit esse completum. quoniam sub eiusdram post die pars egressi sunt de balyone et reuertentur in hierusalem. Sed ibi tempore fuit non veritas. ne enim in illo tempore uniuersa hec fuisse completa possunt probare.

Et reducam te. Lxx. In solennitate pasche. in iherusalem passionis cum christus crucifixus omnia traxit ad se.

Et effraym tecum. Effraym qui est typus gentilis populi fuit enim posterior filius ioseph et suripuit manasse primogenita qui natura primus erat. sed in ministerio crucis transuersus in multis. quod stabat ad sinistram iacob. textus suscipit benedictiones et qui ad dexteram. sinistra benedictus. in secundum gradus est redactus. Et quomodo iacob filius esau. sic effraym manus rapuit primogenitam. Et omnis populus tecum tribuum vocatus est effraym. quia iesu am filius nabath ex hac tribu in samaria primus regnum obtinuit.

De manu potest. Aduersari partes que natura fortior aut fide fortiores. Si tam liberatur ab eo qui alligat fortis et dominum eius diripit.

Anima sacerdotum. Qui habent scientiam dei. de quorum ore interrogant legem. qui credit in eum qui est sacerdos in eternum.

Pinguedine. Dominus in ualle gessemani id est pinguedinis consubstancialis est.

Hoc proprie in ecclesia delirant enim qui auream gemmatam suspicuntur hierusalē. auariciā suā in mysterio urbū domini cōfereant.

Te miserans. Rursusque edificabo te et edificaberis virgo israel adhuc ut canas deo in ecclesiis. omni carne malorum operis consumpta.

Oraberis timpanis tuis. et regredi cū gentiis turbis.

Eris in chozo ludentium. et adhuc in nō in uallibus et humilibus locis.

Platabis vineas in montibus sa-

Marie. Plantabunt plantantes. et

Donec veniat tempus non videmias

cū domini.

But. quod erit dies in qua clamabunt

cū apostoli et apostolicis virtutibus. cū custodiis.

Subtertacia. qui iacent humilia reliqui

te figurales hostias spernit sacrificium deo spiritus cotri.

Effraym. Surgite et ascendamus

ecclesiam. in qua speculatio dei. cum autem

in eam ascenderimus ascendamus ad dominum.

In syon ad dominum deum nostrum.

Quia hec dicit dominus. Exultate in le-

qui est iacob. et cū caput gentium cū

cta referentes. quod cauda versa est in caput

Tricia iacob. et hynnite contra cū caput

gentium. psalmate. canite et dicite.

Hoc scilicet.

Salua domine populu tuu reliquias

cū uero totum.

Tu de incredulitate et frigore do-

mine caritatis.

Israel. Ecce ego adducam eos de terra

quasi ventus durissimus no-

mine dexter.

Aquilonis. et congregabo eos ab ex-

cētē. cū ceci vident. claudi ambulant ec-

tremis terzē. Inter quos erit cētē.

Hoc quis infidelitate illuminatus est postea christi

fidei. et ecclesia.

Fdeo filios. et claudus. et pregnas et pariens si-

cētē. cū fidem.

Mul. cētē magnus reuertetur hoc

spac gaudio.

In fletu veniet. et in misericordia

non in gloria indeco-

reducam eos. et adducam eos per

apostolos et apostolicos viros aqua via plenos

quos implet flumen dei repletum aquis.

Tu fidei vel christi in qua qui simulauerit non

impinget.

Torrentes aquarum in via recta et

non impingent in ea. quod factus sum

Sequi ceci esse desiderū. quibus dictum est. si ceci

elis non habet peccatum. ubi abundauit peccatum

superabaudauit gratia.

Israeli pater. et effraym primogenitus meus est.

Audite verbū domini

gentes. et annūciate in insulis que

non potentia hostium. sed dñi voluntate.

Hoc hoc.

Procul sunte. et dicite. Nihil disper-

Sit israel congregabit eum. et custodiet

Sequi ponit aīam suam pro ouibus suis.

Eum sicut pastor gregem suum. Re-

Hipercia sauginus sui.

Demit enim dominus iacob. et libe-

Rabit eum de manu potentioris. et

Sliberati. liberator suum.

Fecies laudabunt in monte syon.

Seruū omnium abundantiam que non frugibus

et cibis carnalibus sed in virtute varietate sentiē.

Tet confluent ad bona domini super

Sed quo cōficitur panis dei. et sanguis eius.

Tu vnde tu dominus. liberato. invictus inconsolidatus.

Sicut cornibus aduersarios videntur.

Tu quoniam non corporis sunt bee benedictiones.

Rum et armatorum. Eritis anima eo-

Sparadisi domini in delicia.

Rum quasi ortus iriguus et ultra

Shabentes familitate omnium rerum despon-

Ddi enim vos. vnu. ui. vir. c. christi.

Non esurient. Tunc letabitur virgo

Sequi qualibus dicit idem. iohannes. scri-

Bbo vobis patres quoniam cognovist eum qui ab ini-

Ccio est.

Divitiae fletus et luctus. r. rachel

Plora filios suos et noluit consolari quod non

Sunt. unde proptericula est

Eangelistas et apostolos non ex hebraica in

Interpretationem aliquod

Secundus sed tanquam hebreos quod legebant. be-

Mam sacerdotum pinguedine. et po-

Tu hic ex parte in futuro ex toto implebitur.

Pulus meus bois meis ad imple-

Bbitur ait dominus. Hec dicit dominus

Vox in excelso audita est lamenta-

Ttionis et fletus et luctus. rachel plo-

Rrantis filios suos. et nolentis con-

Solari sup eis. quia non sunt. Hec

Fo rachel.

Dicit dominus. Qui esca tua

A a ploratu. et oculi tui a lacrimis quod

Respxit dominus priua opera tua.

Est merces operi tuo ait dominus

Sin aduentu christi. filii de toto orbe saluati.

Diaabolus.

Et reuertetur de terza inimici et est

Sne in presenti dolore torqueoris.

Spes in nouissimis tuis ait dominus

Tu quos habuerit patres eoz abraham. ysaac et

Jacob.

Nus. et reuertetur filii tui ad termini

Tu decē tribus quibus pumus impaus terrobas

Nqui fecerit ritulos aureos.

Nos suos. Audies audiui effraim

Transmigrantem. Castigasti me et

Ros iuxta se interfectos.

Et reuertetur tecum. Melius hoc de partibus intelligimus quod mercede

Habent effuso sanguine pro christo. et pro tercia herodis inimici tenet regna celi. et reuertentur in sedem pauperum. pro corpore humilitatis recipien-

Tes gloriosum. Hec est spes nonnulla. quādo fulgebunt iusti. sicut sol. in

Fantes resurgent in virum perfectum.

Eruditus sum. Quasi correctio proficit in salutem. et quae ad presens videatur esse tristis. post redditum pacis.

Dercussi semur. Quid in semore nisi voluptas carnis accipitur?

Et quid est quod ait. post

qua ostendisti mihi p-

cussi semur meum. nile

quod supna spūaliter vi-

dit. omne quod inferi-

us in se carnaliter vi-

uebat extinxit. ut qua-

to summa pasceret. et

domitus. **C**onuertere me. et i conuertar

et non ante non per me.

quod tu dominus deus meus. **D**ost

benim conuertisti me egi peniten-

tiam. et postquam ostendisti mihi per-

num. signum dolentis et plangentis erroris pulsi

cussi semur meum: confusus sum et

memoria peccatorum.

erubui. quoniam sustinui obprobria.

qui contra nature ordinem domini dignatione

primogeniti suscepit honorem.

um adolescentem meum. **E**t filius ho-

norabilis mihi effraym si puer de-

merito. **S**icut quia verba mea in ore non in ore

sed in corde.

licatus. quia ex quo locutus sum

de eo adhuc recordabor eius. **I**d

simile dicit osce turbata sunt viscera mea non

faciam sutorum in ore.

circum turbata sunt viscera mea su-

per hunc de verbis domini humano

sensu argumentari sacrilegii est.

per eum. miserans miserebor eius.

qui vnde praevenietur tibi tanta felicitas:

ait dominus. **S**tatue tibi specula-

pro aliis peccatis vel pro magnitudine gaudia.

pone tibi amaritudines. **D**irige cor-

tuum in viam rectam in qua am-

bulasti. **R**euertere virgo israel. re-

uertere ad ciuitates tuas istas. **V**is

qui respice quid dicturus sum. et vnde tibi erit

ta beatitudine speranda. audiui in audiui. qui cedit.

quequo deliciis dissolueris filia

nota quod nativitas salvatoris et conceptio dei dicitur creatio.

vaga. **Q**uia creauit dominus nouum

maria. gremio rteri. absq; virtus se-

mine. **E**cce vir orens nomen eius. et a cocep-

tu. quod incrementa etatis. piagitus et infanti-

am proficer videbitur sapientia et etate. sed perse-

cius vir in ventre feminino solitus mēlibus con-

nebitur.

sup terrā. femina circumdabit virū

Dec dicit dominus exercitū de-

fideles.

Ad huc dicit verbū istud

in terra iuda. et in verbis eius cū

et affligerem. sic vigilabo sup eos

foei enim agricultura dei edificatio estis.

in morte christi placatus et effusione sanguinis eius.

vt edificem et plantem ait dominus.

In diebus illis non dicet vī-

gilius. hoc explanando ezechielē plene

glosauit.

vicia et peccata.

patres comedenterunt vua acer-

bam et dentes filiorum obstupuerunt

dominus enim mortem non facit sed peccatum. vnde

alma que peccauerit ipsa morietur. quasi non pec-

cat parum sed proprius offendit israel. et fidei

christum post tempora multa salubritur.

sed unusquisque in iniuste sua moriet

Dirige inquit cor tuum in via rectam. Via recta est semita mandatorum dei. in qua ambulamus est neque ad dexteram. neque ad sinistram declinamus.

Dirige cor tū. **T**ū dirigit cor suum in viam rectam in qua ambula-

mus qui mente suam in

celesti via iusticie qua

in baptismo ambula-

tus se promisit. et secundum

doctrinā scripturarum p-

gere decernit. nec p-

ma erroris. nec p-

luxus seculi declarare possit.

Reuertere vir-

go tū. **L**icet hec qui-

dā iuxta historiā ad re-

ueracionē indecorū dā ba-

bylonia in terā suam

referat. vt edificet ciui-

tates dirutas. et sedes

antiquas. secundum illud. **R**e-

cedite de medio baby-

lonis et terza chalde-

or egredimini tū. **M**i-

bi in aptius videt ad

noni testamētū temp-

cūcta referit in quo v-

iginis partus universo

mūndo edidit salvatōrē

et virgo israel quod sibi

domus respodit in iusti-

cia et iudicio et miseri-

cordia. post pollutōes

paup̄rias renovat ad ci-

uitates ecclie et des-

nat vagari p-

luxus seculi.

Ad huc dī. **P**ia-

nis lēz pībō quib⁹ cap-

tūtūtē populi sui do-

minus couerit.

Benedicat tū

hec sub zorobabel ex-

pte vident esse pīpleta

plēiudo autē vaticinij

ad xp̄m refert. cu pīmo

adventu spūaliter hec

facta sunt. In secundo

vero universa pīlebū

tur. **J**uxta nos spūali-

ter. iuxta iudeos et no-

strōs iudaiātēs carna-

liter.

Quia inebria-

ui. **N**aturatio pīsonaz

obscurā facit intelligē-

tiā pībāz. dīxerat do-

minus. ad huc dīt vī-

bī istud int in tū. qībō

dīcēntibō rīdit. qī in-

ebriāi afām laſaz tū.

Quo dīcēt. rīdet po-

pūl. te capiūtūtē re-

uersus. **I**deo expīfa-

ctus sum. tū.

Ideo quasi tū.

. Ut imitarer dīcētem ego dormī. et somnum cīpi tū.

Ideo quasi tū. **O**rī scīz pī gratiam xpī. qui de lopeze mortis resurēxit

in glā. pībāz te somno tēdī et tristis. dīmīa reuelationē suscitāt somnū

quietis et pacis tēi pīmissionibō pīsolatus inueit. vī.

Si dormieris non tī

mebis. qīces et suavis erit somnū tūns.

Juxta litterā enī securī dormit et

vigilat. qīscat et ambulat. qui se inno cētem an tēi. et iuste vīnē meminit

Sed et iuste cū in morte dormierit non solū potētias malignoꝝ spūum nō

metuit. sed etiā in pace qīscit. et securus dormit. et dīe resūrectōis expectat.

Ecce dies. Omnes huīuscēmodi re pīmissiones iuxta iudeos. et nōs

ludaizantes in mille annos regno expectant. Nos autem in primo aduentu Christi spiritualiter ex parte completa de fendimus quod nunc in speculo videmus et ne scimus sicut oportet nos sciere aut in secundo splenda credimus; cum domini maiestate sua apparebit et plenitudo gloriae subintraverit. ut ois illis salvi sit, non ex parte singulorum sed sit deus omnia in omnibus.

Dominus hoc qui coGrego. Quid enim tua acerba nisi peccatum? Tua quippe acerba est fructus ante tempus. Quisque enim plentis vici delectationibus satiari desiderat. quasi fructus ante tempus comedere festinat. Qui igitur viaz acerbas comedit dentes eius obstupescunt quod qui prout mudi delectis pascit in terrenis sensus eius ligatur. ut iam spiritualia madare. intelligere nequeat quod qui in exterioribus telecasti sunt. inde in intemis obstupescunt et dominus peccato aia pascit. paucem iusticem edere non valet quod ligati dentes ex peccati consuetudine insu quo intus sapientia non possunt edere;

Obstupescunt dentes. Dentes comedentium non possunt suavitatem sentire. de quod dicit. Huiusmodi et vide te quod suavis est dominus. Quicunque scripturas non intelligit. ut veritas habet. unde acerba comedit. Unde heretici panem qui de celo defecit comedere non possunt. quod obstupescunt dentes eorum. non austriate ciborum sed vicio tentium.

Ecce dies. Hoc testimonio paulus. siue quis alius scripsit epistola ad hebreos usque est omnibus. tunc per ecclesiastici viri in primo saluatoris aduentu dicunt universa completa et non testamentum. in gängelium successisse veteri legi quoque litterae. legi spiritus communata et omnia sacrificia. et circumcisio et sabbatum spiritualiter complentur.

Et non docebit. Et non querat iudaicorum magistros et mandata hominum. sed doceatur a spirituali. si tamē templum dei fuerit. et spiritualis habitauerit in ipsis qui spirat ubi vult. et diversas habet gratias. Noticia tamen vniuersi dei omni virtutum possessor est.

Domines enim cogit. Quia omnes erunt in contemplatione veritatis. Unde videmus nunc per speculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem. Et alibi. videbimus eum sicut est. non sicut hoies videtur. sed vel viderunt. quoniam apparuit in spiritu quod vobis non in natura qua in semetipsa etiam cum videter latuit.

Qui dat sole. Secundum genesim. Sol in celo positus est in lumine diei. luna et stelle in lumine noctis. In psalmo quoque legitur. Dies diei eruerat verbum et non nisi sciens qui inuenit sibi dies et noctes succedunt.

Si defecerit vero. Si celi pibunt et sicut vestimentum veterascetur quanto se menstruus potest esse perpetuum? Celi autem pibunt. unde iacob filius ait. reite et anuncabo vobis quod futurum sit in nouissimis diebus in quo patet; mādum non

esse perpetuum. Unde celum et terra transibunt. Et alibi. Ecce ego vobis sum usque ad consumationem seculi. vel aliter. Allego. Quādū mundus iste fuerit. semper Israel permanebit. non in his qui increduli sunt. sed quod in aplis et apostolos crediderunt ut reliquie salve fierent.

Si mensurari. Quasi. Non rerum et maxime celestium astrorum. non potest dividere annos et maris fluctus voluntur ad littora. et fragor gurgitum audiatur. credunt vero. Sic semper Israel domini voluntate perpetuum erit nec aliquando cessabit.

Ecce dies vero. Qui mille annos regnum in indea expectant. conatur ostendere a turre ananebel. usque ad portam anguli gareb et goatha. et sanctuarium domini. templum esse conditum. māsumus impetratum. Quod ipsi zorobabel non potest ostendere cōpletus transire ad Christi tempore in consummationem. Tunc dicitur ei neutrum ut aurea ierusalem descendat de celo. et hoc tempore edificetur per circuitum. hoc in coniunctu. et semen Israel deficeret. ut non sit genus coram me cunctis diebus. Nec dicitur magnitudo eorum cognoscatur dominus. Si meliorari potuerit. ut ratione comprehendatur. quasi sicut hoc impossibile est ita illud. et si audierimus iudeos hoc testimonio gloriosi assentiamus. quod non abiecerunt universum semen Israel. sed tanquam infideli. rite celi desursum. et inuestigari fundamenta terrae deorsum: et ego abiiciam universum semem Israel propter omnia que fecerunt dicit dominus.

Ecce dies veniunt dicit dominus. Tunc gloriosa dicta sunt de te et deo. et alibi. flumen impetus letificat et deo. et ecclesia.

Tunc obediens vel gratiae. et edificabilis civitas domino a turre ananebel usque ad portam anguli. et exhibet ultra normam mensuram in spe circuibus ei supra collum gareb et circuibus lxx. giri. Tunc theodosio ipsum hebreum posuit sagarum vel ruinarum aliis literis. goatha et omnem vallem. et cadaverum et cineres et universas regiones mortis usque ad torrentem cedron. et usque ad angulum portae equorum orientalis. Sanctum domini non euelletur. et non destructur ultra imperium.

hac tamē uita recta ueritatis linea non potest anguli possidere. In angulo existamus domini uiuimus. fractis quoque lineis exit ultra funiculum mensura. et portam anguli supra collum gareb. quod incolatus aut seabeis interpretat. In quo aduenit et peregrini. et annibz priuilegia. et uoluntate pessime doctris facile suscipiunt significantur. Et circumgoatha. quod lxx. giri interpretati sunt electis scilicet viuis lapidibus quod voluntur supra faciem terrenae et perstringunt lapide angulari et oem sagarum valle et iterstant. ruinas et cineres lubavidi circumibit ut quāvis videamur nobis in collibus. tempore tamē timeamur ruinas. et consideremus cineres. et dicamus pugnentes. Lineret tanquam panem māducabam. et universas sedes mox quod hic etiam ueritatem in regione mortis. unde nomē in duo diuidens. Hoc enim regio. et mox interpretat mortis. Regio autem mortis regio pectorum est quae pugnat usque ad torrentem cedron. ubi dominus traditus est. quod nebre interpretat. Vide quāta loca habeat ecclesia. et quod sine macula et ruga.

in cœlestibus tandem futura sit. Audis angulos et scabie. audis ruinas et cines res regione mortis et tenebras. nec vix gloris. Denique sequitur vix ad angelum portae eorum. Nulla ei vera iusticia vel certa Victoria in hoc seculo. Ipse quoque angulus portae

quianus orientalis unde lumen egreditur. equorū appellatur. ut doceat nos indigere cursu. atque certamine. ut tandem cum domino audi mereamur. Ascendisti equos tuos et equitatem tua salutis. In porta orientali in porta quadrigarum sacrificatio domini est. ut tunc nos pfectos esse arbitremur. cum dicimus. Curus dei et mil. mil. mil. le. dominus in eis. i. s. f. h. eccl. fiducia manebit in eternum.

C. XXXII.
Verbū quod. Non soluz verba sed et opera prophetarū sunt nobis in exempla virtutum. poterat hieremias nūcire prospera. et frumenti amicicia. sed maluit deo obediens qui potest et ait et cor. p. i. g.

In atrio carceris. Notanda ex parte regis demetia quoniam in carcere. sed in vestibulo prophetā reclusi iussit in libera scilicet custodiane posse effugere. quoniam omnis hierusalē clausa munitionib⁹ fuerit. et munitus carcer.

Clauserat enim. Nam vicina captiuitate iam peste et fame consumpta cunctate. et tam perstat sedechias in sententia.

Quare vaticinans. Dramor est terror annus in crepitatione verborum. quoniam penitus sustinere cruciatum et videre quem timeas.

Alisitem te. Et panis sententiaz ut ad bonaz et malam ptem possit referri. visitatio enim et solationem et supplicium significat.

Ecce ananel. Elchias et sellum fratres fuere germani. Hieremias elchies filius fuit. Selluz ananel. Elchias interpretatur per domini. Hieremias sublimitas domini et recte altitudo domini de parte domini etiam nascit. Selluz vero pacificus vel pax. Ananel domini vel gratia dei. paenitenter autem pax et gratia coniunguntur secundum illud. Hora nobis et pax tecum. Primum ergo pro pace meremur domini dei. et post pacem nobis gratia nascit. que non est arbitrio possidentis sed donatis. Perfecta autem emptione gratia dei ei qui in alto est. ut quoniam videatur excelsus gratia tamē indigat. Fuisse autem hieremias filius elchies de sacerdotibus qui erant in anathoth in terra beniam. volumen huius monstrat exordium.

Eme tibi agrum. Ager iste sacerdotalis eius emptione et possesso hieremis deferitur. est in anathoth in terra beniam quorum primum obediens secundum filium duxere sonat. et paenitenter appetit ei emptionem. in quo obe

dicēria et vobis domini versabatur.

Interra hebreorum. Hec est de suburbanis quod sacerdotibus per singulas tribus et ciuitates data sunt ex legione licet erat possessione de tribu in tribu trans ferre. nec de familia ad familiā. unde et filii salphaath inter fratres suos accepérunt sortem. Precepit vero suburbana sacerdotum veniūdari non poterat vobis ad annū remissionis. nisi cui coegeretur propinquitate sanguinis.

Intellexi autem. Redendum videbatur quod iam capiēdam urbē et vicinā captiuitate prophetabat. agrum emere quoniam non posset possidere sed intellexit verbū domini esse et emptionē vaticinio domini concire.

Decepit septē syklis emit agrum in quo numero cataracta puer domini datus in die quod eruit eum dominus de manu inimico eius. et de manu saul et dixit. Diligat te dominus fortitudo mea. et de numerū numerū mysticū esse ostendit decalogus scriptus digito di. Septenarius quod in quod versus est sabbatismus et reges sancta multa tessellatio pmedatur. Et hoc numero propheta consolans venerabatur. Et hoc numerū verba audire cupiebat.

Et in oculis omnium indecorum. quod sedebant in atrio carceris. Et precepit superdictis prefatis ei videlicet baruch coram eis dicens. Hec dicit dominus exercitū deus israel. Sume libros istos. librum emptionis hunc signatum et librum hunc qui aptus est. et pone illos in vase facti li ut permanere possint diebus multis. Hec enim dicit dominus exercitū deus israel. adhuc possidebuntur domus et agri et vineae in terra spacio. gratia dei. et ut emas. Et venit ad me ananel filius patruī mei secundum verbū

secundum prophetam operem implere. Et celebrata emptione agri et accepta sententia domini quod adhuc possideantur domus et agri et vineae ista. Et orauit ad dominum postquam

habetur quod puerus baruch hieremis misstrauerit secundum illud. Ambulans in via immaculata hic mihi misstrabat. vnde helius misericordia helius in imo deo placuit. ut translatio magistro duplice spiritu mereretur accipere. Hoc deus contra eos qui malorum abutuntur misericordia. nec audiatur abiciere oscios iniquitatis suus.

Sume libros. Vobis bodi seruatis hec puerus ut quod intrinsecus signacula continent hoc legere cupientibus exhibeat optum volumen.

In vase factili. Ne foris positi pateretur rapine et humo crediti solueretur humore. Hoc autem fit ut qui uidetur intelligat rursum ierim esse habitudinem et possessionem possidentes. quoniam autem per se possint intelligere et monetur tamen dei sermone.

Adhuc possit. Et hoc est quod hieremias supradixit se intellexisse librum dei et idcirco emi agrum.

Qui facis mi-
rc. Brādis misericor-
dia creatoris. Miseri-
cordiam suam in mille
generationes extende-
re. et iusticiā in altera
generatione mōstrare
que tamē mixta sit mis-
erice. Non enī statim punit
delinquētem. sed expe-
ctat penitūdinem ut li-
beris si imitati fuerint
parētum vicia. diu di-
lata pena redatur.

Fortissime. Hec nomina potētias
creatoris indicat s̄. p̄.
p̄ patrē dei pater est
vnde. pater manifesta-
ui nomē tuū hoībus.

Magnus con-

filio. Nō secretis di-
se iserat. et illi⁹ indi-
cūs indicare p̄sumat.
Cul reddas. S̄.
Significat q̄ interdū
prenimia patiētia iu-
dicia eius videātur in
iusta. vñ ignoras qm̄
paciētia te ad p.t.a.
Quanto igitur serior
vindicta tāto iustior
sicut in pharaone pa-
tet qui deē plagiis ad
monitus. nō punitus
et in duricia p̄seuerans
tādem rubri maris flu-
ctibus obrutus est.

Qui posuisti
signa. r̄. De genera-
li transit ad spēale. et
quid proprie p̄stiterit
israeli breni semone p̄-
curit.

Et portenta. r̄.
Quibus afflita ē v̄.
q̄ ad diem hanc poste
rōribus copulandū ē.
Quasi et in israel et in
cūctis mortalibus tua
quotidie signazplētur
vel alit. Signa et por-
tentā nō soluz in egip-
to fecisti sed v̄q̄ ho-
die eadem tue miseri-
cordie fortitudo sal-
uat poplū tuuz. et ge-
neri hūano creatoris
subuenis p̄tate. Et no-
tandū q̄ israel ab oīo
sep̄t. Juxta illō. fili⁹
me⁹ p̄mogenitus ist⁹.

Et ingressi sūt.
P̄ibil mediū inf pos-
sessionem et inobedien-
tiā. Vberitas ei securitatē securitas neglētiā. negligētiā cōtemptū parit.

Et nō obedierūt. Frustra ergo promiserūt dicentes. Qngūq̄ p̄c-
coverit dominus faciemus. nō enim in sponſione s̄. in ope p̄mium est.

Ecce munitiones. r̄. Decimus annus sedechig erat et ciuitas ob-
fessa. vt supra dictū est. et hieremias in atrio carceris. vnde subditur. ecce
munitiones extrecte sunt.

Et capiatur. Quasi nō habet quos vincat sed quos capiant iam
fame et peste consumptos.

tradidi librū possessionis baruch
q̄ dolorem cordis gemius exprimit.
filio neri dicens. Heu heu heu do-
christus dei virtus et dei sapientia. vnde omia
in sapientia fecisti.

Ecce tu⁹ fecisti celum et
terrā in fortitudine tua magna et in
sbrachii domini cui revelatū est.

Et percutiētē indicat.
brachio tuo extento. Nō erit tibi
q̄ ap̄s hoīes impossibilia sūt. deo possibilia.
difficile omne verbum. qui facis
misericordiā in milibus et reddis
iniquitatem patrū in sinum filioꝝ
post eos. Fortissime magne et po-
tens. dominus exercitū nomēti
q̄ nō comprehēdit cogitatio q̄o potest fer-
mo coprehendere.

Fortissime cōsilio et incōpprehē-
sibilis cogitatu. Luius oculti apti
sunt super omnes vias filioꝝ ada-
vt reddas vnicuiq̄ scđm vias su-
as. et scđm fructū adinuētionum
eius. Qui posuisti signa et poriēta
in terra egypti v̄q̄ ad diem hāc. et
in israel et in homib⁹. et fecisti tibi
laudes que in toto orbe celebrantur.

Et cū enim educuit est tuo seruiebat impio:
nomē sicut est dies h̄ec. Et eduri-
sti populum tuum israhel de terra
et quādo mare rubrum viam prebu-
te israhel et egyptios oppresit.
egipti i signis et in portētis et i ma-
nu robusta et in brachio extento et

in terzore magno. et dedisti eis ter-
ra hanc quā iurasti patribus eoꝝ
et quia nō dum solidū cibū cape poterāt. q̄ qui
bus alit̄ infancia vel regū omniū abūdātū.

Vt dareis eis terrā fluenta lacte et
melle. Et ingressi sunt et possederūt
eam et non obedierūt voci tuę. et in
lege tua non ambulauerūt: omnia
que mādasti eis vt facerēt non fe-
cerunt. et euenerūt eis omnia mala
h̄ec. Ecce munitiones extrecte sunt
aduersum ciuitatem ut capiatur. et

vrbs data est in manus chaldeo-
rum et in manus regis babylonis

qui p̄ḡlantur aduersus eā a facie
gladij et famis et pestilētie. et quecū
q̄ locutus es acciderunt ut tu ipse
cernis. Et tu dicas mibi domine de-
us. Eme agrū argēto et adhibe te-
stes. cum vrbs data sit in manus
chaldeorū. Et fac. n̄ est verbū do-
mini ad hieremiam dicēs. Ecce ego
dominus deus vniuerso carnis.
nō erit impossibile omne verbum apud deū. i. que
libet res.

Nūquid michi difficile erit omne
verbū? Propterea hec dicit domi-
nus. Ecce ego tradam ciuitatē istā
in manus chaldeorū et in manu
regis babylonis et capiēt eā. et veni-
ent chaldei p̄ḡlantes aduersus vr-
bem hāc. et succēdet eam igni. et cō-
burent eam et domos in quarū do-

Et nō errore sed cōtentione ut in creatorē con-
tumeliam facere uidentur. Ideo sydo
mioz.

Sacrificabant baal et liba-
bant dīs alienis libamina ad ir-
ritandum me. Erat enim fili⁹ israhel
et fili⁹ iuda iugiter faciētēs malum
in oculis meis ab adolescētia sua:

Filii israhel qui v̄q̄ nūc exacerbante
me in ope manū suarū dicit dīs
q̄r in furore et i indignationē mea fa-
cta est michi ciuitas h̄ec a die qua

edificauerunt eam v̄q̄ ad diē istā:
qua auferetur a p̄spectu meo prop-

Generaliter predixit per partes enumerat-
ter maliciam filiorū israhel et filiorū
iuda quā fecerunt ad iracūdias me

Prouocantes. ipsi et reges eorum et
principes eorū et sacerdotes et pro-
phete eoꝝ viri iuda et habitatores

Ecce ego tra-
dam. Q̄ mibi ē cure
oia regere uinversa di-
sponere. et singulare redi-
dere iuxta vias suas.

Liuitate istaz
Primi vallata exer-
citū chaldeorū absente
nabuchodonosor cap-
ta ē. et sedebias in reb-
la regi traditus ē.

Et venient. Aq-
la. Del⁹ ingrediētū
nō enim absentes erāt
vt veniret qui oblide-
ant ciuitatem. verbus

autem hebreum et venient et ingredientur sonat.

Et domos. Nāo piturn scribitur mūdus. iuxta illud. Celū et terra
trālibūt eo q̄ in maligno positus sit. sic et domus ip̄a et loca in q̄b flagicia
facta sunt. ire dei subiacebunt.

Facientes malum. Sine fine. v̄bi ergo iustitia sempiterna. lxx. soli
dei enī noticiā habebāt. et ab eo recedebāt. Ideo soli in ecclēsia eius pec-
cant. qui cū increduli p̄miserunt. q̄si illo nō vidente et negligente teliqūt.
vnde dauid vir sanct⁹ et p̄gnates ait. Malū corā te feci. i. i colpectu tuo.

Et uerterūt **z.** **U**nde alibi. vertunt contra me scapulā re- cedentē. **Q**ui enī pre- cat inclīata cervice in tera prouis funditur qui vero tergūz vertit gestu corporis indicat se negligere cōminantē. **L**ū docerē eos. **F**ugatis tenebris ero- ris. et ydoloz cultura il- luminare eos cupiebā et docere que recta sūt. **E**t posuerūt **z.** **N**on solū tunca indas posuit ydolum in tēplo dei sed usqz bodie i eccl esia vel in corde cre- dentiū ponit ydolum qn nouū dogma con- struitur et in abscondi- to adoratur. **E**t edificau- rūt **z.** **D**roprietribu iuda et beniamin in fa- no baalis et moloch temonuz simulachra venerabātur. vitulos aureos in dan et in be- thel. x. trib. qd tam ex ecrabili est ut dñs nū qz se cogitasse testet. **I**n valle. **Q**ue syloe fontibz subiacet et amenitate sui popu- lū ad luxuriam prouo- canit quā sequit' cult' ydolorum. **E**cce ego **z.** **M**ti putat hoc in tpe zo- robabel fuisse cōpletū qn templū edificatum est sub neemis et muri extucti per circūlum. **S**z qnō erit verū. **I**a- bitare eos faciā cōfide- ter. et feriam eis pactū sempiternū. non soluz enī a vicinis gētibz s̄z a psis et a macedonibz ab egipcijs et romanis sepe capti hucusqz ser- uiunt. ad aduentum igit xpī omnia referē- da sunt in quo cōple- ta videmus. et electio reliquias saluatur. **E**t reducā eos. **S**icut spantibz auxi- lium et in mūrorum firmitate fidētibz ciuitas subuertenda p̄dicatur vel prophetat. et popu- lus omni angustia gi- turus. sic desperantibus et post subuersionem vrbis nullam salutem expe- ctantibus suū promittit auxiliū. ut cōfident. a atqz supbia iustam sententi- am et despatio atqz humilitas dei mereatur auxiliū. **E**rūt mihi in po- z. **R**istibus leta subiungit et captiuis redditū pro- mutit. sed primū ostendit causam offendit et iusti furoris. et quāto maior cul- pa tanto in peccatores amplior clementia. **E**t dabo eis **z.** **C**assiodorus. **M**afeste prodit initium nobis bone voluntatis dñi inspirat̄ pcedi. cū aut p se aut p exhortationē cuiuslibz hois

ritate. in toto corde meo et in tota
anima mea. **D**uia hec dicit dominus.
sicut adduxi super populum istum
omne malum hoc grade: sic adducam
super eos omne bonum quod ego lo-
quor ad eos. **E**t possidebuntur agri
in terra ista de qua vos dicitis quod
^{f rationalis}
deserta sit. eo quod non remanserit homo
et similes homines et immensus salvabis domine.
et iumentum. et data sit in manus
tuis ut faciemus nobis amicos de manu nostra iniqui-
tatis ut recipiant nos in eterna tabernacula.
chalcorum: **T**agri emetetur pecunia et
^{f viventium:}
scribentur in libro. et imprimetur
scrutacis et victorie.
^{f martyres et sanctos et choris:}
^{f ubi domini fortitudo.}
signum et testes exhibebuntur in ter-
ra beniamini et in circuitu Iherusalem
^{f in qua visio pacis et eterna securitas.}
Subi uera christi confessio. ^{f de qua}
ru una dicuntur. non potest evanescere abscondi supra mem-
orem posita.
Ilem et in ciuitatibus iuda. et in ciui-
tibus hebraeorum. ut de profundo et de pres-
sis per camporum equalitatem ad summa egrediamur.
tibus montanis et in ciuitatibus
campestribus. et in ciuitatibus que
^{f lxx. uageb. ubi scilicet est meridies et plena lux}
ueritatis. ^{f subi. cōpletis. f ascendens in al-}
lum. e. d. c. dedit dona hominibus.
ad austrum sunt: ^{f quia} scouertam
captiuitatem eorum ait dominus.

aut p necessitatē ad sa-
latis viā nos retrahit
vī trānsfert. et pfectionē
silit ab eodē pdonari.
Prostrū vero est ad ex-
hortationē auxiliūqz
dei enixius vel remissi-
us sequi. et p hoc vel re-
munerationē vel sup-
plicia promereri.

Et timore. Sic
liberi donat arbitriū
ut tumor qui retribuit
ex grā sit largitoris.
In toto corde.
Si verba sunt salua-
toris. recte et cor et anima
eius credit quod dicit. po-
testate habeo ponendi
a. m. rē. **S**i autem patris
antropospatos est in-
telligentū sicut illud.
Festinitates veras odi-
uit anima mea.

Dicitur hec dicitur. Hec iuxta litteram in tempore post redditum te chal- dæcis quoniam ad cynii regis impium reuersus est populus indecorum. Sed spiritualiter in Christo et apostolis plenius completa sunt. **R**abanus. Super predictam est quod sedechas clausit hieremiam in atrio carceris. quod vaticinabat dices hec dicit dominus. Ecce ego dabo ciuitatem istam in manu regis babylonis regnum. **U**bi etiam clausus emisus agrum a filio fratris patris sui. Ibi etiam nunc secundum verbum solatorem dat eidem te redditum populi.

Et factū est. **P**ro-
dicat q̄ sicut p̄ctōr ibi
vindicta ita p̄nitētib
paret mediciā. rbi en
p̄ indignationē dñi i
cuerāt cadauera ibi c
uersorū redificabūtū
tabernacula cū bono
rū omniū abūdanti
ut inde glā dñi p̄dic
tur. et laus et lēticia i
omnib⁹ gētib⁹ oriatu
Quod quidā ad res
lutionem captivitat⁹
chaldaice refert s̄z me
lius videt ad xpian
tpa referri. vbi spūal

Dñs fidelibꝫ suis vniuersa bona tribuit. vt in om̄i pace & pcordia conuer-
sent. vnd pacem meaz do vobis. pa.re. ro. & alibi. Ecce ego vobiscū sum
oibꝫ diebꝫ. v.a.2. **C**ū vero te babylone redissent. finitime ḡetes infesta-
bāt prohibēt es redificare templū & ciuitatē. In machab eoꝫ quoq; tem-
pibꝫ plurima aduersa passi sunt. nec vñq; plenā securitatē habuerūt do-
nec a romanis p. totū orbem dispersi sunt.

Sex toto.
abiecte sunt et populum meum de
hoc dicentes. reputatione ipsoꝝ.
spererunt eo q̄ non sit ultra gens
coram eis. **H**ec dicit dominus si
pactum meum inter diem et noctē
et leges celoꝝ et terre nō posuit: equi
dem et semen iacob et dauid servi
mei proiiciam ut non assumā de se
de quibus dicitur. noti sunt tibi si
liꝝ p. o. teram.
mine eius pr̄incipes seminis abra
ham ysaac et iacob. reducam enim
cōuerſionē eorū et miserebor eis.

C. XXXIII.

Verbū quod
factum est. Raba
mus. **L**icer rex nequissi
mus mīa sit indignus
quia tamen miseratio
nes tei et multe et mag
ne nimis. sepius euꝝ p
prophetas omonebat
per hieremiam scilicet
in iudea et ezechielem
in babylone vaticinā
tem. predicens futurā
captiuitatē si quo mo
do illum ad penitenti
am prouocaret. **S**ed
mens indurata magis
eligit iniquitātē pse
uerare q̄ vitam corri
gere. unde debitam in
uenit penam cum po
pulo suo captivatus.

Hec dicit do
minus. Supradic
erat de creatione soli
lunae et stellā et certi
carum q̄ carum ipsi
mutari non potest
similiter dicit patr
dī et nō in ista
postulatione potest
dī cum dant. **F**u
to enim sacerdotio lo
gali sp̄ regni faci
dum in genuzza
nabit.

tra omnes ciuitates iuda quē reli
cte erāt p̄tra lachis. et cōtra azechā
hec enī superant de ciuitatibus iu
da vrbes munitę. **V**erbū quod fa
ctum ēad hieremiam a domino post
q̄ pcussit rex sedechias sedus cū
omni populo in hierusalē. p̄dicās
ut dimitteret vnuſquisq̄ seruū suū
et vnuſquisq̄ ancillā suā. hebreū et
hebreā liberos. et nequaq̄ domi
narētur eis. i. in iudeoꝝ et fratre suo
Audierūt ergo omnes pr̄incipes et
vniuersus populus qui inierāt pa
ciū ut dimitteret vnuſquisq̄ seruum
suū. et vnuſquisq̄ ancillā suā liberos
et ultra nō dñarebāt eis. **A**udierūt
igitur. et dimiserunt. **E**t conuersi
sunt deinceps et retraxerūt seruos
suos et ancillas suas quos dimise
rāt liberos. et subiugauerūt i famu
los et in famulas. **E**t factū est ver
bum ad hieremiam a domino dices
Hec dicit dñs deus israel. Ego p
cussi fedus cū patribus vestris in
die qua eduxi eos de terra egip̄i.
de domo servitutis dicens. Cum
cōpleti fuerint septē anni dimittat
vnuſquisq̄ frātrē suū hebreū q̄ vēdi
tus est ei. et seruerit tibi sex annis. et
dimittes cū a te libeꝝ. **E**t nō audi
erūt me patres vestri: nec inclinae
† s̄ ab iniquitatibus vestroꝝ patrū.
rūt aurez suā. **E**t conuersi estis vos
hodie et fecistis quod rectum est in
oculis meis ut p̄predicaretis vnuſ
quisq̄ libertateꝝ ad amicum suū.
iben placito. et iniustis pactū in conspectu meo
in domo i qua inuocatū est nomē
meū super eam. had iniquitatem vestram Et reuersi estis et
p̄maculati estis nomē meū. et re
duxistis vnuſquisq̄ seruum suum et
vnuſquisq̄ ancillā suā quos dimi
seratis ut eēnt liberi et suę ptatis. et
subiugastis eos ut sint vobis ser
vi et acilleꝝ. ppter ea hec dicit dñs

Audi er. o. pri
z. Raban⁹. Patz B
loco. quia nichil profi
cit cuiuslibet bonum in
choare si nō studuerit
illud ad bonum finem
perducere. Qui enim
perseuerauerit usq; in
finez saluus erit. Pre
ceptum erat in lege ut
filii israel fratres suos
non renderent condic
tionem seruoꝝ. nec affli
gerent: sed tempore sta
tuto reverterentur ad
cognitionem et posses
sionem patrum suorū
haberētq; seruos et an
cillas de nationibus
qui in circuītu eoz es
tent. **N**ō sedechias et
populus iudeorum se
facturos promiserunt
sed conuersi retrorsum
seruos et ancillas retrax
erunt quos dimiserāt
liberos. unde irat dō
minus tradidit eos oī
bus regnis terae. et gla
dium et pestem et famē
misit super eos. et ciui
tates eoz igne succen
dit. **T**ropologice aut
cum fratres nostros i
tutelam nostram susce
pimus propter teum
nolis subiectos nō opp̄
mamus p̄ potentiam.
nō inuicti seruitatis i
ponamus molestiā. s̄
fraterno affectu tracie
mus eos. adiuuemus
eos verbo et exemplo.
vt vero domino q̄ eos
redemit sanguine suo
possint dignū exhibe
re seruitū. donec ver
iubileus reiat. et vnuſ
quisq̄ proprię restina
tur dignitati et posses
sioni. vñ petrus. **P**al
cite qui in vobis ē gre
gem dñi sp̄tance. ne
q̄ et dominantes in
dēnis ē.

Clos nō audistis me ut p̄dicaretis libertatem unusquisq; fratri suo et unusquisq; amico suo. Ecce ego p̄dico vobis libertatē ait dominus ad gladiū et ad famē et ad pestem. et dabo vos in p̄motionem cunctis regnis terre. et dabo viros qui p̄e uaricantur fedus meū. et nō obser uauerūt verba fedoris quibus as sensi sunt in cōspectu meo. vitulū quem conciderūt in duas partes iſ victimē quā sacrificauerūt domio iuxta conditōnē paci quod inerāt. et trasierūt inter diuisiones eius. principes iuda et principes hierusalē. eunuchi et sacerdotes. et omnis populus terre qui transierunt inter diuisiones intuli. et dabo eos in manū inimicorū suorū et in manū querentium animaz eoz. et erit scadauer. morticinū eoz in escā volucribus celi et bestijs terre. Et sedechiaz regem iuda et prīcipes eius dabo in manum inimicorum suorum. et in manū querentiū animaz eoz. et in manū exercituū regis babylonis qui recesserūt a vobis. Ecce ego p̄cipio dicit dominus. et reducā eos in ciuitatē hanc et p̄eliabuntur aduersus eam. et capient eam et succēdet eam igni. Ec ciuitates iuda da ho in solitudinē: eo q̄ non sit habitor. **C. XXXV.**

C. XXXV.

Erbū quod. Rabanus. Lū prophetā in proximo capitulo te sedechia z que sub eo facta sunt egis set. nūc ad ioachim filij iōsiē tempa narrati onem cōuertit. Unde patet q̄ non ordinem tempis in narratione seruant. sed sc̄m dis pensationem sp̄s sancti qui in eo locutus ē pro opportunitate cau sap. et pro cōuenientia rerū prophetiaz suam scribi voluit. sicut i ml̄tis mārie in euāgelio fit. et sciat lector scripturas sacras nō humana dispositione esse cō positas sed inspiratio ne et ordinatione diui na.

Vade ad domum. Raban⁹. Ad confutādām sup̄biām indeoꝝ qui mandatis dei restiterunt et iussi dñi. rechabitas obedi entes obijc̄t. qui p̄cep̄ti ionadab in omnib⁹ obediērūt. vsquequo exercit⁹ necessitate ba bylonij hierusalē compulsi sunt intrare. vnd̄ promittit eis dñs q̄ n̄ deficiet vir te sc̄rpeio nadab stans in cōspe ctiū suo cōctis diebus. Myſtie aut̄ rechabi te significat eos qui te siderio p̄fessionis trā

Erbū quod factum est ad hieremiam a domino in diebus ioachim filij iōsiē regis iuda dicens. Vade ad domū rechabitarū et loq̄re ad eos et introduces eos in domū domini i vnā exēdrā thesauroꝝ. et das bis eis bibere vinū. Et assump̄ti econiā filij hieremiq; filij absamq; et fratres eius et omnes filios eius et vniuersaꝝ domū rechabitaz: et introduxi eos in domū domini ad

gazoph ilaciū filioꝝ anan filij hie zed elie hominis dei quod erat iux ta gazophilaciū principū sup̄ the saurū maasie filij sellū. qui erat cu stos vestibuli. Et posui corā filij domus rechabitaz cyphos plenos vino. et calices. et dixi ad eos. Bibite vinū. Qui r̄nderunt. Non bibemus vinū: q̄ ionadab filius rechab pater noster p̄cep̄t nobis in quo ē luxuria que euerit in entē dices. Non bibetis vinū vos et fi si q̄ qui perseverauerūt vsc̄ in finē saluus eū vestri; vsc̄ in sempiternum. Et tanq; cognātes de crastino. domū nō edificabitis et sementem nō seretis. et vineas nō plātabitis tanq; a duene et pegrini super terram. nec habebitis. s̄z in tabernaculis habitabitis cunctis diebus uris. sc̄ouerationem vite sancte agatis. ut uiuatis diebus multis sup̄ faciem domino. et em terre in qua uos pegrinamini. Obediūmus ergo uoci ionadab filij rechab patris nostri in oībus que p̄cep̄t nobis. ita ut nō bibe ramus uinū cuncis diebus n̄ris nos et mulieres nostrē. filij et filiæ nostrē. et nō edificaremus domos ad habitandū et uineam et agrū et sementē nō habuimus. s̄z habita q̄siquid minus fecerimus nō voluntati sed necessitatī aſſeribundū est. Amus in tabernaculis et obedie tes suimus iuxta omnia que p̄cep̄t nobis ionadab p̄f noster. Luꝝ aut̄ ascēdiss̄ nabuchodonosor rex quasi cōmuni cōſilio nō precipitanter hoc fecimus. Uleite ingrediamur hierusalē a facie exercitus chaldeoz et a facie exercitus syrie. et māsimus in hierusalē. Et factū est uerbum domini ad hieremiam dices. Hec dicit dominus exercitū deus israel uade et dic uiris iuda et habitatori bus hierusalē. Nunquid non accipietis disciplinā ut obediatis uerbis meis dicit domiꝝ? Prevaluerūt sermones ionadab filij rechab

scenderunt mandata legis. Iusti enim quibus non est lex posita sic probantur non esse sub lege. s̄z iusticias legis sc̄licet nō solū impere verū etiam supra re cōtendunt. vt debitis voluntaria addant hinc abrahām que iure sibi victorie debetātur. ipso eius spolia re tulerat suppliciter offrente noluit accipere. hinc dauid p̄sequētes iterfectos testēt. hic helyas et hieremias p̄gines p̄manerūt. hic filij ionadab propter obedientiam patrē exhibitam. a domio laudantur et futura eis bona promittuntur. q̄ of ferre tecmas possessorū nō contenti sed et ipsas possessiones responentes suas animas deo obtulerunt. quā enim commutationē dabit homo pro anima sua. Scire ergo tebemus a quib⁹ legale mā datum non exigit. sed sermo sonat ḡnāglic⁹ si vis p̄fectus esse. va te et rende omnia que habes. et. Cum tecmas offerimus quodā mō sub legi ſarcia te tinemur nec ad quā ḡelicū fastigium peruenimus quod obtinem p̄antib⁹ promittit non tantum p̄fentis vīc p̄mia s̄z future. Lex aut̄ huius vīte solacia p̄mittit dices. Qui fecerit hīc uicti eis. Enā gelūm vero dicit. beatū paupes. s̄. q̄. i. e. r. c. Non magnum ē si ab illītis abstineamus. sed si ab illītis prop̄ reuerentiam eius q̄ ea nobis propter infirmitatēm nostrā p̄misit. Nō enim p̄cipiēdū generaliter erat quod ab omnib⁹ apprehēdi nō poterat. qui ē mag ni sunt p̄fectione virtutum possunt coronari. Qui aut̄ parni sunt nec implent mensuraz etatis p̄leitidinis corporis christi. lic⁹ fulgo re maiorū latere videātur. a tenebris tū male dictionum que in lege sunt alieni. nec p̄sentibus malis adiūcūtur nec supplicio plectūtur eterno.

quos p̄cepit filiis suis. ut non b̄
berene uinum: t̄ non b̄berūt̄ usq; ad diē hāc. quia obedierūt̄ p̄cepto
^{s qui maior ionadab et unus pater om̄}
patris sui. Ego autē locut̄ sum ad
^{s per prophetas.}
vos de manē cōsurgens et loquens
et non obedistis michi. Mis̄iq; ad
vos om̄nes seruos meos propheta-
^{s per prophetas.}
tas. cōsurgens d̄iluculo mittensq;
et dicens. Cū uertimini vnuſquisq;
^{s opatione cogitatione locutione.}
a via sua pessima. et bona facite stu-
dia vestra. et nolite sequi deos alienos
neq; colatis eos. et habitabi-
tis in terra quā dedi vobis et patri-
bus vestris. Et non inclinastis au-
rem vestram neq; audistis me. fir-
^{s firmiter tenuerunt.}
mauerunt igitur filii ionadab filii
rechab p̄ceptū patris sui qd̄ p̄
ceperat eis. Populus autē iste nō
obediuit michi. Idcirco hēc dicit
d̄ns exercitum deus israel. Ecce
ego adducam sup iudam et sup om-
nes habitatores hierusalē vniuer-
sam afflictionem quā locutus sum
aduersum illos eo q̄ locutus sum
^{s per prophetas.}
ad eos et nō audierūt̄. vocauī illos
^{s obedendo.}
et nō r̄nderunt̄ mihi. Domui autē
rechabitaz dixit hieremias. Hēc
dicit d̄ns exercitum deus israel.
Pro eo q̄ obedistis p̄ceptis iona-
dab patris vestri. et custodistis om̄nia mādata eius et fecistis vniuer-
sa que p̄cepit vobis: propterea
^{s cui in ionadab obeditis.}
hēc dicit d̄ns exercitum deus isra-
bel. Non deficit vir de syrpe io-
nadab filii rechab st̄as in cōspecu-
meo cunctis diebus.

C. XXXVI.
Et factū est in
anno quarto ioachim filij iosiq; re-
gis iuda: factum ē verbū
hoc ad hieremiam a dñs dicens.
Tolle volumen libri. et scribes i eo

omnia verba que locutus sum tibi
aduersum israel et iudam et aduersum
omnes gētes a die qua locutus
sum ad te. ex diebus iosiq; v̄sq; ad
diē hanc. Si forte audiente do-
mo iuda vniuersa mala que ego co-
gito facere eis. reuertatur vnuſquisq;
et a via sua pessima et ppicius ero
iniquitati et peccato eoz. Vocauit
ergo hieremias baruch filium neriq;
et s̄ne aliquid degret.
et scriptis baruch ex ore hieremias
omnes sermones dñi quos locu-
tus est ad eū in volumine libri. Et
p̄cepit hieremias baruch dices
^{s quasi ego si clausus sum verbū domini non}
est alligatū.
Ego clausus sum. nec valeo irge-
di domum dñi. Ingredere ergo tu
et lege de volumine in quo scriptisti
ex ore meo verbā dñi. audiente po-
pulo i domo dñi in die ieiuniū. In
^{s vi nemo excusabilis sit}
super et audiente vniuerso iuda q̄
veniunt de ciuitatibus suis leges
eis. si forte cadat oratio eoz in cō-
spectu domini et reuertat̄ vnuſquisq;
et a via sua prava: quoniā magnus
furoz est et indignatio quā locutus
est d̄ns aduersum populu hūc. Et
fecit baruch filius neriq; iuxta oīa
que p̄cepit ei hieremias propheta:
legens ex volumine sermones
dñi in domo dñi. Factum est autē
in anno quinto ioachim filij iosiq; re-
gis iuda. i mense nono p̄dicaue-
rūt ieiuniū i conspectu domini om̄ni
populo in hierusalē. et vniuer-
se multitidini que cōfluxerat de ci-
uitatibus iuda in hierusalē. Legit
q̄ baruch ex volumine sermones
hieremias in domo dñi. in gazophili-
acio gamarij filij laphan scribē in
uestibulo superiori in introitu portę
nouę domus dñi. audiente omni
populo. Cūq; audisset micheas fi-
lius gamarij filij laphan om̄nes ser-
mones domini ex libro: descendit

Si forte audi-
ente z. Immensa cle-
mentia conditoris con-
temptus nō vltionem
ingerit sed penitentib⁹
indulgentiam promit-
tit. nec tantū iudicis s̄z
omnibus gētibus ver-
bum p̄dicationis p̄
prophetaz dirigit. si q̄
modo connertatur vt
per misericordiam dei
veniam cōsequatur.
Vocauit ergo.
Prompta obediētia
prophetaz cōcordat di-
uina clementie. quia si
cūt̄ deus consulit hu-
mane infirmitati. mo-
nendo vt conueretur.
Ia propheta obediē-
do ad salutem proxio-
rum exercet p̄dicati-
onis officium. qui et si
clausus carceri per se-
metipsum id facere nō
valuit. per interpre-
tem quod iussum fue-
rat expluit. Quid er-
go dicturi sunt qui so-
luti et liberi verbā dei
proximis expenderent
gligunt.

Dredicauerūt
ieiuniū z. Ut q̄
p luxum p̄dicauerūt
p abstinentiam et afflu-
ctionem peccata ablu-
ant. et qui illicita cōmū-
serunt etiā a licetis ab-
stineant. vt per hoc cō-
ditoris satifaciant. et q̄
cōmiserunt prohibita
abscindant sibi cōcessa
et rep̄gebendant in mi-
nimis que tereliquerūt
in maximis.

Egitur eam au-
diuit et. Etia audi-
toribus necessaria erat gra-
tia spiritus sancti noli enim
assit spiritus sanctus sermo doctoris est oco-
sus. Unde loquetur vo-
cem omnes pariter in ge-
clesia audimus sed non
omnes pariter intelligimus sicut vinctio dei
nos docet de omnibus.
Ipse quoque doctor vel
coditor non ad eruditum
onem hominum loquitur
si perunctionem spiritu-
tus non loquatur. Di-
ctum est enim chayim
peccasti quiesce. sed quod
culpis prohibentibus
non est insinuatus verba
tei audiire potuit sed
non servare. sic ioachim
et servi eius verba tei
audiire poterant aure
corpissed non cordis.

Ex ore suo loquitur.
Significat quod apostoli et prophetae nullam necessitatem
tractandi vel penuria loquendi patiebatur. sed
prompte et facile omnia
proferebat. unde nolite
cogitare quod autem quod
loquamini.

Et proiecit in ignem.
Stupenda iduratio cor-
dis nequitia qui debu-
erunt monitis salutari-
bus ad penitentiam copun-
gi. verba domini tradide-
runt igni et prophetas
docentes et corridentes
que honorare debuerunt
cotumelij affecerunt. quod
spiritus nequam quod semper spi-
ritui gratiae aduersat
corda eorum indurabat
ne cederent et peniterent.

Absecundum autem et. Contra quem frustra nititur humana presump-
tio. Custodiens enim do-
minus omnes diligenter
testes et omnes peccato-
res disperdet.

Dropterea hec
dicit dominus et. Digna-
runt quod sermones domini
combusserit. sic quicunque
quod mandatis domini resistit
scdm cordis sui duriciam
sustinebit vindictam
que enim seminarerit
homo hec et metet. Non
tandum autem quod in pal-
pomenon legit. quod hunc
ioachim nabuchodonosor
vinctus duxit in
babylonem. et in libro re-
gum quod dormierit ioachim
cum patribus suis
et regnauit ioachim filius

in domum regis ad gazophylacium
scribe. Et ecce ibi omnes principes
sedebant. elisama scriba et dalaias
filius semei et elnathan filius ach-
obor et gamarias filius sapha et se-
dechias filius ananius et vniuersi
principes. Et nuncianit eis micheas
omnia verba que audiuit legentem
baruch ex volumine in auribus
populi. Misericordia itaque omnes prin-
cipes ad baruch iudei filium nathanael
filii seleni filii chusii dicentes
Colum ex quo legisti audiete po-
pulo sume in manu tua et veni. Tu
lit ergo baruch filius nerius volumen
in manu sua. et venit ad eos. Et dix-
erunt ad eum. Sede et lege haec in au-
ribus nostris. Et legit baruch in au-
ribus eorum. Igis cum audissent om-
nia verba haec. obstupuerunt vnu-
quisque ad proximum suum. et dixerunt
ad baruch. Nunciam debemus re-
gi omnes sermones istos. Et inter-
rogauerunt eum dicentes. Indica no-
bis quod scripsisti omnes sermones
istos ex ore eius. Dixit autem eis ba-
ruch. Ex ore suo loquebas quasi le-
gens ad me omnes sermones istos. et
ego scriberebam in volumine atramen-
to. Et dixerunt principes ad baruch.
Vade et abscondere tu et hieremias
et nemo sciat ubi sis. Et ingressi sunt
ad regem in atrium. Porro volumen
comendauerunt in gazophylaciis
elisame scribe. et nuncianerunt audi-
ente rege et vniuersis principibus
omnes sermones. Misit itaque rex iudei
ut sumeret volumen. Qui tollens
illud de gazophylacio elisame scri-
be legit audiente rege. et vniuersis
principibus qui stabant circa regem.
Rex autem sedebat in domo hyema-
li in mense nono. et posita erat arula
coram eo plena prunis. Lunus le-
gisset iudei tres pagellas vel quatuor
et scidit illud scalpello scribe et p-

iecit in ignem qui erat sup arula. do-
nec consumetur omne volumen ignis
qui erat in arula. Et non timuerunt
neque sciderunt vestimenta sua rex et
omnes servi eius. qui audierunt ser-
mones istos vniuersos. Venerunt
helnathan et dalaias et gamarias
contradixerunt regi ne cobureret li-
berum. et non audiuit eos. Et precepit
rex hieremiel filio amelech et sara-
nie filio ersibiel et seleni filio abde-
hel. ut comprehendenderet baruch scri-
bam et hieremiam prophetam. Ab
secundum autem eos dominus. Et factus est
vnum domini ad hieremiam prophetam
postquam cobsusserat rex volumen et
sermones quos scripserat baruch
ex ore hieremie dicens. Rursum tolle
volumen aliud. et scribe in eo omnes
sermones priores qui erant in primo
volumine quod cobsusserat ioachim
rex iudea. Et ad ioachim regem iudea
dices. Hec dicit dominus. Tu consumisti
volumen istud dicens. Quare scripsi
sti in eo annuncians festinus uictus
rex babylonis et uastabit terram
hanc et cessare faciet ex illa hominem
et iumentum. Dropterea hec dicit
dominus deus contra ioachim regem iudea.
Non erit ex eo qui sedeat super so-
lum daniel. et cadaver eius propon-
cietur ad eum per diem. et ad gelu per
noctem. et visitabo contra eum et con-
tra semen eius et contra seruos eius
iniquitates suas. et adducam super
eos et super habitatores hierusalensis
et super viros iudea omne malum quod
locutus sum ad eos. et non audierunt
Hieremias autem tulit volumen ali-
ud et dedit illud baruch filio nerius
scribe quod scripsit in eo ex ore hieremie
omnes sermones libri quem consum-
erat ioachim rex iudea igni. et insuper
additi sunt sermones multo plures
quam antea fuerant.

us eius pro eo. Sed iosephus hic rem verbis
magis concordare videtur afferens ipsum iacobim
patrem iacobim a rege babylonis in hic
mortalitate fuisse interfactus
non captiuus in babylonem ductum. In deci-
mo antiquitatem libro
dicens ita. Non rex ba-
bylonis intrasset ciuitatem nequam fidem ser-
uavit sed iungenes fortissimos et decors oc-
cidit una cum rege iacobim quem etiam annos
in sepulchro prius ius-
sit. Filius vero eius iacobim regem constituit
vniuersae provincie. eos
autem qui erant in dig-
nitatibus constituti nu-
mero tria milia. capti-
uos duxit in babylonem
inter quos ezechiel propheta erat adhuc puer
hic et finis habuit regem
ioachim qui vixit annos triginta et. Reg-
nauit autem annis undevici.
Successor vero regni iochani regnauit
tribus mensibus et diebus decem. Sed vnu-
m in hierusalensi in chal-
dea memoratus iochan-
nem pierit non est querendum. c. iuxta prophe-
tam cadaver eius con-
stet eum projectum ad estum
per diem et ad gelu per
noctem. et qui scripturam propheticam igne
cremauerit estu solis et
geli noctis ueret.

Hieremias autem
tulit auctoritate. Rabanus
Post combustionem scripsit
prioris quia reprobata
uidetur propter profanam
libri legis et prophetarum
ad salute gentium ser-
uati sunt. ad quas ois
gloria veteris testameti
translata est quod omnia
in figuram contingebant
illis. Scripta sunt autem
ad correctionem nostram. Et additi sunt
sermones multo plures
quam ante fuerant. quia
illi historiam tantum
autem cum histo-
ria mysticum sensum ha-
bemus. Illi enim super
coram velamen habent cum
legitur moyses nos autem
reuelata facie gloriam
dei contemplamur.

Et regnauit **z.**
Sedechias post iob
dibim qui cognomina
est iechonias regnauit
vnde annis nō so
lū hieremis sed et liber
regum et palypomeno
narat. Si quidē post
iosiam patre eius reg
nauit iobachaz tribū mē
sibus. posq; nē elachi
qui et iobachim frater ei
us annis vnde. posq;
hunc quoq; iobachim fi
lius iobachim tribū men
sibus et diebus decem
et post eū sedechias pa
trius eius annis vnde
cum sed omnes iniui fu
erunt et ydolatre. et id
perirent.

Ora pro nobis
do. Et nequaq; p se
orare postulanit. quia
diuinis mandatis ob
tempare noluit. qui ei
auertit aurē suā ne au
dit legem oratio eius
erit erucrabilis.

Egitur exercit⁹
Quo chaldei soluerūt
banc obſidionem ad
uenientibus egipciis io
sephus maiſt̄at. val
fiem regē egipciū auxi
lium venisse indec di
cens. Itaq; dum cog
nouiss̄ hoc babylonie
rex mouit castra adne
sus eum. et afflcta pro
vicia et munitiones ei⁹
virpiens ad ipsam bie
rosolimam cūtātē ob
ſidētām cum magno
vēbat exercitu. Rex
autem egipcius audi
ens quia sedechias ei⁹
amicus esset obſessus.
adepta virtute maria
bellatoꝝ venit ad in
diaz quasi abſolutur⁹
obſidionem babylonii
us autem recedens ab
bierofolimis occurrit
egipciis quos omnes
lupatos prelio in fugā
vertens de syria exire
coegit. Cūq; discessis
babylonioꝝ rex ab bie
rosolimis. decepserunt
falsi prophetē sedechi
am dicentes babylonii
os non eſſt cōtra eum
venio pugnaturos ſz
reuerſuros ſz qui ī ba
bylonia captivi erant
cum vasis dei que rex
abſtulerat. Hieremias
contraria et vera ppbe
tanit.

C. xxxvii.
Et regnauit
rex sedechias filius
iosie pro iechonia filio iobachi quē
cōſtituit regem nabuchodonosor
rex babylonis in terza iuda. et non
obediuit ipse et serui eius et popu
lus terzē verbis dñi quē locutus
est in manu hieremis prophetē. Et
misit rex sedechias iuchal ſiliū ſe
lemei et ſophoniā ſiliū maasie ſa
cerdotem ad hieremis prophetam
dicēs. Ora pro nobis dñm deum
nostrū. Hieremias autē libere am
bulabat in medio populi. Nō enī
miserant eum in custodiā carceris.
Itaq; exercit⁹ pharaonis egressus
est de egipcio. et audiētes chaldei q
obſidebāt bierusalē huiuscemodi
nūcium. recesserūt ab bierusalē. Et
factū est verbū domini ad hieremis
am prophetā dicēs. Hec dicit do
minus deus israel. Hic dicetis re
gi iuda qui misit vos ad interrogā
dum me. Ecce exercitus pharaois
qui egressus ē vobis in auxiliū re
veretur in terrā suā in egipciū
et redient chaldei et p̄eliabūt p̄tra
ciuitatē banc et capient eā. et incen
det eam igni. Hec dicit dñs. No
lite decipe animas vestras dicen
tes. Eūtes abibunt et recedēt a no
bis chaldei. quia nō abibunt. Et
si percusseritis omnes exercitum
chaldeoz qui p̄eliatur aduersum
vos. et derelicti fuerint et eis aliqui
vulnerati. singuli de tentorio suo
consurgēt et incendent ciuitatē hāc
igni. Ergo cū recessisset exercitus
chaldeoz ab bierusalē propter ex
ercitū pharaonis. egressus ē hieremias
de bierusalē vt iret in terrā
beniam et diuidaret ibi possessio
nē in cōspectu ciuiū. Cūq; perueſ
set ad portas beniam in erat ibi cu
stos portę p vices. nomie hieremias
filius ſelemei filiū ananis. et ap̄ pre
hendit hieremis prophetā dicēs.

Ad chaldeos profugis. Ut res p̄o
dit hieremias. falsum ē. Nō fugio
ad chaldeos. et nō audiuit eū ſz cō
prehendit hieremis hieremiam et ad
duxit eū ad p̄icipes. Quāobrem
irati p̄icipes p̄tra hieremiam. cēsum
eū miserunt in carcerē qui erat ī do
mo ionathē ſcribe. Ipse enī erat p̄
posit⁹ sup carcerē. Itaq; ingressus
ē hieremias in domū laci et in erga
ſtū. et ſedit ibi hieremias diebus
multis. Mītēs itaq; rex sedechi
as tulit eum et interrogavit eū in
domo ſua abſcondite. et dixit. Pu
tas ne. ē ſermo a dño. Et dixit bie
remias. Et ait. In manus regis
babylonis traderis. Et dixit bie
remias ad regē ſedechiā. Quid pec
caui tibi et ſervis tuis et poplo tuo
qr̄ misisti me in domum carceris?
vbi ſunt prophetē vestri q̄ prophe
tabat vobis et dicebat. non veſet
super vos rex babylonis et sup ter
ram hāc? Nūc ergo audi obſcro
dñs mi rex. Valeat depcatio mea
in cōspectu tuo. et ne me remittas ī
domum ionathē ſcribe. ne moriar
ibi. Precepit ergo rex ſedechias
vt tradereſ hieremias in vestibulū
carceris. et vt dareſ ei torta panis
quotidie: excepto pulmēto. donec
p̄ſumerētur omnes panes de ciuita
te. Et mansit hieremias in vestibulo
carceris.

C. xxxviii.
Ediuit autē
Iaphacias fili⁹ nathan
et iedelias fili⁹ phassur. et iuchal
fili⁹ ſelemei et phassur fili⁹ melchis

Quāobrem. z.
Rabanus. Frusta ex
culant ſedechiā. quali
non ſponde ſed coact⁹
violentia populis. ro
gatu principum biere
miam in carcerem miſe
rit illud ad confirmationem opinōniſ idu
centes q̄ pio affectu in
necessitate famis iuſſe
rit ei dari cybaria. cum
ille qui infidelis et deo
cōtrarius fuit homini
fidem ſeruare non po
tuerit. patet enī in ope
bus eius q̄ nec in teſti
more nec in proximi di
lectione aliqd deo gra
tum egerit. et ideo iuſſe
peccatoꝝ ſuorum viu
dictam paſſus sit.

Et dixit rex sedechias ic. Dat sedechiam sine puro affectu hieremis impensis misericordia. Si enim vere eum diligenteret; non cum principiis traduceret. Infructuosa ergo fuit simulata misericordia. sicut pylato qui in passione domini coram populo lauit manus suas dices. Inno cens ego sum a sanguine huus. Postea vero flagellatus tradidit eum inde ut crucifigeretur.

Audiuit autem ab demelech. Sicut illici priores qui propter tam miserunt in lacum demones significant quod fideles Christi semper deliquerant mergentes in genitio viciorū et sorores peccatorum. sicut ethyops eunuchus qui timore di et amore copunctus erat prophetā. significat predicatorēs de gentibus qui se ipos castraverunt propter regnum celorum. qui vere charitas tiginstinctu iniqui oppressos. student verbo et opere et exemplo de fovea perditionis eruere quod et nomine eius testatur. Abdemelech enim servus regis interpretat. Illius. scilicet de quo dicit. Rex magnus super omnes deos. Lui oido predictorem scripturam per verbum euangelij gētes associando fidei. Et autem divinis ammonitionibus et preceptis eius exemplis adiungi de huius vite profundo liberamur bene per hieremiam figurat qui cum te puto eleuetar funes ad eum et veteres panni deponuntur. Funib⁹ enim precepta diliguntur que quod nos in peccatis positos contineantur.

sermones quos hieremias loquebatur ad omnes populum dices. Hec dicit dominus. Quicunq; māserit in civitate hac. moriet gladio et fame et peste. Qui autem profugerit ad chaldeos vivet. et erit anima eius sospes et vivens. Hec dicit dominus. Tradendo tradet civitas haec in manu exercitū regis babilonis et capiet eam. Et dixerunt principes regi. Rogamus ut occidae homo iste. De industria enim dissoluit manus viroꝝ bellantiū qui remanserunt in civitate hac. et manus universi populi. loquēs universa verba haec. Siquidē hoc iste non querit pacem populo huic: sed malū. Et dixit rex sedechias. Ecce ipse in manus vestris est. nec enim phas est regē vobis quicquā negare. Tulerunt ergo hieremiam et proiecerunt eum in lacum elchi filii amalech qui erant in vestibulo carceris. et submerserunt hieremiam in funibus in lacum in quo non erat aqua sed lumen. et scedit itaque hieremias in cenū. Audierunt autem ab demelech ethyops viri castrati propter regnum celorum. eunuchus qui erat in domo regis et miserat hieremiam in lacum. Porro rex sedebat in porta beniamini. Et egressus est ab demelech de domo regis. et locutus est ad regē dicens. Domine mihi rex: male fecerunt quasi rectores tenetorū. viri isti omnia quæcumque petrarunt contra hieremiam prophetam. mittentes eum in lacum ut moriatur ibi fame. Non sunt enim ultra in civitate panes. precepit itaque rex abdemelch predictoriis suis de gentibus. et hyopi dicens. Colle tecum hinc trigesita viros. et leua hieremiam prophetas de lacu anteib⁹ moriantur. Assumptis ergo ab demelech secū viris ingressus est dominus regis qui erat sub cellario. et tulit inde veteres

res pannos et antiqua vestimenta quae coputererat. et submisit ea ad hieremiam in lacum per funiculos. Dixitque ab demelech ethyops ad hieremiam. Nonne veteres panni et hec scissa et putrida sub cubito manū tuarū. et sup funes. fecit ergo hieremias sic. Et extraxerunt hieremiam funibus et eduxerunt eum de lacu. Mansit autem hieremias in vestibulo carceris. Et misit rex sedechias. et tulit ad se hieremiam prophetā ad hostiū tertium quod erat in domo domini. Et dixit rex ad hieremiam. Interrogo ego te sermonē ne abscondas a me aliquid. Dixit autem hieremias ad sedechiam. si annūciauero tibi nūquid non interficies me? Et si consilium dedero tibi non me audies. Jurauit ergo sedechias rex hieremie clam dices. Cuius dñs qui nobis fecit animā hanc. Si occidero te et si tradidero te in manus virorū istorū qui querunt animas tuas. Et dixit hieremias ad sedechiam. Hec dicit dominus exercitū deus isrl. Si profectus exieris ad principes regis babiloniis: viuet anima tua et civitas haec non succendetur igni. et saluus eris tu et populus tuus et domus tua. Si autem non exieris ad principes regis babiloniis: tradet a domino: potestatem. hec civitas in manus chaldeorū et succendet eam igni et tu non effugies de manu eorum. Et dixit rex sedechias ad hieremiam. Hollitus sum propter iudeos qui transfugerunt ad chaldeos ne forte tradar in manus eorum et illudant michi. Respondebat autem hieremias et dixit ad eum. Non te tradent. Audi queso vocē domini quā loquar ego ad te. et bñ erit tibi et viuet anima tua. Et si noln̄ egredi: iste est sermo quē ostendit mihi dominus. Ecce omnes mulieres qui remanserunt in domo regis iuda

vincunt et respiciunt quae si ligant et trahunt. et bartat et levant. Sed ne ligatus his funibus dum trahitur etiam incivat. simul etiam pani veteres aponuntur. quod ne divina recepta nos tercent antiquorum patrū nos exempla cōfɔrunt. ut eorum compatrio ne nos possemus presumam. quod ex nostra imbecillitate formidamus. Si ergo de hoc profundo elevari festinam. ligemur funibus. i. preceptis dominis astrigamur. Interfingunt etiam panni veteres ut melius teneantur funes. i. precedentium cōformemur exemplis. ne infirmos nos precepta subtilia vulnerēt. unde Dementote preposito rū vestrorū qui robis locutis sunt verbuz dei quorum intuentes exitus cōversationis imitamini fidem.

Si profectus exieris ic. Propterea previdens civitatem esse tradendam in manus chaldeorū. consiluit regi: ut se traduceret in manus regis babiloniis. ut sic suribundū eius animarū mitigaret et seniorē sententiā suscipiat. sed mens indurata corrigi non poterat.

Ecce omnes mulieres. Significat quod suara cogitatione et voluptuoso consiliatore in lubrico carnaliū desideriorū et cōgno viciōrum. gressus nostrorum opim temeritatem. et cū temerosos videat a nobis recedunt. quia per divinū nullum consilium dare possunt. quod hoc solū siudebant ut in pecati voraginem precipitarent. Si ergo consilio divinap̄ scripturarū peccata corrigere. et animas nostras a perditiōne per penitentiam libetare noluerimus cū exortibus. i. cum cōcupiscentijs carnalib⁹ et similis. i. prauis actib⁹ ad chaldeos qui interpretantur et demones educemur et in manu regis eterne confusionis vincitatem qui civitatē non stram. i. carnem simus et animarū igne cōburet inextinguibili.

educentur ad principes regis bylonis. et ipsi dicet. Seduxerit te voluptuosi consiliatores. et proualuerunt aduersus te viri pacifici tui. demerserunt te in ceno et in carnali desiderio. gressus omnium. et in lubrico pedes tuos. et recesserunt a te. Et omnes uxores tuas et filii tui deducentur ad chaldeos. et non effugies manus eorum. Si in manu diaboli eternae confusionis. et anima secundum corpus. regis bylonis traderis. et civitatem hanc ciburet igni. Dicit ergo sedechias rex ad hieremiam. Nullos sciat verba haec. et non morieris. Si autem audierint principes quod locutus sum tecum. et venerit ad te et dix erit tibi. Indica nobis quid locutus sis cum rege. Non cedes et non te interficiemus. et quid locutus est te cum rex. Dices ad eos. Prostratus ego preces meas coram regem me reduci iuberet in domum ionae. et ibi morerer. Cernerunt ergo omnes principes ad hieremiam. et interrogauerunt eum. Et locutus est eis iuxta omnia verba que praecepit ei rex. Et cessauerunt ab eo. Nihil enim fuerat auditum. Massit ergo hicremias in vestibulo carceris usque ad diem quo capta est ierusalem. Et factum est ut capetur ierusalem.

C. XXXIX.

Hec nono se dechies regis iuda. mensa decimo venit nabuchodonosor rex bylonis et omnis exercitus eius ad ierusalē et obsidebat eam. Undecimo autem anno sedechies mensa quarto quinta die mensis apta est ciuitas. et ingressi sunt omnes principes regis bylonis et sederunt in porta media. Neregel. Sereser. Hemegar. nabusarsathim. Rabares. Neregel sereser Rebmag. et omnes reliqui principes regis ba

bylonis. Cunq; vidisset eos sede chias rex iuda et omnes viri belatores fugerunt et egressi sunt nocte de ciuitate per viam orti regis. et per portam quem erat inter duos muros et egressi sunt ad viam deserti. Persecutus est autem eos exercitus chaldeorum et comprehendebant sedechiam in campo solitudinis hierichontine. et captum deduxerunt ad nabuchodonosor regem bylonis in reblatha quem est in terra emath. et locutus est ad eum iudicia. Et occidit rex bylonis filios sedechies in reblatha in oculis eius. et omnes nobiles iuda occidit rex bylonis. Oculos quoque sedechies eruit et unxit eum copidibus ut duceret in bylonem. Domus quoque regis et domum vulgi succederunt chaldei igni. et murum ierusalē subuerterunt. Et reliquias populi quem remaneruntur in ciuitate. et profugos qui transfugerat ad eum et superfluos vulgi qui remanserant. transstulit nabuzardan magister militum in bylonem. et de plebe paupum quoniam nihil penitus habebat. dimisit magister militum nabuzardan in terra iuda. et dedit eis vineas et cisternas in die illa. Precepit autem nabuchodonosor rex bylonis de hieremiam. nabuzardan magistro militum dices. Tolle illum et pone super eum oculos tuos nihil quod ei mali facias. sed ut voluerit sic facies ei. Misit ergo nabuzardan princeps militie enabu et sesban et rapsaces et neregel et sereser et rebmag. et omnes optimates regis bylonis miserunt et tulerunt hicremias de vestibulo carceris. et tradiderunt eum godolic filio aichā filii saphan ut traret in domum et hitaret in populo. Ad hicremias autem factus

Precepit autem Rabanus. Supbis et contemptibus reddit deus supplicia. misericordia et humilibus solacia. quod patet in sedechia regis et in hieremia prophetarum et nabuchodonosor regis sententia. Nec mirum si per eosdem diversis diversa reddidit qui eisdem elemetis per meritos et qualitate electis et reprobis diversa rependit. aqua maris rubri israelitas seruit ut illos eadem geptios interfecit. flamma camini bylonij regis ministros incendit. pereros in medio ignis benedicentes tecum seruit. unde vir sapiens in landibus dei ait. Creatura enim tibi factori suo teseruiens excandescit in tormentum aduersus iniustos. et lenior fit ad boni factores. per his qui in te fidunt.

5

Et liberabo te. Qui sperant in domino non confundentur. Confundantur omnes iniqui agentes. Ecce principes qui animam hieremis querebat captiuantur. eunuchus qui liberaverat perfecta potius est libertate. Sic quoque liberatis sanctis predicatoribus persecutores eterna ultione punientur.

C. XL.

Sermo qui factus est. Querit quoniam hic sermo domini factus ad hieremiam prophetas dicatur. Non enim ostenditur quid iste sermo fuerit vel quid manifestauerit. Unde ni fallor datur intelligi quod liberationem suam per principem militum diuino nutu factam propheta occulte per hunc sermonem ad se prolatum intimare voluerit. sicut ipse nabuzardan ait. Dominus deus tuus locutus est malum hoc super locum istum. Si ergo illi qui peccaverint domino nec obedierunt iuxta sermonem domini captivati sunt qui peccantes corripuit et domino obedivit iuxta sermonem domini liberatus est.

Tollens ergo. Descripta vastatione urbis et interitu et capititate populi et pessimi regis sequitur quid te hieremis factus sit et te reliquias populi quas propheta monuit ex anno domini sedere in terra sua et servire regi babylonis. Ipsius vero maluerunt ire in egyptum ubi eos postea nabuchodonosor truncavit et ipsam egyptum vacavit.

Sed habita apud godoliam. Rabanus. Miseras rationes domini sunt multe et indicia eius abyssus multa qui sicut praedicatores legis insiste corporipuit ita humilibus et obediens misericorditer solacium contulit. Per ipsum enim hostes quibus pessimum regem et ministros eius puniuit reliquias populi per misorem godoliam co-

est sermo domini cum clausus esset in vestibulo carceris dices. Vade et dic abdemelech ethiopi dicens. Hec dicit dominus exercitus deus israel. Ecce ego inducam sermones meos super ciuitatem hanc in malum et non in bonum. et erunt in conspectu tuo in die illa. et liberabo te in die illa ait dominus. et non traderas manus viroꝝ. quos tu formidas. sed eruens liberabo te et gladio non cades. sed erit tibi anima tua in salutem. quia in me habuisti fiduciam ait dominus.

C. XL.

Sermo qui factus est ad hieremias a domino postquam dimissus est a nabuzardan magistro militum de rama. quando tulit eum vinculum catheis in medio omnium qui migrabant de hierusalem et iudea. et ducebatur in babylonem. Tollens ergo princeps militum hieremiam. dixit ad eum. dominus deus tuus locutus est malum hoc super locum istum. et adduxit et fecit dominus sicut locutus est. quia peccasti domino et non audistis vocem eius. et factus est vobis sermo hic. Nunc ergo ecce solui te hodie de catenis que sunt in manibus tuis. Si placet tibi ut venias mecum in babylonem. veni. et ponam oculos meos super te. Si autem displiceret tibi venire mecum in babylonem. reside. Ecce omnis terra in conspectu tuo est. Ne elegaris et quo placuerit tibi ut vadis illuc perge et mecum noli venire sed habita apud godoliam filium aicham filium saphan quem preposuit rex babylonis ciuitatibus iudee. habita ergo cum eo in medio populi. ut quocunque placuerit tibi ut vadis vade. Dedit quoque ei magister militum cibaria et munuscula. et dimisit

eum. Venit autem hieremias ad godoliam filium aicham in masphath. et habitauit cum eo in medio populi quod relictus fuerat in terra. Longe audiunt omnes principes exercitus qui dispersi fuerant per regiones. ipsi et socii eorum: quod prefecisset rex babylonis godoliam filium aicham tergere et quod commendasset ei viros et mulieres et parvulos. et de pauperibus tergere quod non fuerat translati in babylonem: venient ad godoliam in masphath. et hysmael filius nathanie et iohanan filius carec et ionathan et sareas filius thenoemeth et filius offi qui erat de nethophati et iechonias filius maachati. ipsi et viri eorum. Et iuravit eis godolias filius aicham filius saphan. et comitibus eorum dicens. Nolite timere scriuire chaldeos. habitate in terra et seruite regi babylonis. et bene erit vobis. Ecce ego habito in masphath. ut respondeatz precepto chaldeos qui mittuntur ad nos. Vos autem colligite vindemiam et messem et oleum et condite in vasis vestris. et manete in urbibus vestris quas tenetis. Sed et omnes iudei qui erant in moab. et in finibus amon et in ydumea et in universis regionibus. auditio quod deisset rex babylonis reliquias in iudea. et quod preposuisset super eos godoliam filium aicham filium saphan regnari sunt in qua iudei omnes et universis locis ad quae profugerat. et venerunt in terra iudea ad godoliam in masphath et collegerunt vinum et messem multaz nimis. Iohanan autem filius carec et omnes principes exercitus qui dispersi fuerant in regionibus. venerunt ad godoliam in masphath et dixerunt ei. Ecce quod bahal rex filiorum ammon misit hysmael filium nathanie percutere animam tuam

sicuti. Mysticus autem godolias qui interpretatur magnificatus dominus predicatorum domini significat qui diuinum nutu prefiguntur ut deum timentes habent refugium et solacium per subiectis animam ponunt et contra perfidos protectionis scutum opponunt utque ad mortem in officio fideliter presentes. sicut godolias innocens a perfido hysmaele occisus est.

Et factum est in
Brego. Hec frustūc
p̄ hylmaclēm hystoria
iter facta est sed quoti
die p̄ dyabolus fit spi
ritualiter. Sciendū ve
ro est: q̄ bona nostra
tribus modis dyabo
lus insequit̄. vt quod
rectum agitur corā ho
minib⁹. in ēterni iudi
cis conspectu vicietur.
Aliquādo enī intentio
nem polluit. vt sequēs
actio ab origine immū
da sit. Sed si hoc non
preualet. ī ipa actione
quasi in itinere se oppo
nit. vt cum p̄ proposi
tu n̄ metis securior q̄s
gradit̄ subiuncto latē
ter vicio. quasi ex insi
dijs p̄matur. Aliquā
do vero nec intētionez
viciat. nec ī itinere sup
plantat. s̄ opus bonū
in fine actionis illaque
at. vñd. In via hac q̄
ambulabaz absco. su
laque. mi. Quod bene
hieremias insinuat. q̄
dum gesta foris retulit
q̄ intus gerant̄ indica
uit dicens. Venerunt
lxx. viri de sichen zc.
Barbā radūt. q̄ sibi d
xp̄iūs virib⁹ fiduciam
subtrahūt. Vestes sc̄i
dūt. q̄ sibimetip̄is inte
rioris decoris lacerati
one nō p̄cunt. Oblatu
ni in domo dñi thus z
munera veniūt. q̄ exhibi
bere ī dei sacrificio ora
tionē cū opib⁹ pollicen
tur. Sed tñ. si se in san
ctę teuotōnis via cau
te p̄spicere nesciūt. hys
mael nathanię filius ī
eoz occurſuz veit. Qz
quilibet malign⁹ sp̄us
prioris sui sathanę sc̄z
exemplis in supbie er
tore generat̄ se ad de
cipiendū opponit. De
quo bñdicit. Incedēs
z plorāsib⁹. qz vt de
uotas metes interime
feriēdo p̄ualeat. se sub
uelamie viitutis occul
tat. z dum concordare
se vere lugētib⁹ simlat
ad cordis intima secu
rius admissus. qd̄ int̄
te virtute latet. occidit
qz plerūq̄ se promittit
ad altiora prouebere.
vñd. d. xisse perhibet.
Venite ad godoliam
filium aicham. et dum
maiora p̄mittit etiam
minima subtrahit. vñ
dictuz ē. Cum reuissent
Et non credidit ei godolias filius
aicham. Johannā aut̄ filius careç
dixit ad godoliām seorsum in mas
phath loquēs. Ibo et percutiam
hysmael filiū nathanię nullo sciēte
ne interficiat animā tuam. et dissī
pentor iudei omnes qui cōgregati
sunt ad te. et peribūt reliquię iuda
Et ait godolias filius aicham. ad
iobannā filium careç. Noli facere
verbū hoc. falsum enī loqueris tu
de hysmael.

Et non credidit ei godolias filius aicham. **J**ohannā aut̄ filius careę dixit ad godoliā seorsum in masphat loquēs. **I**bo et percutiam hismael filiū nathanię nullo sciente ne interficiat animā tuam. et dissidentur iudei omnes qui cōgregati sunt ad te. et peribūt reliquię iuda. **E**t ait godolias filius aicham. ad iohannā filium careę. **N**oli facere verbū hoc. falsum enī loqueris tu de hysmael.

¶C. XLI.

Et factum ē in mense septimo: veit hysmael filius nathanię filij maasię filij elisama de semine regali et optimas regis. et decem viri cū eo ad godoliā filiū aicham in masphat et p̄mederūt ibi panes sil' i masphat. **S**urserit autē hysmael filius nathanię et decē viri qui cū eo erant et p̄cussérunt godoliā filiū aicham filij saphan gladio. et interfecerunt eum quem p̄fecerat rex babilonis terz. **D**omes quoq; iudeos q̄ erāt cū godolia in masphat et chaldeos qui r̄pti sunt ibi et viros belatores p̄cussit hysmael. **S**ecundo aut die postq; occiderat godoliaz nullo adhuc sciente. venerunt viri de sichen et de sylo et de samaria. f fiduciam in propriis viribus non habentes.

Octogita viri rasi barba et scissis ve
coeo: i suo nō parctes. f orationē s opera.

Stib⁹ et squalētes. et munera et thus habebant in manu ut offerrent in domo dñi. **E**gress⁹ ergo i hysmael f s̄ habane scz.

Filius nathanię in occursum eoz f quia sub velamine virtutis se occultat et concordare se viris lugentibus simulat.

De masphat: incedens et plorans ibat. **C**um aut̄ occurrisset eis. dixit qui etia minima subtrahit.

Tenite ad godoliam filium aicham. **Q**ui cū venissent ad

Sin ipso it: nec actionis. mediū ciuitatis. interfecit eos hysmael filius nathanię circa mediū laci ipe et viri qui erant cū eo. **D**ecē aut̄ viri repti sunt inter eos q̄ dixerūt ad hysmael. **N**oli occidere nos q̄ habemus thesaurū in agro. frumenti et ordei et olei et mellis. **E**t cesauit et nō interfecit eos cum fratribus suis. lacus aut̄ in quē proiecerat hysmael omnia cadavera viorum quos p̄cussit propter godoliam ipse est quē fecit rex asa prop̄ ba-
f quosq; dyabolus dolose inficit precipitat in locū sulphuris et ignis eterni.
Asa regem israel. **I**psum repleuit hysmael filius nathanię occisis. f peccatis ligatas.

Et captiuas duxit hysmael omnes fideles scz in contemplatione vel meditatione legis manentes. vel in specula virtutū. reliquias populi q̄ erat i masphat. f s̄ eterni.

Filia regis et vniuersū pplim q̄ remaserat i masphat. quos p̄m dauerat nabuzardā princeps militię godolię filio aichā. **E**t cepit eos hysmael filij nathanię. et abiit ut trāsi f qui interpretatur populus meroris. captiuos ei facit socios pditionis damnatorum in eterno merore conscientium.

Ret ad filios tāmon. **A**udiuit aut̄ iohannā filius chareę et omnes principes bellatorum qui erant cum omnem malū quod fecerat hysmael filius nathanię. et assūptis vniuersis viris profecti sunt ut bellarent aduersuz hysmaelē filiū nathanię et inuenerūt eum ad aquas mltas que sunt in gabaon. **L**ūq; vidisset omnis populus qui erat cum hysmael. iohannā filium careę et vniuersos principes bellatorum q̄ erant cū eo. letati sunt. **E**t reuersus ē omnis populus quē cepat hysmael i masphat. **R**euersusq; abiit ad iohannā filiū chareę. **H**ysmael autē f quasi ad principem.

Resistit dyabolo et fugiet a vobis. filius nathanię fugit cum octo viris a facie iohannā. et abiit ad filios amyon. **E**ulit ergo iohannā

ad mediū cīnitatis in-
terfecit eos. **V**iros g
ad offerēda ~~te~~ mune
ra. veniētes ī medio ci-
nitatis interfecit. q̄ di
uinis rebo dedite īntes
nisi cū magna circūspe
ctione se custodiāt ho-
ste suripiēte. dum de-
uotionis portāt hosti-
am. in ipso itinere per-
dunt vitaz. **D**e cuius
mannu nō euaditur. ni-
si citius ad penitētiām
redeatur. **A**nde apte
subiīgitur. **D**ecē viri
reperti sunt inē cos zc.
Thesaurus enī ī agro
spes est ī penitentia. q̄
quia non cernitūr. qua-
si in terra cordis suffos-
sa continetūr. **Q**ui er-
go thesauros in agro
habuere. seruati sunt.
Qui enim post in cau-
tele sue viciū ad lamē-
tum redeunt nec capti
moriuntur. **C**um vero
antiquis hostis nec in
exordio intentionis fe-
rit. nec in itinere actio-
nis interficit. dūriores
in fine laqueos tendit.
q̄ē tanto nequius ob-
sidet. quanto solum re-
mansisse sibi ad recipi-
endum videt. hos nā-
q̄ fini suo appositos la-
queos videbat pphe-
ta. cū dicebat. **I**psi cal-
caneū meū obseruabūt
per calcaneum enī qui
finis est corporis termi-
nus significat actionis.

Lulit ergo io.
Hanc fugam reliquia
rum et transitum contra
verbum domini in egipt
um quem hieremias lo
ga narrat e hic retexu
it. loge anno ysaias predict
it. c. s. quinquaginta an
nis. quod fuerunt inter ysai
am et hieremiam dices.
Ve filij desertores dic
it dominus ut faceretis co
silium et non ex me zec.

filius chareq et omnes principes belatorum qui erant cum eo: vniuersas reliquias vulgi quas duxerat ab hysmael filio nathaniel & masphat postquam percussit godoliā filium aichaz fortis viros ad preliū. & mulieres & pueros & eunuchos quos reduxerat per egyptum a facie chaldeorum. Limebāt enim eos. quod percutserat hysmael filius nathaniel godoliam filium aicham quem preposuerat rex babylonis in terra iuda.

Et accesserunt omnes principes bellatorum & iohannan filius chareq & iechonias filius osie et reliquum vulgus a quo usque ad magnū. dixerunt quod ad hieremiam prophetā. Cadat oratio nostra in aspectu tuo & ora pro nobis ad dominum deum tuum pro vniuersis reliquijs istis. quod derelicti sumus pauci de pluribus sicut oculi tui nos intuerentur & annunciet nobis dominus deus tuus via per quam pergamus. & verbū quod faciamus. Dixit autem ad eos hieremias propheta. Audiui. Ecce ego oro ad dominum deum nostrum secundum verba tua. & omne verbū quodcumque responderit michi indicabo vobis nec celabo vobis quicquam. Et illi dixerunt ad hieremiam. Sit dominus inter nos testis veritatis & fidei. si non iuxta omne verbū in quo miserit te deus tuus ad nos sic faciemus siue bonū est siue malum. Cloci domini dei nostri ad quem mittimus te obediemus. ut beneficet nobis cum audierimus vocē domini dei nostri. Cum autem completi essent septem dies: factū est verbū domini ad hieremiam. Clocavitque iohannā fili-

um chareq et omnes principes belatorum qui erant cum eo & vniuersus populus a minimo usque ad maximū & dixit ad eos. Hec dicit dominus israel ad quē misisti me. ut post uerem preces vestras in cōspectu eius. Si quiescētes manseritis in terra hac: edificabo uos & non destruam. plātabo & nō euellam. Ja enī placatus sum super malo quod feci uobis. Nolite timere a facie regis babylonis quē uos pauidi formidatis. Nolite timere eū dicit dominus. quod uobiscum sum ego ut salvuos vos faciam. & eruaꝝ de manu eius. & dabo uobis misericordias & miserebor vestri. & habitare vos facia in terra uera. Si autem dixeritis uos: nō habitabimus in terra ista nec audiemus vocē domini dei nostri dicētes. Nequaquam: sed ad terrā egypti p̄gēmus ubi nō videbimus bellū. & clangorē tubē nō audiēmus. & famē nō sustinebimus. & ibi habebim⁹. Propterea hoc: nūc audite verbum domini reliquie iuda. Hec dicit dominus exercituū deus israel. Si posueritis faciē vestrā ut ingrediāmini in egyptū & intra ueritatis ut ibi habitetis. gladius quem uos formidatis ibi cōprehēdet uos in terra egypti & famē p̄ qua estis solliciti adh̄erbit uobis in egypto. & ibi morieti⁹. Omnesque uiri qui posuerit faciem suā ut ingrediātur egyptū ut habitent ibi. morietur gladio et fame & peste. Nullus de eis remanebit. nec effugiet a facie mali quod ego affera super eos. Quod hēc dicit dominus exercituū deus israel. Sicut conflatus est furor meus & indignatio mea super habitatores hierusalē sic conflabitur indignatio mea super uos cum ingressi fueritis egyptū & eritis in iuisurandū et in stupore

et in maledictis et in obprobriis. et nequaquam ultra videbitis locum istum. Verbum domini super vos reliquie iuda. Nolite intrare egyptum. Sci entes scietis. quod obtestar sum vobis hodie. quod deceperitis animas uestras. Vos enim misistis me ad dominum deum nostrum. dicentes. Dic pro nobis ad dominum deum nostrum et iuxta omnia quecumque dixerit tibi dominus deus noster. sic annuncia nobis. et faciemus. Et annunciaui vobis hodie. et non audistis vocem domini dei nostri super universis per quibus misit me ad uos. Num ergo sci entes scietis. quod gladio et fame et peste moriemini in loco ad quem uoluistis intrare ut hitaretis ibi.

C. XLIII.

Enactum est autem cum complexus hieremias loques ad populus universos sermones domini dei coru pro quibus miseratus est dominus deus eorum ad illos omnia verba haec: dixit azarias filius osie et iohannae filius chareq et omnes viri supbi dicentes ad hieremiam. Medacium tu loqueris. Non misit te dominus deus noster dicens. Ne ingrediamini egyptum ut habitetis ibi. sed baruch filius nerig incitat te aduersum nos ut tradat nos in manus chaldeorum ut interficiat nos et traduci faciat in babylone. Et non audiuit iohannae filius chareq et omnes principes bellatorum et universus populus vocem domini. ut maneret in terra iuda: sed tollens iohannae filius chareq et universi principes bellatorum. universos reliquiarum iuda quod reuersi fuerant de cunctis gentibus ad quas fuerant ante dispsi. ut habitarent in terra iuda: viros et mu-

lires et parvulos et filias regis et omnem animam quam reliquerat nabuzardan princeps militiae cum godolia filio aichai filii saphan. et tulit hieremiam prophetam et baruch filium nerig. et ingressi sunt in terram egypti quod non obedierunt uoci domini et uenerunt usque ad taphnus. Et factus est sermo domini ad hieremiam in taphnus dicens. Sume in manu tua lapides grades et abscondi eos in crip ta que est sub muro latericio in porta domus pharaonis: in taphnus cernentibus uiris iudeis. et dices ad eos. Hec dicit dominus exercitus deus israel. Ecce ego mittam et assumam nabuchodonosor regem babylonis seruum meum. et ponam eborum eius super lapides istos quos abscondi. et statuet solium suum super eos. Tenebasque percutiet terra egypti. Quos in morte. in morte. et quos in captivitate. in captivitate. et quos in gladio in gladio. Et succedit igit in delubris deorum egypti et confundetur ea et captivos ducet illos et amicietur terra egypti sicut amici pastorum pallio suo. et egredies in pace. Et coteret statuas domus solis que sunt in terra egypti. et delubra deorum egypti confundetur igni.

C. XLIII.

Erbus quod factum est ad hieremiam et ad omes iudeos quod habitat in terra egypti ultra mare rubrum. Urbs est egypti in magdalo et in taphnus et in memphis et in terra regio egypti. prabat dices. Hec dicit dominus exercitus deus israel. Vos vidi omne malum istud quod ad duri super hierusalē et super omes urbes iuda. et ecce sunt deserti hodie et non est in eis habitator. propter maliciam quam fecerit ut me ad iracundiam provocaret. et iret et sacrificaret

et coleret deos alienos quos nesci
 t clemētā domini ostēdūt et vigilātiā ac sile
 nūtārēm prophetārum.
 ebāt et illi et vos et p̄s v̄i. Et mi
 si ad vos om̄es seruos meos pro
 phetas de nocte consurgens. mit
 tensq; et dicēs. Nolite facere ver
 bum abominationis huiuscmodi
 Et nō audierūt nec inclinauerunt
 aurē suā ut conuerterētūr a malis
 suis. et nō sacrificarent d̄is alienis
 Et cōflata est indignatio mea et fu
 ror meus. et succensa est in ciuitati
 bus iuda et in plateis hierusalem et
 verse sunt in solitudinē et vastitatē
 scdm diem hanc. Et nūc h̄c dicit
 d̄is exercitū deus israel. Quare
 vos fecistis malū hoc grande con
 tra aias vestras: ut intereat ex vo
 bis vir et mulier. parvul⁹ et laciās
 de medio iude. nec relinquatur vo
 bis quicquā residuū: prouocātes
 me in opib⁹ manuū vestraꝝ sa
 crificādo d̄is alienis i terra egypti
 in quā ingressi estis ut habiteis
 ibi. et dispeatis et sitis in maledicti
 onē et in obprobriū cūctis gētibus
 terz. Nunquid obliti estis mala
 patrū vestroz et mala regum iuda
 et mala vrox̄ eoz et mala vestra
 et mala vrox̄ vestraz̄. q̄ fecerunt
 in terra iuda et in regionibus bies
 rusale: Nō sunt mūdati v̄sq; ad di
 em hanc et nō timuerūt et nō ambu
 lauerunt in lege dñi et in p̄ceptis
 meis que dedi corā vobis et coraz
 patribus vestris. Jo h̄c dicit do
 minus exercitū deus israel. Ecce
 ego ponā faciem meā in vobis in
 malū. et dispdam omnē iudaꝝ. et as
 sumam reliquias iude qui posue
 rūt facies suas ut ingredētūr ter
 ram egypti et habitarēt ibi. et consu
 metur omnes in terra egypti et ca
 dent i gladio et i fame cōsumenſ a
 minimo v̄sq; ad maximū. i gladio
 et fame moriētūr. et erūt i iusiuran
 t

dum et in miraculū et in maledictō
 nem et in obprobriū. Et visitabo
 super habitatores terz egypti sicut
 visitaui super hierusalē. in gladio
 et fame et peste. et nō erit qui effugiat
 et sit residuus de reliqis iudicō
 rū qui vadunt ut peregrinetur in
 terra egypti et reuertātur in terram
 iuda: ad quā ipsi eleuāt manus su
 as. ut reuertāt et habitet ibi. Non
 reuertātur illuc nisi qui fugarit. Re
 sponderūt autē hieremias omnes vi
 ri sciētes q̄ sacrificāt et vrox̄ eo
 rum d̄is alienis et vniuersē mulie
 res quarū stabant multitudo gran
 dis. et omnis populus habitātūz
 in terra egypti in phatūres dicen
 tes. Sermonē quē locutus es ad
 nos in noſe dñi dei nostri. non au
 diemus ex te sed faciētes faciemus
 omne verbū quod egreditur de
 t s̄ lumen aut iunoni. aut nerecinthine que satumi
 vrox̄ et mater deoꝝ dicitur.
 ore nostro. ut sacrificemus reginę
 celiz libemus ei libamina. sicut feci
 mus nos et p̄s nostri. reges no
 stri et princeps nostri i vrbibus iu
 da et in plateis hierusalē. et saturā
 et quasi nō a deo sed a demibus bonoꝝ abu
 dantiam suscepēt. Iō
 sumus panibus et bene nobis
 erat. malūq; nō vidimus. Ex eo at
 tempore quo cessauimus sacrificā
 re reginę celī et libare ei libamina
 indiguimus omnibus. et gladio et
 fame consumpti sumus. Q̄ si non
 sacrificamus reginę celī et libamus
 ei libamina. nūquid sine viris no
 stris faciemus ei placētas ad cole
 dam eā. et libamina ad libādum?
 Et dixit hieremias ad omnē popu
 lum. aduersum viros et aduersum
 mulieres et aduersum vniuersā ple
 bem qui responderant ei verbū di
 cēs. Nunquid nō sacrificium quod
 sacrificasti in ciuitatibus iuda et
 in plateis hierusalem. vos et p̄s
 vestri. reges vestri et principes ur̄i

Respōderunt.
 Multa respōlio confi
 tentur cum loqui in no
 mine domini. nec acq;
 escit sed sequuntur pra
 uitatis sue costitutum.
Mystice. Omnes
 hereti in egypto bu
 ins mūdi. i tenbris
 erroris constituti. sacri
 ficia non deo vero sed
 demonibus offerunt cū
 figmenta et prava dog
 mata ad decipiendos
 homines et fidem sub
 vertēdam scribūt. Jo
 venient super eos ma
 la. et erunt in desolatio
 nem et in stuporem.

Cuius domini
nus re. Contradic
ppheta ex sermone do
mini. ne nomine eius vo
cetur ore in deoꝝ in ter
ra egypti. qui con
tra te p̄ceptum illuc p
traherant. p̄tectionem
vñ ibidem habere nō
rebebat. M̄ystice aut̄
nō vocat̄ nomē domi
ni ore hereticor̄ in ter
ra egypti. q̄ nec sermo
eoꝝ nec oratio dum in
terior̄ sunt. accepta est
deo. Non enī est pul
chra laus in ore pecca
tor̄. Qui ergo in ero
re p̄seuerauerint p̄ibit
gladio districti indi
cū. Qui aut̄ relicto er
ror̄ de egypto in terra
iuda redierunt. peniten
tes. et deinceps catholi
cam fidem tenetes sal
uabuntur.

C. XLV.
Verbū quod
locutus est u. Ru
dis adhuc in tollera
tia passionū quas exp
turnus erat baruch. ex
panit captiuitatis ca
lamitatē que tempo
re ioachim filij ioseph re
gis iuda iminebat. vñ
te cōqueritur dolorez
additū dolori suo. cui
responsū ē a dño. q̄r
supflue querat sibi pa
cem cū totus populus
laboret sub falce tribu
lationū. Significat at̄
eos qui in pressura tri
bulacionū vel p̄secuti
onū quibꝫ in p̄sentī ec
clesia gruauat. pusilla
nimitate titubant. que
rētes cōsolationes que
in futuro p̄mittit. vñ
Vos aut̄ cōristabimi
ni sed tristitia r̄ta ver
in gau.

Josephus rex egypti
cū fūisset a pugna
renuersus. euocauit io
achaz ad se te cōitate
syrie que dicit̄ emath.
et repente uixit eū. et se
miori fratri eius ex eod
patre nomine ioachim
tradidit regnū. et prouī
cie imposuit tributum
cētū talēta argenti et
vñi auri. Joachim at̄
hanc pecuniam persol
uebat. Joachaz aut̄
in egyptum deduxit q̄
in ea mortuus ē cū reg
nasset tres menses et di
es tecem. Joachi ve
ro m̄ vocabat zebuz
de ciuitate abūma. hic

et populus terz̄: horum recorda
tus ē dñs et ascēdit super cor eius
et non poterat dñs ultra portare
propter maliciā studiorū uestrorū
et propter abominationes quas
fecistiſ. Et facta est terra uestra in
desolationem et in stuporem et in
maledictū eo q̄ non sit habitator
sicut ē dies hēc. Propterea q̄ sa
crificaueritis ydolis et peccaueri
tis dñs. et nō audieritis vocē dñi
et in lege et p̄ceptis et in testimo
niis eius nō ambulaueritis. idcir
co euenerūt vobis mala hēc. sicut
est dies hēc. Dixit aut̄ hieremias
ad omneꝝ populū et ad vniuersas
mulieres. Audite verbum dñi om
nis iuda qui estis in terra egypti.
hēc dicit dñs exercituū deus isra
el dices. Uos et uxores vestre locu
ti estis ore vestro. et manibꝫ vestris
implestis dicentes. Faciamus vo
ta nostra que uouimus ut sacrifice
mus reginę celi et libemus ei liba
mia. Implestis vota vestra et ope
petrastis ea. ideo audite verbum
dñi om̄is iuda q̄ habitatis in ter
ra egypti. Ecce ego iuraui in noīe
meo magno ait dñs. q̄r nequaq̄
ultra uocabiſ nomen meum ex ore
om̄is uiri iudei dicētis. Cuius do
minus deus in om̄i terra egypti.
Ecce ego uigilabo sup eos in ma
lū et non in bonū. et cōsumens om̄is
nes uiri iuda q̄ sunt in terra egypti
gladio et same. donec oēs penitus
p̄sumanf. Et qui fugerit gladiū re
uertetur de terra egypti in terra iu
da uiri pauci. et sciēt omnes reliq̄
iuda ingredi ēt ium terrā egypti u
habitēt ibi. cuius sermo complea
tur: meus an illorū? Et hoc uobis
signū ait dñs. q̄r uisitē ego sup uos
in loco isto. ut sciatis q̄r vere p̄ple
būt sermones mei p̄tra uos malū

Hec dicit dñs. Ecce ego tradam
pharaonē ephrē regem egypti in
manu inimicoꝝ eius et in manu q̄
rentiū aīam illius: sicut tradidi se
dechiam regē iuda in manu nabu
chodonosor regis babylonisini
mici sui et querētis aīam eius.

C. XLV.

Erbuz quod
locutus ē hieremias p
pheta ad baruch filium neriq̄ cum
scripsisset uerba hēc in libro hiere
mię āno quarto ioachim filij ioseph
regis iuda dices. Hec dicit domi
nus deus israel ad te baruch. Dir
isti. Ue misero mihi quoniaꝝ addi
dit dñs dolorē dolori meo. Labo
raui in gemitu meo. et requiez non
inueni. Hec dicit dominus. sic di
ces ad eū. Ecce quos edificauī ego
destruo. et quos plantauī ego enel
lo. et uniuersam terrā hanc. Et tu q̄
ris tibi gaudia? Noli q̄rere: quia
ecce ego adducā malū sup om̄em
carnem ait dñs. et dabo tibi aīam
h̄ quasi tu ibi nō p̄claberis.
tuā in salute in omnibus locis ad q̄
cūq̄ perrexeris.

C. XLVI.

Erbuz quo d
factū est ad hieremiam p
phetam cōtra gentes. ad egyptum
aduersum exercitū pharaonis ne
chao regis egypti: q̄ erat iuxta flu
men eufratē in charchamis. quē
p̄cessit nabuchodonosor rex baby
lonis in quarto anno ioachim filij
ioseph regis iuda. Preparate scūtū
et clipeū et pcedite ad bellū. iūgi
gite equos. et ascēdite equites. sta
te in galeis. polite lāccas. induite
vos loricis. Quid igit̄? Uidi ip̄ol
pauidos et terga uertentes. fortes

erat natura iniustus et
nequissim⁹. neq̄ circa
tēū sanctus. neq̄ circa
boies mansuetis. Dū
q̄ quartū regni habe
ret annum. babylonis
p̄cipatum quidā no
mē nabuchodonosor
acepit. eodes tpe cum
magno appetu ad cir
cham ciuitatē venit. q̄
est circa eufratē: pug
natūs contra regem
egyptiorū nichan sub
hoc enī syria erat vni
uersa. Dūq̄ cognouis
set rex babylonis volū
tatem nichan. penitus
nō expauit sed cū mag
no brachio ad eufratē
venit. Qui facta
cōgressione victus ē. et
mlta milia amisi. Trā
siens autem enfratē
babylonis rex omnem
syriam vñq̄ ad pelvisū
cepit p̄tē iudeā. Quar
to aut̄ anno nabucho
donosor. qui erat octa
uns ioachim. cōtra iu
dos cū magno exerci
tu castratus ē. tri
bata eracturus a io
achim aut certe dimica
turns. Ille vero metu
ens minas eius et pacē
babere desiderās. p̄bu
it ei tributa que p̄ceper
at annis trib. Lercio
vero āno audiēt egypt
ios tēnno contra ba
bylonem pugnatiros
tributa nō reddidit. s̄p
spe egyptiaci belli de
ceptus est. nam pugna
re cōtra eum minime p
sumperunt egypti.

C. XLVI.

Erbuz quod
fa. est. ac Rab. Ha
ctenus p̄pheta mixtū
de iuda et israel. et chal
dais et egyptijs pro cō
uenientia narrationis
agit. Deince aduers
gentes et provincias. i
ad egyptum. palestīos
moabitas. ad filios am
mon. ad ydumeaz. ad
cedar. ad elam. tandem
ad babylonez et ad ter
rā chaldeoz verbū do
mini prop̄betat. ut sci
ant q̄ contra dñi volū
tatē fecerunt. et quā vī
dictā passurī sint. Pri
mū ergo ad egyptū q̄
maxime iudeis in scan
dalum fuit. sermonem
cōseruit. signans quan
do hēc locutio facta ē
quarto scilicet anno io
achim filij ioseph. quādo

vindicta suipuenit. sed et spnali in die iudicij supuentura est quia nunc scriptura in toto orbe clara futuram pronuntiat. unde bñ vox eius ei sonanti propterea quod ceteris metu allis sonorius tynniet et dies iudicij cunctis retro correspondibns fortius sonabit. Tunc enim deus manifeste veniet et non sitabit. Ignis in prospectu eius ex ardescet et circo et uero. Tunc angelii properabnt ut colligant te regno eius omnia scandala et ligna infrastructuosa securibus validi examinis cedant. Tunc succidet saltus iutilis. quod omne lignum non facies fructum bonum excederet et in igne. Et multitudine predictorum qui quasi locuste breui voluti se extollunt: in inferno temeretur et tunc patebit confusio: non omnium carnalium cogitatio: que voluptatibus sceluli innitur a dyabolo punienda tradet. vñ sequit. Cofusa est filia egypci zc.

Et post huc. Iacet videat intimare regnum egypci non ire, pabiliter a nabuchodonosoro esse destruendum postea ibi fuerit reges usque ad angustum altiori tñ sensu xpiana resurgat tempus: qñ dicitus in egypcio huic mundi restauratus est. ad quem exercendus homo natus est. te quo ysaias percutiet dñs egypci plaga et sanabit eum. Et reuertetur iacob et quiesceret et sperabitur. et non erit qui exterreat eum. Et tu noli timere serue meus iacob ait dñs. quia ego tecum sum quia consumam ego omnes gentes ad quas eieci te. Te vero non consumam. sed castigabo te in iudicio. nec quasi innocenti parcam tibi.

C. .XLVII.
Quod factus est verbum dñi ad fieri prophetam contra palestinos annq; pccuteret pharao gazam. Hec dicit dñs. Ecce aque descendet australis et violentia cuncta opprimat. aquilone et erunt quasi torrens iundans. et opient terram et plenitudinez eius. urbem et habitatores eius. hinc uincit morte. Clamabunt hoies et vulubunt om-

C. .XLVII.
Quod factus est verbum zc. Hieremias sicut ysaias et zechiel vicini nationibus plegas returas predictum est. quod ipsi dei infestabant. et in illius aduersitate gaudebant. Palestini ergo sicut anni egypcius pronuntiat captiuitatem venturam.

Et dissipabit tyrus. Pndit tyrus et sydonem ad palestinum attinere licet tyrus in sorte neptali ceciderit: et sydon terminus chanango in sorte afer. sed non eam possedit quod hostes expellere non valuit.

Reliquias insulæ. In qua habitabant capadocios pristinus cultoribus interfecit. hec est terminus chanango iuxta egypcius. ceciditque in sortem inde. sed eam non obtinuit. quod enachim. et gigantes allophylos fortissime resistierunt. et usque hodie insignis ciuitas palestina quoniam de ea prophetatur. Gaza futura est in tumulū sempiternum. sed ubi prius fuit vix villa remansit.

sent vestigia. In alio enim loco edificata est.

Elenit caluicium zc. Hereticis et scismaticis et omnibus ecclesiis hostibus plaga venturâ significat. quod professoribus preparaverunt insidias. intulerunt bella et incendia dyabolo multa punctionum genera. Ad extremum vero ipsi tradutur hostibus seismis et penitentis. Interstant enim physici et potionem cadentes tyros agnoscunt. sydô venient. a calo ignis famis. Haec fortitudo eius: quod oia bñ conuenient antiquo et membris eius. quod per superbiam apostasiâ cadens angustia mentis estuando venatione exercet in mundo. quos potest ecclia rapido et interficendo. cui fortitudo ignis est infamis. acquisititia carnis. vñ. Virtus eius in lumbis eius zc. Per libidines enim carnaliu[m] metes exirent: sed in nouissimo capitabile.

Duo quiesceret. Quasi non potest gladii quiescere nisi domino in bene te cui vindicta exercet. Vel quasi ex persona affectuum ad gladium domini locutus erat. sed hic respondeat in persona sua.

C. .XLVIII.
Ad moab huc. Sicut est circumcisio carnalis et spiritualis. sic moab carnalis et spiritualis. Moab interpatet te patre vel aqua paterna tanquam deinceps absente et nesciente patre. Rex moabita nabal amolum ad maledicendum invitavit. quod contra moab huc in tra cetera prophetavit. Prior stella ex iacob et exurget homo ex israel et percutiet principes moab. Significat autem moab sapientiam secularē te qua dicit. Perdax sapientiam sapientium quam auctoritate sui sensum habet. qui ex dei cognitione generatur. uidetur quidem de patre nasci sed quod adulter est et aduersarius populo te de incestu et spelunca et nocte generatur. unde in nocte pietatis secundum ysa iam in erore scimus semper. sicut egypcius a vi-

gilia matutina. et nocte fluctibus obruti sunt. Et loth de sodomis nocte pereuntibus. venit in segor. et oportet est ei sol. Hinc ysaias. Quia nocte vastata est ar. cõcivit moab. Notandum autem quod uabo interpretatur sellio vel propheta. et chariabiarum ciuitas vel uilla silvaz. elebon cogitationes. luitus genitorum foramen meritis. Quod ergo omne dogma contrarium veritati quod est in inspiratione tei. de humano sensu in erroris tenebris nascitur. nocte vastatur. et argumenta eius. et muri ecclesiastico sermone destruuntur. ut eterno silentio quietescant. et factio eorum ad pugnam et lacrimas vertatur super nubes. et prophetam vel sessionem. magistrorum. et eorum et super chariabiarum ratione. ubi non sunt arbores fructuose. sed salutis fermentis erit. violatus et plactus et omnia eloquuntur omnia tollentur. et nudi remaneant et deformes. Et siquid virilis est babere videbatur. et barba rasa a viro ecclesiastico effeminatum et debile comprobetur. Accinguntur secco penitentia et super te et dogmata i. quod us

C. .XLVIII.
aduersum moab.
Ho moab huc dicit dominus exercitu[m]

se sublimes credebāt. et
in plateis spaciose vię
quę ducit ad mortem.
erit v lulatus. nec ascē
dent p superbiam. sed
descendent in fletum.
Tūc intelligēt omnes
cogitationes suas va
nas qd interpretat̄ eſe
bon. et casum et ascēsū
supbie ut vox eoz au
diat̄ vsq; ad opa ma
la q fecerūt. et mādatū
qd putabāt dei propa
se cōfessione dānantes
Lūq; egerint penīam.
q p lūth. i. genay la
crimas ad altare cōcen
dāt. et qsl̄ meroris forā
mī ī introitu clamorē
p̄tritōis leuēt ad dñm
dicētes. **S**acri. d. s. p.
Cle super nabo.
P̄dedit vastationes
babylonioꝝ superna
bo venturā et sup eius
urbes inditas. ut qui
hostes fuerunt populi
dei et deriserūt eū. ver
tetur in terisum cete
ris nationibꝫ. vnde in
sequētibꝫ. Fuit enim
tibi in terisum isrl̄ quā
si int̄ fores rep̄isses eū.
Hincyslaias. **N**is mo
ab. zc. **E**st autē moab
provincia arabum: na
bo ciuitas nobilis in q
erat chamos ydolum
quod et beelpbegor.
Saluate ani
mas vestras. Qui
volūt saluare animaz
snā fugiant versutam
doctrinā pbylosopho
rū et hereticoꝝ. vbi cer
tus est interitus. et per
humilitatē cōfessionis
agāt penīam erroris in
deserto districtę absti
nentie: maneātq; ī sim
plicitate et veritate ca
tholice doctrīe.
Date florem. et
Qui inuentione hūa
na et in seculari sciētia
floreste videbat. in te
sertum et in solitudinē
rediget. qz vere displi
c̄ teo oīs ypocrisis vt
seqñs snia oñdit. **M**a
ledict? q facit. o. d. f.
Recessē ē enī vt nō solū infueamur qd agim?. s̄z etiā q discretionē agim?.
Maledictus qui fa. o. d. fr. Desidia p torporem nascitur fraus
per priuatę dilectionem. illam minor amor dei exagerat. hanc proprius
amor sui excitat. Fraudem quippe in dei opere perpetrat. qui se inordina
te diligēs. p hoc quod recte agit ad remunerationis trāsitorię bona festi
nat. Trībꝫ aut̄ modis frans ista pmittitur. qz aut tacita cordis hūani gra
tia. aut fauoris aura. aut res quelibet exterior tēsiderat. Contra quod p
prophet aꝫ dicit. Beatus q excitit man⁹ suas ab om̄i munere. qz enī nō
solū frans in acceptōne pecūnię ē nec munus vnū ē. Tres vero sūt acceptō
nes munerū: ad quas ex fraude festinat. Munus ē enim a corde. captata
gratia a cogitatōne. Munus ab ore. gla per fauorem. Munus ex manu

verbū dei. ^h intersectione carna
lis vite: prohibet gladiū suum ^h a sanguine
Fertilis fuit moab ab adolescētia
sua. ^h et requeuit in fetibus suis. **Nec**
transfusus est de vase in vas. et in
captivitatis.
trasmigrationem non abiit. **I**dcir
^s antiqua felicitas.
eo permanit gustus eius in eo. et
^s fama.
odoz eius nō est immutatus. **P**ro
pterea ecce dies veniūt dicit domi
^s i hostibus tradam diripiendam qui
scrutentur omnē sappellectile eius.
nus ^h mittam ei ordatores ^h stra
tores lagūculaz ^h sternēt eū. ^h et va
sa eius exhauriēt ^h lagūculas eo
rū collident. **E**t cōfundetur moab
^s qui non poterit auxiliari.
a chamos sicut confusa est domus
^s ubi colebat uitulos aureos.
israel a bethel i qua habebat fidu
sliberationis.
Quo dicitis. fortes sumus
^h et viri robusti ad preliandū. **V**asta
^h sub noīe moab sulticia seculi ^h et superbia
cōfutatur. ^h hostes.
ta est moab ^h et ciuitates illius succē
^h derūt. ^h et electi iuuenes eius descē
^h derūt in occisionem ait rex. domi
nus exercituū nomē eius. **D**rope
^h eternus.
^h non diuīnū est quod certo fini obnoxii ē.
ē interitus moab ut veniat. ^h et ma
lum eius velociter accurret nimis
^h yronice.
Lonsolamini enī omnes q̄ estis i
circūitu eius et vniuersi qui scitis
nomen eius dicite. **Q**uomō cōfra
cta est virga fortis. baculus glori
osus: **D**escēde de gloria ^h et sede in
siti habitatio filiē dybon. quoniam
vastator moab ascēdet ad te; dissī
pabit muniūdes tuas. **In** via sta
^h stupore. em indicat aroer propter subitū casum.
^h et pīpice hiatio aroer. **I**nterroga
sum a sanguine oīm. **N**ō ei subterfagi q̄ min⁹ annūciare oē psiliū dī robis
Fertilis fuit. **O**ndititur moab ex abūdantia in ocū ^h et elevatōem ve
nisse ^h et pīlī dī afflictū desperisse q̄ nichil afflictōis l captivitatis patiebat.
Mittā ei rē. **M**ystice. **Q**uicūq̄ in hūana phylosofia pīdūt despici
entes ecclie fidē ^h et doctrinā simplicē: veniēt il ordatores ^h stratores dog
matū suorū: ^h et diripiētes ihesauros false scīq̄ quos i libris quasi in vasis ha
buere maligni. s. spīns. ^h et tūc cōfundētur in exitu vite. probātes nichil sibi p
iūsse studium suū. ^h et falsoz suoz teoz culturā. **Q**z dī gētiū demona. tūc
sbūt cū dyabolo ^h et anglis eius i ignē eternū. **J**usti aut in viā eternā.
Lonsolamini e. o. rē. **Y**ronice vel ad penitentiaz provocat. vt per
satiationem congruam euadant miseriā.

Mystice. Sapi
entes huius mundi et be
retici quos moab signi
ficat si stulticiā nō cor
ixerit ad fidē catholi
cam cōuersi. veniet ill
ruina et vastatio oībō
vībō cornū. diversis
sectis. Qū enī longe
vel p̄p̄ a veritate di
stant lucēte euāngelio
subuertetur.

Abcsimū est c.
moab r̄. Sicut con
tra babylonē et phyl
stūm vaticinatus ē. q̄
oppressore popūlū inde
ox̄ ita predictūr̄ vasti
tas moabitārum. i. ara
bie ab assyriis et baby
loniis. ab vītīq̄ enim
vastati sūt. quādō sen
nachēr captiuitātē isra
el. et nabuchodonosor
subuertit biersalez.

Lornū moab. quic
quid līz̄ in hoc seculo
dogmatū p̄uersor̄ est
quicqd ad terrenā sci
tiām p̄tinet et putatur
robustū subuertit. vt
nihil probibet qđ for
tissimū putabatur.

Audiūmus su
perbiā r̄. Q̄: in pa
ori comate errātes ad
agniam pronocabat et
ad xp̄m cōerti mone
bat. vt in eius fide per
petuo manerēt. nūc in
corrigibiles plurimos
et obſtatiōs agnoscēs
ex p̄sonā eoz q̄ de mo
ab saluati sunt et expi
mento suo eius supbiā
didicerunt ait. audīm
us superbiam moab
r̄. Et moab superbī
arguit q̄ plus effertur
q̄ possit. vel poscat ei
fornitudo.

Ideo super r̄.
Potentiā pulchritudī
felicitatis et plagam repen
tine subuersionis ostē
dit.

Muri. fictilis.
Qū interpretāt̄ fortitu
do eorum. et signifi
cat fortissima dogma
ta hereticor̄ dyaletic
cōstructa. in quib⁹ vi
debat̄ esse fortitudo
eroris.

Ploraō tibi.
Tempestate huius se
culi. Vide et signi
ficare aliquos de mo
ab ad dominū cōuer
ti velle sabamā enī cō
uerio aliq̄ interpretatur

Clinea sabama.
Attollens alitudinem

fugietem. et ei qui enasit dic. Quid
accidit? Confusus est moab quo
niām victus est. Ullulate et clama
te. annūciate in arnon. quoniā va
stata est moab. et iudicior̄ venit ad
terrā cāpestre sup helō et sup iasa et
sup mephath et sup dybō et sup na
bo et super domū deblathaim et su
per chariathaym et super bethga
mul et sup bethmaon et super cha
rioth et super bosra et super omnes
civitates terre moab. que longe et
que prope sunt. Abscisus ē cornu
moab. et brachium eius cōtritum
est ait dñs. Incubrāt̄ eū. quoniā
cōtra dñm erēt̄ ē. Et allidet ma
num moab in uomitu suo. et erit in
sacrameſt̄. et in pena sua alios punire cessabit.

Lornū moab. quic
quid līz̄ in hoc seculo
dogmatū p̄uersor̄ est
quicqd ad terrenā sci
tiām p̄tinet et putatur
robustū subuertit. vt
nihil probibet qđ for
tissimū putabatur.

Audiūmus su
perbiā r̄. Q̄: in pa
ori comate errātes ad
agniam pronocabat et
ad xp̄m cōerti mone
bat. vt in eius fide per
petuo manerēt. nūc in
corrigibiles plurimos
et obſtatiōs agnoscēs
ex p̄sonā eoz q̄ de mo
ab saluati sunt et expi
mento suo eius supbiā
didicerunt ait. audīm
us superbiam moab
r̄. Et moab superbī
arguit q̄ plus effertur
q̄ possit. vel poscat ei
fornitudo.

Ideo super r̄.
Potentiā pulchritudī
felicitatis et plagam repen
tine subuersionis ostē
dit.

Muri. fictilis.
Qū interpretāt̄ fortitu
do eorum. et signifi
cat fortissima dogma
ta hereticor̄ dyaletic
cōstructa. in quib⁹ vi
debat̄ esse fortitudo
eroris.

Ploraō tibi.
Tempestate huius se
culi. Vide et signi
ficare aliquos de mo
ab ad dominū cōuer
ti velle sabamā enī cō
uerio aliq̄ interpretatur

Clinea sabama.
Attollens alitudinem

fāliqui volentes cōuenit.
Propagines tuę trāsierunt mare:

Vīq̄ ad mare iazer peruenit. Su
ne fiat īnde panis qui cōuentatur in fel as
pidum. t̄ ne fiat īnde vinū qđ est fel vītū
per messem tuā t̄ vīndemiā tuam
et cōculcer et destruet. ne īnde comedentes et bī
bentes mouātur. t̄ euāgeliū. t̄ cōuertis he
reticis.

Ablara est letīcia et
scientia falsi noīs ī de his
qui se sciam circuclionis habere iacent.

Exultatio d̄ carmelo t̄ de terra mo
ab. t̄ vīnū de torcularibus sustuli

t̄ q̄ eterno silentio opp̄imētur.
Nequaq̄ calcator vīe solitū ce
leuma cantabit. De clamore eſebō

Vīq̄ eleale et iasa dederūt vocē suā
a segor vīq̄ ad oronaīm vitulā cō

ternantē. aque quoq̄ nemrīm pes

hamare false ī steriles. t̄. q̄ cū defecit regnū
cessant vītū sacrificioz.

Sime erūt. Et auferā de moab ait

dñs offerentem in excelsis. et sacri
ficātem dñs eius. **D**ropterea cor
menz ad moab quasi tybia eris re
fugabre Carmen cantans.

Faffecus. t̄ munitionis fragilis
sonabit. et cor meū ad viros muri

Flugubrem fez
fictilis dabit sonitū tybiaruz. q̄

Supbiendo plus fecit q̄ potuit. idcirco perie
runt. Omne enī caput calviciū.

et omnis barba rasa erit. In cūctis
manibus colligatio. et super omē

dorsum ciliciū. Et super omnia te
cta moab et in plateis eius omnis

planctus: qm̄ contriui moab sicut
vas inutile ait domin⁹. Quomo

do victa ē et vīlauerūt. Quomō
fugie

deiecit ceruicem moab et cōfusus

t̄ deiecit fugie sic hāana sapia quāto p̄tra deū
est. Erītq̄ moab ī derūt et ex
se erīt tātē veritate fugāte corū oībō erubescit.

emplum omnibus ī cīrcūtū suo.

Nabuchodonosor rapax fez et velox

Nec dicit dñs. Ecce quasi aquila

Traſiens fez ad moab
volabit et extedit alas suas ad mo

ab. **C**apta est carioth. et munitōes

eius cōprehense sūt. Et erit cor for

tiū moab ī die illa sicut cor mu
lieris parturientis. Et cessabit mo

ab esse populū: quoniā cōtra do

minū gloriatū ē. Pauor et fouea

quia superbī turim
ad celū conatur eri
gere.

Alegor̄. Urbs q̄

mōthō mari imminet

vbi terminus moabi

tar. Judicat ergo q̄

vīq̄ ad extremos pro

vincie vīlūtū perso

nabit. De quo ysaias

vectorē eius vīq̄ segor

vītūlā cōternantē

id est. perfecte etatis

sicut enī ī homib⁹ tri

cēsum annū. ita ī pe

cūdib⁹ ī iūmētis an

nūs terciū robustissi

mūs est.

Aque quoq̄.

Iysaias. Aque enī nem

rum deserte erāt r̄. Et

que hic minus dīcētur

ī ysaiā plene exponū

tur. Est enī neurūm

opidū super mare mor

tuū.

Et anserā d. m.

Interente secta huma
nae sapientia. cessauit pō

pā et clamor verborū.

vt nec p̄bi nec heretici

ē ecclēsia egressi aliquid

inueniant in doctrīna

sua. quod hāang vītē

vitē sit.

Omne enī ca

pūt̄ r̄. Apud antiq̄s

barbe capitilis rasura

luctus indicū fuit. per

hēc ergo magnitudo

meroris ostenditur. q̄si

non erūt priuat̄ lacri

me. publica lamēta re

sonabit. nec matrone

nec virgines. nec etas

p̄uerilis. nec senil erit

immanis. pudorem et

imbecilitate extrema

captiuitas nescit. Hic

ysaias. in cūctis capiti

bns eius caluiciū. oīs

barba radetur.

Quoniā cōtri

ui. Omnis doctrīna p̄bi

loſofor̄ et hereticoz q̄

fragilis et inutilis a ve

ritate cōterit̄ et diffi

patur.

Eterit cor f. m.

Bene cor moab cordi

mulieris parturientis

cōparat. quia de mag

na luxuria ad magnā

peruenit tristiciam.

In umbra. Quid in eius munitione sperabat sibi solaciū sed frustra. quod ignis vindicta verticem tumultus filiorum moab iusto iudice retribuēte oppressit.
Cle tibi zc. Quid nec munitione urbium: nec virtus ydolorum valuit te defendere. sic erit ppetuum ve hys qui cōfidunt in sapientia humana et seruunt erroribus diuersis.

Et cōuertam r̄c
Dicitur tempus gra
tiae significare in quo q̄
cunq̄ invocauerit no
men dñi saluus erit.

C. XLIX.
Ad filios amon
Post moab ad filios
amon verba vertuntur
et increpat qd an si sunt
terminum israel innan-
dere. vnde et eis ultio
digna prenuntiatur. et is-
rael possessores suos p-
diguntur possessurus.

Liliu rabbath.
Metropolis moabita
rū q̄ nūc ariop olis dr
cōposito nomie ex he
breo ⁊ greco. nō q̄ ares
· i. martis ciuitas vocet
Et post h̄ec re
uerti t̄. Q̄ post cō
uersionem hereticoru⁹
ad fidē: captinitas pec
cati dissoluetur. ⁊ reci
pietur in cōmunione⁹
ecclesie vñ exierant.

Et captiuos si-
Possimus per filios
amōn qui de lobī spe-
luica et in ebrietate et
incestu generati sunt.
hereticos accipe. scđm
illđ. **E**x nobis exierūt.
sed ex nobis nō erāt.

Ad ydumeā zc
Lropologi. Ydumea
terrena et carnea tele-
ctatio q̄ consurgit ad
uersus spiritū. vt nō fa-
ciamus ea q̄ spūs sunt
z animā in meditullio
positam ad se trahere
festinat. rebellans con-
tra filios iuda quibus
prius erat subdita. z re-
cordatur doloris anti-
qui cōtra eos qui a car-
ne recedentes. spiritum
sequuntur. Ideo do-
minus extendit manū
suam sup ydumeā. vt
redigat eam in solitu-
dinem. z theman q̄ in-
terpretatur deficiens z
de dan. i. cognatione
vt seruant domini in-

Septiuitatis
2 laqueus super te o habitatoꝝ mo
ab ait dominus. **Q**ui fugerit a fa

¶ obsidionis
† temptas euadere.
cie pauporis. cadet in foueam. et q
† captiuitatis.
cōscenderit de fouea: capiet i laq

**Adducam enim super moab annū
visitacionis eorum dicit dominus.**

In umbra ezebon steterunt de la-
quo fugientes: qz ignis egressus
est de ezebon et flamma de medio

et de elebon et flamma de medio
seon. et deuorauit partem moab et
verticem filioꝝ tumultus. **De** tibi

moab. Peristi popule chamos:
† si discipuli scz cū magistris tradūtur eterne cap-
tivitati.
qr p̄rehēsi sunt filij tui et filie tuę
in captiuitatem. Et conuertā capti-
uitatē moab in nouissimis diebus
ait dñs. Hucusq; iudicia moab.

C. XLIX.

Hec dicit dñs. Nūquid
non filij sunt israel. aut heres non
est ei? **C**ur igit̄ hereditate possedit
ſ ydolū eſt amonitarū ⁊ interpretatur rex meus
melchon gad. ⁊ populus eius i vr
bibus eius habitauit? **I**deo ecce
dies veniunt in te dicit dominus
i ſ metropolis que postea a ptolemeo phyladel-
ſo qui arabiam cū iudea tenuit phyladelphia vo-
cata eſt.
⁊ auditum faciā super rabbath fi-
liorū ammon tremitum p̄clij. **E**t
erit in tumultū dissipata: filięq; ei-
us igni succendent̄. ⁊ possidebit is-
rael possessores suos dicit domi-
nus. **U**lula eſebon: quonia vaste-
ta ē hai. **C**lamate filij rabbath. ac-
cingite uos cilicijs. plāgite ⁊ circu-
ite per ſepces: quoniaz melchon in
transmigrationem duetur. **S**acer-
dotes eius ⁊ principes eius simul
ſ abundancia frugū in qua amonite cōfidebant.
Quid gloriaris in vallibus: De-
ſ abundancia ſubie ⁊ plebis acquiſite.
fluxit vallis tua filia delicate: que
ſciētie.
ſ fidebas in theſauris tuis ⁊ dice

Corrector vel Victor.
bas. **Quis velet ad me?** Ecce ego
adducam super te terrorē ait dñs
exercituū deus israel: ab omnibus
qui sunt in circuītu tuo. et disp̄gemē
ni singuli a conspectu vestro. nec
erit qui cōgreget fugiētes. Et post
hēc reuerti faciā fugientes et capti
uos filiorū amon ait dñs. **Ad ydu**
meam hēc dicit dñs exercituū. de
sp̄edicitur ydumee q̄ ultra nō
it sapiētia in theman.
sus israhel. **Nūquid non est vltra**
sapiētia in theman: p̄t consilium
a filijs: inutilis facta est sapientia

cozū. Fugite et terga vertite: descē

† s. v. **r**ib*s* est ydumee & interpretatur cognatio.
dite i voraginē hitatores **†** dedan
quoniam pditione^z esau adduri

Si videntiores eius venissent
vel ad te.

super te: nō reliquissent racemum
qui nocte fodunt domos.

si fures in nocte. rapuissent qđ suf
ſ aliquid reliquissent vel faciat̄ vel ignorātes.
ficer̄ sibi. ego vero disco opui esau
ſ p babylonios. ſ omnia ſc̄z ſecreta. cauernas z

foramina spelucarum quod illa regio in speluncis habet propter numerum calorem.
reuelauit abscondita eius et celari non poterit. **Vlastatum est semen eius**

z fratres eius z vicini eius. z non
s tibi derelictus est paup. o. e. a.
erit. Relique pupillos tuos. z ego
s viduam eius. b. b.

**eos faciā viucre. ⁊ viduę tuę i me
 sperabūt. quia hęc dicit dominus
 s̄ quasi rix iustus sal. impii ⁊ peccatores i bi pa
 rebunt.**

Ecce quibus nō erat iudiciū ut bi-
berent calicē. bibētes bibunt. et tu
quasi innocētis reliqueris. Nō erig-

qui innocēs reliqueris. **N**ō eris
innocēs. sed bibēs bibes. **D**icit per
memetipsum iurau i dicit domin⁹

¶ in solitudinem et in obprobrium
et in desertum et in maledictionem
S. ciuitas in moab que interpretatur firma

**erit bosa. ⁊ omnes ciuitates eius
erunt in solitudines sempiternas**

Auditum audiuia domio et lega-
tis ad aëtes missus sum. **S**ære

Logre
† s̄ ydumeā. † s̄ z ego ero dux z primus i acie.
gami z vcte p̄traſca. z t̄ ſurgam?

Ecce enim parvulum tuum sc̄. Quasi o-
edom qui minor es inter
omnes in circuitu nationes. et ad compationem
ceterarum gentium paupelus
merito et numero. sed ut
tra vires erigeris sup-
bia. **C**ūq; bitas in spe
lucis et in cavernis pe-
trarum. humilis et paup-
er. aquila extolleris. et in
tim cogitatione itumes-
cis ut inter sydera ha-
bitare te credas. sed si
ultra naturam posses ce-
li altitudinem penetra-
re. inde te tetraherem
et ad terram reducerem
ceterarum gentium.

Paruulū. O he-
retice sicut magnus ti-
bi videaris et contem-
nas quietatem ecclesie.
pūnus tamen es et con-
temptibilis.

Cū exaltaueris
heretici altitudines
et similitudinem aquila-
rum pollicetur sibi. q; ad
cadaver dñicūm p̄gre-
gantur: hęc quoq; con-
tra carnem dicunt: q; i-
minutes sunt vires eius
in aduentu xp̄i. et p̄cepti-
bilis facta est aie. subie-
cta impio et frustra eri-
git. cū habitet in cauer-
nis petre vel sensibus
vel cogitationibus et
vult domini aie. exal-
tans solū suū. nec opa
sua posse credit superari.
Cui dicit q; quis se en-
gat et aquile imitetur ex-
celsa. m̄ltosq; sanctorū
decipt. a dño tū su-
petur. Qd aut contra
hereticos et carnem di-
ctum est. contra iudeos
quos intelligi pot.

Ecce quasi leo.
Sicut dñs castigavit
superbia inuidiam quā cō-
tra fratres suos exercu-
erant. p; ministros ire
sue plene castigabit.
nullusq; consilio et vo-
luntati eius resistet. heret-
ici quoq; et hostes ec-
clesie. tormenta sibi con-
digna n̄ euadet. s; leo sevissimus ī tartarum eos p̄petuo cruciados detrudet.

Avoce ruine. Veniente vastatore strepit̄ ruine eorum longe lateq; re-
sonabit terorem incutiens vicinis provincijs.

Confusa est emath sc̄. Dost p̄bylisteos. moabitas. amonitas q;
q; et ydumeos ad damascū. i. arabiam verba cōvertit. Damascus vero re-
galis quondam civitas fuit et in omni syria p̄matū tenuit. neandum florebat an-
tiochia. laodicia et apamia. quas post alexandriū auctas esse nouimus. q;
ergo decē tribubō contra iudam prebebat auxilium ip̄i vastitatē a baby-
lonijs ūminere significat.

Scoparatione ceterarum gentium
in p̄eliū. Ecce enim parvulum dedi-
te in gētibus: cōtemptibilem inter
rationales sapientes. S oīs hereticus arrogans
q; superbia facit hereticū.
homines. Arrogantia tua decepit
te et superbia cordis tuī: qui ha-
sin scissuris sc̄ scismatis et heresis
que scinduntur a petra christi et ab unitate fidei.
bitas in cavernis petre. et appre-
cognitione intumescens.
bendere niteris altitudines collis
q; i. si exaltare possis ultra naturam.
T s que cunctis aybus altius volat. S promis-
tens tibi regnum celorum.
Cū exaltaueris quasi taq;la nidus
tuū. idē detrahā te dicit domi-
nus. S synagoga hereticorum vellit
deoz. Et erit ydumea deserta. Om-
nis qui transibit per eam stupebit. et
magnitudine tormentorum.
sibilabit super omnes plagas eius:
spluet super peccatores l. i. r. s.
sicut subuersa ē sodoma et gomor-
ra et vicine eius ait dñs. Non ha-
bitabit ibi vir. et nō incoleat eam fi-
s rationalis sapientis. S dyabolus.
lius hominis. Ecce quasi leo ascē-
t̄ s cōtra ydumeam sc̄ que pulchra sibi et robusta
videtur. S iudeoz.
det de superbia iordanis ad pulcri-
tudinem robustā: q; subito cur-
re faciam eū ad illam. Et quis erit
electus quē preponam ei? Quis
enim similis mei: et quis sustinebit
me? Et quis est iste pastor qui resi-
stet vultui meo? Propterea audi-
te consilium domini quod inūt de
edom. et cogitationes eius q; co-
gitauit de hitatorib; themā. Si
nō deiecerit eos paupili gregis: nisi
q; apostolopesis. S prava dogmata.
dissipauerint cū eis habitaculum
eorū. A voce ruine eorum cōmota est
terra: Clamor in mari rubro audi-
tus est vocis eius. Ecce quasi aq;

^{¶ ad rapiendu}
la descendet. et euolabit. et serpand^z
^{¶ fastus scz hereticoz coteretur.}
alas suas sup bosram. Et erit cor
fortium ydumeq; in die illa. quasi
cor mulieris parturientis. Ad da-
^{¶ vrbes sunt damasci et arabie.}
mascū. Confusa est emath et arphat
quia auditū pessimum audierunt.
Turbati sunt in mari: p solitudine
quiescere nō potuit. Dissoluta est
damascus: versa est in fugam. tre-
^{¶ spio peccatis penitētem}
mō apprehendit eam. angustie et
^{¶ ut parturiat spām salutis et bonoz operum}
fructum patet.
dolores tenuerūt eā quasi p̄t urī-
tem. Quomō dereliquerūt civita-
tē laudabile: vrbē leticie: Ideo ca-
dent iuuenes eius in platçis eius
et omnes viri p̄clū conticescent in
die illa ait dñs exercituū. Et succē-
dam ignē i muro damasci. et deuo-
rabit menia benadab. Ad cedar et
ad regna asor: que percussit nabu-
chodonosor rex babylonis. Hec
dicit dñs. Surgite et ascēdite ad
cedar. et vastate filios oriētis. Ta-
^{¶ sinagoges.}
bernacula coeū et greges corū ca-
^{¶ mort. cīna peccatoz. nequitie ire.}
pient: pelles eoꝝ et omnia vasa eo-
^{¶ brutos gibbo peccatoz deformatos.}
rū et camelos eoꝝ tollent sibi. et vo-
cabunt sup eos formidinē in circū
^{¶ truētibus spūlibus chaldeis:}
itu eius. Fugite: abite vchemēter
^{¶ speccatoz statitātes.}
in voraginibus sedete qui habita-
^{¶ metropolis illius gentis. sagittā illius lu-}
minis.
tis i asor ait dominus. In iūt enī cō-
^{¶ diabolus.}
tra vos nabuchodonosor rex i ba-
^{¶ voli astutieq;. diabolus vel}
bylonis consilium et cogitauit ad
uersum vos cogitationes. Consur-

Auditum pessimum rē. Captitatem sc̄ q̄ a babylonis imminet vel a romanis sc̄dm alios. cū enī captus est ppls iud̄ eoꝝ da mascus cui imperabat aretha s̄līter capta ē.
Dissoluta est damascus rē. Da mascus int̄p̄t̄at̄ pocn̄ lñ sanguis. aut sanguinē bibens aut sanguis cilicij. q̄ oīa ethnicis cōueniūt̄. q̄ aī fidem xp̄i amici erāt sanguinis & crudelitatis & opa age bāt digna plāctu & sac co. In libro diez narrat hystoria. q̄ impleto anno ascēderit p̄tra ioas regē iud̄eoꝝ exercitus syrie. & veit hierusalem & om̄es p̄cipes eius interficerit cūctāq̄ predā miserit regi da masic q̄ cum paucis ve nerat. & deus tradidit in manus eoz multitu diem magnā numis eo q̄ tereliq̄scent dñm te um p̄rem. post finē enī anni acceptabilē in quo xp̄i euangelij p̄dicatiū est. ascēdit de damasco gentiū exercitus in paucis viris. contra iudā & hierosim q̄ tereliq̄ rūt dñm. et om̄ies eoru leges & pp̄bas abstule rūt dinicias. & miserūt regi damasci viri ecclē siastici. q̄ ad opa tōc̄ totius mūdi fideles ad hoc pauci erāt & tñ do minus tradidit hierosim ī manꝝ eoꝝ. q̄ tereliq̄ rūt dei filiū q̄ p̄pp̄bas aī p̄dictus ē. Per da masic ergo vocatio gētiū significat̄ q̄ phus amates sanguinē. postq̄ in xp̄m crediderūt p̄stine p̄uersationis ciuitas es se desierūt. vñ ysaias. Eterunt sicut aceruns lapidū in ruina. Quo enī aceruns lapidū de disp̄lis lapidiō cumulat̄. sic de oīo natōibꝝ aceruns credētiū p̄grediat̄ in ruinā iud̄eoꝝ cadienī dum gētes sur gunt.

Ad cedar. Huius agarenis sunt sed usurpati nomine sarraceni vocantur et habitant per solitudinem totam de quibus poeta dicit lateque vagantes argei. **M**ystice. Cedar quod interpretatur tenebre et asor id est sagitta luminis hereticos significat mete tenebrosos et cum sententias dogmatis sui sagittas in iniis fingentes qui se simulent filios orientis: cum sint tamen ebrae filii. **T**abernacula eorum ita. Nec omnia sarraceno per proprie gentem significat qui in tentoriis manent et ubi nox coegerit sedes habent et armamenta multa et pecora camelorumque greges sed non habent ostia nec rectes non enim versantur in verbis sed in solitudine: huius omnes a babyloniam sunt deleti.

Ecce ego cōfringam r̄. Elam est regio p̄sidis vnde elamite. Predicit enim pro p̄beta persis et medis licet babyloniam vasta uerint regnūs chaldeorum destruerint. q̄ per macedones restitueruntur. Qui enī cetera regna pro iniquitate corripuit hoc regnum impunitum non resiliuit. Elamite quoq; despiciētes vel tempates interstant. et significāt p̄secutores ecclie.

Et inducam super elam r̄. Nitit enim filius hoīs angelos suos a quatuor ventis celo ut colligat oīa scādala te regno eius

C. **L.**
Cerbū quod locutus est r̄. Exploratio vaticinio p̄tra egyptum. palestinos. moab filios amon. damascū quoq; et cedar. contra babylonē et chaldeos sermo dirigitur. vt q̄s an latēter arguit. nūc palam sclera eoz manifestando. vastationem et resolutionē subsequi aperte pronūciat ysaias quoq; et ezechiel similia cōtra babylo nios et chaldeos p̄p̄be tauerunt.

Confusa sunt. Similia dixit ysaias. Ecce ego suscitabo super eos medos qui argentum nō querāt neq; aurum veit.

Venient filii israel. Hec p̄missio reuersionē populi dei te captiuitate significat. quam sub assyriis vel chaldeis sustinuit. vel magis xp̄iana tempora. q̄ de diversis gentibus filii dei cōuenēt ad eccliam catholicam ubi quererēt deū suūz interrogantes et discentes viā veritatis. vulnus cordis sui ad faciendā voluntatem dei cōuertētes. vt iungantur illi sedere sempiter no.

Rex perditus. Hac sentētia notātur reges israelitaz q̄ erare fecerūt populuz et declinare ad ydolatriam. quoq; fuit ieroboā p̄mus filius nabath. q̄ fecit adorari vitulos

gite et ascēdite ad gentē quietā et habitantem cōfidēter ait dominus. Sicutem. s̄ vere defensionis habet deo. Nō hostia nec vectes eius soli habitant. Et erunt camelī eorū in diaboloz. s̄ statuoz. reptionem. et multitudine iumentoz in p̄cadam. Et disp̄gam eos in omni doctrine. q̄ quāuis se p̄natos cr̄nibus viciorū arbitrentur.

Nem̄ ventū qui sunt attonsi in coquā. quis demones vicini nobis et iboc proximo aere volitantes. mam. et ex omni cōfinio eoz adducam interitū super eos ait dominus. Et erit asor in habitaculū drachonum. deserta vsc̄ in eternū. Non manebit ibi vir. nec incolet eam filius hominis. Quod factū est verbum domini ad hieremiam prop̄bāt aduersum elam in principio regni sedechie regis iuda dicēs. Nec dicit dñs exercituum deus israel.

Ecce ego cōfringam arcum elam et sumam fortitudinē eoz. et inducaz super elam quatuor ventos a qua tuor plagiis celi. et ventilabo eos in omnes ventos istos. et nō erit gēs ad quā non p̄ueniant. p̄fugi elam. Et pauere faciaz elam corā inimicis suis. et in cōspectu querētū animā eorū. Et adducam super eos de quo dicitur. domine ne in furore tuo arguas me. neq; in iudee me. malum. iram furoris mei dicit dominus. Et mittam post eos gladium donec p̄sumam eos. et ponam solū meum in elam. et p̄dam inde q̄ quia p̄secutoribus mortuis multi cōuertent ad fidem.

reges et p̄incipes ait dñs. In nomine ad dominum. uissimis aut diebus reuerti facias q̄a peccatis. captiuos elam dicit dñs.

C. **L.**
Erbuz quod locutus est dñs de babylone et de terza chaldeorū i manu hieremie prophete. Annūciate

in gentibus et audiū facite. Leuitate signūz. p̄dicate et nolite celare.

Dicite. Capta est babylon. cōfusus est bel. victus est māzō dach. Confusa sunt omnia sculptilia eoz. supata sunt ydola eorū. Quoniam ascēdet cōtra eam gens ab aquilone. q̄ ponet terram eius in solitudinem et non erit qui habitat in ea ab homine usq; ad pecus. Et moti sunt et abierūt.

In diebus illis et in tēpore illo ait dñs. venient filii israel. s̄ de ecclie. s̄ de virtute hel. ipsi et filii iuda simul ambulantes et flentes properabunt. et domini deū suū qui erent. In syon interrogabūt viā. hic facies eoz venient. et apponētūt ad dominū fidei semperiterno quod nulla obliuione delebitur.

Rex perditus factus est populus meus. **A**postoles eo a cultu dei. s̄ diversis hereticis sectis. rū sedu xerūt eos. fecerūtq; vagabodie. s̄ legis. s̄ humilitate heresis que tamē putatur habere aliquā altitudinem in mōtibus. De monte in collē et ecclie rbi sponsa cōsponerūt. transierūt. obliti sunt cubilis sui. visibiles et invisibiles hostes.

Domines qui inuenierunt. comedunt eos. et hostes eorū dixerunt s̄ vagantes. s̄ peccati lacerati gregis pro nichil' duxerūt. cōtra p̄cep̄um s̄ iusticie. et spēm renūnerationis future oīcūs christi lupoz moribus tradentes.

Non peccauimus pro eo q̄ peccauerūt domino decori iusticie. et expectationi patrū eorum domino. s̄ captiuo in peccato. spēnendo.

Recedite de medio babylonis et terra chaldeorū egrediūt. et estote p̄spicentes. catholice ecclie quasi bedi ante gregē. Quoniam ecce ego suscitabo et adducāt in babylonem cōgregationem gentium. habet a quilone enī omne malū reūt magnarū de terra aquilonis. et p̄ manifeste q̄ tunc manifesta erūt ab secundū cordium. parabūt aduersō eā et ī die capiētur. Sagitta eī quasi viri fortis

aureos. tēnde ceteri p̄varicatores legis.

Recedite de me. Sedm historiam monēt israelitas qui captiūandi erāt in babylone ut nō stabilem possessionē arbitretur se ibi h̄ituros s̄ spēm reuertendi haberēt. et cum captiuitas laxare tur. fugerēt inde q̄ returū erat vt a medis et p̄lis vastaret.

Dixi. Qūo corpū nostrū in aliquo terze loco cōsistit. sic aīa lecūndū statū suū in aliquo terze loco nūcupatū est. Corpus nostrū aut in egypto aut ī babylone aut in palestia est aut in syria aut rbi cūq; et similiter aīa. et p̄ qualitate vite locoz diversitas distinguitur.

In babylone ei ē q̄n cōfunditur. turbatur et pacē deserta bella sustinet passionū. Calibus aiabus dicit. Fugite de medio babylonia et saluet vālētq; animā suā. dum enī in babylone est salā. rbi nō potest. Qui aut ibi recordat hierusalē igemiscit et dicit. Qūo cātabimus cantū domini in terra aliena. Im possibile enī est in babylone cōstitutū dō organis canere. oīcūla ei sunt ibi organa ymōrū dei. vñ in salicib; in medio eī. s̄ o.n. His

pensā sunt organa nostra dūm in babylone sumus. in salicib; sumū eius. Si autē renerimus in hierusalē in locum visionis et pacis. organizabūt psalmūt. cibarizabūt et semp̄ landabūt. deū. Sicut autē anima peccatoris in babylone scīciūtūt in iudea est. sed iuxta equalitatem fidei et uite ī iudea locis inter se varijs se paratūt. Est autē ī dān q̄ extreme partes inde sunt. vel ī superiorib; locis paulo meliorib;. vel ī mediis finib; ī deg. vel circa hierusalē.

Est autē omnū beatissima que in medio hierusalē cōsistit. Qui autē peccator. ē et nimis seeleib; oppressus ī babylone est. qui nondū ad

summā peccatoꝝ culmen ascēdit: in egypto est z in p̄tibus eius moratur.
Et sicut qui in iudea sunt: nō equalia possidēt loca: alius est enim in dan-
alius in neptalmi: alius in finib⁹ gad: sic in egypto alius est in taphnis: ali-
us est in memphys: alius in sieni: alius in bubastis habitat.

Ecce nouissima. Tropologia. In fine mūdi in morte cuiusꝝ om̄is

gloria z superbia chal-
deoz z cōfusio mundi
recedet a nobis: et ita
omnia subuertetur: si-
cūt subuertit deusoꝝ
domā z gomorrā: nec
ultra voluptatis vel
mūdi futurus ē statut⁹

Confusa est. Et
yāias dicit similia et
erit babylon illa glori-
osa in regn⁹ inclita: i-
superbia chaldeoz sub-
uertetur: sicut dñs sub-
uertit sodomam zc.

**Sicut fecit: sa-
cite.** Id ē. Sicut illa
p nabuchodonosor gē-
tes circuq⁹ vasta-
uit: z retributionē red-
dite ei.

A facie gladii.
Columba stueta dicit
quia nutrit pullos alie-
nos ita nabuchodono-
soz alios opprimeoꝝ et
fouendo. Etia nabu-
chodonosor: colubam
vocat nō pro simplici-
tate: s̄ pro stulticia su-
perbie.

**Leones eice-
rūt zc.** Theglatphal-
lasar qui p̄tem magnā
iudeoz in assyrios trā-
stulit: z sennacherib q̄
dec̄ tribus in montes
medoz transduxit: h̄y
leones appellatur.

Ecce ego visi.
Visitauit dñs regem
babylonis: i. confusio-
nis: sicut visitauit regē
assur qui interfatur
gradiens vel dirigens
cū dyabolum cōfusio-
nis regem z tenebrarū
bar⁹ rectorez destruxit
s̄z antip̄m z om̄es ec-
clesie p̄secutores qui di-
rigunt arma nequicie cō-
tra sanctos dei: z effi-
dunt sanguinē innocē-
tem: et hereticos qui
dirigunt iacula prae-
doctrinę: vt aīas sim-
pliū interficiāt.

In
fine enī mūdi dyabo-
lus qui seducebat gentes: mittetur in stagnum ignis z sulphuris: z bestia: i-
antip̄s z p̄seido prophetę: i. heretici. Sancti vero cum xp̄o regnabunt in
eternū z saturabit̄ aīma eoꝝ oībus bonis. Tūc queretur iniquitas israel
z nō erit: z peccatum iuda z non inne. Et tunc alligabit̄ dñs vulnus popu-
li sui z sanabit̄ cōtritiones eius z absterget. o. l. ab oculis sanctorū z mōs
ultra non erit: neq̄ luctus: sed nouus populus in noua civitate imp̄petuū
exultabit.

Super terzā dominatiū zc. Mystice p̄dicatorib⁹ xp̄i p̄cipit vt
regnū dyaboli studeat euertere z opa eius maligna z cōsilia pessima: vt in
terficiāt omnes peccatoꝝ: es terzē z dis̄p̄dant te cuitate dñi om̄es opantes

iniquitatem.

Quo cōfractus zc. Malleus vniuersit̄ terzē dyabolus ē: sed ē qui
non curat te malleo vniuersit̄ terzē: vir sc̄z stans sup̄ muros adamātinos:
z in manu eius adamas. Refert hystoria q̄ fortior sit adamas om̄i cedēti
malleo: incōtritus z inuincibilis p̄seuerans: sicut superstet malleus dyabo-
lus: z superpositus sit

draco quasi intus in-
domabilis: nichil tam
in manu dñi z in p̄spe-
ctu eius cōsistens perfe-
ctus adamas patitur.

**Quo ergo p̄tria sūt
adamanū iusto. malleo
z incus: vnde in puer-
bio dicit de bīs q̄ anxi-
tatiib⁹ premūt. Inter**

mallei sunt z incudes
**Iustus autē nō curat
te malleo et incude: q̄
quāto cedit tāto splen-
descit virtus ei?** Mal-
leum aut̄ vniuersit̄ ter-
re nō potuit cōfringe:

re moyses: nec aī cum
abraham: nec post eū
iosue: nec quisq̄ pro-
phetaz: xp̄s aut̄ cōfre-
git: quod admirans.

**Et pascetur carmelus z basan et in
zr̄ ultra neḡ mōs neḡ lucus sed nouus po-
pulus sit.**

**Monte effraym z galaad saturabit̄
aīa eius.** In diebus illis et in tpe
illo ait dñs: queret iniqtas israel
z non erit: z peccatum iuda z nō iue-

nitur: quoniam propicius ero eis
z alii abieciſt. **z babyloniam.**
quos reliquero. **Sup̄ terzā domi-
nū cōfringit q̄n introduci-
mur a dño in eccliam**
z proficim⁹ in fide. **z**
teritur aut̄ z cōminic-
cū ad p̄fectionem veni-
mus.

Quo versa est
Capititas babylōis
intelligit cū nichil i no-
bis cōfusionis remane-
at. Inuenta es z cōpre-
hensa: q̄ dño restitisti

**An autē sola babylō
restitut⁹ z nō potius om-
nes gētes: dum creato-
re deserto: ydola colu-
erūt: an figuraliter di-
cit omnē aīam cōtrari-
am hierlm sc̄z vīsionī**

**pacis esse babylonem
vñ sancti in hierlm pec-
catores i babylōe erāt
z si peccabāt hierosoli-**

Aperuit dñs thesarū suū et p̄tulit
mitē: mittebāt̄ in babylonē z penitētes redibāt̄ in hierusalē. Capitur er-
go babylon z nō agnoscit: legi enim dei nō subiicitur: neq̄ enī potest: z in-
venia sit babylon z cōprehensa: q̄ dño restitit.

Apperuit domi. zc. Ori. Alia editio: ap̄ite apothecas eius z scri-
tamini eam quasi spēlūcam z dis̄p̄dite eam vt nō sint eius reliqui: exica-
te om̄es fructus eius vt descendant in occisionem. Vē eis qm̄ veniet dies
eoꝝ tempus vindictę eoꝝ: vt ait apls: p̄tulit in multa paciētia vasa ire pre-
parata in p̄ditionem super vasa mīcē zc.

**Alij ergo vasa misericordie: alijs
vasa ire. Dharaō egyptij vasa ire: paulus qui primus miām consecutus
est z deinde ac genib⁹ credētes vasa misericordie. Sūt ergo in thesauris**

dei vasa ire. Scriptus est enim. Aperuit dominus thesaurum suum et protulit vasa ire. Thesaurus domini ecclesia est in qua sepe latent homines qui sunt vasa ire. Veniet ergo tempus quando agiet dominus thesaurum ecclesie. Num enim clausa erit vasa ire cum vasis misericordie inhabitant paleae cum frumento et pisces mali cum bonis qui in rethe ceciderunt: quem cum aguerit in iudicio et proculerit vasa ire. dicent
forsitan vasa misericordie
egredi entibus vasis
ire. Exierunt a nobis
vnum ex multis ex multis.

Idē. Aperuit t. zc.
In thesauris dñi sunt
vasa ire extra thesauꝝ
vasa peccātia. quę nō
sunt vasa ire sed mino
ra. **S**erui enī sunt ig
norantes voluntatē do
mini et non facientes.
Qui aut̄ ingreditur ec
clesiam. aut̄ vas ire est
aut̄ misericordię. q̄ fo
ris ē. neq; misericordię
neq; ire. **A**lind ergo
nomen eius inquirō.
opus inquit domino
virtutū in terra chalde
oz̄. **S**cđm diuersos
intellectus. terrenus lo
cus multipliciter dicit
vel noīatur: et quomo
do differēti ratōe xp̄s
plura habet vocabu
la cum in subiacēti sit
vn̄. varius aut̄ in vir
tutib; sic pro malicia
generis hūani terrena
negocia cū vn̄um sint
in subiacēti. tñ intelle
ct̄ diuersitate sūt plu
rima. **V**nū enī subia
cens est xp̄s. sed alio in
tellectu medicus. vnd
nō necesse habent sani
medico zc. alio pastor
q̄r irrationabilib; p̄g
est. alio rex. q̄r rationa
bilib; p̄cipatur. alio
vitis vera. q̄r in eñ in
serti homines r̄beres
fructus afferunt et simi
lia. **N**ō ergo in xp̄o
plurimi intellectus sūt
diuersoz̄ nominum. et
subiacēs vn̄: sicut terre
na negocia in subiacē
ti vn̄um. s̄ iuxta intel
lectuz̄ plurima. **H**epe
etiā allegorizātes ba
bylonem diximus esse
terrena negocia. q̄ sem
per confusa sunt vicijs
egyptum affligentia et
chaldeam. quia multi
que geruntur in terris
stellis cōfocrant. et ex ea
rum nutib; fieri assue
rant. **O**mnis ergo qui putat q̄ stelle faciāt homies luxuriosos. adulteros
castos vel huiusmōi. in terra chaldeoz̄ est. **C**ōminatur ergo deus speciali
ter h̄is qui in terra chaldeoz̄ sunt. abrahām vero promouens ad meliora
ait. **E**go sum qui te educō de terra chaldeoz̄. **D**otēs ē deus educere nos
de terra chaldeoz̄. et nullum aliū credamus vitam nostrā dispensare. p̄ q̄li
citatibus meritoz̄. **O**pus dño ergo virtutū in terra chaldeoz̄ est: quia vene
runt temp̄: a eius. apite apothecas eius. doctrinas sc̄z nativitatum. scrū
pulos. **T**emps̄ visitationis eoꝝ. **T**ox su
gientū et eoꝝ qui euaserūt de terra
babylonis. vt annuncient in syon
vltionem dñi dei nostri. vltionem
templi eius. **A**nnūciate in babylo
nem plurimis. oībus qui tendunt
arcum. **C**onsistite aduersus eam p
gyrum. et nullus euadat. **R**eddite
ei scđm opus suum. iuxta om̄ia q̄
fecit. facite ei. quia cōtra dominuz
erecta est: aduersus sanctū israhel
fortes.
Idcirco cadēt iuuenes eius i pla
que ducūt ad mortem. nō enim arripēt angu
stam viam que ducit ad vitam.
t̄ sc̄ robusti. t̄ sc̄ cōtra ecclesiam pugnātes
teis eius et om̄es viri bellatores
t̄ sc̄ visitationis domini q̄r post iudicium nulla
erit ei potestas pecliādi et nocendi.
eius cōticescent in die illa ait dñs
t̄ rex babylonis.
Ecce ego ad te sup̄be dicit domin⁹
deus exercituū: quia veit dies tu
us. temp̄ visitationis tuę. **E**t ca
det sup̄bus et corruet. et non erit q̄
fuscit eum. **E**t succendam ignem

Famini eam quasi speluncam. et dissipate eam. Qui respuit suppitationes
natalium. qui veritatis sermone utitur aduersum eas. qui ostendit falsa esse
que mathematici dunt. qui docet inscrutabilia dei iudicia. nec ab omnibus
posse comprehendi. qui afferit sydera non esse causas eorum que fiunt super terram
precipue eorum que christianis accidunt. perceptum domini exequitur.

Sin munitionibus seculoris sapientie.
in yrbibus eius. et deuorabit oia
in circuitu eius. **N**ec dicit dominus
exercituū. **C**alūniam sustinent filii
israel. et filii iuda simul. **D**omines q̄
cepunt eos tenent. nolunt dimitte
re eos. **R**edemptor eoz fortis do
minus exercituū nomen eius. **J**u
dicio defendet causam eorum: vt ex
terreat terram. et cōmoueat habita
tē domini de quo dicitur. si acero vt fulgur gla
diū.
Tores babylonis. **S**ladiv ad chal
deos ait dominus. et ad habitato
res babylonis et ad principes et ad
sapientes eius. **S**ladiv ad diuīos
eius q̄ stulti erūt. **S**ladiv ad for
tes illius qui timebunt. **S**ladiv
ad equos eius et ad currus eius. et
ad omne vulgus eius quod est in
medio eius. et erūt quasi mulieres
Sladiv ad thesauros eius q̄ di
ripienit. **S**iccitas super aquas
eius erit et arescent. qz terra sculpti
lium est et in portentis gloriantur.
Shec in isaiā-bistōice et tropologice scđm hiero
num plene exposta sunt.
Propterea habitabūt dracones
siluanis hominibus.
cum fatuis sicarijs et habitabūt in
ea strucções. **E**t nō inhabitabitur
ultra usq̄ in sempiternū. nec extru
etur usq̄ ad generationem et gene
rationez. sicut subuertit dominus
sodomam et gomoram et vicinas
eius. ait dominus. **N**ō habitabit
Glor fugientiu
Orig. Utinā hec esset
nostra vox o cathecu
mini. fugientium te ba
bylone et fugientiū sc̄z
vicia et peccata. **V**ox
enim fugientium et re
saluatorū nō sufficit fu
gere te terra babiloīs
iz resalvari d̄ terra ba
bylonis ad annūcian
dum in syon vindictā
domio deo nostro. vt
fugientes te terra ba
bylonis veniat s te sy
on speculatorū ecclesiā
tei ad annūciandum
in syon i. ecclia vin
dictam a domino deo
nostro. **V**indictā po
puli eius tenūciate in
babylonē multis. om
ni tendēti arcū. **M**ulti
enī in babylone sunt: i
hierū pauci. **N**ō enī
ait. **D**ilexit vos pater
vester qz multi eratis.
vos enī pauci estis ab
oībū gētibū. **A**nnūciate
in babylonē mīliis: om
ni tendenti arcū. vt nō
sit ex ea qui saluet. **P**i
spidite. interficite omnia
vt non sit q̄ saluet ex
babylonio semie. **J**ux
ta ea que fecit. facite ei
Dum habes in te pra
nas cogitationes. pie
tati et fidei resistentes.
babylonios ī te habes
sed fac vindictā. inter
fice omnes peccatores
terre qui in te sūt et oēs
babylonios. ut possis
mūdatus in hierusalē
trāsgredi ciuitatē dei.
Ecce ego ad te.
Mystice p̄nunciat an
tixpo qui extolleſ ſup
omne id qd̄ dicit deus
et mēbris eius. i. iniq̄s
omībū futuraꝝ damnationē
et oēs munitōes
sapientiꝝ ſeculariſ et cō
cilia maligniū. qlo
hoīes recipiebat. futu
ro incēdio cōcremāda
ut univerſa machinati

Ritu deuorētur. qz nō timuerunt calūniam & captiuitatē populo dei inferie
vnde sequit. Calūniam sustinent filij israel.

Et erunt quasi mul. 7c. Imbelles quasi mulieres p medos 7 plas
destruxit eos. omes quoqz qui in pfusione mudi versantur 7 q sapientie se
culari initentes erroris simulacra p veritate colunt: cum tthesauris doctrina
rum 7 operz suoꝝ in iudicio damnabit: 7 arescit doctrina hereticorꝝ 7 sicca
bit q synagoga eoꝝ terra sculptilin ē 7 i portetis i. fallis figmetis glante.

Ecce populus veniet re. Manifesta est historia et gens innumere
rabilis mediorum et plaz; et reges multi cum cyro et dario conuerunt ad destructionem
babylonis; ubi balthasar coniuncto preparato vasa templi que na
buchodonosor te hierosolimis aportauerat: cōcubinis ad potandum pub
licauit. Ideo manū in pariete scribente videt destructionem sui et regni sui
quā cum daniel exposuisset: meroe et tristitia fatigatus nequaquam resistere pos
sabit: quod eadem nocte intersectus fuit et darius in regnum successit.

Ecce quasi leo.

Rabanus. Vide significare quod nabuchodonosor postquam regnum in
deo et tanquam leo subuenit indeam vastantem et
bierlm et templū succedit: ad sedem suā i bierlm
bylonem vicerit et secundus reuersus sit et poste
ris suis in egyptū regnū columnē reliquerit.
Sed dō dispensante et vescicente ad cyru translatum est: de quo dicit
Quis erit electus quē pponam ei. Et ut de
mōstret nō cyri potestia sed dōi iudicio fa
ctus esse subdit. Quis enim in babylone sunt
bierlm papa. Non enim aut. Dicit vos pat
reter quod multi trans
vos enī paciatis ab
obligo. Amicūt
in babylone misericordia
ni tendenti arca vi
sit et ea qui salutem
sponte interficiuntur
non sicut salutem et
babylone semper. Ita
ta ea que feci facio
Pum habes in te pa
nas cogitationes que
tati et fidei resistentes
babyloniae iacob
sed faciuntur inter
fice omnes peccatores
terram qui in te sunt et
babyloniae ut possi
mūdāna in birefractū
trālōgredi cōuertur.

Fugite de me
dio ba. Et plas
gas babylonis ad in
deos hystorice ad si
deles mystice exhorta
tionem cōuerit. ut fu
giant de medio baby
lonis i. misericordia cōfu
sionis.

Drig. Non gra
datiz sc̄z nō pedentem
sed velociter exite qui
cōfusam habetis
iam variorum passionem
viciō ad nos sermo
dirigit. Pōt euēnire
ut quis i. babylone sit
sed cū in extremis fini
bus est: quodāmodo
extra babylone esse vi
deat. Aliud aut̄ est in
mediate babylonia
esse: ut vndeque equale
sit spaciū: et in umbilico eius quasi ī medio cordis aialis habitet. Sicut
animalis medietas est cor: et lucas cor: terz medietate terz noīat. Sicut in
ez chiele dici videt. In corde maris posita tyrs et nūc peccatores de me
dio babyloniae i. de corde eius fugere debere. Fugite ergo de medio baby
lonis ut medietate deserentes: in finibz incipiatis esse nō in medio. Qui enī
valde mersus ē viciōs medius babyloniae habitator ē: qui paulatim malū
relinquit: et naturā ad meliora cōuerit et incipit nō tam virtutes possidere
quod cupere: de medio babyloniae fugit: non tñ discedit. Taliter exponendo
credendū est sacras litteras nec vñ quidem apicem habere vacuā a sapiē
tia dei. Qui enī ait. Nō apparebis in cōspectu meo vacuus: multo plus va
cuum ipse nichil loquit. De plenitudine eius accipientes prophete que erant
de plenitudine sumpta cecinerūt. Ideo semp sacra volumia spūm plenitu
dini sp̄ rāt. Nichil est qd nō a plenitudine maiestatis descendat. Spirat

ibi vir. neq; incoleat eā filius hoīs.
S p̄az et medoz. S p̄i habitac
tit. indeam vastantem et
bierlm et templū succē
dit: ad sedem suā i bierlm
bylonem vicerit et secundus
reversus sit et postea
ris suis in egyptū reg
nū columnē reliquerit.
Sed dō dispensante et vescicente
ad cyru translatum est: de quo dicit
Quis erit electus quē pponam ei. Et ut de
mōstret nō cyri potestia sed dōi iudicio fa
ctus esse subdit. Quis enim in babylone sunt
bierlm papa. Non enim aut. Dicit vos pat
reter quod multi trans
vos enī paciatis ab
obligo. Amicūt
in babylone misericordia
ni tendenti arca vi
sit et ea qui salutem
sponte interficiuntur
non sicut salutem et
babylone semper. Ita
ta ea que feci facio
Pum habes in te pa
nas cogitationes que
tati et fidei resistentes
babyloniae iacob
sed faciuntur inter
fice omnes peccatores
terram qui in te sunt et
babyloniae ut possi
mūdāna in birefractū
trālōgredi cōuertur.

C. LI.
Quoniam nō fu
it viduatus. Quia
dō misit eos in vindi
ctam populi sui quem
nō corripido castiga
nit: sed seviendo cōtri
nit. vñ. Vē allur. vir
ga furoris mei.
Fugite de me
dio ba. Et plas
gas babylonis ad in
deos hystorice ad si
deles mystice exhorta
tionem cōuerit. ut fu
giant de medio baby
lonis i. misericordia cōfu
sionis.

Drig. Non gra
datiz sc̄z nō pedentem
sed velociter exite qui
cōfusam habetis
iam variorum passionem
viciō ad nos sermo
dirigit. Pōt euēnire
ut quis i. babylone sit
sed cū in extremis fini
bus est: quodāmodo
extra babylone esse vi
deat. Aliud aut̄ est in
mediate babylonia
esse: ut vndeque equale
sit spaciū: et in umbilico eius quasi ī medio cordis aialis habitet. Sicut
animalis medietas est cor: et lucas cor: terz medietate terz noīat. Sicut in
ez chiele dici videt. In corde maris posita tyrs et nūc peccatores de me
dio babyloniae i. de corde eius fugere debere. Fugite ergo de medio baby
lonis ut medietate deserentes: in finibz incipiatis esse nō in medio. Qui enī
valde mersus ē viciōs medius babyloniae habitator ē: qui paulatim malū
relinquit: et naturā ad meliora cōuerit et incipit nō tam virtutes possidere
quod cupere: de medio babyloniae fugit: non tñ discedit. Taliter exponendo
credendū est sacras litteras nec vñ quidem apicem habere vacuā a sapiē
tia dei. Qui enī ait. Nō apparebis in cōspectu meo vacuus: multo plus va
cuum ipse nichil loquit. De plenitudine eius accipientes prophete que erant
de plenitudine sumpta cecinerūt. Ideo semp sacra volumia spūm plenitu
dini sp̄ rāt. Nichil est qd nō a plenitudine maiestatis descendat. Spirat

aūt h̄is qui h̄nt oculos ad vidēda cōstella. et aures ad audienda dīmina et
nares ad ea que sunt plenitudinis odorāda. Prīmū ergo oportet fugere te
medio babylonis. deinde singulos animas saluare. Nec tñ dixit saluare
sed sedm alia editionē resalutare. Quidā gustantes salutē et te ea per
peccatum corrūtes: venimus in babylone. Ideo oportet vñquē resalutare
re aīam suam: ut incipiat recuperare qd pdidit. vnde petrus. Reportabim
finem fidei: salutem aīarum zc. Sed in nobis est fugere te babylone et in
nostra potestate. si volūt resuscitare quod corruit

Nolite tacere.

Orig. Alia editio. Ne
projiciamini iniquitatib
zc. Qui inī iustitia ba
bylonis ē et penitētiaz
nō egerit. cōsequēs est
ut projiciat: vnd alibi
dicit. Elegi abiectus
esse ī domo dei nostri
nō projectus. Hic at
non posuit: ne abiecta
mini: sed ne projiciam
Aliud est enim projici:
aliud abiecti. Sed enim
despicitur: abiecti. qd
penitēt a salute alienus
est projicit. Vñ duces
populi mei projicietur
ex domo deliciaz sua
rū: ppter pessimas vo
lūtates suas. Cleri co
nō proderunt eis: qd tem
pus vindictę eius est a
dō. Miro sensu dicit
supplicia interrogari ipse
eius vltionē: qui ea pa
titur. Cum enim quis
nō vindicatur impuni
tus relinquit. vñ. Nō
visitabo sup filias ve
stras qd̄ formicabunt.
Non ergo deus irat
peccatores puniit. s̄ sic
expedit loc. Magna
ira est: a deo tormenta
nō perpetui. Qui enim
punit ad hoc puniatur
ut emēdetur: et si ab
ea que vocat ira dei:
corripitur. Ep̄i quoq;
filii peccatibus p̄gnia p
mittit: ne venia tene
get. Si tereliquint
filii eius legem mē: et
in indiciis m̄ nō abula
uerit zc: vide ergo quō
nondū pena digna sit:
qui adhuc criminalia
scelerā cōmittit: nec lu
it. Visitatio enim dei
p̄sistata tormenta demonstrat. Qui autē peccans corripitur: nescio quid
ei excurrat de pena.

Clicissitudinem ipse re. Idem. zc. Non omnibus ipse deus retr
bit: h̄nt quibz p̄ alios retribuit: n̄l medicans p̄ dolorem: und
Misit in eos furem ire sug. Furore et iram: angustiā: immisionē p̄ ange
los pessimos: alijs forsan p̄ bonos anglos retribuit: ut eis qui pro sceleri
bus puniuntur. Est quādo ministroz officio refutato ipse retribuit: ut nunc
babyloni: quādo uero sūt vulnera facilia: prompta curatio mittit medic
serum: mittit discipulum: et p̄ eum medicatur. Aliqñ sectionis et ferri indi
get qui sanatur: nō tamē ipse uenit: sed uno ex discipulis qui curare ualeat
ut̄ ministero. Quādo uero insanabiles plage et alta putredo in mortua
carne: quando nec servi: nec discipuli: sed ip̄ius magistrī manus indiget
tunc ip̄e magnibus: p̄cinctus lumbos ad sectionem vulnus concitat.

Similiter quādō sunt minora peccata ministris utitur deus quādō uero grāmōra tunc ad retributionē ipse festinat.

Calix aureus babyl. zc. Non est semper calix aureus babylonis vel in manu domini. Cum enim ad vindictam venerit et in manu domini posita fuerit efficietur terra que tacta est in iob. Nec ingister in manu domini cōtinetur sed tunc tantum cum restituat ei dñs quod meretur.

Drig. Calix aureus ba. zc. Nabuchodonosor volens decipe homines per calicē babylonis; nō miscuit in vase fūtili ferreō eneo stanneo et qd ista pācellit argenteo.

In vase aureo poculū tempauit. vt vidēs de corem radiātis aurō tōtis oīs herēas ī spēm nec cōsideres quod in tūs habet sed artipias et nesciens bibas. Calicē nabuchodonosor intellige prauop̄ pestifera verba dogmatū quale habeat sermonū cōpositionem. qualem eloquentię decorem. et cognoscere qualiter qd. qd poeta calicem aureū tempauit. et inicit vēnēnum ydolatrie et turpiloquij. et eoz dogmatū qz animam occidunt. et falsi nōs scēnt. H̄ielsus autem contra fecit. Sc̄ens enim aureum calicem diabolū: ne quis ad fidem veniens putaret etiā talē christi calicē ē. quale reliquerat. et pro similitudine materi⁹ formidaret errorē. curauit ut haberetur thesau⁹ iste in vasīs fictilib⁹. Sepe vidi aureum calicem in pulcro sermois omatu. et dogmatū vēna considerans. tēp̄ hendi calicem babylōnis.

Enēbriāns omne terzam zc. Vide omnes homines ebrios. inebriamur ira et tristitia. inebriamur et mente excedimus amore. cōcupiscentia. vana gloria. An̄ aduerte omnem terram plenam esse peccatis. et non querel quomodo babylōn omnem terzā inebriauerit. Justus enim nō est in terza sed super terzā conuersationē habens in celis. nec cōueniet ei dici terza es. et i. et ibis. sed cōlūm̄ et in celum ibis. postat enī ymaginē celestū. Inebriat ergo calix auctus omnē terzam. i. ab eo omnes inebriamur qd̄ tu terza sumus.

De vino eius bi. g. Idem. zc. Sicut in hijs qui vinum corpore bībunt super mensuram vidēmus ebrij corporis motum. vacillantes pedes caput et tymora granata; os dissolutum et herentib⁹ labijs verba p̄scisa sic qui de calice aureo babylonis biberunt. instabiles gressu. debilitati mēte. fluctuante conatu nihil firmū tenent. sed semper in turbatione aguntur incerti. biberunt gentes ideo comitate sunt.

Subito cecidit ba. zc. Significat cōsummationem mundi subito futuram que non per partes sed repente fiet sicut iericho cornens: cito vel subito p̄ij. Si autē veneris ad aduentum xp̄i et videris magnū eius op̄ quomodo subuerit omnia dogmata gentiū vt credentes te erroris ingo eximeret videbis quia in passione eius babylon subiit corruīt et cōtrita ē. viat quicqz babylonem in pectore suo corruiſſe. in cuius enī corde non cecidit. christus ei nondum aduenit. babylon ruit et edificatur hierusalem ciuitas sancta dei.

Ululate super eam. Dico. zc. Quia nulla anima apud deū in sa-

nabilis. consilium dāt eis qui possunt trāmigrationis in hierusalem et te simoniū habere resinam ad emplastrum faciēda: vt assumant medicamina. et quāto possunt studio sanitati restituāt babylonē. Rogemus ergo domi nū vt te nobis resinam rationabilem. te qua dicamus. est malagma imponere et oleum et alligatura. et imponētes ligem? vulnera babylonis vt sanetur et curata: testinat esse quod fuerat. Hoc est quod ait. Sc̄ipe resinā ad correctionē eius si quomō sanabitur. Vbi sit h̄retici q̄ naturas qual-

dam introducentes. asserunt esse materiaz de sperabilem que penit no n recipiat salutem: Deus autē nec respicit babylonē p̄cipit ei medicis vt accipiat resinan si quomō sanet. Quidam ergo eorum accipientes resinaz correctionis babylonis fecerunt quod fuerat imparatū: eam andientes posse recipere sanitatem sed quia noluit curari satisfaciunt boni medici et dñi. Curauim⁹ babylonē et nō est sanata.

Curauimus bab. zc. Vide ne qn̄ angel⁹ precipiat deus languenti amētue me dicamina cōficeri si q modo possit sanari. et Respondent ei. Curauimus babylonem: ostendentes animā tuam passionē cōfusa et non esse sanatam. Nō scientiaz artis nec vim resilire criminantur. sed te qui nolisti eis obediere. Sunt medici sub magno medico angelī dei volētes amas nostras a richis curare. quos ipsi repellim⁹ dñi consilii eorum nō acquiscimus. videntes se perdere operam ad inuicem dicunt. Relinquamus eam zc. quasi tradita est nobis mediciā a deo ut animam euremus humanā: ad

iutoria medicamina adhibiuimus: cōtumax est. non vult obseruare quod dicimus: studiū nostrum non sequitur effectus. abeamus vñs quisqz in terram suam. i. ad domesticum et proximum nego cūm. Cane quādō relinquit te medicus vel angelus dei. vel cui credita cura est sermonis ad medicamina salutis. si enim tereliquerint. et dixerint: abeamus quisqz in terram suā quia appropinquavit in celum iudicium eius. patet q̄ ab ille medici cōdemnatio tua sit irremediabilis. nolentib⁹ curari. Accidet ergo tibi quod accedit hijs qui despantur a medicis. et videntes voluptate morbi ad peiora merguntur. Sepe prudens medicus accedit ad languentem. et quantuz ars patitur et industria medicine. nō cessat. sed si egritudine tanta sit ut repugnet curationi: aut eger p̄ impaciētiā doloris cōtra faciat quod iubetur relinquit eum. despans medicus: ne expiret inter manus eius. et mortis videatur reus. Ne ergo inter sanctoz angeloz man⁹ moriamur ne reliquat nos despantes et dicentes: non est malagma imponere. neqz oleum neqz aligaturam: quia appropinquavit iudicium eius celo: elenauit vñs ad astrā. Qui parvum peccatum habet; non vñs ad celum et sydera iudicium suū effert. pusillum enim et humile est. Qui vero crescit in scelerē: crescit et iudicio simulqz cū vicijs angetur et pena. Et quia in tantū deliquit ut iudicium eius vñs ad celum subleuetur. et per impietatem suam resistens deo ad superiora ascendet: profert deus iudicium suum ad humiliandum quod exaltatum est.

Qui leuat nubes. Id est predicatoris qui nos a calore futuri iudicij defendunt ymbre eloquij sui cum futura deponentur.

Fulgura in pluuiam zc. Predicatores prophetarum fulgura sunt cum inimicos peccati. pluie cum teuotis a peccatis absunt et ymbrem salutis infundunt. vnde spirituales germinet fructus et in maturam messem coalescant.

Et producit uetus zc. Venti sunt apostoli quorum preductio percutit mundum tanquam ventus celerinus. de quibus alibi dicitur. Sagittas suas ardentes efficit. Ipsi enim venis pennae propter discursus celeritate trahantur. vnde volant super pennas ventorum.

Sultus factus est zc. Bene post subversionem babylonis reprehendit fabricatores. ydolorum qui persticatio humanae mentis faciunt opa vana et ruis digna quia nec spuma in eis nec vox nec viva efficacia. vnde nec si nec cultores suos in die visitationis liberare possunt. **L**oſus est zc. Raba. Demonstrata subversione babyloniae propheta ad auctorem iudicij quia non est potest nisi a deo qui dominatur in regno hominum. et cui voluerit dabit illud.

Ecce ego ad zc. Non pestifer nabuchodonosor et regnum chaldeorum vel dyabolus qui alibi mons caliginosus propter temeritas erexit dicit.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Predicationis doctrine. et celestibus. et sed predicationis fastigia. et ab humili proposito. aque in celo. Qui leuat nubes ab extremo terreni fulgura in pluuiam am-

et s. unde spes possunt prodire diuincit. et producit ueros de thesauris suis. Sultus factus est omnis homo a scientia: confusus est omnis ydolorum et errorum et prauorum dogmatum. et hoc est non sit talis israel unus dei cultor. licet enim plurimi erraverint. multi tamen in fide permanerent et ideo liberati sunt.

Coflatorum in sculptili quia medax est confusio eius nec est spuma in eis. Ula-

na sunt opa et risu digna. in tempore visitationis sue pibunt. Non si hoc est vel prophethica vel apostolica cut hec pars iacob: quia qui fecit solum immutabilis omnis creator.

Sagittas suas ardentes efficit. Ipsi enim venis pennae propter discursus celeritate trahantur. vnde volant super pennas ventorum.

Sultus factus est zc. Bene post subversionem babylonis reprehendit fabricatores. ydolorum qui persticatio humanae mentis faciunt opa vana et ruis digna quia nec spuma in eis nec vox nec viva efficacia. vnde nec si nec cultores suos in die visitationis liberare possunt. **L**oſus est zc. Raba. Demonstrata subversione babyloniae propheta ad auctorem iudicij quia non est potest nisi a deo qui dominatur in regno hominum. et cui voluerit dabit illud.

Ecce ego ad zc. Non pestifer nabuchodonosor et regnum chaldeorum vel dyabolus qui alibi mons caliginosus propter temeritas erexit dicit.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

Et dabo te in montem zc. Ad hunc modum ptingent iudicii hereticis blasphemis et omnes impij qui perdurant in malitia. nec convertuntur ut si fiant lapides viui in edificio dei.

bus. sanctificate super cam gentes annunciate contra illam regibus armene. rath. menni et schenech. numerus

te contra ea thaphar: adducite equum

et quia expletare sunt sciam. dei voluntatem in

stam retributionem retribuentem. quasi brucum aculeatum. Sancti

ficate contra ea getes. reges mediæ.

duces eius et universos magistratus eius. cunctamque terram potesta

tis eius. Et comedetur terra et

conturbabitur: quia euigilabit con

tra babylonem cogitatio domini

ut ponat terram babylonis desertam

et inhabitabilem. Lessauerunt fortis

babylonis a prelio habitauerunt

in praesidijs. Deuoratus est robur

corium. et facti sunt quasi mulieres.

Incensa sunt tabernacula eius. co-

triti sunt vectes eius. Lurzes ob-

scapte civitati.

uiam curzeti veniet. et nuncius ob-

scapte balthasar.

uius nuncianti ut annuncient regi

babylonis quod capta est civitas eius.

a summo usq; ad summum. et vada

sab hostibus

occupata sunt et paludes incen-

sae sunt igni. et viri bellatores tur-

bari sunt. Quia hec dicit dominus

exercituum deus israel. Filia babilo-

nis quasi area. tempus tritum ei-

us. Adhuc modicum et veniet tem-

pus missionis eius. Comedit me:

deuoravit me nabuchodonosor rex babylonis. Reddit me quasi vas

inuile. Absorbut me quasi draco

repleuit ventrem suum teneritudine

mea. et elecit me.

Iniquitas ad-

uersum me. et caro mea super baby-

lonem dicit habitatio syon et sang-

uis meus super habitatores chal-

dei dicit hierusalem. Propterea

Et desertum faciam mare. **M**ystice. **M**are huins seculi significat turbulentiam quod dñs desertus ponit. **F**aciet enim cessare luxum eius et dissipabuntur iniqui qui confusione eroi et viciois eis desertuiebant.

Du nō modo cap-
ta ē sesach. Sesach
byssus sacci vel manus
sacci interpretatur. sicut
babylon cōfusio. **C**ap-
ta est ergo sesach. et in-
stupore facta est baby-
lon: quia ydolater et di-
uersis vicijs servientes
fūctibus futuri iudicij
subuertetur. et sero p̄ci-
tentes cum bel qui int̄-
pretatur vetustas. i. cū
antiquo hoste cōfusio-
nem in inferno patien-
tur ppetuam. unde si-
deles amonēt ut egre-
diant̄ te societate eoz
ne cū illis peant. eges-
cimini.

Egredimini de
medio eius. **Q**ui
vult aiam suā saluam
facere fugiat p̄ditorū
cōsortiuꝝ. vereatur ser-
monē dñi vindictam
peccatorꝝ p̄dicentis: q̄
quottidie p̄dicat in ec-
clesia. ⁊ audiſ iſcriptu-
ris sanctis de anno in
annū attestantibus q̄r
index dicturus sit bijs
qui a ſinistris eius erūt
Discedite a me male-
dicti in ignē eternū; z̄c
Non enī debemus in-
telſiderijs carnis mol-
leſcere ⁊ ſegnes in bo-
no eſſe. ſ̄ in meditatio-
ne ciuſ legis ⁊ exercitō
virtutum strenui.

hęc dicit dominus. Ecce ego iudi-
cabo causę tuā et vlciscar vltionē
† s multitudinem habitantū. superius enī multitu-
do egipci mari compata est.
tuam. et desertu faciam t mare eius
t luxus. s.
t siccabo venam eius. Et erit ba-
sbarenarū.
bylon in tumulos. habitatio dra-
s demonū. s mirantū et videntū interitū eis.
conum. stupor et sybilus eo q nō
† s maiores demones. s duces chaideoz.
sit habitatoz. Sunt ut leones ru-
gient et excutient comas veluti ca-
simores. s estu tribulationum.
tuli leonum. In calore eorum ponā
s calice ire.
potus eoz. et ineberiabo eos ut so-
sopore mortis ceterne.
plantur et dormiant somnum sem-
piternū. et non cōsurgent dicit do-
minus. Deducam eos quasi ag-
nos ad victimam. et quasi arietes
s populis peccatoribus. s babylon
cum hedis. Quomō capta ē sesach
et cōprehensa ē inclita vniuersitate ter-
re. Quomō facta est in stupore ba-
bylon inter gentes. Ascēdit super
babylonē mare. multitudine fluctu-
um eius opta est. Facte sunt ciuita-
tes eius in stupore. terra inhabita-
bilis et deserta: terra in qua nullus
habiter. nec transiet p eā filius ho-
minis. Et visitabo super bel in babi-
lonem. et ejiciā quod absorbuerat
de ore eius. et non confluent ultra
ad eum gentes. Si quidem et mu-
rus babylonis corruerit. Egressimē
de medio eius populus meus ut
saluet unusquisq; animā suam ab
s vētura. s desideratis carnalib;
ira furoris dñi. Et ne forte molles-
cat cor vestuz. et timeatis auditū
s de anno in annū
qui audies in terra. Et veniet i an-
no auditio. et post hunc annum au-
sqr remunerabitur iniquitas in terra mor-
tuoz. s vt qui potētiores fuerūt i peccatis ma-
iora tormenta patiuntur
ditio et iniquitas i terra. et dñiatoz
super dñiatorem. Propterea ecce
stributōis. qm̄ indicabut or. ter. i. ius. et po. i. e.
s simulacra eroz que heretici fingunt
dies veniūt. et visitabo super scul-
ptilia babylonis. et omnis i terra

Sperpetue herætes et in trorē
mittentes eius confundetur. et vniuersi in-
terfecti eius carent in medio eius
sqz predo omniū gentiū vastatus est
Et laudabunt sup ba bylonē celi et
terra. et omnia que in eis sunt: quia
sa quo ex ardescunt mala super terram
ab aquilone venient ei p̄dones
ait dñs. **E**t quō fecit babylō ut ca-
deret occisi in isrl. sic de babylone
cadet occisi i vniuersa terra. **Q**ui
lone. **I**strabelite vox prophete
fugitis gladiū venite: nolite stare
Recordamini pc̄cul domini. et hie
sc̄iuitas regis magni
Non babilon cuius vastatio predicit
rusalem ascendat sup cor vestrum
vox populi: insultatibus vicinis quasi capti-
uis.
Cofusi sumus: quoniam audiuimus
vicinorum
obprobrium. **O**puit ignominia fa-
cies nostras: qz venerūt alieni sup
sanctificationez domus domini:
responsio prophete.
Propterea ecce dies veniūt dicit
dñs. et visitabo sup sculptilia babi-
lonis. et in omni terra eius mugiet
vulneratus. **S**i ascēderit babylō
in celum et firmauerit in excuso ro-
bur suū: ad me veniēt vastatores
eius ait dominus. **V**ox clamoris
de babilone et cōtritō magna d ter-
ra chaldeorū: **N**m̄ uastauit domi-
nus babylonē et pdidit ex ea uocē
magnam. et sonabunt fluctus eius
quasi aquæ mlte. **D**edit sonitū uox
eoz: qz uenit super eā. i. super ba-
bilonem p̄edo. **E**t apprehēsi sunt
fortes eius. et emarcuit arcus eoz
qz fortis ultor dñs reddens retrī-
buet. **E**t inebrabō principes eius
et sapiētes eius. duces eius et ma-
gistratus eius et fortes eius. **E**t dor-
mient somnū sempiternuz. et non
experciscēt. ait rex. dñs exercituū
nomē eius. **D**ec dicit dñs exerci-
tuū. **M**ur⁹ babylonis ille altissim⁹

Sic submerge tur ba. **z.** **N**ō scdm hy storia babylon ī eu fraten mersa ē quāmis in solitudinez redacta sed spūlis babylonis eternū intentuz p̄dicit q̄ in profundū inferni cī p̄cipe dyabolo te mergeret. vnd iobs in a pocalip̄i sustulit vn⁹ angls fortis lapidē q̄ simol arē magnū. et mi sit in mare dicēs. Hoc ipē mittere babylō.

LII. **F**ilius. **xii. a n** Hy storia que captū re fers sedechias. et hierusa lem. et chaldeis raska tā. in libro regū plene tota continetur.

Facū ē aut in anno ix. **z.** Noncā riū minor tenario in p̄fectionem legis signifat: sicut vndenarius trāgressionē. Bene ergo nabuchodonosor nono anno sedechias regnū obedit ciuitatem mense tecio. tecia die mēsis. q̄ cī mali pasto res tecalo ḡ scūnt et implere negligūt. necesse est ut plebē eis com mīssam antiquis hostiis cī exercitu suo circūdet munitione eroz. et viti oꝝ vallādo. Et famē verbi tei in cītate p̄ualeat. cū nō expendit libere panis doctrine et interrūptū ciuitas. et vii bellatores nocte fugiūt. Interupta enim temptatione dyaboli custodia populoꝝ qui debuerat ciuitate glādio verbi tei defende re nocte ignorantie te nebris peccatorꝝ valla ti fugiūt. et videntes in pū venientem ones di mittunt.

Per viam por te. **z.** Latenter arguit inerciam doctoꝝ qui ī ter muros dnoꝝ testa mētoꝝ cōstituti. nō bel lu gerere sed effugere q̄ rūnt. et delicjs magis affluere (quas or⁹ lig nat.) q̄ scuto fidei oci um reliquerē.

Persecutus est aut zc. In libro regū ita legie. Fugit sedechias p̄ viā que ducit ad campestrā solitudinis et p̄secutus ē exercitus chaldeoz. cōprehēdit. q̄ ī planicie iericho

suffosione suffodiet. et portę eius excelse igne comburentur. et labores populorū ad nichilū et gentiū in ignē erunt et dispibunt. Clerbū q̄ p̄cepit hieremias propheta sarai filio neriq̄ filij maasię cū per geret cū sedechia rege in babylonē in anno quarto regni eius. Sarai as aut erat p̄ceps prophetie. Et scripsit hieremias omne malū q̄ venturū erat sup babylonē i libro vno: omnia verba hēc que scripta sunt cōtra babylonez. Et dixit hie remias ad saraiam. Cū veneris in babylonez et videris et legeris omnia verba hēc. dices: Domie tu locutus es p̄ tra locum istū ut dīpdes eū: ne sit qui ī eo habitet ab homine vscq̄ ad pecus. et ut sit perpetua solitudo. Cūq̄ compleueris legere libruꝝ istū: ligabis ad eū lapidem. et proiçies illū in medium eufraten et dices. Sic submerge babylon. et nō consurget a facie afflictionis quā ego adduco sup eaꝝ et dissolue ē. Ducusq̄ verba hie me.

LII. **I**lliū uigin tu. et vnius anni erat sedechias cum regnare cepisset. et vndeclim annis regnauit in hierusalē. et nomē matris eius amithal: filia hieremiq̄ de lobna. Et fecit in oculis dñi malū iuxta omnia que fecerat ioachim: quoniam furor domini erat in hierusalē et in iuda. vñ quequo proiçeret eos a facie sua.

Et recessit sedechias a rege babilo nis. Factum est aut in anno nono regni eius in mense decimo. decima die mēsis. venit nabuchodonosor rex babylonis ipse et omnis exercitus eius aduersus hierusalē. et obfederūt eam. et edificauerūt contrā eam munitiones in circūtu. et fuit ciuitas obsessa usq̄ ad vndecimū annū regni sedechie. Mēse autem quarto nona die mēsis. obtinuit famē ciuitatem. et nō erat alīmīta populo terz. Et dirupta est ciuitas. et omnes viri bellatores eius fugiūt. exierūtq̄ de ciuitate nocte per viam portę que ē inter muros du os. et ducit ad ortum regis. chaldeis obdidentibus urbem in gyro. et abierūt per viam que ducit in heremū. Persecutus ē autē chaldeo rum exercitus regem. et apprehe derūt sedechiam in deserto q̄ est defectiōne. virtutes.

iuxta iericho. et omnis comitatus eius diffugit ab eo. Cūq̄ cōprēbē

dissent regem: adduxerūt eum ad dyabolū. s̄ intime cōfusioꝝ s̄ hec ē atiochia. regem babylonis in reblatha que que interpretatur multo hoc.

est in terra emath. et locutus est ad eum iudicia. Et iugulauit rex babiloni

onis filios sedechie ī oculis eius

sed et omnes principes iuda occisi

dit ī reblatha. Et oculoꝝ sedechie

eruit et uinxit euz cōpedibus. Et

adduxit eū rex babylonis ī babi

lonem. et posuit eū ī domo carce

ris usq̄ ad diem mortis eius. In

qua pentathēnū legis neglexerant. s̄ qua

cōtra decalogū peccauerāt

mēse autem quinto. decima die

mēsis ipse est ānus nonusdecimus

nabuchodonosor regis babiloi

zōmes bellatores qui erāt cum eo disp̄si. **z.** Malignis sp̄itibꝝ po palū cōcūdantibus: rector non fugit ad montes. de quibꝝ dicit mōtes ī circuitu eius et d. i.e. p.s. s̄ ad cōp̄estriā solitudinis. i.ad latam et spaciōsam viam que d. a.m. Comprehēdit q̄ cū ī planicie iericho et omnes viri bellatores qui erāt cū eo: disp̄siunt et reliquerūt eū. cum virtutes hominēz deserunt que defende re tebuerāt: in deserto capitū. et in planicie iericho. i. in lascivia vel in defectu carnalis cōcupiscētie et cōversatio nis. Jericho enī interpt̄atur luna et significat defectum carnis. Vñ qui te hierusalem te sc̄debat in iericho. in latrones icidisse describitur. Apprehēsum ergo regem duxerunt ad regem babylonis ī reb lattha **z.**

Et adduxit eū. Quia anima in confū sione peccatorū vincta cōpedibus vicioꝝ: per malignos sp̄us dicit in dominū carce. is vñ q̄ ad diem mortis. et in angustia mētis includitur et mortis seniā et peccet.

In mēse aut .q. **z.** Longuit ordo temporis cum ratione vindicē mēse quīto vastatur ciuitas q̄ pētatebūt despectū tecūma die mensis quia te calogo legis contraria fecit: blandiens s̄ bi te securitate pro sanctoꝝ locoꝝ habitatione. vñ de supra. Nolite confidere in verbis mēda cū dientes. templū dñi. **f.d.**

DGrego. Dū scriputa sedechie captiuitatem narat: ordinem captiuitatis interne te nāciat. Rex enī baby lonis est antiquis ho stis: possessor ītīme cōfusionis qui prius filios ante īmētis oclōs trucidat: q̄ sepe sic bona opa interficit. vñ se amittere: ip̄e q̄ cap̄ est animus dolens certat. Nam cum genit p̄linq̄ animus. et tamē carnis sue delectatōibꝝ

victus bona q̄ne genu
it amans perdit; et ea q̄
patitur d'amina cōside
rat nō tñ virtutis bra
chiū p̄tra regē babylo
nis leuat sed dū videt
p̄petrationē nequitie
p̄cutit. Ad hoc q̄nq̄ p̄
ducit peccati v̄su. vt in
ip̄o quoq̄ rationis lu
mīc p̄mitit; vñ b abylo
nis rex extinctis prius
filij; sedechib⁹ oculos
eruit. qz malign⁹ spūs
libductis p̄us bonis
opib⁹: etiā intelligētis
lumēto illit. qd recte se
dechias i reblat⁹ pa
tit q̄ mīla h̄c interpt̄a
tur. Qnq̄ enī et lumen
tocius ratōnis claudit
qz prauo v̄su et iniqt̄a
tis sue multitudie gra
natur.

Tenit nabuzar
dan. p. m. xc. **I**usto
iudicio dei venit nabu
zardan princeps exerci
tuū regis babylonis su
p hieros. et succedit do
mū dñi cū antiquo bo
stis et rex cōfulsionis p̄n
ceps oīm iniquoꝝ iua
dit gregē fideiū. et do
mū regis et dom⁹ bie
rusalem. i. rectores. et q
videbātur i visione pa
cis manere; inflāmatos
cupiditate l̄buerit om
nē domū p̄burit igni. i
cuiusq̄ cōiciam flāma
illicti amoris.

De pauperibus
vero terre scilicet. Eos
q̄ utiles verbo et exem-
plio eē poterāt q̄ via
captiuās; stultis et be-
betib⁹ p̄mēdat agriculturā
ut nō vinum ḡrē
spūalis et frumentā sa-
nḡ doctrīnā in vineis et
agris p̄ploꝝ fructificēt
et sp̄nge et tribuli vicōꝝ

Columnas. q.
¶ Per diuersa vasa di-
uersa officia i ecclia sig-
nificat. q maligni sp̄ns
de servitio tei auferunt
z in ysum suū puerunt.

De columnis
autem Rab. ~~W~~ faciu-
ram colūnāz descriptis
cū capitellis & reticulis
atq; malo granatis: oī-
dit misticō opus eē. qz
sicut colūnē significat
doctores ita capitella
i. sup̄ma ps eoz p̄cor-
dia sunt fidelium doctori
exprimunt. sicut malog-
stis q; ministros suos co-
us nosse voluerit. legat

Hventislabrū rel propheta alieni iudicit.
venit nabuzardan p̄iceps militiæ
qui stabat corā rege babylonis in
hierusalem. t̄ incēdit domū domi-
ni t̄ domū regis t̄ omnes domus
hierusalē. t̄ omnē domū magnam
ſ illiciti amoris. ſ intentionem ordinis t̄ vi-
tulum studia.
igne cōbussit. t̄ totū murum p̄ cir-
cūtuz destruxit cunctus exercitus
chaldēorū qui erant cum magistro
militiæ. De paupibus autē populi
t̄ de reliquo vulgo qđ remanserat
in ciuitate t̄ de profugis qui p̄fus-
gerāt ad regem babylonis. t̄ cete-
ros de multitudine trāstulit nabu-
zardan p̄iceps militiæ. De paupi-
b⁹ vero terz̄ reliquit nabuzardan
p̄iceps militiæ vinitores t̄ agrico-
les. Columnas quoq̄ ḡreas que
t̄ baptissimū lauacru rel cōpunctionem lacrimazz
erāt in domo dñi. t̄ bases t̄ mare
eueum quod erat i domo domini
ſ per inerciam magistroꝝ audaciores facti
ſ spuales.
cōfregerūt chaldei. t̄ tulerūt omne
q̄s eoz in babylonē. Et lebetes et
creagras et psalteria et phialas et
mortariola t̄ omnia vasa ḡrea que
in misterio fuerāt: tulerunt. t̄ ydri
as t̄ thymiamateria t̄ vrceos t̄ pel-
ues t̄ candelabra t̄ mortaria t̄ cy-
athos. Quotquot aurea aurea. et
ſ eloquii venustas
quotquot argentea argētea. Tulit
ſ dyabolus infernalis.
magister militiæ columnas duas
mare vnū. vitulos duodeci ḡeos
qui erant sub basibus: quas fece-
rat rex salomon in domo dñi. Nō
erat pondus ḡis omniū vasorum

boꝝ. De colunis aut̄ decē et octo
cubiti altitudis erant in columnā
vna. ⁊ suniculus duodeci cubitoꝝ
rū circuibat eam. Porro grossitu
do eius quattuor digitorū ⁊ in tri
sec⁹ causa erat. ⁊ capitella sup vtra
q̄ erea. ⁊ altitudo capitelli vnius
quīq; cubitorū et retiacula ⁊ malo
granata sup coronā i circūitu. oia
enea. Et fuerūt malogranata no
nagintasex dependētia. ⁊ oia ma
logranata cencum retiaculis circū
dabātur. Et tulit magister militiæ
ſ qui interpretatur vincius. q; episcopale ordinē
amore volupiat. s vicioꝝ catena cōſtrīngit
ſ abconditū
ſ araiā ſacerdotē primū ⁊ ſophoni
ſ pribiteros ſ. qui talentū verbi dei abſco
dūt in terra. ſ qui boſtum fidei agire debent
⁊ tenentes clauē ſciētiae nec intrāt nec alios intra
te pmitunt.
am ſacerdoteꝝ ſecūdum. ⁊ t̄ tres cu
ſtodes vestibuli. Si de ciuitate tu
lit eunuchū vnum qui erat prepo
ſitus ſup viros bellatores. ⁊ ſeptē
viros de h̄is qui videbāt faciē re
gis qui inuēti ſunt i ciuitate. ⁊ ſcri
bam pribipem militum qui proba
bat tyrones. et ſexaginta viros de
populo terre qui inuēti ſunt in me
dio ciuitatis. Tulit aut̄ eos nabu
zardan princeps militiæ. et duxit
eos ad regē babylonis i reblatha
Et pcussit eos rex babylonis et in

terfecit eos in reblatha quæ ē in ter-
fessores ridet s per peccata. & s qui nois tri-
ra emath. Et tristatus est iuda: de-
s in regnū confusionis & erroris.
terra sua. Iste ē ppl̄s quæ translu-
lit nabuchodonosor. In anno septi-
mo iudeos tria milia. & vigintires.

cti p̄t̄res senserint et
planatū est.
Et tulit m̄q. zc.
Etiam fortis in ecclē-
sia dyabolus decipit
et captiuat. Unde eſcē
eius electe zc.
Et de ciuitate
tu-e. Continentes scz
sed oleum gratiæ et mi-
sericordie sic fatig vir-
gines ī pectore suo nō
habētes qui fruſtra ſu-
g viros bellatores con-
ſtituuntur. cum arrogā-
tiam vitare non p̄me-
ditantur.
Septem viros
de hiis. Septiformi
spiritu scz sanctificatos
Sed qz gratiā pdide-
runt ſeptē ſpiribꝫ neq;
oribꝫ traditi; non regis
celestis mandata intu-
entur. sed regis inferni
voluntati obsequiūt.
Et ſcribam prin-
cipem zc. Quē liber
regum ſophar vocat.
qui interptatur diſſi-
pans vel diuidens. et
ſignificat eos qz rudes
in ecclēſia quos ad mi-
litiā xp̄i nutrire debue-
rant; p: anis exemplis
diſſipat et a cetu fideli-
um p eroiē ſegntrant.
Et. Ix. viros zc.
Stultos scz coopato-
res; qz merito vulgi no-
mine appellantur qz vu-
litatē diuini cōſilij diſ-
cernere et iplerē neglex-
erunt.
Et percussit eos
rex. zc. Hoc ambit
rex babylonis. vt quos
ab ecclēſia euellit. pdū

Iste est popu-
lus tuus. **R**ab. Lercio
vastauit nabuchodo-
nosor indeaz. **P**rimo
cum ioachim qui et he-
liachim filium iosis vin-
ctum cathenis duxit in
babylonez cum vasis
domini: que in templo
suo posuit. **S**ecundo
cum ioachim cognom
to iechoniā filium eius:
cum matre et principibus
et eunuchis transtulit
in babylonē. et prelio
sissima vasa domini do-
mini. **L**ercio cum sede-
chiam cepit et cecanit.
filios eius interfecit. et

Prothematā In librū Trenorū C. I.

fidem p̄ erozēm pollū
uit. et euangelior̄ do-
ctrinam nō custodiūt
et p̄fectionem bonoz̄
opm despiciunt. regi cō
fusioñis merito seru-
int; qui lumine sc̄ietig
prinatos in captiuitate
tempetue cōfusionis
abducit. et retrudit in
carcerē inferni vbi ge-
mūt in perpetuū dam-
nati.

Et factū est z̄.
Significat admiran-
dam dei potestiam per
bonos et malos q̄ sua
exercere iudicia. Nam
sicut sedechiā in corri-
gibiliꝝ prophetis ino-
bedientē p̄ nabucho-
donosor cecitate t cap-
tivitate p̄petua dam-
nauit. ita p̄ eulmero-
dach: ioachim qui si-
cet peccator fuerit tam
poplo et ciuitati cōsu-
lens: se t matrem suam
tradidit regi babiloñis
correctū misericorditer
respexit. et de penis li-
beras quieti restituit. et
bonos.

In anno octavo decimo nabucho
secundo donosor trastulit de hierusalē ani-
mas octingentas. trigitadas. **I**n anno vicesimo tercio nabuchodo-
nosor. trastulit nabuzardan maḡ
militie indeorū aimas septigetas
que primo vel secundo vel tertio captiuate sūt
quadraginta quoz̄. **O**mnes ergo
anime quattuor milia sexcente. **E**t
factū est in tricesimo septimo anno
trāsmigrationis ioa chīm regis iu-
da duodecio mēse vice sima quita
die mensis: eleuauit cuius merodach
rex babylonis ipso anno regni sui
caput ioachim regis iudee. et eduxit
eū de domo carceris. et locutus ē
est cū eo bona. **E**t posuit iheronum
eius sup thronos reguz qui erant
post se in babylone. et mutauit ve-
stimenta carceris eius. et comedebat
panem corā eo semp cūctis dieb̄
vitę suę. et cybaria eius cybaria p-
petua dabantur ei a rege babiloñis
statuta per singulos dies: usq; ad
diem mortis sue cunctis diebus
vitę suę.

Int cantica canticoꝝ sunt 7 lamentationes lamētationū. Li-
ber salomonis: cantica canticoꝝ. Treni hieremis: lamētationē
lamētationū. Sicut enī cantica p̄cellūt. in quib; sp̄osus aut
sp̄osa dulcib; fructūt amplexib;. Ita lamentationes: in quib;
sponsi a sponsa absentia multimodis fletib; deplozatur. **V**n dicit. **N**ō
seso. ci. In illis canticis inducuntur diversē psōne ad nuptialē gaudia.
In hīs lamentationib; diuersē abduct plāgūt. Cantica decenti patria
lamentationes in hīus vite miseria. **H**inc dāuid ait. **T**e tecet ymnus te
in syon. z-t. r. v-i. ie. et alibi. **B**eatū vir cui⁹ est auxiliū ab te. as. in. co. s.
d. in. val. la. in loco quē posuit.

Qadruplici plāgit alphabeto: q; t nos t mūdus d quattuor
elemētis cōsistimus. Igne. Aqua. aere t terra. vt qui quattuor
elemētis cōsistimus: quattuor plāgamus alphabetis. **L**iber pa-
lipomenon manifestat: vbi legit p̄ viuētus iusta t hierusalē luxerunt iosi

am. **S**ed hieremias p̄cipuꝝ sub quadrato celī cardine: p̄sentis seculi teli-
cta: quadrato alphabeto luget. vt omnes ad lamēta inuitet. Materialis
enī bic numerus est. qz t homo t mūdus quattuor elementis est cōpactus.
Quartuor sunt tempa. quattuor climata. etas quoq; nostra quattuor cō-
stat p̄ibus sc̄ tempis diei mēs t anni. **H**ic quoq; numerus materialis
qz̄ q̄dratus t solid⁹: oia sibi ut subsistat quadrat. nō solū terrena sed etiā
celestia. **Q**uartuor sunt quā geliste. quattuor virtutes egregie. vnde cetera
egreditur quib; quasi quatuor padiſi fluminib; omnia virtutū germina
irrigatur. **Q** ergo quattuor elemētis subsistimus. vel qd interius exterius
qz̄ delinqm̄: iusta est ut cū propheta quaternario numero defleamus. et
materiali numero nos intus exteriusq; renouemus. vt singulis morib; corporib;
rūq; corruptiōib; singula oponātur elemēta litteraz. vt qui sup flumina
babylonis captiui tenetur; absoluti p̄gnūtia t gratia i nostra syon vera
libertate perfruamur.

Daschalius
Qonstat multa esse genera fletūt: multas differentias lacrimaz
Aliter pp̄zia dāna. alit̄ plāgiꝝ. alit̄ ploraꝝ. desiderio
celestis p̄rie. aliter p̄ scelerū imitatem t teriore gehēne. i. alit̄ p̄
dolore cordis; aliter pro amore p̄ recordationis. **H**as dīver-
sitates fletūt dīnū scripta i diversis locis explanat. cū singulō variis af-
fectus t lamēta explicet. vnde dāuid. Fuerūt mibi. l. m. p. d. ac. u. z̄. t alibi
laborauit in gemitu meo. l. p. s. n. l. m. s. m. ri. t hieremias. **K**aligant
oculus mens p̄ amaritudine. t cū hīs affectib; fideles monētūt. qui totū
volumē illud ezechielis in sensu mētis trācūt. i. quo erāt scripta lame-
tationes t Carmen t vg.

Daschalius
Tam terētē ciuitatis ruinam q̄ ecclēsī dāma t aīarū discri-
mina in lamentationib; exponere. t pro oportunitate locoz ad
tria tempa sensus decernimus dirigere. **T**reni sicut aīt hieroni-
mus metrica lege cōpositi apud hebreos sunt. vñ apud latios
in singulis sentētaz p̄cipijs. singule hebreoz litteraz p̄notant a quib; in
propria lingua vñusquisq; versus incipit. **N**ec tot littere vacāt a mētiero
cū nec vñus apex aut vñus iota t̄ legē p̄teriri tebeat. **V**n singulaz litte-
raz intelligētā singulis sentētaz ē aptāda. Aleph interpretat doctrīa. **V**e-
ra aut̄ doctrīa ē: quā deus cognoscit t vñiuscuiusq; statutis vel defecus
nō ignoratur. **V**n ysaias. Glorificate dñm in doctrinis. vñ bene hieremi-
as. sp̄ meritis plenus ait. **N**ō se. s. c. p. iplo z̄. Non plangit menia ciuitatis. sed tropice populū in captiuitate dūctū. **V**n ysaias. Et relinque filia
syon sicut tugurii i cucumerario t sicut ciuitas que vastat. sit rebemens
exclamatio prophetę: plena fletibus. plena dolorib;. plena admiratione
et stupore.

Lamētatio est aut ex merore p̄sentis vite aut ex desiderio eter-
ne vite: cordib; humanis dono sp̄issanci infusa complicitio.
Legimus vñ lamētatum sup saul t ionathan. t sup absalon.
fleuit ezechias fletu magnō. fleuit petrus amare. **S**ed heg me-
rito. lamētationes lamētationum vocāt. t sic genus retēditur ad specie
vt aliquā species ad gen⁹ extēdatur. **H**ic terētē hierusalē t populi excidū
deplozat. vt p̄sentis ecclēsī dāma defleatur. **H**ic generalitas noni po-
puli t veteris q̄ a fide cornētēs captiuitatē. vt vñiuscuiusq; aīt que fuit tē
plūm sp̄issanci ruina plāgat. **H**ic ad p̄sentē captiuitatē sub qua fit hec p̄
phetia. lamētationes intēdunt. vt que facta est sub tyto t vespasiano: p̄
nitus nō obmittat. **O**mnes teniq; p̄sentis vite causas t ruinas cēmēs pro
pheta t gemit t plāgit t ploraꝝ ad singula. vt discat singuli defletere propria
cū defleat ip̄e cōmūnia t aliena deficta.

Glorib; vñusq; coloz sp̄lēdorem t sinaz granitatē t locutōis or-
nationem me tacente diligēt lector non tacebit. **N**ocoz quoq;
rethoricoz multitudinē. t dyaleticoz raritatē t argumētoraz
subtilitatē gratis inueniet. **P**reterea t rethoricē cōquestio-
nis humilitatē t interdū indignationis alpitatē vel virtusq; cōmixtionē
nullo docēte docebit. **R**udib; t̄ satissimē. t cōquestiōnē t indignatiō-
ōnē retho. iācō proprijis diffinitōib; ad mediū redūcere nō grauabor. **E**t
cī (vt ait tullius) cōquestio: oīd auditōz mām captās. **C**uius p̄mūs locus
est p̄ quē quib; in bonis fuerimus t quib; in malis nō simus oīdimus: si
cūt hīc. **N**ō sedet so. ci. z̄. **I**ndignatio est oīd p̄ quā cōficit. aut in boīz
odiū aut in rem offendio. **C**uius p̄mūs locus est ab autoritate cū dicitur.
Quātē cure ea res fuerit dīs īmōrtalib; z̄. **S**ic hic. **C**ādīo. nazarei ei⁹
nūne. z̄. **I**n p̄mo ergo alphabeto paucos cōquestiōnēs t indignationib; lo-
cos assignando: diligētiori t p̄spicaciori viam aperio lectori.